

యోహన

యోహన లిహి కీతా
చోకోట్నా కబుర

ఇద పుస్తకున బారెతా గోస్టి

లిహి కీతోనా పోరోల: యేసు కిరిస్తునోర
సిస్యల ఆయ్వల యోహన.

లిహి కీతా సాల: కిరిస్తు సకమ మోదోడా
పిడితగా లిహి కియ్వల జగర్తా.

ముకె గోస్టి: యేసుయే బగవంతనోర మరి
ఆందుర. వోరే బగవంతనా ఆత్మా సక్తితె, ఇద
దునియతురకున వూరా పాపనల బచి కియ్లే,
మాన్యనా రుప్నే వాతొర ఆందుర. సిరిపి చొర
యేసున పోరో బావ-బక్తితె బరోసా ఇర్వలిరే,
బగవంతల మంవల స్వర్గగా సొందా పరంతేర.

ఇవ పోరో వేహ్తా తీర నిరుపన కియ్లే,
లెకా సెలేడ అచోడ మమ్మతడ కామ్క కీతోర.
నమనత యేతున ఆడూర రసతున దాత మార్యస్వల,
తీసా ఆట (38) సాల్కనల రోగితే మంవన
చోకోట్ కియ్వల, పుటి-గుడ్డిన నదుర సియ్వల,
సాతొర లాజరతున నేడుస్వల, సియిడ హజర్క
మాందెతున జేవున దోస్వల, సమ్మదూర్తా యేతున పోరో
తాక్వల. అని “నావా పోరోల సూడ్సె ఆయో
బతి, ఇవ కామకున సూడ్సె తేర నా పోరో బరోసా
ఇరట్. అహన ఇర్కిట్తే బస్కెట్ జీవతే స్వర్గగా

యోహాన్

యోహాన్ లిహి కీత
చొకొట్నా కబుర్

ఇద్ పుస్తకున్ బారెత గొస్టి

లిహి కీతోన పోరోల్: యేసు కిరిస్తునోర్
సిస్యల్ ఆయ్యల్ యోహాన్.

లిహి కీత సాల్: కిరిస్తు సకమ్ మొదొడ
పిడితగా లిహి కియ్యల్ జర్గిత.

ముకె గొస్టి: యేసుయే బగవంతనోర్ మరి
ఆందుర్. వోరే బగవంతన ఆత్మ సక్తితె, ఇద్
దునియతుర్కున్ పూర పాప్సల్ బచి కియ్లే,
మాయ్నన రూప్నె వాతొర్ ఆందుర్. సిరిప్
వోర్ యేసున్ పోరో బావ్-బక్తితె బరోస
ఇర్పలిరె, బగవంతల్ మన్వల్ స్వర్గనగ
సొంద పరంతేర.

ఇవ్ పోరో వెహ్తా తీర్ నిరుపన్ కియ్లే, తెక
సెలెంగ్ అచొంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ
కీతోర్. నమనత్ యేతున్ ఆంగుర్
రసతున్ దాత్ మార్యస్వల్, తీస ఆట్
(38) సాల్కనల్ రోగితె మన్వన్ చొకాట్
కియ్యల్, పుటి-గుడ్డిన్ నదుర్ సియ్యల్,
సాతొర్ లాజర్తున్ నేడుస్వల్, సియ్యంగ్
హజర్క్ మాందితున్ జేపున్ దొస్వల్,
సమ్మరిత యేతున్ పోరో తాక్సల్. అని
“నావ పోరోల్ సూడ్సె ఆయో బతి, ఇవ్
కామ్మన్ సూడ్సె తెర్ నా పోరో బరోస
ఇరట్. అహన్ ఇర్కిట్తె బస్కెట్ జీవతె

స్వర్గనగ బగవంతన్ సంగ మందంతిట్” ఇంజెర్ బోద వెహ్తోర్. ఇవ్ గొప్పన్ బారెతె ఇదెనగ లిహి కీసి మంత.

బగవంతన వచన్ మాయ్నన రూప్ యేత్వల్

1 కలి గడె మాయ్నక్ మునెనె వచన్ ఇన్వల్* మత్తోర్. బగవంతన్ సంగ వోర్ వచన్ ఇన్వల్ మత్తోర్. వోర్ వచన్ బగవంతలె అందుర్. ² వోర్ వచన్ ఇన్వల్ మొదొడలె బగవంతన్ సంగ మత్తోర్. ³ కలిత సమ్మెతున్ బగవంతల్ వోర్ వచన్సన్ హిందలె గడి కీతోర్. వోర్ సెల్వ ఉంది గిర్ వస్తు గడె మాయ్నకి. ⁴ వోన్ జీవ మంత. అద్ జీవ సమ్మిర్కున్ వేడ్చి సీత. ⁵ వేడ్చి సికటితగ బహన్తె పారంతయె, అప్పె పర్వతంగ్ దిల్కనగ వోర్ వేడ్చి సీసెర్ మంతోర్. బతి బస్కెట్కె అద్ వేడ్చితున్ సికటి* పిహ పరో.

⁶ బగవంతల్ వోరోర్ మాయ్నన్ సారి కీతోర్. వోన పొరోల్ బాప్తిస్మ సయ్యల్ యోహాన్.* ⁷ అద్ వేడ్చితున్ బారెతె తన వెహ్యల్ గవతున్ కేంచి, సమ్మిర్ వోర్ వేడ్చితున్ దాత్నోన్ పొరా బరోస ఇరనిర్ ఇంజెర్ వాతోర్. ⁸ అద్ వేడ్చి సయ్యల్ యోహాన్ ఆయెర్. బతి వేడ్చితున్ దాత్నోన్ బారెతె, వెహ్లా వాతోర్ వోర్, సిరిప్ గవదారల్ అందుర్. ⁹ ఇద్

బగవంతన సడె మందంతిట్” ఇన్జెర్ బోద వెహ్తోర్. ఇవ్ గొప్పన్ బారెతె ఇదెనగా లిహి కీసి మంత.

బగవంతనా వచన మాయననా రూప యేత్వల

1 కలి గడె మాయ్నక్ మునెనె వచన ఇన్వల్* మత్తోర్. బగవంతన సడె వోర్ వచన ఇన్వల్ మత్తోర్. వోర్ వచన బగవంతలె ఆందూర్. ² వోర్ వచన ఇన్వల్ మోదోడలె బగవంతన సడె మత్తోర్. ³ కలితా సమ్మెతున బగవంతల వోర్ వచన్తున హిందలె గడి కీతోర్. వోర్ సెల్వా ఉంది గిర్ వస్తు గడె మాయ్నకి. ⁴ వోన్గా జీవా మంతా. అద జీవా సమ్మిర్కున వెడ్చి సీతా. ⁵ వెడ్చి సికటితగా బహన్తె పారంతయో, అహ్నే పర్జతడ దిల్కనగా వోర్ వెడ్చి సీసెర్ మంతోర్. బతి బస్కెట్కె అద వెడ్చితున సికటి* పిహ పరో.

⁶ బగవంతల వోరోర్ మాయ్నన సారి కీతోర్. వోనా పొరోల బాప్తిస్మా సయ్యల్ యోహన్.* ⁷ అద వెడ్చితున బారెతె తనా వెహ్వల్ గవతున కేన్చి, సమ్మిర్ వోర్ వెడ్చితున దాత్నోన పొరో బరోసా ఇరనిర్ ఇన్జెర్ వాతోర్. ⁸ అద వెడ్చి సయ్యల్ యోహన్ ఆయోర్. బతి వెడ్చితున దాత్నోన బారెతె, వెహ్లా వాతోర్ వోర్, సిరిప్ గవదారల ఆందూర్. ⁹ ఇద దునియతురకున, బోర్తె

* 1:1-2 వచన్ ఇన్వల్: ఇత్తెకె యేసు కిరిస్తు ఇంజెర్ అర్తమ్. * 1:5 బగవంతన సరి-మారగ్ బూలె మాసి పొప్పంగ్ కామ్మెనె నించి మన్వల్ దునియ. * 1:6 వేర్ అపొస్తుల్ యోహాన్ ఆయెర్.

* 1:1-2 వచన ఇన్వల్: ఇత్తెకె యేసు కిరిస్తు ఇన్జెర్ అర్తమ్. * 1:5 బగవంతనా సరి-మారగ బూలె మాసి పాన్నడ కామ్మెనె నిన్చి మన్వల్ దునియా. * 1:6 వేర్ అపొస్తుల యోహన్ ఆయోర్.

జీవతా సతే వెడ్చి సీసెర మంతోరొ, వొర వాసెర మంతోరొ.

¹⁰వొర వచన ఇంవల ఇద దునియతె వాతొర. వొనా కెయ్దెనె బగవంతల సమ్దొ గడి కియస్తొర. బతి ఇద దునియతుర వొర కరల బొర ఆందుర ఇంవల వొడ్చి కియ్మకి. ¹¹వొర తంబుగ్గా వాతొర, బతి వూర ఇజ్రయేల లొకుర* వొన వొమ్మకి. ¹²తెర బతి, బొర-బొరే తంబా పొరొ బరోసా ఇరేరో, వూర సమ్దిరకున బగవంతనూర మరె-మియడ ఆయ్లె అదికార సీతొర. ¹³ఆడ-మాడ్సొన మరె-మియడ జల్మా ఆతపినయ మేదొల అని నెతుడె వూర జల్మా ఆయ్మకి. బతి బగవంతల వూరకున నెమి కీతతున* హిందలె వొనూర మరె-మియడ ఆతెర.

¹⁴⁻¹⁵వొర వచన మాయనల ఆసి, దర్తురెత పొరొ వాసి, మా నడ్డుమ పిస్తొర. బాసిస్మా సియ్వల యోహన్ వొర వచతున బారెతె, “నా పెజెటల బొరే వాంతొర” ఇన్జి వెహతొనొ, వొర వెరె ఆందుర. వెర నాకున తెర మొదొడలె పిసి మత్తా కాడ్చి, నాకున తెర డగూర ఆందుర” ఇన్జెర జొరే గవా వెహతొర. వొర వచన మాకున బగవంతనా బర్పూర సతెమున అని బర్పూర పెర్మతా-దయతున తొహతొర. ఇద సత అని పెర్మతా-దయతున సూడ్చి, బగవంతనా మయ్మతున కరి కీతట. బగవంతల తంబొర వొరొరె మంవల మరెన సీతా మయ్మా ఇదె ఆంద. ¹⁶వొనా బర్పూర పెర్మతా-దయతున హిందల,

దునియతుర్కున్, బొరై జీవత సతె వేడ్చి సిసెర మంతొరొ, వొర వాసెర మంతొరొ.

¹⁰వొర వచన్ ఇన్వల్ ఇద్ దునియతె వాతొర్. వొన కెయ్దెనె బగవంతల్ సమ్మె గడి కియస్తొర్. బతి ఇద్ దునియతుర్ వొర్ కరల్ బొర్ ఆందుర్ ఇన్వల్ వొడ్చి కియ్మకి. ¹¹వొర్ తన్బుగ్గ వాతొర్, బతి పూర్ ఇజ్రయేల్ లొకుర్* వొన్ వొమ్మకి. ¹²తెర్ బతి, బొర్-బొరై తన్వ పొరొ బరొస ఇరైరో, పూర్ సమ్దిరకున్ బగవంతనూర్ మరి-మియడ్ ఆయ్లె అదికార్ సీతొర్. ¹³ఆడ్-మాడ్స్యన్ మరి-మియడ్ జల్మ ఆతపినయ్ మేదొల్ అని నెతుడె పూర్ జల్మ ఆయ్మకి. బతి బగవంతల్ పూర్కున్ నేమి కీతతున్* హిందల్ వొనుర్ మరి-మియడ్ ఆతెర్.

¹⁴⁻¹⁵వొర్ వచన్ మాయ్ల్ ఆసి, దర్తురిత్ పొరొ వాసి, మా నడ్డుమ్ పిస్తొర్. బాప్తీస్మ సియ్వుల్ యోహాన్ వొర్ వచన్తున్ బారెతె, “నా పెజెటల్ బొరై వాంతొర్” ఇంజి వెహ్తొనొ, వొర్ వేరె ఆందుర్. వేర్ నాకున్ తెర్ మొదొడలె పిసి మత్త కాడ్చి, నాకున్ తెర్ డగూర్ ఆందుర్” ఇంజెర్ జొరై గవ వెహ్తొర్. వొర్ వచన్ మాకున్ బగవంతన బర్పుర్ సతెమున్ అని బర్పుర్ పెర్మత-దయతున్ తొహ్తొర్. ఇద్ సత్ అని పెర్మత-దయతున్ సూడ్చి, బగవంతన మయ్మతున్ కరి కీతట్. బగవంతల్ తన్వొర్ వొరొరె మన్వల్ మరిన్ సీత మయ్మ ఇదె ఆంద్. ¹⁶వొన బర్పుర్

* 1:11 యూదులక ఇన్జెర గిర కెయ్తెర. * 1:13 బగవంతల తంబా ఆత్మా వూర్గా ఇరేతున హిందల మరె-మియడ ఆతెర.

* 1:11 యూదుల్క్ ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్. * 1:13 బగవంతల్ తన్వ ఆత్మ పూర్ ఇరైతున్ హిందల్ మరి-మియడ్ ఆతెర్.

పెర్మత-దయతున్ హిందల్, మరట్ సమ్మిర్ ఆసిర్వాదున్ పెజెయ్ ఆసిర్వాద్ యేచ్చెర్ మంతట్. ¹⁷ అవ్ బవ్ ఇత్తెకె, మొదొడ ఆసిర్వాద్ తన్వ ఇవ తీర్ పర్ పిసనిర్ ఇంజెర్ బగవంతల్ మోసెన కెయ్యె, దర్మత కానున్ సీసి మత్తార్. బతి ఇంకె, రెండవ ఆసిర్వాద్ యేసు కిరిస్తున కెయ్యె అద్ కానుస్తున్ తెర్ చొక్కొట్టంగ్ పెర్మత-దయ అని సతెమ్ ఇన్వలికున్ సీతార్. ¹⁸ బోరె బస్కెనె బగవంతన్ సూడ్యకి. బతి బస్కెట్ బాబోన్ సంగ మన్వల్* వొరొరె మరి ఆయ్యల్, మాకున్ బగవంతన్ బారెతె వెహ్చొ తొహ్తార్.

బాప్తిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ గవ

(మత్తయి 3:1-12; మార్క్ 1:1-8; లూక 3:1-9,15-17)

¹⁹ యెరుసలెమ్మల్ యూదుల్కునుర్ అదికారిర్, మోక వేర్ కిరిస్తు మందర్ ఇంజెర్ పూసి కియ్యె, కటొడలిర్కున్ అని లేవియుల్కున్* యోహాన్ గ సారి కీతెర్. ²⁰ తె యోహాన్, “నన కిరిస్తున ఆయెన్” ఇంజెర్ మకుస్వక్ పూర్కున్ గవ వెహ్తార్. ²¹ అస్కె వూర్, “తె నిమె

మరె సమ్దిర ఆసిర్వాదున పెజెయ్ ఆసిర్వాద్ యెచ్చెర మంతట్. ¹⁷ అవ్ బవ్ ఇత్తెకె, మోదొడ ఆసిర్వాద్ తన్వా ఇచా తీర్ పర్జా పిసనిర ఇన్జెర బగవంతల మోసెనా కెయ్, దర్మతా కానున సీసి మత్తొర. బతి ఇంకె, రేడవా ఆసిర్వాద్ యెసు కిరిస్తునా కెయ్ అద కానుతున తేర చొకోట్నడ పెర్మతా-దయా అని సతేమ ఇన్వలికున సీతొర. ¹⁸ బొరె బస్కెనె బగవంతన సూడమకి. బతి బస్కెట్ బాబొన సడా మన్వల్* వొరొరె మరె ఆయ్వల, మాకున బగవంతన బారెతె వెహ్చి తొహ్తొర.

బాప్తిస్మా సియ్వల యోహాన్ గవా

(మత్తయి 3:1-12; మార్క్ 1:1-8; లూక 3:1-9,15-17)

¹⁹ యెరుసలెమనల యూదుల్కునర్ అదికారిర, మోకా వేర కిరిస్తు మందర్ ఇన్జెర పూసి కియ్, కటొడలిరకున అని లేవియల్కున* యోహాన్ గా సారి కీతేర. ²⁰ తే యోహన్, “ననా కిరిస్తునా ఆయొన్” ఇన్జెర మకుస్వక వూరకున గవా వెహ్తొర. ²¹ అస్కే వూర్, “తే నిమె బొని ఆంద్? యెలియా* పర్వక్తని కి?” ఇన్జెర పూసి కీతేర.

* 1:18 ఇత్తెకె బాబో బగవంతల్ అని మరి యేసు వొరొరె ఇంజెర్ అర్తమ్. * 1:19 లేవియుల్కు ఇన్వలిర్ లేవీన కాన్దాన్తుర్ అందర్. వీర్ బగవంతన మందిర్కున్ బవి కీసెర్, కటొడలిర్ కియ్యలిక్ కామ్మన్ గవదత్ కియ్యలిర్ అందర్.

* 1:18 ఇత్తెకె బాబొ బగవంతల అని మరె యెసు వొరొరె ఇన్జెర అర్తమ్. * 1:19 లేవియల్కు ఇన్వలిర లేవిన్ కాన్దాన్తుర ఆంద్. వీర బగవంతనా మందీరతున బచి కీసెర, కటొడలిర కియ్వలిక కామ్మన్ గా మదత్ కియ్వలిర ఆంద్. * 1:21 యేతే బాప్తిస్మా సియ్వల యోహాన్ తేర తొత్తొర పర్వక్తల ఆంద్. కిరిస్తు వాయన మునె వొర పర్వక్తల మల్లిస వాన్తొర ఇన్జెర యూదుల్కు బరోసా కీన్తేర.

తె, “ననా ఆయోన” ఇన్జెర ఇత్తొర. “మన్జె బవీసత్నే వాంతొర ఇన్జి వెహ్తెర వొర పర్వక్తని కి?” ఇన్జెర వూర పూసి కీతెర. బతి యోహన్ “ననా ఆయోన” ఇన్జెర వెహ్తొర. ²² అస్కె వూర, “అసల నిమె బొని ఆది? మాకున సారి కీతురకున మమోట జవబ సिया లాగర. నీ బారెతె బతల వెహనా ఇంతియో అద మాకున వెహ” ఇన్జెర యోహన్తున పూసి కీతెర. ²³ తె యోహన్, “యెసయా పర్వక్తల మోదోల వెహ్తపినయ, ‘బగవంతల* వాయన సాటి సరి సుద్రి కీమ్ట్’ ఇన్జెర బొడి గుటనగా కిలివల లెడ్నా ననయ ఆందున” ఇన్జెర వూరకున వెహ్తొర.

²⁴⁻²⁵ అస్కె సవల్క పూసి కియ్లె వాతుగ్టల కిహితుర పరిసయల్క, “నిమె కిరిస్తుని ఆయ్వి, యెలియని ఆయ్వి, బవీసత్నే వాయ్విల పర్వక్తని గిర ఆయ్వి. తె నిమె బద అదికార్దే బాసిస్మా సీసెర మంతి?” ఇన్జెర యోహన్తున పూసి కీతెర. ²⁶ తె యోహన్, “ననా యెతె బాసిస్మా సీసెర మంతొన. బతి నా పెజెటల వాయ్విల మీ నడ్డుమ మంతొర. మిరట వొన వొడ్కి కియ్విట్. ²⁷ నా పెజెటల వాయ్విల నాకున తేర డగూర సక్తివంతల ఆందుర. వొనడ చెపుల్కనా పటి రేహ్లె గిర ననా కామి సయోన్*” ఇన్జెర వెహ్తొర. ²⁸ ఇవ గుటనడ

బొని ఆంది? యేలియ* పర్వక్తని కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. తె, “నన ఆయొన్” ఇంజెర్ ఇత్తొర్. “మంజె బవీసత్నే వాంతొర్ ఇంజి వెహ్తొర్ వోర్ పర్వక్తని కి?” ఇంజెర్ వూర్ పూసి కీతెర్. బతి యోహాన్ “నన ఆయొన్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. ²² అస్కె వూర్, “అసల్ నిమె బొని ఆంది? మాకున్ సారి కీతుర్కున్ మమొట్ జవబ్ సీయ లాగర్. నీ బారెతె బతల్ వెహన ఇంతియొ అద్ మాకున్ వెహ” ఇంజెర్ యోహాన్తున్ పూసి కీతెర్. ²³ తె యోహాన్, “యెసయ పర్వక్తల్ మొదొల్ వెహ్తపినయ్, ‘బగవంతల్* వాయన్ సాటి సరి సుద్రి కీమ్ప్’ ఇంజెర్ బొడి గుటనగ కిలివల్ లేంగ్ ననయ్ ఆందున్” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్తొర్.

²⁴⁻²⁵ అస్కె సవల్క్ పూసి కియ్లె వాతుగ్టల్ కహితుర్ పరిసయుల్క్, “నిమె కిరిస్తుని ఆయ్వి, యేలియని ఆయ్వి, బవీసత్నే వాయ్విల్ పర్వక్తని గిర్ ఆయ్వి. తె నిమె బద్ అదికార్దె బాప్తిస్మమ్ సీసెర్ మంతి?” ఇంజెర్ యోహాన్తున్ పూసి కీతెర్. ²⁶ తె యోహాన్, “నన యేతె బాప్తిస్మమ్ సీసెర్ మంతొన్. బతి నా పెజెటల్ వాయ్విల్ మీ నడ్డుమ్ మంతొర్. మిరట్ వోన్ వొడ్కి కియ్విట్. ²⁷ నా పెజెటల్ వాయ్విల్ నాకున్ తేర్ డగూర్ సక్తివంతల్ ఆందుర్. వోనంగ్ చెపుల్క్ న పటి రేహ్లా

* 1:23 బగవంతల: సెలేతె పర్బు. * 1:27 వొర బేయ డగూర మాలక్ల ఆందుర. ననా వొనొర దాసినా ఆసి మంలె గిర కామి సయోన్.

* 1:21 యేతె బాప్తిస్మమ్ సయ్విల్ యోహాన్తున్ తేర్ తొత్తొర్ పర్వక్తల్ ఆందుర్. కిరిస్తు వాయన్ మునె వోర్ పర్వక్తల్ మల్పి వాంతొర్ ఇంజెర్ యూదుల్క్ బొన్ కీతెర్. * 1:23 బగవంతల్: సెలేతె పర్బు.

గిర్ నన కామి సియెన్*” ఇంజెర్ వెహ్తార్.
 28 ఇవ్ గట్టుంగ్ యోహాన్ బాప్తిస్మ సీసెర్
 మత్తార్ అద్ యోర్దన్ అవిడున్ సిడయింగ్
 బాజ్ మన్వల్ బెతనియ ఇన్వల్ చహర్తగ
 జర్తంగ్.

యేసుయె బగవంతనోర్ మరి
 ఇంజెర్ వెహ్ తాహ్వాల్

29 దుస్రా నేటి యోహాన్ తన్ వాయ్వాల్
 యేసున్ సూడ్సి,

“ఇమల! వేరె దునియతురంగ్
 పాప్పున్ కాంచి వోయ్వాల్
 బగవంతన గొరె పిల ఆందుర్.
 30 ఇదెన్ మునె, ‘నా పెజెటల్
 బోరె వాంతార్ ఇంజి వెహ్తాన్,
 వోర్ వేరె ఆందుర్. వేర్ నాకున్
 తెర్ మొదొడలె పిసి మత్త కాడ్కి,*
 నాకున్ తెర్ డగుర్ ఆందుర్’
 ఇంజెర్ వేన్ బారెతెన్ వెహ్
 మత్తాన్. 31 అసల్ వోర్ బోర్
 ఆందుర్ ఇన్వల్ నన వోన్ వొడ్కి
 కిసి మనాన్. బతి ఇజ్రయేల్
 లోకుర్కున్ వోర్ తన్వ వొడ్కి
 అరుసీనుర్ ఇంజి బాప్తిస్మ
 సీతాన్. 32 అస్సెనె హాబర్ కోలె
 మాసి, బగవంతన పవిత్త ఆత్మ
 ఉంది పారెవత్ దాత్ యేసున్
 పొరా రెయ్వాల్ సూడ్తాన్. 33 యేతె
 బాప్తిస్మ సియె నాకున్ సారి

యోహన్ బాప్తిస్మా సీసెర్ మత్తార్ అద్ యోర్దన్
 లవిడున్ సిడయిడ బాజ్ మన్వల్ బెతనియా
 ఇన్వల్ చహరతగా జగర్తడ.

యేసుయె బగవంతనోర్ మరి ఇన్జెర్ వెహ్చి తోహవల్

29 దుస్రో నెటి యోహన్ తన్గా వాయ్వల్ యేసున్
 సూడ్సి,

“ఇచులా! వేరె దునియతురడ పాపకున్
 కాన్చి వోయ్వల్ బగవంతనా గొరె పిలా
 ఆందుర్. 30 ఇదెన్ మునె, ‘నా పెజెటల్
 బోరె వాంతోర్ ఇన్జి వెహ్తానో, వోర్
 వేరె ఆందుర్. వేర్ నాకున్ తెర్ మోదొడలె
 పిసి మత్తా కాడ్కి,* నాకున్ తెర్ డగుర్
 ఆందుర్’ ఇన్జెర్ వెన్ బారెతెన్ వెహ్చి
 మత్తాన్. 31 అసల్ వోర్ బోర్ ఆందుర్
 ఇన్వల్ ననా వోన్ వొడ్కి కిసి మనోన్.
 బతి ఇజ్రయేల్ లోకుర్కున్ వోర్ తన్వా
 వొడ్కి అరుసీనుర్ ఇన్జి బాప్తిస్మా
 సీతాన్. 32 అస్కెనె హాబర్ కోలె మాసి,
 బగవంతనా పవిత్తా ఆత్మా ఉంది పారెవత్
 దాత్ యేసున్ పొరో రెయ్వల్ సూడ్తాన్. 33 యేతె
 బాప్తిస్మా సియె నాకున్ సారి కీతోర్
 వోర్ బగవంతలె, ‘బోన్ పొరో పవిత్తా
 ఆత్మా పారెవత్ దాత్ రెయ్సి ఉద్దల్

* 1:27 వోర్ బెయ్ డగుర్ మాల్కాల్ ఆందుర్.
 నన వోనార్ దాసిన్ అసి మన్లె గిర్ కామి సియెన్.
 * 1:30 కలి గడె మాయన్ మొదొలె వచన్త రూప్సి
 పిసి మన్వల్ యేసు ఆందుర్.

* 1:30 కలి గడె మాయన్ మోదొలె వచన్తా రూప్సి పిసి
 మన్వల్ యేసు ఆందుర్.

సూడంతియో, వోరె లోకురకున పవిత్రా
 ఆత్మతె బాప్తిస్మా సియ్వల్* ఆందుర్
 ఇన్జెర వేహ్తొర. అహన వేహ్తొక ఇత్తెకె,
 వొన ననా వొడ్కి కిసి మనొన.
 34 ఇద సమ్దో సూడ్సిని, 'వేరె బగవంతనొర
 మరి ఆందుర్*'"

ఇన్జెర బాప్తిస్మా సియ్వల్ యోహన్ యేసున బారెతె
 గవా వేహ్తొర.

యేసునూర మోదొడూర సిస్యలిర

35 దుస్సో నెటి దుపరితా నాల్కుడ నెక్నెకె
 యోహన్ అని వొనూర ఇవిర సిస్యలిర గిరె
 అగనె నిల్లిస్ మత్తెర. 36 అదె వక్తెనె యేసు
 అగటల్ వీడ్సెర మత్తొర. వొన సూడ్సి,
 “ఇచులా! బగవంతనా గొరె పిలా” ఇన్జెర
 యోహన్ సిస్యలిరకున వేహ్తొర. 37 అద కెన్చి
 వూర ఇవిర సిస్యలిర, యేసున పెజెయ సొత్తెర.
 38 తె అస్కె వూర తంవా పెజెయ వాయ్వల్ సూడ్సి,
 యేసు పెజె మల్లిస్, “మీకున బతల్ పహ్జె?”
 ఇన్జెర పూసి కిత్తొర. తె వూర “గురుజి*! నిమె
 బగా మందతి?” ఇన్జెర పూసి కిత్తెర. 39 తె యేసు,
 “వాసి సూడట్” ఇన్జెర ఇత్తొర. అస్కె లగ-బగ

క్రీతార్ వోర్ బగవంతలె, ‘బోన్
 పొరొ పవిత్ర ఆత్మ పారెవల్ దాత్
 రెయ్యి ఉద్వల్ సూడంతియొ,
 వోరె లోకుర్కున్ పవిత్ర ఆత్మతె
 బాప్తిస్మ సియ్యల్* ఆందుర్’
 ఇంజెర్ వెహ్తార్. అహన్
 వెహ్తార్ ఇత్తెకె, వోన్ నన వొడ్కి
 కీసి మనాన్. 34 ఇద్ సమ్మో
 సూడ్సిని, ‘వేరె బగవంతనార్ మరి
 ఆందుర్*'"

ఇంజెర్ బాప్తిస్మ సియ్యల్ యోహాన్
 యేసున్ బారెతె గవ వెహ్తార్.

యేసునూర మొదొడూర్ సిస్యలిర

35 దుస్సో నేటి దుపరిత నాల్కున్ నేక్నెకె
 యోహాన్ అని వోసుర్ ఇవిర్ సిస్యలిర్ గిరె
 అగనె నిల్లి మత్తెర్. 36 అదె వక్తెనె యేసు
 అగటల్ వీడ్సెర్ మత్తొర్. వోన్ సూడ్సి,
 “ఇచుల! బగవంతన గొరె పిల” ఇంజెర్
 యోహాన్ సిస్యలిర్కున్ వెహ్తార్. 37 అద్
 కేంచి వూర్ ఇవిర్ సిస్యలిర్, యేసున్
 పెజెయ్ సొత్తెర్. 38 తె అస్కె వూర్ తన్వ
 పెజెయ్ వాయ్యల్ సూడ్సి, యేసు పెజె
 మల్లి, “మీకున్ బతల్ పహ్జె?” ఇంజెర్
 పూసి కీతార్. తె వూర్ “గురుజి*! నిమె బగ
 మందంతి?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 39 తె
 యేసు, “వాసి సూడట్” ఇంజెర్ ఇత్తార్.
 అస్కె లగ్-బగ్ పోడెక్ నాల్కున్ నేక్సెర్

* 1:33 పాన్తె తాక్వలిర లోకురక దిలకున
 ఆత్మా సక్తితె పవిత్రా క్రియల్ ఇన్జెర అతేమ.

* 1:34 బగవంతల నెమి కిత్తొర వొర. * 1:38 గురుజి:
 సెలెతె ‘రబి’.

* 1:33 పాన్తె తాక్వలిర్ లోకురంగ్ దిల్కున్
 ఆత్మ సక్తితె పవిత్ర క్రియల్ ఇంజెర్ అర్తేమ్.

* 1:34 బగవంతల్ నేమి క్రితార్ వోర్.

* 1:38 గురుజి: సెలెతె ‘రబి’.

మత్త. తె వోర్ మన్వల్ జాగతగ సాంజి, అంటిక్ అగన్ మత్తెర్. ⁴⁰ యోహన్ గొస్టి కేంచి యేసున్ పెజెయ్ సొత్తుర్ ఇవిరట్టల్ వోరాన పోరొల్ ఆండ్రెయల్. వేర్ సీమోన్-పేతుర్ తముర్ ఆందుర్. ⁴¹ వేర్ ఆండ్రెయల్ తన్వోర్ తాదల్ సీమోన్-పేతుర్ బేటె మాసి, “దాద! కిరిస్తున్* సూడ్తోమ్” ఇంజెర్ వెహ్తోర్. ⁴² అని వోన్ యేసునగ పియ్యి వాతోర్. తె యేసు వోన్ సూడ్చి, “నిమె యోహన్ వోర్* మరి సీమోన్ ఆంది. బతి ఇంగెడల్ నీకున్ కెపా* ఇంజి కేయనిర్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. వేన్ పేతురు గిర్ ఇంతెర్#.

యేసు పిలిపున్ అని నతనియేల్తున్ కేయ్యల్

⁴³ దుస్రా నేటి యేసు గలిలయ యేరియతె సొన్జె నిర్నయ్ కీతోర్. తె నడ్డుమ్ పిలిపున్ సూడ్చి, “నా సంగ వర” ఇంజెర్ యేసు కేయ్యెర్. ⁴⁴ వేర్ పిలిప్, ఆండ్రెయల్ అని పేతురు మువిరై బెత్తయిద చహర్తుర్ ఆందిర్. ⁴⁵ పిలిప్ నతనియేల్తున్ మహ్మల్ సొత్తోర్. వోర్ బేటె మాత పెజె, “మోసెన దర్మత కాసున్తగ అని దుస్రుర్ పర్వక్తుల్ లిహి కీతనగ బోన్ బారతె లిహి కీతెరా, వోర్ మాకున్ బేటె మాతోర్. వోరె నజరేత్ చహర్తోర్

* 1:41 కిరిస్తున్: హెబ్రీ బాసతె మెసయల్ ఇంతెర్. ఇదెన అర్థమ్ పర్వతున్ బది కియ్యె, బగవంతల్ నేమి కీసి, సారి కియ్యల్ రాజల్. వేన్ సాటి యూదుల్క్ సూడ్చెర్. * 1:42 వేర్ యేతె బాప్తిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ ఆయెర్. * 1:42 ఇన్ రండుతె పోరొల్కున్ అర్థమ్ బండ.

1:42 మత్తయి 16:18

పోద్రెక నాలుడ నెక్సెర్ మత్తా. తె వోర్ మన్వల్ జాగతగా సొన్జి, ఆంటిక్ అగన్ మత్తెర్. ⁴⁰ యోహన్ గొస్టి కేంచి యేసున్ పెజెయ్ సొత్తుర్ ఇవిరట్టల్ వోరాన పోరొల్ ఆండ్రెయల్. వేర్ సీమోన్-పేతుర్ తముర్ ఆందుర్. ⁴¹ వేర్ ఆండ్రెయల్ తన్వోర్ తాదల్ సీమోన్-పేతుర్ బేటె మాసి, “దాద! కిరిస్తున్* సూడ్తోమ్” ఇంజెర్ వెహ్తోర్. ⁴² అని వోన్ యేసునగా పియ్యి వాతోర్. తె యేసు వోన్ సూడ్చి, “నిమె యోహన్ వోర్* మరి సీమోన్ ఆంది. బతి ఇండెడల్ నీకున్ కెపా* ఇంజి కేయనిర్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. వేన్ పేతురు గిర్ ఇంతెర్#.

యేసు పిలిపున అని నతనియేల్తున కేయ్వల

⁴³ దుస్రో నెటి యేసు గలిలయా యేరియతె సొంలే నిర్నయ్ కీతోర్. తె నడ్డుమ్ పిలిపున సూడ్చి, “నా సడా వరా” ఇంజెర్ యేసు కేయ్తోర్. ⁴⁴ వేర్ పిలిప్, ఆండ్రెయల్ అని పేతురు మువిరై బెత్సయిదా చహర్తుర్ ఆందెర్. ⁴⁵ పిలిప్ నతనియేల్తున మహ్మల్ సొత్తోర్. వోర్ బేటె మాతా పెజె, “మోసెనా దర్మతా కానున్తగా అని దుస్రుర్ పర్వక్తులెర్ లిహి కీతనగా బోన బారెతె లిహి కీతెరో, వోర్ మాకున బేటె మాతోర్. వోరె నజరెత్

* 1:41 కిరిస్తున్: హెబ్రీ బాసతె మెసయల్ ఇంతెర్. ఇదెనా అర్తమ్ పర్జతున బచి కియ్యె, బగవంతల నేమి కీసి, సారి కియ్వల రాజల. వేన్ సాటి యూదుల్క్ సూడ్చెర్ మత్తెర్.

* 1:42 వేర్ యేతె బాప్తిస్మా సియ్వల యోహన్ ఆయోర్.

* 1:42 ఇవ రండుతె పోరొల్కునా అర్తమ్ బండా.

1:42 మత్తయి 16:18

చहतోर योसेप्नोर मरि येसु आंदुर” इन्जेर पिलिप वेहतोर. ⁴⁶अद केन्चि नतनियेल, “एहे! नजरेतनल बतय चोकोट्ना पुटरिय?” इन्जेर पिलिपुन पूसि कीतोर. ते “वासि सूडा” इन्जेर पिलिपु इत्तोर. ⁴⁷ते नतनियेल येसुनगा वासेर मनेके वोन सूड्सि, “इचुलट! वेर करल इज्रयेल जातितोर आंदुर. वेन्गा कपट बतय सेले” इन्जेर वोन बारेते येसु वेहतोर. ⁴⁸ते नतनियेल, “ना बारेते नीकुन बहन टावा?” इन्जेर पूसि कीतोर. ते येसु, “पिलिपु, नीकुन केय्वक मुने, निमे अन्जुरि मरत बूड मनेकेन नीकुन सूड्तोन” इन्जेर वेहतोर. ⁴⁹अस्के नतनियेल, “ये गुरुजि! निमे बगवंतनोर मरिनि अनि इज्रयेल लोकुरोर राजनि आंदि!” इन्जेर जवब सीतोर. ⁵⁰ते येसु, “नीकुन अन्जुरि मरत बूड मनेकेन सूड्तोन इन्जेर वेहततुन हिंदले, बरोसा इर्सेर मंति कि बतल? इवेन तेर डगुक काम्क सूडंति. ⁵¹अव बव इत्तेके, हाबर कोले माय्वल, स्वर्गनल बगवंतनुर दूतलिर स्वर्गनोर माय्ननगा* बूड रेय्वल, वर्वल मिरट सूड्किट.# इद सतेम आंद” इन्जेर वेहतोर.

యోసెప్పూర్ మరి యేసు ఆందుర్” ఇంజెర్ పిలిప్ వెహ్టార్. ⁴⁶అద్ కేంచి నతనియేల్, “ఎహే! నజరేత్తుల్ బతయ్ చొకోట్నా పుటరియ్?” ఇంజెర్ పిలిపున్ పూసి కీత్తార్. తె “వాసి సూడ” ఇంజెర్ పిలిపు ఇత్తార్. ⁴⁷తె నతనియేల్ యేసునగ వాసెర్ మనెకె వోన్ సూడ్సి, “ఇమలట్! వేర్ కరల్ ఇజ్రయేల్ జాతిత్తార్ ఆందుర్. వేన్ కపట్ బతయ్ సెలే” ఇంజెర్ వోన్ బారెతె యేసు వెహ్టార్. ⁴⁸తె నతనియేల్, “నా బారెతె నీకున్ బహన్ టావ?” ఇంజెర్ పూసి కీత్తార్. తె యేసు, “పిలిపు, నీకున్ కేయ్వుక్ మునె, నిమె అంజురి మరత్ బూడ్ మనెకెన్ నీకున్ సూడ్తొన్” ఇంజెర్ వెహ్టార్. ⁴⁹అస్కె నతనియేల్, “యే గురుజి! నిమె బగవంతనార్ మరిని అని ఇజ్రయేల్ లోకురార్ రాజని ఆంది!” ఇంజెర్ జవబ్ సీత్తార్. ⁵⁰తె యేసు, “నీకున్ అంజురి మరత్ బూడ్ మనెకెన్ సూడ్తొన్ ఇంజెర్ వెహ్తున్ హిందలె, బరొస ఇర్సెర్ మంతి కి బతల్? ఇవెన్ తెర్ డగుక్ కామ్మక్ సూడంతి. ⁵¹అవ్ బవ్ ఇత్తెకె, హాబర్ కోలె మాయ్వుల్, స్వర్గ్నల్ బగవంతనుర్ దూతలిర్ స్వర్గ్నార్ మాయ్వునగ* బూడ్ రెయ్వుల్, వర్వుల్ మిరట్ సూడ్కిట్.# ఇద్ సతేమ్ ఆంద్” ఇంజెర్ వెహ్టార్.

* 1:51 మాయ్ననా రూప్నె వాతొర వొర బగవంతనొర మరె.

1:51 పుర్టగడ్మి 28:12

* 1:51 మాయ్వున రూప్నె వాత్తార్ వోర్ బగవంతనార్ మరి.

1:51 పుట్గడ్మి 28:12

యేతున్ ఆంగుర్క్ న రస కియ్యల్

2 ఇద్ జర్గిసి రండ్ రోజ్క్* ఆత పెజె, గలిలయ యేరియత, కాన ఇన్వల్ చహర్తె, ఉంది మర్మి-పొరొల్ జర్గిత. యేసున అవల్ అగ మత్త. ² అవ్ మర్మి నగ యేసున్ అని వోసుర్ సిస్యలిర్కున్ గిర్ కేయ్యి మత్తెర్. తె అగ వూర్ సొత్తెర్. ³ అద్ జేవున్తగ ఆంగుర్క్ న రస మార్త. తె అవల్, “వూర్ ఆంగుర్ రస మార్త” ఇంజెర్ యేసున్ వెప్తా. ⁴ తె యేసు, “నాకున్ బారి వెహంతి వో? నన బోన ఆందున్ ఇన్వల్ వొడ్కి అరుస్వల్ వకత్ అజున్ వాయెయె” ఇంజెర్ అవన్ వెప్తార్. ⁵ అస్కె అవల్ సర్బరెయ్ కియ్యలిర్ సంగ, “వోర్ వెప్తా తీర్ కిమ్మ” ఇంజెర్ వెప్తా. ⁶ యూదుల్క్ సుదుడ్ కియ్యల్ కామున్ సాటి, అగ నారితంగ్ బండనంగ్ సారుంగ్ సోరంగ్ మత్తంగ్. ఉంది ఉంది సోర యేడుంగ్-అట్ బిందెన యేర్ పియ్యదుంగ్. ⁷ యేసు, “అవ్ సోరన్ యేతె నిహట్” ఇంజెర్ సర్బరెయ్ కియ్యలిర్కున్ వెప్తార్. తె వూర్ అవ్ సోరంగ్ సిగ సిగ నిహ్టెర్. ⁸ అస్కె యేసు, “ఇంగ్ మిరట్! ఇనుసి ముడుసి జేవున్త ఇంతజమ్ కియ్యస్వనగ వోమ్మ” ఇంజెర్ వెప్తార్. తె వూర్ వోతెర్. ⁹⁻¹⁰ వోర్ ఇంతజమ్ కియ్యస్వల్ యేతల్ మారిత అద్ ఆంగుర్ రసతున్ సవద్ సూడ్తెర్. అద్ రస బగటల్ వాత అని బహన్ తయర్ ఆత ఇన్వల్ వూర్ సర్బరెయ్ కియ్యలిర్కున్ టావ.

* 2:1 కహి జాగండ్ మూండ్ రోజ్క్ ఇంజెర్ మంత.

యేతున ఆడుక్నా రసా కియ్వల

2 ఇద్ జర్గిసి రండ్ రోజ్క్* ఆతా పెజె, గలిలయా యెరియత, కానా ఇవల చహర్తె, ఉంది మర్మి-పోరెల జగర్తా. యేసునా అవల అగా మత్తా. ² అవ మర్మి నగా యేసున అని వోనుర్ సిస్యలిర్కున గిర కెయ్సి మత్తెర్. తె అగా వూర్ సోత్తెర్. ³ అద్ జేవున్తగా ఆడుక్నా రసా మార్తా. తె అవల, “వూర్గా ఆడుర్ రసా మార్తా” ఇన్జెర్ యేసున వెహతా. ⁴ తె యేసు, “నాకున బారి వెహంతి వో? ననా బోనా ఆందున ఇవల వొడ్కి అరుస్వల వకత అజున వాయోయె” ఇన్జెర్ అవన వెహతొర్. ⁵ అస్కె అవల సర్బరెయ్ కియ్వలెర్ సడా, “వోర్ వెహతా తీర్ కీమ్” ఇన్జెర్ వెహతా. ⁶ యూదుల్క్ సుదుడ్ కియ్వల కామన సాటి, అగా నారిత్త బండన సారుడ్ సోరడ్ మత్తడ్. ఉంది ఉంది సోరా యెదుడ్-ఆట్ బిందెనా యెర్ పియ్యదుడ్. ⁷ యేసు, “అవ సోరన యేతె నిహట్” ఇన్జెర్ సర్బరెయ్ కియ్వలెర్కున వెహతొర్. తె వూర్ అవ సోరడ్ సిగా సిగా నిహ్తెర్. ⁸ అస్కె యేసు, “ఇడె మిరట్! ఇచుసి ముడుసి జేవున్తా ఇంతజమ్ కియ్యస్వనగా వోమ్” ఇన్జెర్ వెహతొర్. తె వూర్ వోతెర్. ⁹⁻¹⁰ వోర్ ఇంతజమ్ కియ్యస్వల యేతల మారిత్తా అద్ ఆడుర్ రసతున సవద్ సూడ్తొర్. అద్ రసా బగటల వాతా అని బహన తయర్ ఆతా ఇవల వూర్ సర్బరెయ్ కియ్వలెర్కున టావా. బతి వోర్ ఇంతజమ్ కియ్యస్వన టావా సేలే. తె

* 2:1 కహి జాగండ్ మూండ్ రోజ్క్ ఇన్జెర్ మంతా.

వోర మాయనల నోవ్రన కెయ్సి, “దుసుర సమ్దిర మోదోల చోకోటనా రసా* వెడిసి, మాందితున నీసా వర్తా పెజె, చణ్డి ఆడూర రసా వెడియంతేర. బతి నిమె ఆక్రి వేరి గిర బేయ చోకోటనా రసా వెడ్యుసీతి” ఇన్జేర ఇత్తోర. ¹¹ ఇహిన యేసు గలెలయి యేరియత కాన ఇన్వోల్ నాటె అద్ మయ్యత కామ్ కీసి, తన్వ సక్తితున్ తోహ్తోర. అదెన్ సాటి వోనుర సిస్యలిర వొంగా బరోసా ఇత్తోర.

¹² అద ఆతా పెజె యేసు, వోనా అవల, తమక అని సిస్యలిర మీరె మాసి కపెర్నహోమ్ ఇవల చహర్తే సోత్తేర. అని కహి రొజ్క వూర అగన మత్తేర.

యేసు మందిరతగా సోవల

(మత్తయి 21:12-13; మార్క 11:15-17; లూకా 19:45-46)

¹³⁻¹⁴ యూదుల్కనా పస్కా ఇవల సడ కరుమ్ వాతా. తె యేసు యేరుసలేమ్ సోత్తోర. అగా యెవ్తా పెజె, బగవంతనా మందిరతగా యేసు సోత్తోర. అద మందిరతా ఆవ్రతగా బలిదాన సియ్లే కొందెన్, గోరెన్ అని పారెవన్ వొమ్వలిర బెపరిదార్క అని దుస్రో దెస్లడ కొతన్ బద్లి కియ్విలిర గిర అగా ఉచ్చి మత్తేర. ¹⁵ అద సూడ్రసి, యేసు నోడెనె చాడున్ మోడి కీసి గోరెన్, కొందెన్

బతి వోర్ ఇంతజమ్ కియుస్సన్ టావ సెతె. తె వోర్ మాయ్నోల్ నోప్రన్ కేయ్యి, “దుస్రున్ సమ్దిర్ మొదోల్ చొకొట్ట రస* వెడిసి, మాందితున్ నిస వర్త పెజె, చప్పి ఆంగుర్ రస వెడియంతేర. బతి నిమె ఆక్రి వేరి గిర్ బెయ్ చొకొట్ట రస వెడ్యుసీతి” ఇంజేర్ ఇత్తోర్. ¹¹ ఇహిన్ యేసు గలెలయి యేరియత కాన ఇన్వోల్ నాటె అద్ మయ్యత కామ్ కీసి, తన్వ సక్తితున్ తోహ్తోర్. అదెన్ సాటి వోనుర్ సిస్యలిర్ వోన్ బరోస ఇత్తోర్.

¹² అద్ ఆత పెజె యేసు, వోన్ అవల్, తమ్మక్ అని సిస్యలిర్ మీరె మాసి కపెర్నహోమ్ ఇన్వోల్ చహర్తే సోత్తోర్. అని కహి రోజ్క్ వూర్ అగన్ మత్తేర్.

యేసు మందిరగ సొన్వల్

(మత్తయి 21:12-13; మార్క్ 11:15-17; లూకా 19:45-46)

¹³⁻¹⁴ యూదుల్కన పస్క ఇన్వోల్ సడ్ కరుమ్ వాత. తె యేసు యేరుసలేమ్ సోత్తోర్. అగ యెవ్త పెజె, బగవంతన మందిరగ యేసు సోత్తోర్. అద్ మందిర ఆవ్రతగ బలిదాన్ సియ్లే కొందెన్, గోరెన్ అని పారెవన్ వొమ్వలిర్ బెపరిదార్క్ అని దుస్రా దేస్సంగ్ కొతన్ బద్లి కియ్విలిర్ గిర్ అగ ఉచ్చి మత్తేర్. ¹⁵ అద్ సూడ్సి, యేసు నోడెనె చాటున్ మోడి కీసి గోరెన్, కొందెన్

* 2:9-10 యూదుల్క ఆడుర్కనల రసా తేడ్సి, వేలె రొజ్క ఇస్సి, సోవుసంతేర. అద కలదున్ దాత మారితా పెజె ఉంటేర.

* 2:9-10 యూదుల్క ఆంగుర్కనల్ రస తెడ్సి, వెలె రోజ్క్ ఇస్సి, సోవుసంతేర్. అద్ కల్దున్ దాత్ మారిత్ పెజె ఉంటేర్.

అని సమ్మిర్కున్ మందిర్తల్ పూడి సీతార్. పూర్ కొతంగ్ బద్లి కియ్యలిరంగ్ కొతన్ రీక్సి, పూరంగ్ టేబల్కున్ ఉల్లి కీతార్. ¹⁶ పూర్ పారెవంగ్ వొమ్మలిరంగ్ సంగ యేసు, “నావోర్ బాబోన రోతున్ హాటుమున్ దాత్ కియ్యట్. ఇన్ సమ్మిన్ ఇగెటల్ బహ్రి వోప్స్” ఇంజెర్ వెహ్తార్.

¹⁷ అద్ సూడ్సి, “నీవ రోతున్ పర వెలె మాని కియన ఇంజెర్ ఆస కీత కాడ్సి, దుస్రున్ నాకున్ బెయ్ ఉల్లి ఆసెర్ మంతెర్#” ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్సంగ లిహి కీసి మంత ఇంజి, సిస్యలిర్ యాది కీతెర్.

¹⁸ బతి యూదుల్క్నుర్ అదికారిర్ యేసునగ వాసి, “నీకున్ బగవంతల్ అదికార్ సీసి మత్తెకె, మాకున్ ఉంది నిసని తోహా?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ¹⁹ తె యేసు, “ఇద్ మందిర్తన్ ఉల్లి కీప్స్. తేన్ నన తిరిసి మూండ్ రోజ్క్నె దోహంతాన్” ఇంజెర్ వెహ్తార్.

²⁰ అద్ కేందె యూదుల్క్ గుల్ ఆసి, “ఇద్ మందిర్తన్ దోహ్లా చాలిస్ సారుంగ్ (46) సార్క్ పియ్. నిమె మూండ్ రోజ్క్నె దోహ పరంతియ్?” ఇంజెర్ యేసున్ ఇత్తెర్. ²¹ బతి యేసు తన్వ మేందోడ మందిర్తన్ బారెతె ఇద్ గొస్తి వెహ్తార్. ²² సిస్యలిర్, యేసు సాసి-నేండ్డ పెజె, ఇదెన్ హేతు కీసి, దర్మ-గ్రంత్సంగ లిహి కీసి మన్వడున్ అని యేసు వెహ్త గొస్తితున్ పోరా బరొస ఇర్తెర్.

అని సమ్మిర్కున్ మందిర్తల్ పూడి సీతార్. వూర్ కొతడ బద్లి కియ్యలిరంగ్ కొతన్ రీక్సి, వూరడ టేబల్కున్ ఉల్లి కీతార్. ¹⁶ వూర్ పారెవంగ్ వొమ్మలిరంగ్ సడె యేసు, “నావోర్ బాబోన రోతున్ హాటుమున్ దాత్ కియ్యట్. ఇవ సమ్మిన్ ఇగెటల్ బహ్రి వోమ్” ఇంజెర్ వెహ్తార్.

¹⁷ అద్ సూడ్సి, “నీవా రోతున్ పర్జా వెలె మాని కియనా ఇంజెర్ ఆసా కీతా కాడ్కి, దుస్రు నాకున్ బెయ్ ఉల్టా ఆసెర్ మంతెర్#” ఇంజెర్ దర్మా-గ్రంత్సంగ లిహి కీసి మంతా ఇంజి, సిస్యలిర్ యాది కీతెర్.

¹⁸ బతి యూదుల్క్నుర్ అదికారిర్ యేసునగా వాసి, “నీకున్ బగవంతల్ అదికార్ సీసి మత్తెకె, మాకున్ ఉంది నిసని తోహా?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ¹⁹ తె యేసు, “ఇద్ మందిర్తన్ ఉల్లి కీమ్. తేన్ ననా తిరిసి మూండ్ రోజ్క్నె దోహంతాన్” ఇంజెర్ వెహ్తార్.

²⁰ అద్ కెన్చి యూదుల్క్ గుల్ ఆసి, “ఇద్ మందిర్తన్ దోహ్లా చాలిస్ సారుడ (46) సాల్క్ పియ్. నిమె మూండ్ రోజ్క్నె దోహ పరంతియ్?” ఇంజెర్ యేసున్ ఇత్తెర్. ²¹ బతి యేసు తన్వా మేందోడా మందిర్తన్ బారెతె ఇద్ గొస్తి వెహ్తార్. ²² సిస్యలిర్, యేసు సాసి-నేండ్తా పెజె, ఇదెన్ హేతు కీసి, దర్మా-గ్రంత్సంగ లిహి కీసి మన్వడున్ అని యేసు వెహ్త గొస్తితున్ పోరా బరొస ఇర్తెర్.

మాయన దిలతగా మంచల యేసున టావా

23 పస్కా సడదడ దివోసకున రోపో యేరుసలెమ్నగా, చోర యేసు కీతడ మయతడ కామకున సూడసి, వెలేటిర వొంగా బరోసా ఇరేర. 24-25 బతి యేసు వూరకున నంకి. బారితేకె సమ్దిరడ దిలకున తనా కరి కియవల ఆతా కాడకి, దుసూర బారేతె యేసున బోరె గవా వేహా లాగో.

నిమె ఉండె మలా జల్మా యేతా లాగర

3 పరిసయల్కనా బాజ్నోర నికోదేమ ఇంచల యూదుల్కనోర ముకె అదికారి మత్తొర. 2 చోర ఉంది రాత్నా యెలతె యేసునగా సొన్జి, “గురుజి, ‘నిమె బగవంతనగటల వాతోని ఆంది’ ఇన్జెర మాకున టావయె. బారితేకె, నిమె కియవలిక మయతడ కామ్క బగవంతనా సాత సెల్వా బోరె కియా పరోర” ఇన్జెర వేహతొర. 3 అస్కె యేసు, “చోరోర పూనా జల్మా యేతా బీగర, బగవంతనా రాజ్నగా ఈసా యేతా పరోర.* ఇద గొస్టి సతేమ ఆంద” ఇన్జెర నికోదేమున వేహతొర. 4 అస్కె నికోదేమ, “బుడియల ఆతొర మాయనల బహన జల్మా యేతా పరనూర? ఉండె ఉంది జోకా అవనా పీటె నేడ్సె జల్మా యేతా పరనూర కి బతల?” ఇన్జెర యేసున పూసి

* 3:3 గ్రీకు బాసతగా, “బగవంతనా రాజ్ సూడా పరోర” ఇన్జెర మందతా.

మాయన దిల్లగ మన్వల్ యేసున్ టావ

23 పస్కా సడదంగ్ దివోస్కున్ రోపా యేరుసలెమ్నగ, వోర్ యేసు కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్కున్ సూడ్సి, వెలేటిర్ వోస్ల బరోస ఇరేర్. 24-25 బతి యేసు పూర్కున్ నమ్మకి. బారితెకె సమ్మిరంగ్ దిల్కున్ తన కరి కియ్యల్ ఆత కాడ్కి, దుస్సూర్ బారెతె యేసున్ బోరె గవ వేహా లాగో.

నిమె ఉండె మల జల్మా యేత లాగర్

3 పరిసయల్కన బాజ్నోర్ నికోదేమ్ ఇన్వల్ యూదుల్కనోర్ ముకె అదికారి మత్తొర్. 2 వోర్ ఉంది రాత్తు యేలతె యేసునగా సొంజి, “గురుజి, ‘నిమె బగవంతనగటల్ వాతోని ఆంది’ ఇంజెర్ మాకున్ టావయె. బారితెకె, నిమె కియ్యల్క మయ్యతంగ్ కామ్కు బగవంతన సాత్ సెల్వ బోరె కియ పరోర్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. 3 అస్కె యేసు, “వారొర్ పూన జల్మా యేత బీగర్, బగవంతన రాజ్నగ ఈస యేత పరోర్.* ఇద్ గొస్టి సతేమ్ ఆంద” ఇంజెర్ నికోదేమున్ వెహ్తొర్. 4 అస్కె నికోదేమ్, “బుడియల్ ఆత్తోర్ మాయల్ బహన్ జల్మా యేత పరనూర్? ఉండె ఉంది జోక అవన పీటె నేంగ్గి జల్మా యేత పరనూర్ కి బతల్?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీత్తోర్. 5 తె యేసు, “వారొర్ యేతె అని

* 3:3 గ్రీకు బాసతగా, “బగవంతన రాజ్ సూడ పరోర్” ఇంజెర్ మందంత.

ఆత్మతె# జల్మా ఆయ బీగర్, బగవంతన రాజ్గుగ నేంగ పరార్. ఇద్ గొస్టి సతెమ్ ఆండ్” ఇంజెర్ వెహార్. ⁶“అవల్-బాబో మేందొడున్ జల్మా సియ పరంతెర్. బతి ఆత్మతున్ బగవంతన ఆత్మ జల్మా సియ పరంత. ⁷అదెన్ సాటి, ‘పూన జల్మా యేత లాగర్’ ఇత్తెకె నిమె గుల్ ఆయ్యు. ⁸వడి తనకున్ ఇస్టుమ్ వాత అద్ బాజ్జల్ వాంత. మిరట్ అద్ వడిత ఆవజ్ కేంజంతిట్ బతి, అద్ వడి బగటల్ వాంతయ్యె, బేకె దాంతయ్యె ఇన్వల్ మీకున్ టావ సెలి. అహ్నా బగవంతన ఆత్మతె జల్మా ఆయ్యల్ గిర్ మందంత” ఇంజెర్ యేసు వెహార్.

⁹తె నికొదేమ్, “ఇద్ బహన్ జర్మడ్ మందర్?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీత్తార్. ¹⁰అస్కె యేసు, “ఇజ్జయేల్కనార్ డగుర్ గురుని ఆంది. ఇదెన్ బారతె నీకున్ కరె మాయె కి?” ఇంజెర్ ఇత్తార్. ¹¹“మాకున్ కరె మాత అదెన్ బారతె అని సూడ్జతున్ బారతె వెహంతామ్. ఇద్ గొస్టి సతెమ్ ఆండ్. బతి మావ గవతున్ మిరట్ నమ్విట్. ¹²నన మీకున్ ఇద్ దునియతంగ్ గొస్టిన్ బారతె వెహెకెన్ బరోస కియ్యిట్. తె స్వర్గనంగ్ గొస్టిన్ బారతె వెహెకె బహన్ బరోస కీకెట్?” ఇంజెర్ వెహార్. ¹³“స్వర్గనల్ రెయ్యి వాయ్యల్ స్వర్గనార్ మాయ్యల్ ఆయ్యల్ నాకున్ తప్పసి, దుస్సార్ బోరె పొరొ స్వర్గనగ సొన్కె. ¹⁴మోసె బోడి గుటనగ పితుడ ఉంది తరస్ కీసి, డంగల్ కటెతగ బహన్

కీతొర. ⁵తె యేసు, “వోరొర యేతె అని ఆత్మతె# జల్మా ఆయా బీగర్, బగవంతనా రాజ్గుగా నెడా పరోర. ఇద గొస్టి సతెమ్ ఆండ్” ఇన్జెర్ వెహతొర. ⁶“అవల్-బాబో మేందొడున్ జల్మా సియా పరంతెర్. బతి ఆత్మతున్ బగవంతనా ఆత్మా జల్మా సియా పరంతా. ⁷అదెన్ సాటి, ‘పూనా జల్మా యేతా లాగర్’ ఇత్తెకె నిమె గుల్ ఆయ్మా. ⁸వడి తనకున్ ఇస్టుమ్ వాతా అద బాజ్గునల వాంతా. మిరట్ అద వడితా ఆవజ్ కేంజంతిట్ బతి, అద వడి బగటల్ వాంతయొ, బేకె దాంతయొ ఇన్వల్ మీకున్ టావా సెలే. అహ్నె బగవంతనా ఆత్మతె జల్మా ఆయ్వల్ గిర్ మందంతా” ఇన్జెర్ యేసు వెహతొర.

⁹తె నికొదేమ్, “ఇద బహన్ జర్మడ్ మందర్?” ఇన్జెర్ యేసున్ పూసి కీతొర. ¹⁰అస్కె యేసు, “ఇజ్జయేల్కనార్ డగుర్ గురుని ఆంది. ఇదెన్ బారెతె నీకున్ కరె మాయొ కి?” ఇన్జెర్ ఇత్తొర. ¹¹“మాకున్ కరె మాతా అదెన్ బారెతె అని సూడ్జతున్ బారెతె వెహంతొమ్. ఇద గొస్టి సతెమ్ ఆండ్. బతి మావా గవతున్ మిరట్ నమ్విట్. ¹²ననా మీకున్ ఇద దునియతడ గొస్టిన్ బారెతె వెహెకెన్ బరోసా కియ్విట్. తె స్వర్గన్డ గొస్టిన్ బారెతె వెహెకె బహన్ బరోసా కీకిట్?” ఇన్జెర్ వెహతొర. ¹³“స్వర్గనల్ రెయ్సి వాయ్వల్ స్వర్గనార్ మాయ్నల్ ఆయ్వల్ నాకున్ తప్పసి, దుస్సొర బొరె పొరొ స్వర్గన్గా సొన్మకి. ¹⁴మోసె బొడి గుటన్గా పితుడా

అది తరస కిసి, డడల కటెతగా బహ్తే
లిమ-లోమ కిలోరో, # అహ్నే స్వగ్నోర్ మాయనల
ఆయ్వల నాకున గిర మోద్నగా టాడి కియా
లాగర్. ¹⁵ అహ్న కిటేకెన, నా పోరో బరోసా
ఇర్వలెరకున బస్కెట్ పిస్వల జీవా పుటంతా.

¹⁶ “బగవంతల దునియతురకున బేయ లాడ కిటా
కాడ్కి, తవోర వోరోరే మవల మరిన ఇద
దర్తురితగా సారి కిలోరో. వోన పోరో బరోసా
ఇర్వల హర వోరోరే నాసెడమ ఆయ్వకె, వూరకున
బస్కెట్ గిర పిస్వల జీవా పుటనా ఇన్జేరేతే
ఇహిన కిలోరో. ¹⁷ దునియతెరకున సిక్సా వాట్లే
బగవంతల వోర మరిన సారి కియ్మకి బతి,
బచి కియ్లెనే సారి కిలోరో.

¹⁸ “వోన్గా బరోసా ఇర్వన సిక్సతా
తస్వా మనో. బతి బరోసా కియోర వోన,
బగవంతనోర వోరోరే మవల మరిన బరోసా
కియ్వా కాడ్కి, ఇదెన మునేనే వోనా సిక్సతా
తస్వా ఆతా. ¹⁹ బారికేకే వోర దునియతుర
సమ్దిగ్గా వెడ్చితున పియ్సి వాతోర. బతి
లోకుర తమ్వడ కామ్క కరబ్నడ కినేకే,
సికటితే మంలేనే పసంద కిలోరో. అద తస్వతా
కారన ఇదే ఆంద. ²⁰ కరబ కామ్ కియ్వల
హర మాయనల వెడ్చితున పసంద కియోర. తవడ
కరబ కామ్కున మకుసి ఇరన సాటి, వోర
వెడ్చితగా వాయోర. ²¹ బతి సన్లే తాక్వల
తవడ కామ్క బగవంతనా కెయ్డే జగ్సేర మంతడ

లిమ్-లోమ్ కీటోరా, # అహ్న స్వగ్నోర్
మాయ్ల్ ఆయ్ల్ నాకున్ గిర్ మొద్నగ
టాంగి కియ్ లాగర్. ¹⁵ అహ్న్ కీటెకెన్, నా
పొరా బరొస ఇర్వలెరకున్ బస్కెట్ పిస్వల్
జీవ పుటంత.

¹⁶ “బగవంతల్ దునియతుర్కున్ బేయ్
లాడ్ కీత కాడ్కి, తన్వోర్ వోరారే మన్వల్
మరిన్ ఇద్ దర్తురితగ సారి కీటోర్. వోన్
పొరా బరొస ఇర్వల్ హర్ వోరారే నాసెడమ్
ఆయ్వకెన్, వూర్కున్ బస్కెట్ గిర్ పిస్వల్
జీవ పుటన ఇంజెరెన్తె ఇహిన్ కీటోర్.
¹⁷ దునియతెర్కున్ సిక్స్ వాట్లే బగవంతల్
వోర్ మరిన్ సారి కియ్మకి బతి, బచి కియ్లెన్
సారి కీటోర్.

¹⁸ “వోన్ బరొస ఇర్వన్ సిక్సత తస్వ
మనో. బతి బరొస కియోర్ వోన్,
బగవంతనోర్ వోరారే మన్వల్ మరిన్
బరొస కియ్ కాడ్కి, ఇదెన్ మునేనే
వోన్ సిక్సత తస్వ ఆత. ¹⁹ బారికేకే వోర్
దునియతుర్ సమ్దిగ్ వేడ్చితున్ పియ్సి
వాతోర్. బతి లోకుర్ తమ్వంగ్ కామ్క్
కరబ్నంగ్ కీనేకే, సికటితే మన్వెనే పసంద్
కీటెర్. అద్ తస్వత కారన్ ఇదే ఆంద.
²⁰ కరబ్ కామ్ కియ్ హర్ మాయ్ల్
వేడ్చితున్ పసంద్ కియోర్. తన్వంగ్ కరబ్
కామ్కున్ మకుసి ఇర్న్ సాటి, వోర్
వేడ్చితగ వాయోర్. ²¹ బతి సత్తె తాక్వల్
తన్వంగ్ కామ్క్ బగవంతన కెయ్డే జగ్సేర్
మంతంగ్ ఇంజి, అవెన్ బహ్ తోహ్లా,
వేడ్చితే వాంతోర్” ఇంజెర్ వెహ్లార్.

యేసున్ బారెతె యోహాన్ గవ వెహ్యల్

²² అద్ ఆత పెజె, యేసు అని వోసుర్ సిస్యలిర్ యూదయ యేరియతగ సాంజి, పర్జతున్ బాప్తిస్మ సియుసెర్, కహి రోజ్క్ అగనె మత్తోర్. ²³ సలిమున్ కరుమ్మ అయ్యెన్ ఇన్వోల్ జాగతగ కూబ్ యేర్ మత్త కాడ్కి, అగ యోహాన్ బాప్తిస్మ సిసెర్ మత్తోర్. ²⁴ తె లోకుర్ సాంజి బాప్తిస్మ యేచ్చెర్ మత్తోర్. ఇద్ గట్టు యోహాన్ జేల్లగ అర్చక్ మునెన్ జగ్గత. ²⁵ ఉంది దియ యోహాన్తుర్ సిస్యలిర్కున్ అని యూదుల్కన జాతితోన్ నడ్డుమ్ సుదుడ్ ఆయ్యల్ రివజున్ బారెతె జబ్-సబ్ లాగ్. ²⁶ తె వూర్ సిస్యలిర్ యోహాన్తగ వాసి, “గురుజి! యోర్దన్ లవిడున్ హంద బాజ్, నీ సంగ బోర్తె మత్తోర్ అని నిమె బోన్ బారెతె గవ వెహ్తయె, వోర్ ఇంకె బాప్తిస్మ సిసెర్ మంతోర్. సమ్మిర్ వోన్గన్ సాంజెర్ మంతోర్” ఇంజెర్ వెహ్తె. ²⁷ తె యోహాన్, “స్వర్గన్ బగవంతల్ సీతెకెన్ తప బోర్ బతయ్ యేత హోర్. ²⁸ ‘సన కిరిస్తున ఆయ్యెన్. బతి వోన్ మునె సారి కీతార్ వోర్ కబ్రియన ఆందున్’ ఇన్వడున్ మిరటె గవ మంతిట్. ²⁹ నమునతున్ మర్మినగా నోబ్రల్ ముకె ఆందుర్ ఇంట్. వోర్ నోబ్రినార్ మాల్కల్ ఆందుర్. వోర్ నోబ్రన్ కరుమ్, వోనోర్ సోప్తల్ నిల్పి మన్లె, అని నోబ్రల్ వెహ్త తీర్ కియ్లె, వోన్ వెలె ఆనంద్ లాగంత. అదె తరికతె నన వెలె కుసితె మంతోన్. నావ

ఇన్జి, అవెన బహిర్ తోహ్లె, వెడ్చితె వాంతోర్” ఇన్జెర్ వెహ్తోర్.

యేసున బారెతె యోహన్ గవా వెహ్తల

²² అద్ ఆతా పెజె, యేసు అని వోనుర్ సిస్యలిర్ యూదయా యేరియతగా సోన్జి, పర్జతున బాప్తిస్మా సియుసెర్, కహి రోజ్క అగనె మత్తోర్. ²³ సలిమున కరుమ్నా అయ్నోన ఇవల జాగతగా కూబ యెర్ మత్తా కాడ్కి, అగా యోహన్ బాప్తిస్మా సీసెర్ మత్తోర్. ²⁴ తె లోకుర్ సోన్జి బాప్తిస్మా యెచ్చెర్ మత్తోర్. ఇద్ గట్నా యోహన్ జేలతగా అవ్క మునెన జగ్గత. ²⁵ ఉంది దియా యోహన్తుర్ సిస్యలిర్కున అని యూదుల్కనా జాతితోన నడ్డుమ్ సుదుడ్ ఆయ్వల రివజున బారెతె జట్-పట్ లాగ్తా. ²⁶ తె వూర్ సిస్యలిర్ యోహన్తగా వాసి, “గురుజి! యోర్దన్ లవిడున హందా బాజ, నీ సడా బోర్తె మత్తోరో అని నిమె బోన బారెతె గవా వెహ్తయో, వోర్ ఇంకె బాప్తిస్మా సీసెర్ మత్తోర్. సమ్మిర్ వోన్గన సోన్జెర్ మత్తోర్” ఇన్జెర్ వెహ్తె. ²⁷ తె యోహన్, “స్వర్గనల బగవంతల సీతెకెన తపా బోరె బతయ యేతా పరోర్. ²⁸ ‘ననా కిరిస్తునా ఆయోన. బతి వోన మునె సారి కీతోర్ వోర్ కబ్రియనా ఆందున’ ఇవడున మిరటె గవా మత్తిట్. ²⁹ నమనతున మర్మినగా నోబ్రల ముకె ఆందుర్ ఇంట్. వోరె నోబ్రినోర్ మాలకల ఆందుర్. వోర్ నోబ్రన కరుమ్, వోనోర్ సోప్తల నిల్సి మన్లె, అని నోబ్రల వెహ్తా తీర్ కియ్లె, వోన వెలె ఆనంద లాగంతా. అదె తరికతె నన వెలె కుసితె మత్తోన్.

నావా ఆనంద బర్పూర ఆతా. ³⁰ బారితేకె నాకున చుడూర-పాన వాయనా అని వోర యెసున డగూర-పాన వాయనా.

³¹ “స్వర్గనల వాతొర వోర సమ్దిరకున పొరోడొర ఆంతొర. మరట్ దర్తురెత్త పొరోడూర ఆందట్ అని దర్తురెత్త పొరో జగ్వలెక్ గొస్టిన్ బారెతెన్ వడ్కుంతట్. బోరెయ్తె స్వర్గనల వాతొరో, వోర సమ్దిరకున పొరోడొర ఆంతొర. ³² వోర అగా సూడతతున కేంజ్తతున బారెతె గవా వేహంతొర. బతి వొనా గవతున బోరె వొపుర. ³³⁻³⁵ బగవంతల తవోర మరెన్ లాడ కీతా కాడ్కి, సమ్దొ అదికార వొనా కేయ్దెన్ హల్లి కీతొర. వొన్గా తవా ఆత్మతున బర్పూర సీతా కాడ్కి, వోర సెరెప్ బగవంతనడె గొస్టిడ్ వేహంతొర. బోరె వొనా గవతున వొపంతొరో వోర, బగవంతన బారెతడ యెసు వేహ్తడ గొస్టిడ్ సతెమ్ ఇన్జె తోహంతొర. ³⁶ బోరె బగవంతనోర మరెన్ పొరో బరోసా కీంతొరో, వొన బస్కెట్ పిస్వల జీవా పుటంతా. బోరె వొన పొరో బరోసా కియొరో, వొన బస్కెట్ పిస్వల జీవా పుటొ. బతి బగవంతనా సొడ వొన పొరో నిల్లిస్ మందతా” ఇన్జె బాప్తిస్మా సియ్వల యోహన్ వేహ్తొర.

కుహితగా యెసు వెయ్లొన్ సడా వడ్కువల

4 యోహన్ తేర అదిక్ సిస్యలెరకున యెసు తయర్ కీసి, వూరకున బాప్తిస్మా సీసెర మంతొర ఇన్జె పరిసయ్లక్ కేంజ్తెర. ² (కరల

అనంద్ బర్పూర్ అత. ³⁰ బారితేకె నాకున్ చుడూర్-పాన్ వాయన అని వోర్ యేసున్ డగూర్-పాన్ వాయన.

³¹ “స్వర్గనల్ వాతొర్ వోర్ సమ్దిర్కున్ పొరోడొర్ ఆంతొర్. మరట్ దర్తురిత్ పొరోడూర్ ఆందట్ అని దర్తురిత్ పొరో జర్నల్ కి గొస్టిన్ బారెతెన్ వడ్కుంతట్. బోరెయ్తె స్వర్గనల్ వాతొరో, వోర్ సమ్దిర్కున్ పొరోడొర్ ఆంతొర్. ³² వోర్ అగ సూడ్తతున్ కేంజ్తతున్ బారెతె గవ వెహంతొర్. బతి వోన్ గవతున్ బోరె వొపుర్. ³³⁻³⁵ బగవంతల్ తన్వోర్ మరెన్ లాడ్ కీత కాడ్కి, సమ్మె అదికార్ వోన్ కెయ్దెన్ హల్లి కీతొర్. వోన్ తన్వ అత్తుతున్ బర్పూర్ సీత కాడ్కి, వోర్ సెరిప్ బగవంతనంగ గొస్టింగ్ వెహంతొర్. బోరె వోన్ గవతున్ వొహంతొరో వోర్, బగవంతన్ బారెతంగ్ యేసు వెహంగ్ గొస్టింగ్ సతెమ్ ఇంజి తొహంతొర్. ³⁶ బోరె బగవంతనోర్ మరెన్ పొరో బరోస కీంతొరో, వోన్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుటంత. బోరె వోన్ పొరో బరోస కియోరో, వోన్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుటొ. బతి బగవంతన సోంగ్ వోన్ పొరో నిల్లి మందంత” ఇంజెర్ బాప్తిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ వెహ్తొర్.

కుహితగా యేసు వెయ్లొన్ సంగ వడ్కువల్

4 యోహాన్ తేర్ అదిక్ సిస్యలెరకున్ యేసు తయర్ కీసి, వూర్కున్ బాప్తిస్మ సీసెర్ మంతొర్ ఇంజెర్ పరిసయ్లక్ కేంజ్తెర్. ² (కరల్ బతల్

ఇత్తెకె, యేసు బాప్టిస్మం సియ్యకి. బతి వోసుర్ సిస్యలిర్ సీసెర్ మత్తెర్.) ³ఇద్ గొస్టితున్ యేసు కేంజ్ పెజె, యూదయ యేరియతున్ సుటి కీసి, గలిలయ యేరియతె సొన్లె పెసిత్తోర్.

⁴బతి ఇంకె సమరయ యేరియతున్ వీడ్చి సొంద లాగర్. ⁵అహన్ అద్ సమరయ యేరియతల్ వీడ్చి సొంజెర్ మనెకె, యాకోబ్ తన్వోర్ మరి యోసెపున్ సీత, ఈసత బొమిత్# కరుమ్ మన్వల్ సుకరు ఇన్వల్ చహర్తగ యెవ్తోర్. ⁶అగ యాకోబ్ కామస్త కుహి మత్త. లంగ్గల్ తాక్సేర్ వాత కాడ్చి, యేసు అవిసి దుపరిత యేలతె అద్ కుహిత్ బగ్ల ఉచ్చి మత్తోర్. ⁷⁻⁸అద్ వకత్తె, వోసుర్ సిస్యలిర్ కానె యేత్తె చహర్తె సొత్తెర్. అద్ గట్టతెన్ సమరయ జాతిత ఉంది వెయ్యె యేర్ వోయ్లె, కుహితగ వాత. తె యేసు, “బాయి, నాకున్ ఉండన్ సాటి యేర్ సీమ్” ఇంజెర్ అద్ వెయ్యెన్ తల్కొత్తోర్.

⁹యూదుల్క్ అని సమరయ జాతితుర్ అలగ్ పిసెర్ మందిర్. అదెన్ సాటి యేసున గొస్టి కేంచి అద్ వెయ్యె గుల్ ఆసి, “యేయా! నిమె యూదుల్క్ న జాతితోని ఆంది. నన సమరయ జాతితోన ఆందున్. ఉన్లె యేర్ సీమ్ ఇంజి, నాకున్ బహన్ తల్కొంతి?” ఇంజెర్ యేసున్ ఇత్త. ¹⁰అద్ కేంచి యేసు, “ఉన్లె యేర్ సీమ్” ఇంజెర్ తల్కొవన్ బారెతెన్ ఆయి అని బగవంతన వరమున్ బారెతెన్ ఆయి నీకున్ టావ సెలి. ఇవ్ టావ మన్మడ్ ఇత్తెకె, నిమెయ్ ఉల్ల

బతల ఇత్తెకె, యేసు బాప్టిస్మా సియ్యకి. బతి వోనుర్ సిస్యలిర్ సీసెర్ మత్తెర్.) ³ఇద్ గొస్టితున్ యేసు కేంజ్ పెజె, యూదయ యేరియతున్ సుటి కీసి, గలిలయ యేరియతె సొన్లె పెసిత్తోర్.

⁴బతి ఇంకె సమరయ యేరియతున్ వీడ్చి సొంద లాగర్. ⁵అహన్ అద్ సమరయ యేరియతల్ వీడ్చి సొంజెర్ మనెకె, యాకోబ్ తన్వోర్ మరి యోసెపున్ సీత, ఐసత బొమిత్# కరుమ్ మన్వల్ సుకరు ఇన్వల్ చహర్తగా యెవ్తోర్. ⁶అగా యాకోబ్ కాచుస్తా కుహి మత్త. లడనల్ తాక్సెర్ వాతా కాడ్చి, యేసు అవిసి దుపరితా యెలతె అద్ కుహిత బగ్లా ఉచ్చి మత్తోర్. ⁷⁻⁸అద్ వకత్తె, వోనుర్ సిస్యలిర్ కానె యేత్తె చహర్తె సొత్తెర్. అద్ గట్కతెన సమరయ జాతితా ఉంది వెయ్యె యేర్ వోయ్లె, కుహితగా వాతా. తె యేసు, “బాయి, నాకున్ ఉండన్ సాటి యేర్ సీమ్” ఇంజెర్ అద్ వెయ్యెన్ తల్కొత్తోర్.

⁹యూదుల్క్ అని సమరయ జాతితుర్ అలగ్ పిసెర్ మందిర్. అదెన్ సాటి యేసున గొస్టి కేంచె అద్ వెయ్యె గుల్ ఆసి, “యేయా! నిమె యూదుల్క్ నా జాతితోని ఆంది. నన సమరయ జాతితోనా ఆందున్. ఉంలే యేర్ సీమ్ ఇన్జి, నాకున్ బహన్ తల్కంతి?” ఇంజెర్ యేసున్ ఇత్తా. ¹⁰అద్ కేంచె యేసు, “ఉంలే యేర్ సీమ్” ఇంజెర్ తల్కవన్ బారెతెన్ ఆయి అని బగవంతనా వరమున్ బారెతెన్ ఆయి నీకున్ టావా సెలే. ఇవ్ టావా మన్మడ్ ఇత్తెకె,

నిమెయి ఉల్టా అదెన నాకున తల్కండి అని నీకున జీవా వాలె యెర సీడున” ఇన్జెర తాన సడె వెహతొర. ¹¹ అస్కె అద వెయ్లొ, “సాబ! నిహ్గా యెర చెంది కియ్లె పోహరయి ఆయి నోడెయి ఆయి సెలె. ఇద కుహి బెయి కొల మంతా. అద జీవా వాలె యెర నీకున బగటల పుటెర? ¹² మా తొత్తొర బాబొ యాకోబ ఇద కుహి మాకున సీతొర. ఇద కుహిత యేర తన, తన్వర్ మర్క్ డెవర్ అని పూరంగ్ పియంగ్-కార్క్ గిర్ ఉట్టంగ్. నిమె యాకోబున్ తెర్ డగుని కి బతల్?” ఇన్జెర యెసున్ పూసి కీతా. ¹³ తె యెసు, “ఇద యెర ఉవల హర వొరొర ఉండె వట్కంతొర. ¹⁴ బతి ననా సియ్వల యెర ఉవన బస్కెట్కె వట్కా వసొ. ననా సియ్వల యెర బస్కెట్ జీవతె మందన్ సాటి, వొన రొపో బస్కెట్ గిర పొడ్సెర మవల జలత దాత మందతా” ఇన్జెర వెహతొర.

¹⁵ తె అద వెయ్లొ, “సాబ! బస్కెట్ యెర వట్కవకనె అని చెంది కియ్లె వాయ్కనె, అద యెర నాకున సీమ” ఇన్జెర యెసున తల్కా. ¹⁶ అస్కె యెసు, “నిమె సొన్జి, నీ మాడ్సొన కెయిస్, తరా” ఇన్జెర వెహతొర. ¹⁷ తె అద వెయ్లొ, “నాకున మాడ్సొ సెలొర” ఇన్జెర వెహతా. అద కెన్చి యెసు, “హొ కరలె, ¹⁸ మోదొల నీకున సియ్వెర మాడ్సొర మతెర. ఇంకె నీ సడె మంతొర వొర, నీవొర మాడ్సొ ఆయొర. బాయ్, నిమె మత్తా అదెన కరల వెహి” ఇన్జెర అద వెయ్లొన ఇత్తొర.

అదెన్ నాకున్ తల్కన్ది అని నీకున్ జీవ వాలె యేర్ సిందున్” ఇంజెర్ తాన్ సంగ వెహ్తార్. ¹¹ అస్కె అద్ వెయ్లొ, “సాబ! నిహ్గా యేర్ చేంది కియ్లె పోహరయ్ ఆయి నోడెయ్ ఆయి సెలె. ఇద్ కుహి బెయ్ కోల్ మంత. అద్ జీవ వాలె యేర్ నీకున్ బగటల్ పుటర్? ¹² మా తొత్తార్ బాబొ యాకోబ్ ఇద్ కుహి మాకున్ సీతార్. ఇద్ కుహిత యేర్ తన, తన్వర్ మర్క్ డెవర్ అని పూరంగ్ పియంగ్-కార్క్ గిర్ ఉట్టంగ్. నిమె యాకోబున్ తెర్ డగుని కి బతల్?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీత. ¹³ తె యేసు, “ఇద్ యేర్ ఉన్వల్ హర్ వొరొర్ ఉండె వట్కంతార్. ¹⁴ బతి నన సియ్వల్ యేర్ ఉన్వన్ బస్కెట్కె వట్కా వసొ. నన సియ్వల్ యేర్ బస్కెట్ జీవతె మందన్ సాటి, వోన్ రొపా బస్కెట్ గిర్ పొంగ్సెర మన్వల్ జలత్ దాత్ మందంత” ఇంజెర్ వెహ్తార్.

¹⁵ తె అద్ వెయ్లొ, “సాబ! బస్కెట్ యేర్ వట్కవక్సె అని చేంది కియ్లె వాయ్క్సె, అద్ యేర్ నాకున్ సీమ్” ఇంజెర్ యేసున్ తల్కత్. ¹⁶ అస్కె యేసు, “నిమె సొంజి, నీ మాడ్సొన్ కేయ్, తర” ఇంజెర్ వెహ్తార్. ¹⁷ తె అద్ వెయ్లొ, “నాకున్ మాడ్సొ సెలొర్” ఇంజెర్ వెహ్తా. అద్ కేంచి యేసు, “హో కరలె, ¹⁸ మొదొల్ నీకున్ సియ్వర్ మాడ్సొర్ మత్తెర్. ఇంకె నీ సంగ మంతొర్ వోర్, నీవొర్ మాడ్సొ ఆయొర్. బాయి, నిమె మత్త అదెన్ కరల్ వెహ్తా” ఇంజెర్ అద్ వెయ్లొన్ ఇత్తార్.

¹⁹ అస్కె అద్ వెయ్యె, “సాబ్! నిమె పర్వక్తని ఆంది ఇంజెర్ సమ్మె మాసెర్ మంతోన్. ²⁰ తె నాకున్ ఇద్ గొస్టి వెహ: మమెట్ ఇద్ గెరాజిమ్ గుటత్ పొరొ పార్తన-వింతి కీంతోమ్. ఇగెనె మా తొత్తుర్ గిర్ పార్తన-వింతి కీతెర్. బతి మీ యూదుల్క్ సిరిష్ యెరుసలెమె కరల్ పార్తన-వింతి కియ్యల్ జాగ ఇంజెర్ బారి వెహంతిట్?” ఇంజెర్ యేసున్ సంగ ఇత్త. ²¹⁻²³ తె యేసు, “బాయి! బోన పార్తన-వింతి కీంతిట్ ఇన్వల్, మీ సమరయతుర్కున్ టావ సెలె. బతి బోన పార్తన-వింతి కీంతోమ్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ. బారితెకె మా యూదుల్క్ నగటలె బచె మాయల్ కార్య వాయల్ మంత. అద్ వకత్తె ఇద్ గుటత్ పొరొన్ ఆయి, యెరుసలెమ్మగన్ ఆయి, మిరట్ బాబొ బగవంతన పార్తన-వింతి కియ్యల్. బతి కరల్ పార్తన-వింతి కియ్యలిర్ తమ్మ ఆత్మతగ సత్తె పార్తన-వింతి కీంతెర్. అద్ వకత్ ఇంకె వాసిన్ మంత. ఇద్ నన వెహ్త గొస్టిత్ పొరొ బరోస ఇర. తనకున్ పార్తన-వింతి కియ్యలిర్ ఆతుర్ మందన ఇంజెర్, బాబొ బగవంతల్ సూడ్యర్ మంతోర్. ²⁴ బగవంతల్ ఆత్మ రూప్తె మన్యల్ ఆత కాడ్కి, పార్తన-వింతి కియ్యలిర్ తమ్మ ఆత్మతగ సత్తె వోన పార్తన-వింతి కియన్ ఇంజెర్ అద్ వెయ్యెన్ వెహ్తోర్. ²⁵ అస్కె అద్ వెయ్యె,

¹⁹ అస్కె అద్ వెయ్యె, “సాబ! నిమె పర్వక్తని ఆంది ఇన్జెర్ సమ్మె మాసెర్ మంతోన్. ²⁰ తె నాకున్ ఇద్ గొస్టి వెహ: మమెట్ ఇద్ గెరాజిమ్ గుటత్ పొరొ పార్తన-వింతి కీంతోమ్. ఇగెనె మా తొత్తుర్ గిర్ పార్తన-వింతి కీతెర్. బతి మీ యూదుల్క్ సిరిప యెరుసలెమె కరల్ పార్తన-వింతి కియ్వల జాగా ఇన్జెర్ బారి వెహ్తెట్?” ఇన్జెర్ యేసున్ సడ ఇత్తా. ²¹⁻²³ తె యేసు, “బాయి! బోనా పార్తన-వింతి కీంతిట్ ఇవల, మీ సమరయతుర్కున్ టావా సెలె. బతి బోనా పార్తన-వింతి కీంతోమ్ ఇవల మాకున్ టావా. బారితెకె మా యూదుల్కనగటలె బచె మాయ్వల కార్యా వాయ్వల మంతా. అద్ వకత్తె ఇద్ గుటత్ పొరొన్ ఆయి, యెరుసలెమ్నగన్ ఆయి, మిరట్ బాబొ బగవంతనా పార్తన-వింతి కియ్వెట్. బతి కరల్ పార్తన-వింతి కియ్వలెర్ తమ్వా ఆత్మతగా సత్తె పార్తన-వింతి కీతెర్. అద్ వకత్ ఇంకె వాసిన్ మంతా. ఇద్ ననా వెహ్తా గొస్టిత్ పొరొ బరోసా ఇరా. తనకున్ పార్తన-వింతి కియ్వలెర్ ఆతుర్ మందనా ఇన్జెర్, బాబొ బగవంతల సూడ్యెర్ మంతోర్. ²⁴ బగవంతల ఆత్మా రూప్తె మవల ఆతా కాడ్కి, పార్తన-వింతి కియ్వలెర్ తమ్వా ఆత్మతగా సత్తె వోనా పార్తన-వింతి కియనా” ఇన్జెర్ అద్ వెయ్యెన్ వెహ్తోర్. ²⁵ అస్కె అద్

వెయ్లో, “కిరిస్తు* వాంతోర్ ఇన్వల్ నాకున టావా. వోర్ వాతా పెజె, సమ్దిరకున సమ్దో కులా కులా వెహంతోర్ బేరె” ఇన్జెర్ యెసున వెహతా. 26తె, “ననయ్ వోన ఆందున్” ఇన్జెర్ యెసు తాన్ వెహ్తార్.

27 అదె చక్తె వోనూర్ సిస్యలిర్ అగా వాతెర్. వోర్ యెసు ఉంది వెయ్లొన్ సంగ వడ్క్వల్ సూడ్సి, బెయ్ గుల ఆతెర్. బతి, “నీకున బతల పహ్జె?” ఇన్జెర్ అద వెయ్లొనె ఆయి, “నిమె అద వెయ్లొన సడా బారి వడ్క్తి?” ఇన్జెర్ వోర్ యెసునె ఆయి, “వూగ్టల్ వోరోర్ గిర్ పూసి కియ్మకి.

28 అద వెయ్లో బుడ్డితున అగానె సుటి కీసి, చహర్తే సొత్తా. 29 అని పర్జతున సడా, “ఇంకె వేరి ననా కీతా సమ్దోతున బారెతె వెహతొర్. వోరె మాయనల్ మోకా కిరిస్తు ఆందురెయ్ బతలొ? మిరట్ వాసి సూడట్” ఇన్జెర్ వెహతా. 30తె వూర్ చహర్తల్ పెసిసి యెసు మవల్ జాగతగా వాసెర్ మత్తెర్.

31 అద గడ్కతె వూర్ సిస్యలిర్, “గురుజి! జరతెర్ తిన” ఇన్జెర్ యెసున జుల్మా కీతెర్. 32 బతి యెసు, “మీకున టావా సేలె అద చంద్ తిందన సాటి, నహ్గా మంతా” ఇన్జెర్ వెహతొర్. 33తె సిస్యలిర్, “గురుజిన్ తిందన సాటి, బోరె చంద్ తతెరెయ్ బతలొ?” ఇన్జెర్ తమ్వా తమా

“కిరిస్తు* వాంతోర్ ఇన్వల్ నాకున్ టావ. వోర్ వాత పెజె, సమ్దిరకున్ సమ్దో కుల కుల వెహంతోర్ బెరె” ఇంజెర్ యేసున్ వెహ్తా. 26తె, “ననయ్ వోన ఆందున్” ఇంజెర్ యేసు తాన్ వెహ్తార్.

27 అదె వక్తె వోనూర్ సిస్యలిర్ అగ వాతెర్. వోర్ యేసు ఉంది వెయ్లొన్ సంగ వడ్క్వల్ సూడ్సి. బెయ్ గుల్ అతెర్. బతి, ‘నీకున్ బతల్ పహ్జె?’ ఇంజెర్ అద్ వెయ్లొనె ఆయి, ‘నిమె అద్ వెయ్లొన్ సంగ బారి వడ్క్తి?’ ఇంజెర్ వోర్ యేసునె ఆయి, వూగ్టల్ వోరోర్ గిర్ పూసి కియ్మకి.

28 అద్ వెయ్లొ బుడ్డితున్ అగానె సుటి కీసి, చహర్తే సొత్త. 29 అని పర్జతున్ సంగ, “ఇంకె వేరి నన కీత సమ్దోతున్ బారెతె వెహ్తార్. వోరె మాయ్ల్ మోక కిరిస్తు ఆందురెయ్ బతలొ? మిరట్ వాసి సూడట్” ఇంజెర్ వెహ్తా. 30తె వూర్ చహర్తల్ పెసిసి యేసు మన్వల్ జాగతగ వాసెర్ మత్తెర్.

31 అద్ గట్కతె వూర్ సిస్యలిర్, “గురుజి! జరతెర్ తిన్” ఇంజెర్ యేసున్ జల్మా కీతెర్. 32 బతి యేసు, “మీకున్ టావ సేలె అద్ చంది తిందన్ సాటి, నహ్గా మంత” ఇంజెర్ వెహ్తార్. 33తె సిస్యలిర్, “గురుజిన్ తిందన్ సాటి, బోరె చంది తతెరెయ్ బతలొ?” ఇంజెర్ తమ్వ తమ్ ఇత్తెర్.

* 4:25 కిరిస్తు: హెబ్రీ బాసతె మెసయల్ ఇంతెర్. ఇదెన అర్జమ్ పర్జతున్ బచి కియ్లె, బగవంతల్ నెమి కీసి, సారి కియ్వల్ రాజల్. వెన సాటి యూదుల్క్ సూడ్సెర్ మత్తెర్.

* 4:25 కీరిస్తు: హెబ్రీ బాసతె మెసయల్ ఇంతెర్. ఇదెన అర్జమ్ పర్జతున్ బచి కియ్లె, బగవంతల్ నేమి కీసి, సారి కియ్లె రాజల్. వేన్ సాటి యూదుల్క్ సూడ్సెర్ మత్తెర్.

³⁴ అస్కె యేసు, “నాకున్ సారి కీతొర్ బగవంతన ఇవ పియ్య తాక్వల్ అని వోన కామున్ బర్పుర్ కియ్యలె నావ చంది ఆసి మంత. ³⁵ నమునతున్ మిరట్, ‘వావ్టె విజి వీత్త పెజె, ఉండె నాలుంగ్ మహినె పంట కొయ్యె వాంత’ ఇంతిట్. బతి పహుత్తెకె సూడట్. ఇంకె అద్ పంట కొయ్యెన్ తయర్ మంత*” ఇంజెర్ మీకున్ వెహ్చెర్ మంతొన్. ³⁶ “పంట కొయ్యెలిర్కున్ ఇంకె బూతి పుట్టెరెన్ మంత. బస్కెట్ పిస్వల్ జీవతగా లోకుర్కున్ తర్వలె, అద్ పంట కొయ్యెలిర్కున్ పుట్టల్ పండి. ఇదెన్ హిందల్, విజి వీత్తలిర్ అని పంట కొయ్యెలిర్ ఆనంద్ మంద పరంతెర్. ³⁷ ‘విజి వీత్తల్ వోరార్ అని పంట కొయ్యెల్ ఉండె వోరార్’ ఇన్వల్ సాస్తూర్ కరల్ అంద్. ³⁸ మిరట్ కస్టమ్ కీసి వీత్తకి అద్ పంట కొయ్యె, మీకున్ సారి కీతొన్. అద్ విజి వీత్తె దుస్సుర్ కస్టమ్ కీతెర్. వూర కస్టమ్న పండితున్ మిరట్ యేచ్చెర్ మంతిట్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

³⁹ “సన కీత సమ్మెతున్ బారెతె, సన వెహ్చెక్ మనెకెన్ నాకున్ వెహ్చెర్” ఇంజెర్ అద్ వెయ్యె వెహ్చె. తె అద్ గవతున్ పియ్య, సమరయ యేరియత చహర్తుర్ వెలెటిర్ లోకుర్ యేసున్ పోరా బోస ఇరెర్. ⁴⁰ వూర్ సమరయతుర్ వోన్ వాసి, “గురుజి! నిమె మహ్గా వాసి, మందయ

ఇత్తెర్. ³⁴ అస్కె యేసు, “నాకున్ సారి కీతొర్ బగవంతన ఇచా పియ్సి తాక్వల్ అని వోన కామున్ బర్పుర్ కియ్యలె నావా చంద్ ఆసి మంత. ³⁵ నమునతున్ మిరట్, ‘వావ్టె విజి వీత్త పెజె, ఉండె నాలుంగ్ మహినె పంట కొయ్యె వాంత’ ఇంతిట్. బతి వహుక్నెకె సూడట్. ఇంకె అద్ పంట కొయ్యెన్ తయర్ మంత*” ఇంజెర్ మీకున్ వెహ్చెర్ మంతొన్. ³⁶ “పంట కొయ్యెలిర్కున్ ఇంకె బూతి పుట్టెరెన్ మంత. బస్కెట్ పిస్వల్ జీవతగా లోకుర్కున్ తర్వలె, అద్ పంట కొయ్యెలిర్కున్ పుట్టల్ పండి. ఇదెన్ హిందల్, విజి వీత్తలిర్ అని పంట కొయ్యెలిర్ ఆనంద్ మంద పరంతెర్. ³⁷ ‘విజి వీత్తల్ వోరార్ అని పంట కొయ్యెల్ ఉండె వోరార్’ ఇన్వల్ సాస్తూర్ కరల్ అంద్. ³⁸ మిరట్ కస్టమ్ కీసి వీత్తకి అద్ పంట కొయ్యె, మీకున్ సారి కీతొన్. అద్ విజి వీత్తె దుస్సుర్ కస్టమ్ కీతెర్. వూర కస్టమ్న పండితున్ మిరట్ యేచ్చెర్ మంతిట్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

³⁹ “ననా కీతా సమ్మెతున్ బారెతె, ననా వెహ్చెక్ మనెకెన్ నాకున్ వెహ్చెర్” ఇంజెర్ అద్ వెయ్యె వెహ్చె. తె అద్ గవతున్ పియ్సి, సమరయ యేరియత చహర్తుర్ వెలెటిర్ లోకుర్ యేసున్ పోరా బోస ఇరెర్. ⁴⁰ వూర్ సమరయతుర్ వోన్ వాసి, “గురుజి! నిమె మహ్గా వాసి, మందయ

* 4:35 లోకుర్కున్ బగవంతన చర్చితె తర్వల్ పంట. బహన్ ఇత్తెకె సమరయ జాతితుర్ వెలెటిర్ యేసునగా వాసెర్ మత్తెర్. వూర్కున్ బగవంతన సరి-మారగున్ బారెతె వెహ్చె కె ఆసి మంత ఇత్తోర్.

* 4:35 లోకుర్కున్ బగవంతనా చర్చితె తర్వల్ పంట. బహన్ ఇత్తెకె సమరయ జాతితుర్ వెలెటిర్ యేసునగా వాసెర్ మత్తెర్. వూర్కున్ బగవంతనా సరి-మారగున్ బారెతె వెహ్చె కె ఆసి మంత ఇత్తోర్.

ఇన్జెర जुल्मा कीतेर. ते येसु वूर्गा रंड रोज्क मत्तोर. ⁴¹येसु वेहतड गोस्टिड कुद केन्चि, उंडे वेलेटिर बक्तलिर आतेर. ⁴²“निमे वेहता गोस्टि पिगिसिन आयो बति, ममोट वोनड गोस्टिड कुद केन्चि, वेरे दुनियतुन बचि किय्वल किरिस्तु इन्जेर करि कीसि, नम्तोम” इन्जि वेय्लोन वेहतेर.

येसु अदिकारिनोर मरिन चोकोट किय्वल

(मत्तयि 8:5-13; लूका 7:1-10)

⁴³रंड रोज्क आता पेजे, येसु गलिलया येरियते सोंले पेसितोर. ⁴⁴(अस्के येसु, ‘पर्वत्तन तंवा सोंता येरियतगा मान पुटो’ इन्जेर मुनेने वेह्चि मत्तोर.) ⁴⁵तेर बति वोर गलिलया येव्ता पेजे, अगटुर लोकुर चोकोट मान सीसि, वोन करुम कीतेर. बारितेके पस्का सड जर्गेके, वूर येरुसलेम्नगा सोन्जि मत्तेर अनि येसु कीतड मय्मतड काम्क सूड्सि मत्तेर. ⁴⁶अहन सोनेके सोनेके, इदेन मुने येतुन आडुकर्ना रसत दात मार्युसीतोर अद, गलिलयता काना चहर्दे येव्तोर. कर्पेर्नहोम इव्ल चहर्ते राजनोर वोरोर अदिकारि मत्तोर. वोनोर मरि बेमरिते सानल मींड्सि मत्तोर. ⁴⁷ते वोर अदिकारि, यूदयतल गलिलया येरियते येसु वातोर इन्जेर केन्चि, येसुनगा सोत्तोर. अनि, “ना मरि बेमरिते सानल मींड्सि मत्तोर. निमे

लागर्” ఇంజెర్ జుల్మా కీతెర్. తె యేసు పూర రండ్ రోజ్క్ మత్తొర్. ⁴¹యేసు వెహ్తాంగ్ గొస్టింగ్ కుద్ కేంచి, ఉండె వెలేటిర్ బక్తలిర్ ఆతెర్. ⁴²“నిమె వెహ్తా గొస్టి పియ్యిన్ ఆయొ బతి, మమొట్ వోనంగ్ గొస్టింగ్ కుద్ కేంచి, వేరె దునియతున్ బచి కియ్యల్ కిరిస్తు ఇంజెర్ కరి కీసి, నమ్మొమ్” ఇంజి వెయ్యెన్ వెహ్తొర్.

**యేసు అదికారిన్
మరిన్ చాకాట్ కియ్యల్**

(మత్తయి 8:5-13; లూక 7:1-10)

⁴³రండ్ రోజ్క్ ఆత పెజె, యేసు గలిలయ యేరియతె సొన్లె పెసిత్తొర్. ⁴⁴(అస్కె యేసు, ‘పర్వత్తన్ తన్వ సొంత యేరియతగ మాన్ పుటా’ ఇంజెర్ మునెనె వెహ్చి మత్తొర్.) ⁴⁵తెర్ బతి వోర్ గలిలయ యెవ్త పెజె, అగటుర్ లోకుర్ చాకాట్ మాన్ సీసి, వోన్ కరుమ్ కీతెర్. బారితెకె పస్క సడ్ జర్గెకె, వూర్ యెరుసలెమ్నగ సొంజి మత్తెర్ అని యేసు కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మి సూడ్సి మత్తెర్. ⁴⁶అహన్ సొనెకె సొనెకె, ఇదెన్ మునె యేతున్ ఆంగుర్నెన్ రసత్ దాత్ మార్కుసీత్తొర్ అద్, గలిలయత కాన చహర్దె యెవ్తొర్. కపెర్నహోమ్ ఇన్సల్ చహర్దె రాజనొర్ వొరొర్ అదికారి మత్తొర్. వోనొర్ మరి బేమరితె సానల్ మీండ్సి మత్తొర్. ⁴⁷తె వోర్ అదికారి, యూదయతల్ గలిలయ యేరియతె యేసు వాతొర్ ఇంజెర్ కేంచి, యేసునగ సొత్తొర్. అని, “నా మరి బేమరితె సానల్

మీండ్ని మంతార్. నిమె వాసి, చొకాట్ కియ్యం లాగర్” ఇంజెర్ యేసున్ విసంతి కీతార్. ⁴⁸తె యేసు, “చమత్కార్కి అని మయ్యతంగ్ కామ్మ సూడ బీగర్, నా పారా బరొస కియ్యట్ సెలెయ్?” ఇంజెర్ ఇత్తార్. ⁴⁹తెర్ బతి వోర్ అదికారి, “పర్బు! నా మరిన పరన్ సొన్వక్ మనెకన్ వర” ఇంజెర్ ఇత్తార్. ⁵⁰అస్కె, “నిమె రోన్ సాన్. నీ మరి పిసంతార్” ఇంజెర్ యేసు వెహ్తార్. తె వోర్ అదికారి, యేసున గొస్టిత్ పారా బరొస ఇర్పి పెసిత్తార్. ⁵¹వోర్ అహన్ సరియ్ సొంజెర్ మనెకన్, వోసుర్ సేవ్కలిర్ మునెత్క వాసి, “నీవోర్ మరి చొకాట్ అత్తార్” ఇంజెర్ వెహ్తార్. ⁵²తె వోర్ అదికారి, “బద్ వకత్తె చొకాట్ అత్తార్?” ఇంజెర్ సేవ్కలిర్కున్ పూసి కీతార్. అస్కె వూర్, “నినె దుపరి ఉంది నేత్తె, చొకాట్ అత్తార్” ఇంజెర్ వెహ్తార్. ⁵³బరొబర్ అదె వకత్తె యేసు తనకున్, ‘నీవోర్ మరి పిసంతార్’ ఇన్వల్ గొస్టి వెహ్తార్ ఇంజెర్ సమ్మె మాసి, వోర్ అదికారి అని వోన రోతుర్ యేసున్ పారా బరొస ఇరైర్. ⁵⁴యూదయ యేరియత్ గలిలయ వాసి, యేసు కీత రెండవ మయ్యత కామ్ ఇద్ అంద్.

కెయ్-కాల్క్ అర్పి సొత్తాన్ చొకాట్ కియ్యత్

5 అద్ ఆత పెజె, యూదుల్కన ఉంది సడ్ కరుమ్ వాత కాడ్కి. యేసు యెరుసలెమ్ నగుడె, వర్పి సొత్తార్. ²యెరుసలెమ్మ గొరెన పాటక్ ఇన్వల్

వాసి, చొకోట్ కియ్య లాగర్” ఇన్జెర్ యేసున వినంతి కీతొర. ⁴⁸తె యేసు, “చమత్కార్క అని మయ్తడ కామ్క సూడా బీగర్, నా పొరో బరోసా కియ్విట్ సెలెయ్?” ఇన్జెర్ ఇత్తొర. ⁴⁹తెర బతి వొర అదికారి, “పర్బు! నా మరీనా పరన్ సొంక మనెకెన్ వరా” ఇన్జెర్ ఇత్తొర. ⁵⁰అస్కె, “నిమె రొన్ సొన్. నీ మరీ పిసంతొర” ఇన్జెర్ యేసు వెహ్తొర. తె వొర అదికారి, యేసునా గొస్టిత్ పొరో బరోసా ఇర్సి పేసితొర. ⁵¹వొర అహన్ సరియ్ సొంజెర్ మనెకెన్, వొనూర్ సేంకలిర్ మునెత్క వాసి, “నీవొర మరీ చొకోట్ ఆతొర” ఇన్జెర్ వెహ్తెర. ⁵²తె వొర అదికారి, “బద్ వకత్తె చొకోట్ ఆతొర?” ఇన్జెర్ సేంకలిర్కున్ పూసి కీతొర. అస్కె వూర్, “నినె దుపరి ఉంది నెక్నెకె, చొకోట్ ఆతొర” ఇన్జెర్ వెహ్తెర. ⁵³బరోబర్ అదె వకత్తె యేసు తనకున్, ‘నీవొర మరీ పిసంతొర్’ ఇంవల్ గొస్టి వెహ్తొర ఇన్జెర్ సమ్మె మాసి, వొర అదికారి అని వొనా రొతుర్ యేసున్ పొరో బరోసా ఇర్తెర. ⁵⁴యూదయా యెరీయత్ గలిలయా వాసి, యేసు కీతా రేండ్వా మయ్తా కామ్ ఇద ఆంద్.

కెయ్-కాల్క్ అర్సి సొత్తొన చొకోట్ కియ్వల్

5 అద ఆతా పెజె, యూదుల్కనా ఉంది సడ కరుమ్ వాతా కాడ్కి, యేసు యెరుసలేమ్ నగుడె, వర్సి సొత్తొర. ²యెరుసలేమ్నా గొరేనా పాటక్ ఇంవల్ జాగతున్ కరుమ్ హేబ్రి బాసతె

బెతెస్తా ఇవల కోనెర మత్తా. అద కోనెరతగా
సియిడ మండొప్క మత్తడ. ³⁻⁴*[అద కోనెరతగా
కహి యెలనె బగవంతనోర దూతల రెయిసి యెతున
హాలి కిందుర. అస్కె బోర మునె రెయంతోరో చోర
బాతల బెమరి మత్తెకె గిర చోకోట ఆందుర.]
అవ మండొప్కనగా గుడ్డిర, లేడ్డల-తుడ్డలెర
అని కేయ-కాల్క అసి సోతుర, సమ్ది
తీర్నడ బెమరిడ వాలిర జాగా పియిసి మందిర.
⁵వూ రోపో తీసా ఆట (38) సాల్కనల
బెమరితె మవల చోరోర మాయనల మత్తొర.
⁶చోర మాయనల యెసు సూడ్సి, వెలె సాల్కనల
బెమరితె మత్తొర ఇవల కరి కిసి, “చోకోట
ఆయనా ఇతి కి?” ఇన్జెర చొన పూసి కిత్తొర.
⁷తె చోర మాయనల, “పర్బు! అద కోనెరతా యె
హాలె మునెకె, నాకున అగా రెవలెర బోరె
సెలూర. అదెన సాటి ననా రెయెలె వానెకెతె,
నాకున తెర మునెన దుసోర బోరెర అగా రెయంతోర”
ఇన్జెర జవబ సీత్తొర. ⁸అస్కె యెసు, “తేదా!
అని నీవా చాప్రతున పియిసి రొన సొన” ఇన్జెర
ఇత్తొర. ⁹అహన ఇత్తా బరోబర, చోర చోకోట
ఆసి, తంవా చాప్రతున పియిసి తాక్సెర సోత్తొర.

ఇద గడ్నా యూదుల్కనా ఆరమ్నా దివొసున నెటి
జగ్గతా. ¹⁰తె యూదుల్కనూర అదికారిర, “నీవా
చాప్రా పియిసి తాక్వల, నేడ ఆరమ్నా దివొస
ఆతా కాడ్కి, దర్మతా కానుతున ఉల్టా తాక్తప

జాగతున్ కరుమ్ హెబ్రి బాసతె బెత్తెస్త
ఇన్వోల్ కోనెర్ మత్త. అద్ కోనెర్తగ
సియుంగ్ మండొప్క్ మత్తంగ్. ³⁻⁴*[అద్
కోనెర్తగ కహి యేలనె బగవంతనోర్
దూతల్ రెయిసి యేతున్ హెబ్రి కీందుర్.
అస్కె బోర్ మునె రెయంతోరా వోర్
బాతల్ బేమరి మత్తెకె గిర్ చాకోట్
అందుర్.] అవ్ మండొప్క్ నగ గుడ్డిర్,
తెంగ్లర్-తుంగ్లర్ అని కెయ్-కాల్క్
అర్సి సాత్తుర్, సమ్ది తీర్క్ నంగ్ బేమరింగ్
వాలిర్ జాగ పియిసి మందిర్. ⁵వూ రోపా
తీస ఆట్ (38) సాత్క్ నల్ బేమరితె
మన్వల్ వారోర్ మాయల్ మత్తొర్. ⁶వోర్
మాయల్ యేసు సూడ్సి, వెలె సాత్క్ నల్
బేమరితె మంతోర్ ఇన్వోల్ కరి కీసి,
“చాకోట్ ఆయన ఇంతి కి?” ఇంజెర్ వోన్
పూసి కీత్తోర్. ⁷తె వోర్ మాయల్, “పర్బు!
అద్ కోనెర్త యేర్ హెబ్రి మానెకె, నాకున్
అగ రెవ్వుల్ బోరె సెలూర్. అదెన్ సాటి
నన రెయెలె వానెకెతె, నాకున్ తెర్ మునెన్
దుసోర్ బోరెర్ అగ రెయంతోర్” ఇంజెర్
జవబ్ సీత్తోర్. ⁸అస్కె యేసు, “తేదా!
అని నీవ చాప్రతున్ పియిసి రోన్ సాన్”
ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁹అహన్ ఇత్త బరోబర్,
వోర్ చాకోట్ ఆసి, తన్వ చాప్రతున్ పియిసి
తాక్సెర్ సాత్తోర్.

ఇద్ గట్టు యూదుల్క్ న ఆరమ్న
దివొసున్ నేటి జర్తత. ¹⁰తె
యూదుల్క్ నూర్ అదికారిర్, “నీవ చాప్ర
పియిసి తాక్సల్, నేండ్ ఆరమ్న దివొస్ ఆత
కాడ్కి, దర్మత కానుస్తున్ ఉల్ట తాక్తప

* 5:3-4 తొలెతడ కహితడ గ్రీకు గ్రంత్కనగా ఇవ గొస్టిడ
సెలెడ.

* 5:3-4 తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంత్క్ నగ ఇవ్
గొస్టింగ్ సెలెంగ్.

అంత" ఇంజెర్ చొకొట్ ఆతొన్ సంగ ఇత్తెర్. ¹¹బతి వోర్, "నాకున్ చొకొట్ కియ్యల్, 'నీవ చాప్ర పియ్య సొన్ ఇత్తోర్" ఇంజెర్ పూర్కున్ వెహ్తోర్. ¹²తె పూర్, "నీకున్ చాప్ర పియ్య సొన్" ఇంజెర్ బోర్ వెహ్తోర్?" ఇంజి పూసి కీతెర్. ¹³బతి వోర్ వెహ పర్మకి. బారితెకె అగ వెలె మాంది మత్తెర్ అని యేసు మాందితగ మిస్సె మాసి సొత్తోర్. ¹⁴అద్ ఆత పెజె యేసు, వోన్ మందిర్ అప్తగ సూడ్చి, "ఇమల కేంబ! నిమె చొకొట్ ఆతి. ఉండె వెలె దుక్కు వాయ్యన్ మన్లె, పాప్లంగ్ కామ్మ కియ్య" ఇంజెర్ వెహ్తోర్. ¹⁵అస్సె, వోర్ మాయనల్ యూదుల్కునుర్ అదికారిర్ సొంజి, "నాకున్ చొకొట్ కియ్యల్ యేసు ఆందుర్" ఇంజెర్ వెహ్తోర్.

¹⁶యేసు ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి ఈతంగ్ కామ్మ కీతతున్ హిందల్, పూర్ యూదుల్కునుర్ అదికారిర్ యేసున్ దుక్కు సియ్యల్ మొదొల్ కీతెర్. ¹⁷బతి యేసు, "నా బాబో హర్ గట్కు కామ్ కీసెర్ మత్త కాడ్చి, నన గిర్ కామ్ కీసెర్ మంతొన్" ఇంజెర్ వెహ్తోర్. ¹⁸ఇద్ కారన్తున్ హిందల్, యూదుల్కునుర్ అదికారిర్, "వేర్ సిరిప్ ఆరమ్మ దివొస్స మా నేతితున్ బహ్మ మాయ్యలె ఆయ్య, బగవంతన్ తన్వోర్ బాబో ఇంజెర్ వెహ్తోర్, తనకున్ బగవంతన్ బరోబర్ బడి కీసెర్ మంతొర్" ఇంజి, ఇవ్ రండ్ కారన్కున్ హిందల్, యేసున్ జకన ఇంజెర్ పూర్ నిర్నయ్ కీతెర్.

ఆంతా" ఇంజెర్ చొకొట్ ఆతొన సడా ఇతెర్. ¹¹బతి వోర్, "నాకున చొకొట్ కియ్వల, 'నీవా చాప్రా పియ్సి సొన ఇత్తోర్" ఇంజెర్ వూర్కున వెహ్తోర్. ¹²తె వూర్, "నీకున చాప్రా పియ్సి సొన" ఇంజెర్ బోర్ వెహ్తోర్?" ఇంజి పూసి కీతెర్. ¹³బతి వోర్ వెహా పర్మకి. బారితెకె అగా వెలె మాంది మత్తెర్ అని యేసు మాందితగా మిస్సె మాసి సొత్తోర్. ¹⁴అద ఆతా పెజె యేసు, వొన మందిర్తా ఆవ్రతగా సూడ్చి, "ఇచ్చులా కెన్జా! నిమె చొకొట్ ఆతి. ఉండె వెలె దుక్సా వాయ్వకె మన్లె, పాప్లండ్ కామ్మ కియ్మా" ఇంజెర్ వెహ్తోర్. ¹⁵అస్కె, వోర్ మాయనల్ యూదుల్కునూర్ అదికారిర్గా సొంజి, "నాకున చొకొట్ కియ్వల యేసు ఆందూర్" ఇంజెర్ వెహ్తోర్.

¹⁶యేసు ఆరమ్మా దివొసున నెటి ఇత్తడ కామ్మ కీతతున హిందల్, వూర్ యూదుల్కునూర్ అదికారిర్ యేసున దుక్సా సియ్వల మొదొల కీతెర్. ¹⁷బతి యేసు, "నా బాబో హర్ గట్కా కామ్ కీసెర్ మత్తా కాడ్చి, ననా గిర్ కామ్ కీసెర్ మంతొన" ఇంజెర్ వెహ్తోర్. ¹⁸ఇద కారన్తున హిందల్, యూదుల్కునూర్ అదికారిర్, "వేర్ సిరిప్ ఆరమ్మా దివొస్సా మా నెకితున బహ్కె మాయ్వలె ఆయ్వా, బగవంతన తవోర్ బాబో ఇంజెర్ వెహ్చి, తనకున బగవంతన బరోబర్ బడి కీసెర్ మంతొర్" ఇంజి, ఇవ రండ్ కారనకున హిందల్, యేసున జకనా ఇంజెర్ వూర్ నిర్నయ్ కీతెర్.

బగవంతనా అధికార యేసునగా మంతా

19తే యేసు ఇహిన పొడి కీసి వేహ్తోర: “ఇద సతేమ ఆంద. బగవంతనోర మరె తంవా తనా బతయ కియా పరోర. బాబో బతల కీంతోరో, సిరిప అదేనె సూడ్రసి మరె కీంతోర. బాబో బగవంతల బతడ బహన కీంతోరో, అవేన మరె అహ్నే కీంతోర. 20బాబో మరెన లాడ కీతా కాడ్కి, తనా కియవలెక సమ్దో కామకున మరెన తోహ్చేర మంతోర. ఊడె వేలె డగుక కామ్క మునె బవెసల్తె మరెన సడా బాబో కియస్వల సూడ్రసి, బెయ గుల ఆకిట. 21బాబో సాతురకున బహన నేండుసంతోరో, అహ్నే మరె గిర తనా నెమి కీతురకున పిసుసంతోర. 22బాబో బోనె తస్వా కియోర. బతి తస్వా కియ్లె బర్పూర అధికార తంవోర మరెన సీతోర. 23తనకున బహ్తె సమ్దెర మాని కీతేరో, అహ్నే మరెన గిర మాని కియనా ఇన్జేరెన, అద అధికార మరెనా కేయ్డె బగవంతల సీతోర. బోరె ఆయి మరెన మాని కియ్డె, మరెన సారి కీతోర బాబోన గిర మాని కీతా లెకతగా వాయోర. 24నావా గోస్టి కేన్చి, నాకున సారి కీతోనగా బరోసా ఇర్వన, బస్కెట్ పిస్వల జీవా పుటంతా. ఆతోన పాపకున హిందల, వాయవల సిక్సా తపంతా. మరంతల తప్సి, వోన బస్కెట్ పిస్వల జీవా పుటంతా.

25“ఇద సతేమ ఆంద. సానలెర బగవంతనోర మరెనా గోస్టి కేన్జ్వల వకత వాసెర

బగవంతన అధికార్ యేసునగ మంత

19తే యేసు ఇహిన్ పోడి కీసి వేహ్తోర: “ఇద్ సతేమ్ ఆంద్. బగవంతనోర్ మరె తస్వ తన బతయ్ కియ పరోర్. బాబో బతల్ కీంతోరో, సిరిప్ అదెనె సూడ్సి మరె కీంతోర్. బాబో బగవంతల్ బతంగ్ బహన్ కీంతోరో, అవెన్ మరె అహ్నే కీంతోర్. 20బాబో మరెన్ లాడ్ కీత కాడ్కి, తన కియ్లెక్ సమ్మె కామ్మున్ మరెన్ తోహ్చోర్ మంతోర్. ఉండె వెలె డగుక్ కామ్మ మునె బవెసత్తె మరెన్ సంగ బాబో కియస్వల్ సూడ్సి, బెయ్ గుల్ ఆకిట్. 21బాబో సాతుర్కున్ బహన్ నేండుసంతోరో, అహ్నే మరె గిర్ తన నేమి కీతుర్కున్ పిసుసంతోర్. 22బాబో బోనె తస్వ కియోర్. బతి తస్వ కియ్లె బర్పూర్ అధికార్ తన్వోర్ మరెన్ సీతోర్. 23తనకున్ బహన్తె సమ్మిర్ మాని కీంతోరో, అహ్నే మరెన్ గిర్ మాని కియన ఇంజెరెన్, అద్ అధికార్ మరెన కెయ్డె బగవంతల్ సీతోర్. బోరె ఆయి మరెన్ మాని కియ్డె, మరెన్ సారి కీతోర్ బాబోన్ గిర్ మాని కీత లెకతగ వాయోర్. 24నావ గొస్తి కేంచి, నాకున్ సారి కీతోనగ బరోస ఇర్వన్, బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుటంత. ఆతోన్ పాపున్ హిందల్, వాయ్వల్ సిక్స తపంత. మరన్తల్ తప్సి, వోన్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుట.

25“ఇద్ సతేమ్ ఆంద్. సానలిర్ బగవంతనోర్ మరెన గొస్తి కేంజ్వల్ వకత్ వాసెర్ మంత. అద్ ఇంకె వాసెన్ మంత.

అద్ గొప్ప కేంచి, తాక్సలిర్ బస్కెట్ పిసంతెర్. ²⁶బహునై బగవంతల్ జీవతార్ మాల్కల్ ఆందురొ, అహ్నై బస్కెట్ పిస్వల్ జీవతున్ సియ్యల్ అదికార్ మరిన్ సీతార్. ²⁷వోర్ మరి స్వర్గనార్ మాయ్ అత కాడ్కి, లోకుర్కున్ తస్య కియ్యల్ అదికార్ బాబో వోన్ సీతార్. ²⁸మిరట్ గుల్ ఆయ్యట్! ఉంది వకత్ వాసర్ మంత. అద్ వకత్నే వీచ్-నగ మన్వలిర్ సానలిర్ సమ్మిర్ గిర్ బగవంతనార్ మరిన్ గొప్ప కేంచి, నేండ్చి బహి వాంతెర్. ²⁹నేండ్చి బహి వాతుర్ సమ్మిర్కున్ వోర్ మరి తస్య కీసి, పూర్గట్ పునెవంతలిర్కున్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ సీతార్ అని పాపెస్తలిర్కున్ సిక్కు వాటంతార్. ³⁰అద్ తస్య నావ ఇవతున్ పియ్య ఆయి బతి, నాకున్ సారి కీతాన ఇవతున్ పియ్యన్ కీంతాన్. నావ నన బతయ్ కియ పరొన్. బాబల్ నాకున్ వెహ్త తీరె, లోకుర్కున్ నాయ్ తస్య కీంతాన్. నన కియ్యల్ తస్య నాయ్ ఆంద్.

యోహాన్ బారెతంగ్ గవంగ్

³¹“మోక నా బారెతె ననయ్ గవ వెహ్త, నావ గవతున్ కరల్ ఇంజెర్ వొపుర్. ³²నా బారెతె గవ వెహ్త వొరొర్ మంతార్. వోర్ వెహ్త గవ సతెమ్ ఇంజెర్ నాకున్ టావ.

³³“మిరట్ యోహాన్ గ కహితుర్కున్ రొహ్తట్. వోన్ గవ సతెమ్ ఆంద్.

మంతా. అద ఇంకె వాసిన్ మంతా. అద గొస్టి కెన్చి, తాక్వలిర్ బస్కెట్ పిసంతెర్. ²⁶బహునై బగవంతల జీవతొర్ మాలకల ఆందురో, అహ్నై బస్కెట్ పిస్వల జీవతున్ సియ్వల అదికార్ మరెన్ సీతొర్. ²⁷వొర్ మరె స్వగ్నొర్ మాయ్నల ఆతా కాడ్కి, లొకురకున్ తస్వా కియ్వల అదికార్ బాబొ వొన్ సీతొర్. ²⁸మిరట్ గుల్ ఆయ్మట్! ఉంది వకత్ వాసెర్ మంతా. అద వకత్నై వీచ్కనగా మన్వలిర్ సాన్లెర్ సమ్మిర్ గిర్ బగవంతనొర్ మరెనా గొస్టి కెన్చి, నేండ్చి బహిర్ వాంతెర్. ²⁹నేండ్చి బహిర్ వాతుర్ సమ్మిర్కున్ వొర్ మరె తస్వా కీసి, వూర్గట్ల పునెవంతలిర్కున్ బస్కెట్ పిస్వల జీవా సీతొర్ అని పాపెస్తలిర్కున్ సిక్సా వాటంతొర్. ³⁰అద తస్వా నావా ఇచతున్ పియ్సి ఆయొ బతి, నాకున్ సారి కీతొనా ఇచతున్ పియ్సిన్ కీంతొన్. నావా ననా బతయ్ కియా పరొన్. బాబల్ నాకున్ వెహ్తా తీరె, లొకురకున్ నాయ్దా తస్వా కీంతొన్. ననా కియ్వల తస్వా నాయ్దా ఆంద్.

యెసున్ బారెతడ గవడ

³¹“మోకా నా బారెతె ననయ్ గవా వెహ్కతె, నావా గవతున్ కరల్ ఇన్జెర్ వొపుర్. ³²నా బారెతె గవా వెహ్లె వొరొర్ మంతొర్. వొర్ వెహ్వల గవా సతెమ్ ఇన్జెర్ నాకున్ టావా.

³³“మిరట్ యోహాన్ గా కహితుర్కున్ రొహ్తిట్. వొనా గవా సతెమ్ ఆంద్. ³⁴⁻³⁵యోహన్ డివెత్

దాత పొచ్చెర వెడ్చి సీసెర మత్తొర. మిరట వొనా వెడ్చితె జులुक వేరి, బేయ ఆనంద్నే మత్తిట. మిరట బచె మాయనా ఇన్జెరెన ఇవ గొస్టిడ వేహ్చెర మంతొన.

“బతి నాకున నరిమన్కనా గవా జురత సేలే. ³⁶ బారితేకె యోహన్తున తేర డగూర గవా నహ్గా మంతా. అద బతల ఇతేకె: ననా కీతడ మయ్తడ కామ్క. ఇవ కామకున బగవంతల నాకున కీమ ఇన్జెర హవ్లి కీతొర. ఇవే నాకున బాబొ సారి కీతొర ఇన్జెర నిరుపన కీతడ. ³⁷ వొరె బాబొ నా బారెతె ఇద గవా వేహ్చెర మంతొర. బతి మిరట బస్కెన వొనా వచన కేన్జ్మకి అని బస్కెన వొనా రూప సూడమ్క. ³⁸ సారి కియ్వన పొరో మిరట బరోసా ఇర్వా కాడ్కి, వొనా బొదా మీవడ దిల్వనగా మనొ. ³⁹ బస్కెట పిస్వల జీవా దర్మా-గ్రన్తనగా పుటంతా ఇన్జెర సొన్చ కీసి, మిరట చొకోటె మహ్కత్తిట. బతి అవే వచన్క నా బారెతె గవా వేహ్చెర మంతడ. ⁴⁰ తేర బతి మిరట అద బస్కెట పిస్వల జీవతున సాటి నహ్గా వాయ్లే వొప్విట.

⁴¹ “నాకున మాయ్నలిర సియ్వల డగూర-పాన లాగొ. ⁴² బారితేకె మిరట బగవంతన పేర్మా కియ్విట ఇవల నాకున టావయె. ⁴³ ననా నావొర బాబొనా పొరోడె వాతొన. నాకున మిరట వొప్మకి. బతి ఁడె బొరె తంవా పొరోడె తనయ వాతేకె, వొన మిరట ఆనంద్నే వొపత్తిట. ⁴⁴ మీకున దుసూర డగూర-పాన సియ్వల ఇస్టమ్ బతి, వొరోరె మవల బగవంతల సియ్వల

³⁴⁻³⁵ యోహాన్ డివెత్ దాత్ పొచ్చెర్ వేడ్చి సీసెర్ మత్తొర్. మిరట్ వోన వేడ్చితె జులక్ వేరి, బెయ్ ఆనంద్నె మత్తిట్. మిరట్ బచె మాయన ఇంజెరెన్ ఇవ్ గొస్టింగ్ వెహ్చెర్ మంతొన్.

“బతి నాకున్ సరిమన్కన గవ జురత్ సేలే. ³⁶ బారితెకె యోహన్తున్ తేర్ డగూర్ గవ నహ్గా మంత. అద్ బతల్ ఇత్తెకె: నన కీతంగ్ మయ్తతంగ్ కామ్క్. ఇవ్ కామ్కున్ బగవంతల్ నాకున్ కీమ్ ఇంజెర్ హవ్లి కీతొర్. ఇవే నాకున్ బాబొ సారి కీతొర్ ఇంజెర్ నిరుపన్ కీంతంగ్. ³⁷ వోరె బాబొ నా బారెతె ఇద్ గవ వెహ్చెర్ మంతొర్. బతి మిరట్ బస్కెన్ వోన వచన్ కేంజ్మకి అని బస్కెన్ వోన రూప్ సూడమ్కి. ³⁸ సారి కియ్వన్ పొరో మిరట్ బరోస ఇర్వ కాడ్కి, వోన బోద మీవంగ్ దిల్కనగ మనొ. ³⁹ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ దర్మా-గ్రంత్నగ పుటంత ఇంజెర్ సోంచ్ కీసి, మిరట్ చొకోటె మహ్కంతిట్. బతి అవే వచన్క్ నా బారెతె గవ వెహ్చెర్ మంతంగ్. ⁴⁰ తేర్ బతి మిరట్ అద్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవతున్ సాటి నహ్గా వాయ్లే వొప్విట్.

⁴¹ “నాకున్ మాయ్నలిర్ సియ్వల్ డగూర్-పాన్ లాగొ. ⁴² బారితెకె మిరట్ బగవంతన్ పెర్మ కియ్యట్ ఇన్వల్ నాకున్ టావయె. ⁴³ నన నావొర్ బాబొన పొరోడె వాతొన్. నాకున్ మిరట్ వొప్మకి. బతి ఁడె బోరె తన్వ పొరోడె తనయ్ వాతెకె, వోన్ మిరట్ ఆనంద్నె వొపంతిట్. ⁴⁴ మీకున్ దుస్సూర్ డగూర్-పాన్ సియ్వల్ ఇస్టమ్ బతి, వొరోరె మన్వల్ బగవంతల్ సియ్వల్ డగూర్-పాన్ సాటి కోసిద్

కియ్యుట్. తె నా పొరొ బహన్ బరొస ఇర పర్కిట్? ⁴⁵ నన బాబొనగ మీ పొరొ పిరది కీంతోన్ బతలొ ఇంజెర్ సోంవ్ కియ్యుట్. బతి దర్మత కానున్తున్ లిహి కీతార్ మోసె పర్వత్తన్ పొరొ మిరట్ ఆస ఇర్దిట్. వోర్ మోసెయ్ మీ పొరొ పిరది కీంతార్. ⁴⁶ వోర్ మోసె నా బారెతె లిహి కీత కాడ్కి, మిరట్ మోక వోన్ బరొస కీందిట్తె, నాకున్ గిర్ బరొస కీందిట్. ⁴⁷ బతి మోసె లిహి కీత దర్మత కానున్తుంగ్ గొప్పిన్ మిరట్ నమ్మిట్తె, నావంగ్ గొప్పిన్ బహన్ నమ పర్కిట్?” ఇంజెర్ యూదుల్కునుర్ అదికార్కున్ వెహ్తార్.

యేసు సియుంగ్ హజర్క్-
మాందితున్ జేవున్ దొస్పల్

(మత్తయి 14:13-21; మార్క్
6:30-44; లూకా 9:10-17)

6 అద్ అత పెజె, యేసు గలిలయ సమ్మర్తున్* హంద బాజ్జెకె, తన్వర్ సిస్యలిర్ సంగ సొత్తార్. ² బేమరి వాలిర్కున్ యేసు చొకొట్ కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మున్ సూడ్సి, వెలెటిర్ మాంది వోన్ పెజెయ్ వాసెర్ మత్తెర్. ³ తె యేసు గుట తెగ్గిసి, తన్వర్ సిస్యలిర్ తోడ్డొ ఉద్తార్. ⁴ అవ్ దివొస్కనగ యూదుల్కున్ పస్క సడ్ కరుమ్ వాసి మత్త. ⁵ అద్ వకత్తె యేసు తల తప్పి

* 6:1 తిబెరియ సమ్మర్ ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్.

డగుర-పాండున సాటి కోసిద కియ్విట్. తె నా పొరో బहन बरोसा इरा पर्किट? ⁴⁵ नना बाबोनगा मी पओरो पिरदि कींतोन बतलो इन्जेर सोन्च किय्मट. बति दर्मता कानुंतुन लिहि कीतोर मोसे पर्वत्तन पओरो मिरट आसा इर्तिट. वोर मोसेय मी पओरो पिरदि कींतोर. ⁴⁶ वोर मोसे ना बारेते लिहि कीता काड्कि, मिरट मोका वोन बरोसा कीदिट्ते, नाकुन गिर बरोसा कीदिट. ⁴⁷ बति मोसे लिहि कीता दर्मता कानुंतड गोस्टिने मिरट नम्बिट्ते, नावड गोस्टिन बहन नमा पर्किट?” इन्जेर यूदुल्कनुर अदिकारकुन वेहतोर.

येसु सियुड हजर्क मांदितुन जेवुन दोस्वल

(मत्तयि 14:13-21; मार्क
6:30-44; लूका 9:10-17)

6 अद आता पेजे, येसु गलिलया सम्दुर्तुन* हंदा बाज्जेके, तंवर सिस्स्यलिर सडा सोत्तोर. ² बेमरि वालिरकुन येसु चोकोट कीतड मय्मतड काम्कुन सूड्सि, वेलेटिर मांदि वोन पेजेय वासेर मत्तेर. ³ ते येसु गुटा तेर्गिर्, तंवर सिस्स्यलिर तोडो उद्तोर. ⁴ अव दिवोस्क्नगा यूदुल्कना पस्का सड करुम वासि मत्ता. ⁵ अद वकत्ते येसु तला तह्चि सिर्मुट सूड्तोर. ते वेलेटिर मांदि तन्गा

* 6:1 तिबेरिया सम्दुर इन्जेर गिर केयंतोर.

వాసెర దిస్తెర. “వీర సమ్దిర తిలె బగటల కానె యెచ్చి తర్కట?” ఇన్జెర పిలిపున యెసు పూసి కీతొర. ⁶తనా బతల కియవల మంతొర ఇవల తనకున టావయ. బతి వొర పిలిప్నా మందె బతల మంతయో కరి కియనా ఇన్జెరెన, యెసు అహన పూసి కీతొర. ⁷తె పిలిపు, “రండ నుహ్క (200) కూరతడ బిలనె* చంది యెచ్చి తత్తెకె తేర బతి, యెర వొరొన జరజరా తిలె గిర యెవో” ఇన్జెర జవబ సీతొర. ⁸⁻⁹అస్కె వొనూర సిస్యలిగ్గటల సీమోన-పెతుర్తోర తమూర ఆంద్రెయల, “ఇగె వొరొర కాండినగా సియిడ సారిడ అని రండ చుడుక మీన్క మంతడ. బతి ఇచొర వేలె మాదితున ఇవ బేకెన యెవోడ” ఇన్జెర యెసున వేహ్తొర. ¹⁰తె యెసు, అగా ఉదనల జాడి మత్తా కాడ్కి, “తాన పొరొ పర్జతున ఉపుసడ” ఇన్జెర వేహ్తొర. తె మరి-మియడ అని వేయ్లొకున లెకా కియవకె, లగ-బగ సియిడ హజర్క (5,000) మాడ్సా పడత ఉత్తెర. ¹¹అస్కె యెసు, అవ సారిడ పియ్సి, బగవంతన దనెవాద వేహ్చి, పడత ఉద్తురకున వహ్చి కియలె సీతొర. అహ్నె మీనకున గిర సీతొర. వూర తిందనచ్చొర తిత్తెర. ¹²పర్జా పెటిమెన తితా పెజె, “ఇచూర గిర కరబ ఆయ్వకనె, మెయ్తడ టుకడెడ సమ్దొ మీరి కీమిట్” ఇన్జెర సిస్యలిరకున యెసు వేహ్తొర. ¹³తె సిస్యలిర, తిత్తడ అవ సియిడ సారిన్ల మెయ్తడ టుకడెన మీరి కీతెకె, బారా డాలడ

సిర్కుట్ సూజ్జొర్. తె వెరెటిర్ మాంది తన్ వాసెర్ దిస్తెర్. “వీర్ సమ్దిర్ తిన్లె బగటల్ కానె యెచ్చి తర్కట్?” ఇంజెర్ పిలిపున్ యేసు పూసి కీత్తోర్. ⁶తన బతల్ కియ్యల్ మంతోర్ ఇన్వల్ తనకున్ టావయ్. బతి వోర్ పిలిప్ప మన్లె బతల్ మంతయొ కరి కియన ఇంజెరెన్, యేసు అహన్ పూసి కీత్తోర్. ⁷తె పిలిపు, “రండ్ నుమ్మా (200) కూరతంగ్ బిలనె* చంది యెచ్చి తత్తెకె తెర్ బతి, హర్ వోరొన్ జరజర తిన్లె గిర్ యెవో” ఇంజెర్ జవబ్ సీత్తోర్. ⁸⁻⁹అస్కె వోసుర్ సిస్యలిర్గటల్ సిమ్మెన్-పేతుర్తోర్ తమూర్ ఆంద్రెయల్, “ఇగ వోరొర్ కాండినగ సియింగ్ సారింగ్ అని రండ్ చుడుక్ మీన్స్ మంతంగ్. బతి ఇవోర్ వెరె మాందితున్ ఇవ్ బేకెన్ యెవోంగ్” ఇంజెర్ యేసున్ వెహ్తోర్. ¹⁰తె యేసు, అగ ఉద్దుల్ జాడి మత్త కాడ్కి, “తాన్ పొరొ పర్జతున్ ఉపుసట్” ఇంజెర్ వెహ్తోర్. తె మరి-మియడ్ అని వెయ్యెకున్ లెక కియ్యకె, లగ్-బగ్ సియింగ్ హజర్క్ (5,000) మాడ్స పంగల్ ఉత్తెర్. ¹¹అస్కె యేసు, అవ్ సారింగ్ పియ్య, బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్చి, పంగల్ ఉద్దురున్ వహ్చి కియ్యె సీత్తోర్. అహ్నె మీన్సున్ గిర్ సీత్తోర్. హర్ తిందనచ్చొర్ తిత్తెర్. ¹²పర్జ పెటిమెన్ తిత పెజె, “ఇమర్ గిర్ కరబ్ ఆయ్యకెనె, మెయ్యంగ్ టుక్తెంగ్ సమ్మె మీరి కీమ్ప్” ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ యేసు వెహ్తోర్. ¹³తె సిస్యలిర్, తిత్తంగ్ అవ్ సియింగ్

* 6:7 రండ నుహ్క కూరతడ బిలనా విలువా కమి జాస్తా ఆట మహిననా బూతి. ఇవెన గ్రీకు బాసతె దెనరడ ఇతెర.

* 6:7 రండ్ నుమ్మా కూరతంగ్ బిలన విలువ కమి జాస్తా అట్ మహినన బూతి. ఇవెన్ గ్రీకు బాసతె దేసరంగ్ ఇంతెర్.

సానినల్ మెయ్యంగ్ టుక్జెన్ మీరి కీతెకె, బార డాలంగ్ నింతంగ్. ¹⁴ అద్ మయ్యత కామున్ సూడ్సి, పర్జ గుల్ ఆతెర్. అని “ఇద్ దునియతె వాయ్లె మత్తొర్ వోర్ కరల్ పర్వక్తల్ వేర ఆందుర్”# ఇంజెర్ పర్ ఇత్తెర్. ¹⁵ తె యేసు, వూర్ పర్జ తనకున్ హటున్ రాజల్ కియ్లె ఆంతెర్ ఇన్వల్ కరి కీసి, అద్ గుటతెకె వారొర సాత్తొర్.

యేసు సమ్మర్త యేత్ పొరా తాక్వల్

(మత్తయి 14:22-27;
మార్క్ 6:45-52)

16-17 అద్ నేటి పోడ్డ సానెకె, యేసునర్ సిస్యలిర్ గలిలయ సమ్మర్త డర్దిత్ కరుమ్ సాంజి, యేసున సరి సూడ్సెర్ మత్తెర్. అస్కె సికటి ఆసెర్ మత్తె తెర్ బతి, యేసు వూర్గ వాయ్లెకె మత్తొర్. తె వూర్ సిస్యలిర్, ఉంది రూకతగ ఉచ్చి, సమ్మర్తున్ హంద బాజున్ మన్వల్ కపెర్నహోమ్ చహరై సాన్లె పెసితెర్. ¹⁸ అదె వకత్తె డగుర్ వడి-దూందడ్ తేచ్చి, సమ్మర్తంగ్ హెల్వంక్ బడె మాతంగ్. ¹⁹ వూర్ లగ్-బగ్ మూంద్-నాలుంగ్ కోస్క్ లక్ రూకతున్ తాకుస్త పెజె, యేత్ పొరా తాక్సెర్ యేసు తవ్వ రూకతగ వాయ్లె సూడ్సి, బెయ్ వెరితెర్. ²⁰ బతి యేసు, “వెరిమట్! ననయ్ ఆందున్” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్తొర్. ²¹ అస్కె వోన్ ఆనంద్చి అద్ రూకతగ ఉప్పసితెర్. అస్కె యెంటునె వూర్ సాన్వల్ జాగతె అద్ రూక యెవ్.

నింతడ. ¹⁴ అద మయ్మతా కామున్ సూడ్సి, పర్జ గుల ఆతెర్. అని “ఇద్ దునియతె వాయ్లె మత్తొర్ వొర కరల్ పర్వక్తల వేరె ఆందుర్”# ఇన్జెర్ పర్జ ఇత్తెర్. ¹⁵ తె యేసు, వూర్ పర్జ తనకున్ హడున్ రాజల్ కియ్లె ఆంతెర్ ఇన్వల్ కరి కీసి, అద గుటతెకె వొరోరె సొత్తొర్.

యేసు సమ్దుర్తా యెత్ పొరో తాక్వల

(మత్తయి 14:22-27; మార్క్ 6:45-52)

16-17 అద నెటి పోడ్డ సోనెకె, యేసునర్ సిస్యలిర్ గలిలయా సమ్దుర్తా డర్దిత్ కరుమ్ సొన్జి, యేసునా సరి సూడ్సెర్ మత్తెర్. అస్కె సికటి ఆసెర్ మత్తా తెర్ బతి, యేసు వూర్గా వాయ్లెకె మత్తొర్. తె వూర్ సిస్యలిర్, ఉది రూకతగా ఉచ్చి, సమ్దుర్తున హంద బాజున్ మన్వల్ కపెర్నహోమ్ చహరై సొల్లె పెసితెర్. ¹⁸ అదె వకత్తె డగుర్ వడి-దూందడ్ తేచ్చి, సమ్దుర్తడ హెల్వంక్ బడె మాతడ. ¹⁹ వూర్ లగ-బగ్ మూంద-నాలుడ కోస్క లక్ రూకతున్ తాకుస్తా పెజె, యెత్ పొరో తాక్సెర్ యేసు తమ్వా రూకతగా వాయ్లె సూడ్సి, బెయ్ వెరితెర్. ²⁰ బతి యేసు, “వెరిమట్! ననయ్ ఆందున్” ఇన్జెర్ వూర్కున్ వెహ్తొర్. ²¹ అస్కె వొన్ ఆనంద్చె అద రూకతగా ఉప్పసితెర్. అస్కె యెంటె వూర్ సొన్వల్ జాగతె అద రూకా యెవ్.

22-23 పర్బు వీతి కిసి జెవున దోస్తోర అద జాగతె, దుస్రో నెటి కహి రూకడ తిబెరియా నగుడల వాతడ. తె సమ్దుర్తా హ్దా బాజున రేహె మాయ్విలె లోకుర, సిస్యలెరి సిరిపి ఉండియ రూకతె సోతేర. బతి వూర తసోతె యేసు సోన్మకి ఇన్జెర కరి కీతేర. 24 వూర మాది యేసున అని సిస్యలెరికున మహ్కేర బతి, బోరె పుట్మకి. తె అవ రూకనగా ఉచ్చి, యేసున మహ్కసేర కపేర్నహోమ సోతేర.

25 సమ్దుర్తా హ్దా డిడితె యేసు వూరకున దిస్తా పెజె, “గురుజి! ఇగె బస్కె వాతి?” ఇన్జెర పూసి కీతేర.

జీవతున తాకద సియ్వల కానె యేసుయ ఆందుర

26-27 తె యేసు, “మయ్మతడ కామకున అర్తమ్ కియ్విడున హిందల ఆయో బతి, బర్పూర కానె తిత్తున హిందలె మిరెట్, నాకున మహ్కసేర మంతి. సత్సి కరబ ఆయ్విలె కానెతున సాటి పర్పెడె మాయ్మె. బతి స్వగ్నోర మాయ్విలె సియ్వల బస్కెట్ పిస్విలె జీవా వాలె కానెతున సాటి పర్పెడె మాయ్మె. అహన సియన్ సాటినె, బగవంతల తంవా అదికార్దా మోర నా పోరో వాడతొర. ఇద సతెమ్ ఆంద” ఇన్జెర వేహ్తొర. 28 అస్కె వూర, “బగవంతల మాయ్మె బతల కియనా ఇంతొర?” ఇన్జెర పూసి కీతేర. 29 తె యేసు, “బగవంతల బోతె సారి కీతొరో, వొన్గా బరోసా ఇరనా ఇన్జెర కొరంతొర” ఇన్జి వేహ్తొర. 30-31 అద కెన్చి వూర, “మా తొత్తుర ఇజిప్తనల వానెకె, బొడి

22-23 పర్బు వీతి కీసి జేవున్ దొస్తొర్ అద్ జాగతె, దుస్తొ నేటి కహి రూకంగ్ తిబెరియ నగుడల్ వాతంగ్. తె సమ్దుర్త హంద బాజున్ రెహె మాయ్విల్ లోకుర్, సిస్యల్ సిరిప్ ఉండియ రూకతె సొత్తెర్. బతి వూర్ తర్పొతె యేసు సొన్మకి ఇంజెర్ కరి కీతెర్. 24 వూర్ మాంది యేసున్ అని సిస్యల్ కున్ మహ్కాతెర్ బతి, బోరె పుట్మకి. తె అవ్ రూకనగ ఉచ్చి, యేసున్ మహ్కాసెర్ కపెర్నహోమ్ సొత్తెర్.

25 సమ్దుర్త హంద డర్దితె యేసు వూర్కున్ దిస్త పెజె, “గురుజి! ఇగె బస్కె వాతి?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్.

జీవతున్ తాకద్ సియ్యల్ కానె యేసుయ్ ఆందుర్

26-27 తె యేసు, “మయ్మతంగ్ కామ్మున్ అర్తమ్ కియ్దున్ హిందల్ ఆయో బతి, బర్పూర్ కానె తిత్తున్ హిందలె మిరట్, నాకున్ మహ్కాసెర్ మంతిట్. సప్పి కరబ్ ఆయ్విల్ కానెతున్ సాటి పర్పెడె మాయ్మట్. బతి స్పర్సొర్ మాయ్మట్ సియ్విల్ బస్కెట్ పిస్విల్ జీవ వాలె కానెతున్ సాటి పర్పెడె మాయ్మె. అహన్ సియన్ సాటినె, బగవంతల్ తన్వ అదికార్ మోర్ నా పొరొ వాడ్తొర్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. 28 అస్కె వూర్, “బగవంతల్ మాయ్మె బతల్ కియన్ ఇంతొర్?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 29 తె యేసు, “బగవంతల్ బోన్తె సారి కీతొరొ, వొన్గ బరోస ఇరన్ ఇంజెర్ కొరంతొర్” ఇంజి వెహ్తొర్. 30-31 అద్

కేంచి వూర్, “మా తొత్తుర్ ఈజిప్టునల్ వానెకె, బోడి గుటనగ మన్న ఇస్సల్ కానె తిత్తెర్. దర్మ-గ్రంత్నగ లిహి కీత తీరె వోర్ స్పర్గనల్, అద్ కానెతున్ తిన్లె సీతార్. # తె మమెట్ నీ పొరా బరొస ఇర్బల్ ఇంకె మా సాటి, బాతల్ మయ్యత కామ్ కీసి తొహంతి?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ³² అస్కె యేసు, “అద్ కానెతున్ స్పర్గనల్ మోసె సియ్యకి బతి, నా బాబోయె సీతార్. ఇంకె అద్ కరల్ కానెతున్, నా బాబో స్పర్గనల్ సీసెర్ మంతార్. ³³ బాబో స్పర్గనల్ బతతున్ సారి కీతారా, అదె దునియతుర్కున్ జీవదాన్ సీంత. బగవంతల్ సారి కీత కరల్ కానె ఇదె ఆండ్” ఇంజెర్ వెహ్తార్. ³⁴ తె వూర్, “పర్బు! అద్ కానెతున్ మాకున్ బస్కెట్ సీమ్” ఇంజెర్ కోర్తెర్. ³⁵ అస్కె యేసు, “ననయ్ జీవదాన్ సియ్యల్ కానెత ఆందున్. నా పొరా బరొస ఇర్బి, నావ చర్బతె వాయ్యలిర్ బస్కెట్కె వూరంగ్ దిల్కున్ రొపా కరుసాయుర్ అని వూర్కున్ బస్కెట్కె యేర్ పట్క వసా. ³⁶ బతి నన ఇదెన్ మునె వెహ్తపినయ్, మిరట్ నాకున్ సూడ్త పెజె గిర్ నా పొరా బరొస ఇర్బకి. ³⁷ తేర్ బతి, బోన్ బోన్ బాబో నహ్గ సారి కీంతారా, వూరె నహ్గ వాంతెర్. నహ్గ వాతుర్కున్ బస్కెనె బహి డగ్గి కియెన్. ³⁸ బారితెకె, నన నావ ఇచ తీర్ కియెన్ స్పర్గనల్ రెయ్యి వాయ్యకి. బతి నాకున్ సారి కీతొన ఇచ తీర్ కియెన్ వాతొన్. ³⁹ నాకున్ సారి కీతొన ఇచ బతల్ ఇత్తెకె,

గుటనగా మనా ఇవల కానె తిత్తెర్. దర్మా-గ్రంత్నగా లిహి కీతా తీరె వొర స్వర్గనల, అద కానెతున తిలె సీతొర. # తె మమోట్ నీ పొరో బరోసా ఇరనల ఇంకె మా సాటి, బాతల మయ్మతా కామ కీసి తొహంతి?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ³² అస్కె యేసు, “అద కానెతున స్వర్గనల మోసె సియ్మకి బతి, నా బాబోయె సీతొర. ఇంకె అద కరల కానెతున, నా బాబో స్వర్గనల సీసెర్ మంతొర. ³³ బాబో స్వర్గనల బతతున సారి కీతొరో, అదె దునియతురకున జీవదాన సీతా. బగవంతల సారి కీతా కరల కానె ఇదె ఆండ్” ఇంజెర్ వెహ్తొర. ³⁴ తె వూర్, “పర్బు! అద కానెతున మాకున బస్కెట్ సీమ్” ఇంజెర్ కోర్తెర్. ³⁵ అస్కె యేసు, “ననయ జీవదాన సియ్వల కానెతా ఆండున. నా పొరో బరోసా ఇర్సి, నావా చర్నతె వాయ్వలిర బస్కెట్కె వూరడ దిలకున రొపో కరుసాయుర అని వూరకున బస్కెట్కె యెర్ వట్కా వసొ. ³⁶ బతి ననా ఇదెన మునె వెహ్తపినయ, మిరట్ నాకున సూడ్తా పెజె గిర నా పొరో బరోసా ఇర్మకి. ³⁷ తేర బతి, బొన బొతె బాబో నహ్గా సారి కీంతొరో, వూరె నహ్గా వాంతెర. నహ్గా వాతురకున బస్కెనె బహిర్ డగ్లి కియొన. ³⁸ బారితెకె, ననా నావా ఇచా తీర కియెలె స్వర్గనల రెయ్సి వాయ్మకి. బతి నాకున సారి కీతొనా ఇచా తీర కియెలెనె వాతొన. ³⁹ నాకున సారి కీతొనా ఇచా బతల ఇత్తెకె, నహ్గా సారి కీతుర్గటల చొరొర గిర తప్సి సొంవకనె ననా కాబాడా లాగర. వూరకున తస్వా కియ్వల

దివోసున నేటి ననా నేడుసా లాగర. ⁴⁰ బారితేకె, తవోర మరెన బాజ సూడసి, బరోసా కియవన బస్కెట పిస్వల జీవా పుటనా ఇవలె బాబోనా ఇచా ఆంద. అహన బరోసా ఇవన తస్వా కియవల దివోసున నేటి నేడుసంతోన” ఇన్జెర వూరకున వేహతొర. ⁴¹⁻⁴² అస్కె వూర యూదులకనా జాతెతుర, “ననా స్వర్గనల రేయిస్ వాతా కానెతా’ ఇంతొర. వేర యేసుతె యోసేప్నొరె మరె ఆందర కి రా! వేనర అవల-బాబో మాకున టావయ. ‘ననా స్వర్గనల రేయిస్ వాతొనా ఆందున’ ఇన్జెర బారి ఇంతొర?” ఇన్జి గొల్మతెర. ⁴³ తె యేసు, “మీవా మిరెట గొల్మెట” ఇన్జెర వూరకున ఇంతొర. ⁴⁴ “నాకున సారి కీతొర వోర బాబో, బూర దిలతగా ఇచా పుటసంతొరొ, వూరె నహగా వాంతెర. దుసూర వాయుర. నహగా వాతూరకున తస్వా కియవల దివోసున నేటి నేడుసంతోన” ఇన్జెర వేహతొర. ⁴⁵ “బగవంతలె వూరకున కరుసీంతొర’# ఇన్జెర పర్వక్తలెరె లిహి కీతెర. బూరే అవ గొస్టిడ కరిసి, అవెన పియిస్ తాకంతెరొ, సిరిప వూరె నహగా వాంతెర. ⁴⁶ బగవంతన సూడతొర వోర బోరె సెలొర ఇన్జెర వేహచెర మంతొన. సిరిప ననయ బగవంతన సూడసి, వాతొనా ఆందున. ⁴⁷ బోరే నహగా బరోసా ఇరంతొరొ, వొన బస్కెట పిస్వల జీవా పుటనా ఇవల సతెమ ఆంద. ⁴⁸ ననయ జీవదాన సియవల కానెతా ఆందున. ⁴⁹ మీ తొత్తుర అద బొడి గుటనగా మనా ఇవల కానె తిత్తెర తేర బతి మార్తెర. ⁵⁰ బతి ఇద

నహగా సారి కీతుర్లటల్ వోరొ గిర్ తప్ప సాస్వక్తెనె నన కాబాడ లాగర్. వూర్కున్ తస్వ కియవల్ దివోసున్ నేటి నన నేడుస లాగర్. ⁴⁰ బారితెకె, తన్వోర్ మరెన్ బాజ్ సూడ్సి, బరోస కియవన్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుటన ఇన్వలె బాబొన ఇచ ఆంద. అహన్ బరోస ఇర్వన్ తస్వ కియవల్ దివోసున్ నేటి నేడుసంతోన్” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్తార్. ⁴¹⁻⁴² అస్కె వూర్ యూదుల్కన జాతితుర్, “నన స్వర్గనల్ రెయిస్ వాత కానెత’ ఇంతొర్. వేర్ యేసుతె యోసేప్నొరె మరె ఆందుర్ కి రా! వేమర్ అవల్-బాబొ మాకున్ టావయ. ‘నన స్వర్గనల్ రెయిస్ వాతొన ఆందున్’ ఇంజెర్ బారి ఇంతొర్?” ఇంజి గొల్తెర్. ⁴³ తె యేసు, “మీవ మిరట్ గొల్మట్” ఇంజెర్ వూర్కున్ ఇత్తార్. ⁴⁴ “నాకున్ సారి కీత్తార్ వోర్ బాబొ, బూర దిల్లగ ఇచ పుటుసంతొరొ, వూరె నహగా వాంతెర్. దుస్మర్ వాయుర్. నహగా వాతుర్కున్ తస్వ కియవల్ దివోసున్ నేటి నేడుసంతోన్” ఇంజెర్ వెహ్తార్. ⁴⁵ “బగవంతలె వూర్కున్ కరుసీంతొర్’# ఇంజెర్ పర్వక్తలిర్ లిహి కీతెర్. బూర్తె అవ్ గొస్టింగ్ కరిసి, అవెన్ పియిస్ తాకంతెరొ, సిరిప్ వూరె నహగా వాంతెర్. ⁴⁶ బగవంతన్ సూడ్తార్ వోర్ బోరె సెలొర్ ఇంజెర్ వెహ్తార్ మంతొన్. సిరిప్ ననయ బగవంతన్ సూడ్సి, వాతొన ఆందున్. ⁴⁷ బోర్తె నహగా బరోస ఇరంతొరొ, వోన్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుటంత ఇన్వల్ సతెమ్ ఆంద. ⁴⁸ ననయ జీవదాన్ సియవల్

కానెత ఆందున్. ⁴⁹మీ తొత్తుర్ అద్ బోడి గుటనగ మన్న ఇస్వల్ కానె తిత్తెర్ తెర్ బతి మార్తెర్. ⁵⁰బతి ఇద్ స్వర్గ్నల్ రెయ్యి వాత కానెతున్ బోర్తె తింతెరో, వోన్ బస్కెట్ మరన్ మనా. ⁵¹స్వర్గ్నల్ రెయ్యి వాత జీవడాన్ సియ్యల్ కానెత ననయ్ ఆందున్. బోర్తె ఇద్ కానెతున్ తింతెరో, వోర్ బస్కెట్ పిసంతోర్. అద్ కానె నా మేందోల్ అద్. అద్ మేందోడున్ దునియతుర్కున్ బస్కెట్ పిసుసి ఇర్తె, అర్చన సింతోన్” ఇంజెర్ వెహ్తార్. ⁵²ఇద్ కేంచి పూర్ యూదుల్క్, “మరట్ తిన్లె వేర్ తస్వ మేందోడున్ బహన్ సియ పరంతోర్?” ఇంజెర్ తస్వ తమ సోంగ్ని చర్చ కితెర్. ⁵³తె యేసు, “స్వర్గ్నోర్ మాయ్న మేందోల్ తిన్లెకెన్ ఆయి, వోన నెతుర్ ఉన్లెకెన్ ఆయి, మీకున్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుట పరో. ఇద్ సతెమ్ అంద్. ⁵⁴బతి బోర్తె నావ మేందోడున్ తింజి, నావ నెతుడున్ ఉంటారో, వోర్ బస్కెట్ జీవతె మందంతోర్. వోర్ సాతెకి గిర్, తస్వ కియ్యల్ దిహ్స్సె నన వోన్ నేండుసంతోన్. ⁵⁵బారితెకె నావ మేందోల్ కరల్ తిస్వల్ కానె అంద్ అని నావ నెతుర్ కరల్ ఉన్లెక్ చీజ్ అంద్. ⁵⁶బోర్తె నావ మేందోడున్ తింజి, నావ నెతుడున్ ఉంటారో, వోన్ నన నహ వోర్ ఉంది ఆసి, మందంతోమ్. ⁵⁷జీవతె మన్యల్ బాబో నాకున్ సారి కీత కాడ్కి, నన జీవతె మంతోన్. అహ్సె నావ మేందోడున్, బోర్తె తింతెరో వోర్, నా హిందల్ జీవతె మందంతోర్. ⁵⁸స్వర్గ్నల్ రెయ్యి వాత కరల్ కానెత ననయ్ ఆందున్. తొత్తుర్ మన్న ఇస్వల్ కానె తింజి గిర్ మార్తెర్. బతి ఇద్ కానెతున్

స్వర్గనల రెయ్సి వాతా కానెతున బోర్తె తింతెరో, వొన బస్కెట్ మరన మనో. ⁵¹స్వర్గనల రెయ్సి వాతా జీవదాన సియ్వల కానెతా ననయ్ ఆందున. బోర్తె ఇద కానెతున తింతెరో, వొర బస్కెట్ పిసంతోర్. అద కానె నా మేదోల ఆంద. అద మేదోడున దునియతురకున బస్కెట్ పిసుసి ఇల్లె, అర్పనా సీంతోన” ఇన్జెర్ వెహ్తోర్. ⁵²ఇద కెన్చి వూర్ యూదుల్క, “మరట్ తిలె వెర తంవా మేదోడున బహన సియా పరంతోర్?” ఇన్జెర్ తమ్వా తమా సోడ్నె చర్చా కీతెర్. ⁵³తె యేసు, “స్వగ్నోర్ మాయననా మేదోల తివెకెన ఆయి, వొనా నెతుర ఉవెకెన ఆయి, మీకున బస్కెట్ పిస్వల జీవా పుటా పరో. ఇద సతెమ్ ఆంద. ⁵⁴బతి బోర్తె నావా మేదోడున తిన్జి, నావా నెతుడున ఉంతెరో, వొర బస్కెట్ జీవతె మందంతోర్. వొర సాతెకె గిర, తస్వా కియ్వల దివోస్సె ననా వొన నేండుసంతోన. ⁵⁵బారితెకె నావా మేదోల కరల తివల కానె ఆంద అని నావా నెతుర కరల ఉవల చీజ్ ఆంద. ⁵⁶బోర్తె నావా మేదోడున తిన్జి, నావా నెతుడున ఉంతెరో, వొన్గా ననా నహ్గా వొర ఉంది ఆసి, మందంతోమ్. ⁵⁷జీవతె మంవల బాబో నాకున సారి కీతా కాడ్కి, ననా జీవతె మంతోన. అహ్నె నావా మేదోడున, బోర్తె తింతెరో వొర, నా హిందల జీవతె మందంతోర్. ⁵⁸స్వర్గనల రెయ్సి వాతా కరల కానెతా ననయ్ ఆందున. తొత్తుర మనా ఇవల కానె తిన్జి గిర మార్తేర్. బతి ఇద కానెతున తిత్తుర బస్కెట్ జీవతెన మందంతెర్ ఇన్జి, మీకున వెహ్చెర మంతోన” ఇన్జెర్ ఇత్తోర్. ⁵⁹ఇవ గొస్టిడ

కపేర్నహొమ్నా సునగొగ్గనగా* బోదా కీనేకె యేసు వెహ్తొర.

బస్కెట్ పిస్వల జీవతున బారెతె బోదా

⁶⁰ ఇవ గొస్టిడ కెన్చి వూర బక్తలిర, “ఇద బోదా వేలె కటింతా మంతా. ఇద బోదతున బొర వొపనిర?” ఇన్జెర గొల్వతెర. ⁶¹⁻⁶² తె యేసు అద కరి కీసి, “మిరెట ఇద గొస్టి కెన్చిన సొడొన వాతెకె, స్వగ్నోర మాయనల, వాతా జాగతెకె తాచ్చి సొంవల సూడతెకె, ఉండె బహన ఆంతిటో?” ఇన్జెర బక్తలిరకున ఇత్తొర. ⁶³ “మేదొల జీవతున సయి పరో. సిరిప బగవంతనా ఆత్మతున హిందలె, జీవతె మంతిట. ననా వెహ్వలిక జీవా సియవల ఆత్మతడ గొస్టిడ ఆందొడ. ⁶⁴ బతి మీ రొపో కహితుర బరోసా కియూర వూర మంతెర” ఇన్జెర వూరకున వెహ్తొర. బారెతెకె, తనకున బొర నమోర అని బొర పసి కీంతొర ఇంవల యేసున మోదొడలె టావా మత్తా. ⁶⁵ అని ఉండె యేసు, “మీకున నా బాబొ సారి కీతెకె తపా, నహ్గా బొరె వాయా పర్విత. అదెన సాటినే ఇవ గొస్టిడ మీ సమ్దిరకున వెహ్తొన” ఇన్జెర ఇత్తొర. ⁶⁶ అస్కెడల యేసునూర వేలెటిర బక్తలిర పెజె మల్సి సొత్తెర అని వూర ఉండె బస్కెన్ వోన బక్తి పియ్మకి. ⁶⁷ అదెన సాటి, యేసు బారా జన్క సిస్యలిర

తిత్తుర్ బస్కెట్ జీవతెన్ మందంతెర్ ఇంజి, మీకున్ వెహ్చార్ మంతాన్” ఇంజెర్ ఇత్తొర్. ⁵⁹ ఇవ్ గొస్టింగ్ కపెర్నహొమ్న సునగోగ్గగ* బోద కీనేకె యేసు వెహ్చార్.

బస్కెట్ పిస్వల్ జీవతున్ బారెతె బోద

⁶⁰ ఇవ్ గొస్టింగ్ కేంచి వూర్ బక్తలిర్, “ఇద్ బోద వెలె కటింత మంత. ఇద్ బోదతున్ బోర్ వాపనిర్?” ఇంజెర్ గొల్తెర్. ⁶¹⁻⁶² తె యేసు అద్ కరి కీసి, “మిరట్ ఇద్ గొస్టి కేంచిన సోంగున్ వాతెకె, స్వర్నోర్ మాయల్, వాత జాగతెకె తాచ్చి సొస్వల్ సూడెకె, ఉండె బహన్ ఆంతిటో?” ఇంజెర్ బక్తలిర్కున్ ఇత్తొర్. ⁶³ “మేందొల్ జీవతున్ సియ పరో. సిరిప్ బగవంతన ఆత్మతున్ హిందలె, జీవతె మంతిట్. నన వెహ్చాలిక్ జీవ సియ్యల్ ఆత్మతంగ్ గొస్టింగ్ ఆందుంగ్. ⁶⁴ బతి మీ రొపా కహితుర్ బరోస కియూర్ వూర్ మంతెర్” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్చార్. బారెకెకె, తనకున్ బోర్ నమ్మూర్ అని బోర్ పసి కీంతొర్ ఇన్వల్ యేసున్ మొదొడలె టావ మత్త. ⁶⁵ అని ఉండె యేసు, “మీకున్ నా బాబొ సారి కీతెకె తప, నహ్గా బోరె వాయ పర్వట్. అదెన్ సాటినే ఇవ్ గొస్టింగ్ మీ సమ్దిర్కున్ వెహ్చాన్” ఇంజెర్ ఇత్తొర్. ⁶⁶ అస్కెడల్ యేసునూర్ వెలెటిర్ బక్తలిర్ పెజె మల్లి సొత్తెర్ అని వూర్ ఉండె బస్కెన్ వోన బక్తి పియ్మకి. ⁶⁷ అదెన్ సాటి, యేసు బార జన్క్ సిస్యలిర్ బాజాన్ మల్లి, “మిరట్ గిర్

* 6:59 సునగొగ్గ ఇత్తెకె యూదులక్ మీరె మాయవల రొన.

* 6:59 సునగోగ్గ ఇత్తెకె యూదుల్క్ మీరె మాయల్ రోన్.

దాకొమ్ ఇంతిట్ కి బతల్?” ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ⁶⁸ అస్కే సీమోన్-పేతురు, “బోన్ ఇంజెర్ దాకొమ్ పర్బు? బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ సియ్యలిక్ గొప్పింగ్ వెహ్విని నిమెయ్ ఆంది. ⁶⁹ ‘బగవంతల్ రొహ్దార్ వోర్ పవిత్ర వాలెని నిమెయ్ ఆంది’ ఇంజి బరోస ఇర్ని కరి కీతోమ్” ఇంజెర్ వెహ్దార్. ⁷⁰ తె యేసు, “మీ బార జన్మన్ ననయ్ నేమి కీతోన్ కి సెల్? బతి మిహ్లాట్ వోరొనగ సయ్యన్ద మన్ మంత” ఇంజెర్ వెహ్దార్. ⁷¹ సీమోన్ మరి ఇస్కరియోత్ నాహ్మోర్ యూదల్, బార జన్మ సిస్యలిర్ గట్ వోరార్ ఆసి గిర్ దోక సియ్యల్ ఆతోర్. అదెన్ సాటిన్ వోన్ బారెతె ఇద్ గొప్పి వెహ్దార్.

యేసు అని వోసుర్ తముక్

7 ఇద్ ఆత పెజె, యూదుల్కునర్ అదికారిర్ యేసున్ జక్తె సూడ్చెర్ మత్త కాడ్కి, యూదయ యేరియతగ వోర్ సొన్మకి. సిరిప్ గలిలయ యేరియతగన్ తిరిసెర్ మత్తార్. ² బతి అద్ గట్కతె యూదుల్కున డేరన సడ్# కరుమ్ వాసెర్ మత్త. ³ తె యేసునర్ తముక్, “నిమె ఇగేటల్ యూదయ సాన్. అస్కేన్ అగటుర్ నీ బక్తలిర్ నీవంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ సూడంతెర్. ⁴ ఇగేన్ మత్తెకె నీకున్ డగుర్-పాన్ వాయె. నిమె కరలెనె ఇన్ మయ్యతంగ్ కామ్మ కీతెకె, దునియతుర్కున్ తోహ” ఇంజెర్ తాదన్

బాజున మల్సి, “మిరెట్ గిర దాకోమ ఇంతిట్ కి బతల్?” ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ⁶⁸ అస్కే సీమోన్-పేతురు, “బొంగా ఇంజెర్ దాకోమ పర్బు? బస్కెట్ పిస్వల్ జీవా సియ్యలిక్ గొస్టిడ్ వెహ్విని నిమెయ్ ఆంది. ⁶⁹ ‘బగవంతల్ రోహ్తొర్ వోర్ పవిత్రా వాలెని నిమెయ్ ఆంది’ ఇంజి బరోసా ఇర్సి కరి కీతోమ్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. ⁷⁰ తె యేసు, “మీ బారా జనకున ననయ్ నేమి కీతోన్ కి సెలే? బతి మిహ్లాట్ వోరోనగా సయ్తందా మన మంతా” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. ⁷¹ సీమోన్ మరి ఇస్కరియోత్ నాటొర్ యూదల్, బారా జన్మ సిస్యలిర్ గట్ వోరో ఆసి గిర దోకా సియ్యల్ ఆతోర్. అదెన్ సాటిన్ వోన్ బారెతె ఇద్ గొస్టి వెహ్తొర్.

యేసు అని వోనుర్ తముక్

7 ఇద్ ఆతా పెజె, యూదుల్కునర్ అదికారిర్ యేసున్ జక్తె సూడ్చెర్ మత్త కాడ్కి, యూదయా యెరియతగా వోర్ సొన్మకి. సిరిప్ గలిలయా యెరియతగన్ తిరిసెర్ మత్తార్. ² బతి అద్ గట్కతె యూదుల్కున డేరనా సడ్# కరుమ్ వాసెర్ మత్త. ³ తె యేసునర్ తముక్, “నిమె ఇగెట్ల యూదయా సొన్. అస్కేన్ అగటర్ నీ బక్తలిర్ నీవడ్ మయ్మతడ్ కామ్మ సూడంతెర్. ⁴ ఇగెన్ మత్తెకె నీకున్ డగుర్-పాన్ వాయె. నిమె కరలెనె ఇవ మయ్మతడ్ కామ్మ కీతెకె, దునియతుర్కున్ తోహ” ఇంజెర్ తాదన్

7:2 డేరన సడ్: కటొడలిర 23:39-43

7:2 డేరనా సడ్: కటొడలిర 23:39-43

వెహ్తెర. ⁵ ఇత్తెకె, వొనూర తమక గిర యెసునగా బరోసా ఇర్మకి.

⁶ తె యెసు, వూరకున ఇత్తొర, “నా బారెతె వొడ్కి అరుస్వల వకత అజున వాయోయె. బతి మిరట బస్కె గిర అగా సొదా వచొ. ⁷ దునియతూర మీకున మెచ్చక మందా పరూ. బతి వూర కియవలక కామ్క కరబ మంతం ఇన్జెర ననా వెహ్తా కాడ్కి, నాకున వూర మెచూ. ⁸ మిరట సడదూన సాటి సొడ్. నావా వాయవల వకత నిందా కాడ్కి, ననా ఇంకె మీ సడ వాయొన” ఇన్జెర వూరకున వెహ్తొర. ⁹ ఇహిన వెహ్చి, యెసు గలెలయతగన ఆగ్తొర.

¹⁰ బతి వొనూర తమక సడదూన సాటి సొత్తా పెజె, యెసు గిర ఉజగిరితె ఆయ్వా, మక్డితె అగా సొత్తొర. ¹¹ అద సడ జగ్గెకె యూదులకున అదికారిర, “వొర బగా మంతొ?” ఇన్జెర వొన సాటి మహ్తెర. ¹² తె అద మాదితల కహితూర, “యెసు చొకోటనొర మాయనల ఆందూర” ఇన్జెర అని, ఉండె కహితూర, “సెలె-సెలె వొర పర్జతున పసి కియవల ఆందూర” ఇన్జెర కుసా కుసా చర్చా కీతెర. ¹³ బతి యూదులకున అదికారిరా వెరెతె, యెసున బారెతె బొరె ఉజగిరి వడ్కమకి.

**యెసు డెరనా సడ జగ్గెకె
మందిరతగా బొదా కరుస్వల**

¹⁴ అద సడ మోదొల ఆసి అదొ దివొస్క ఆతా పెజె, యెసు మందిరతగా సొన్జి, బొదా కరుస్వల సూర కీతొర. ¹⁵ అద కెన్చి వూర,

వెహ్తెర. ⁵ ఇత్తెకె, వోసుర్ తముక్ గిర్ యేసునగ బరోస ఇర్మకి.

⁶ తె యేసు, వూర్కున్ ఇత్తొర్, “నా బారెతె వొడ్కి అరుస్వల్ వకత్ అజున్ నాయొయె. బతి మిరట్ బస్కె గిర్ అగ సొంద వచ్చా. ⁷ దునియతుర్ మీకున్ మెచ్చక్ మంద పరుర్. బతి వూర్ కియ్యలిక్ కామ్మ కరబ్ మంతంగ్ ఇంజెర్ నన వెహ్తా కాడ్కి, నాకున్ వూర్ మెచూ. ⁸ మిరట్ సడ్డున్ సాటి సొంటు. నావ వాయ్యల్ వకత్ నింద్య కాడ్కి, నన ఇంకె మీ సంగ వాయొన్” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్తొర్. ⁹ ఇహిన్ వెహ్చి, యేసు గలిలయతగన్ ఆగ్తొర్.

¹⁰ బతి వోసుర్ తముక్ సడ్డున్ సాటి సొత్త పెజె, యేసు గిర్ ఉజగిరితె ఆయ్య, మక్డితె అగ సొత్తొర్. ¹¹ అద్ సడ్ జర్నెకె యూదుల్కునర్ అదికారిర్, “వోర్ బగ మంతొ?” ఇంజెర్ వోన్ సాటి మహ్తెర్. ¹² తె అద్ మాందితల్ కహితుర్, “యేసు చొకొట్నొర్ మాయ్యల్ ఆందుర్” ఇంజెర్ అని, ఉండె కహితుర్, “సెలె-సెలె వోర్ పర్జతున్ పసి కియ్యల్ ఆందుర్” ఇంజెర్ కుస కుస చర్చ కీతెర్. ¹³ బతి యూదుల్కునర్ అదికారిర వెరెతె, యేసున్ బారెతె బోరె ఉజగిరి వడ్క్మకి.

**యేసు డేరన సడ్ జర్నెకె
మందిర్తగా బోద కరుస్వల్**

¹⁴ అద్ సడ్ మొదొల్ ఆసి అర్దొ దివొస్క ఆత పెజె, యేసు మందిర్తగ సొంజి, బోద కరుస్వల్ సురు కీతొర్. ¹⁵ అద్ కేంచి వూర్, “అసల్ వేర్ బోరె

గురునగ సిక్వాన్ యేత్తుకి. బతి వేన్ ఇవోర్ వెలె గియన్ బగటల్ వాత?" ఇంజెర్ పూర్ యూదుల్కు గుల్ ఆతెర్. ¹⁶తె యేసు, "నన వెహ్వలిక్ గొస్టింగ్ నావంగ్ ఆయెంగ్. బతి నాకున్ సారి కియ్యల్ బగవంతనంగ్ ఆందుంగ్. ¹⁷మిహ్లాట్ బోరె ఆయి బగవంతన ఇచ తీర్ తాకన ఇందనురై, ఇవ్ గొస్టింగ్ నహ్లాట్ వాసెర్ మంతంగ్ కి సెలెకె, బగవంతనల్ వాసెర్ మంతంగ్ ఇన్వోల్ కరి కీంతార్. ¹⁸బోరై సొంత గొస్టింగ్ కరుసంతోరా, వోర్ తన్వయ్ డగుర్-పాన్సున్ కోరంతార్. బతి బోరై తనకున్ సారి కియ్యన్ డగుర్-పాన్ వాయన ఇంతోరా, వోర్ బరొసతార్ ఆందుర్. వోన్ కరబ్ బతయ్ సెలె. ¹⁹మోసె దర్మత కానున్ మీకున్ సితార్. తెర్ బతి మిహ్లాట్ వోరార్ గిర్ అవెకున్ పియ్యి తాక్సెర్ సెల్వీట్. ఇదెన్ బద్లి నాకున్ జక్లె సూడ్యర్ మంతిట్" ఇంజెర్ యేసు ఇత్తార్. ²⁰అద్ కేంచి దుస్రాక్ నహ్లాట్ వాతుర్ పూర్, "ఎహే! నీకున్ బూర్ జక్లె సూడ్యర్ మంతెర్? నిహ్ బూత్ సోఫె మాసి మంత కి బతల్?" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ²¹తె యేసు, "నన ఆరమ్మ దివోసున్ నేటి, కీత మయ్యత కామున్ సూడ్సి, మిరట్ సమ్మిర్ వెలె గుల్ ఆతిట్. ²²మీ మర్కున్ తోల్ కత్రి* కియన ఇంజెర్ మోసెన కానున్ గ మంత. ఇద్ రివజ్ మోసె మొదోల్ కియ్యకి. బతి తొత్తుర్గటల్ వాత. తెర్ బతి ఆరమ్మ దివోసున్ నేటి గిర్, మిరట్ ఇద్ కార్య

“అసల వేర బోరె గురునగా సిక్సాన యేత్మకి. బతి వెన ఇచోర వేలె గియన బగటల వాతా?” ఇన్జెర్ వూర్ యూదులకు గుల ఆతెర్. ¹⁶తె యేసు, “ననా వెహ్వలిక్ గోస్టిడ్ నావడ్ ఆయోడ్. బతి నాకున సారి కియ్వల బగవంతనడ్ ఆండుడ్. ¹⁷మిహ్లాట్ బోరె ఆయి బగవంతనా ఇచా తీర తాకనా ఇందనుర్తె, ఇవ గోస్టిడ్ నహ్లాట్ వాసెర మంతడ్ కి సెలెకె, బగవంతనల వాసెర మంతడ్ ఇవల కరి కీంతోర. ¹⁸బోర్తె సొంతా గోస్టిడ్ కరుసంతోరో, వోర తన్వయ డగుర్-పాన్దున కోరంతోర. బతి బోర్తె తనకున సారి కియ్వనె డగుర్-పాన వాయనా ఇంతోరో, వోర బరోసతోర ఆందుర్. వొన్గా కరబ బతయ సెలె. ¹⁹మోసె దర్మతా కాన్తున మీకున సీతోర. తెర బతి మిహ్లాట్ వోరోర గిర అవెకున పియ్సి తాకసెర సెల్విట్. ఇదెన బద్లి నాకున జక్లె సూడ్సెర మంతిట్” ఇన్జెర్ యేసు ఇతోర. ²⁰అద్ కెన్చి దుస్రోక్ నహ్కనల వాతుర వూర్, “ఎహే! నీకున బూర్ జక్లె సూడ్సెర మంతెర్? నిహ్గా బూత్ సోప్రె మాసి మంతా కి బతల్?” ఇన్జెర్ ఇతెర్. ²¹తె యేసు, “ననా ఆరమ్నా దివోసున నెటి, కీతా మయ్మతా కామున సూడ్సి, మిరట్ సమ్మిర వేలె గుల ఆతిట్. ²²మీ మరకున తోల కత్రి* కియనా ఇన్జెర్ మోసెనా కాన్తుగగా మంతా. ఇద్ రివజ మోసె మోదోల కియ్మకి. బతి తొత్తుర్గట్ల వాతా. తెర బతి ఆరమ్నా దివోసున నెటి గిర, మిరట్ ఇద్

* 7:22 మొదలెల్ల పుట్టి అట్ రోజ్కనె మోసెన కానున్ గ తోల్ కత్రి కియన ఇంజెర్ హుకుమ్ మంత.

* 7:22 మొదలెల్ల పుట్టి ఆట్ రోజ్కనె మోసెనా కాన్తుగగా తోల కత్రి కియనా ఇన్జెర్ హుకుమ్ మంతా.

कार्या कीसेर मंतिट. ²³ ना पोरो बारि सोडुन वांतिट? मिरट वोरोर कांडिन, आरम्ना दिवोसुन नेटि तोल कत्रि कीतेके, मोसेना कानुंतुन बहके मातप आयो इंतिट. बति अंटित्क वोरोर मायनन नना चोकोट कीतेके, नाकुन बहके मातोर इंतिट. ²⁴ पोरो दिस्वडुन हिंदल, तस्वा कियमट. बति सोन्च-विचार कीसि, बरोबर तस्वा कीमट” इन्जेर येसु वेहतोर.

येसुये किरिस्तु कि बतल?

²⁵ अस्के येरुसलेमनुर कहि जन्क, “वूर अदिकारिर जक्ले, महक्वल वेरे आंदुर सेलेय?” इंवल मोदोल कीतेर. ²⁶ “इचुला सूडट! वोर उजगिरि वड्क्सेर मंतोर. तेर बति, बोरे बतय इन्जेर सेलुर. वेरे करल किरिस्तु इन्जेर अदिकारिर करि कीतेरो बतलो? ²⁷ बति किरिस्तु वानेके, वोर बगटल वांतोर इंवल, बोने करे मायो. वेर्ते बगटोर इंवल माकुन टावये” इन्जेर वड्क्तेर. ²⁸ अस्के येसु मंदिरतगा बोदा करुसेर, “नना बोना आंदुन अनि बगटल वातोन इंवल माकुन टावये इन्जेर सोन्च कीतिट. बति नावा नना इगे वाय्मकि. नाकुन सारि कियवल सतेवंतल आंदुर. वोर बोर आंदुरो मीकुन टावा सेले. ²⁹ बति वोर नाकुन टावा. वोर सोन इन्जेर हुकुम सीता काड्किने, इगे वातोन” इन्जेर जोर्ते वेहतोर.

క్రీసేర్ మంత్రిట్. ²³ నా పొరొ బారి సోంగున్ వాంతిట్? మిరట్ వొరొర్ కాండిన్, ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి తోత్ కత్రి కీతెకె, మోసెన కానుస్తున్ బహ్మ మాతప్ ఆయొ ఇంతిట్. బతి అంటిత్క్ వొరొర్ మాయ్న్ నన చొకొట్ కీతెకె, నాకున్ బహ్మ మాతొర్ ఇంతిట్. ²⁴ పొరొ దిస్వడున్ హిందల్, తస్వ కియ్మట్. బతి సోంచ్-విచార్ కీసి, బరొబర్ తస్వ కీమ్ట్” ఇంజెర్ యేసు వెహ్తొర్.

యేసుయె కిరిస్తు కి బతల్?

²⁵ అస్కె యెరుసలెమ్మూర్ కహి జన్క్, “వూర్ అదికారిర్ జక్లే, మహ్క్వల్ వేరె ఆందుర్ సెలెయ్?” ఇన్వల్ మొదొల్ కీతెర్. ²⁶ “ఇమల సూడట్! వోర్ ఉజగిరి వడ్క్సేర్ మంతొర్. తెర్ బతి, బోరె బతయ్ ఇంజెర్ సెలూర్. వేరె కరల్ కిరిస్తు ఇంజెర్ అదికారిర్ కరి కీతెరా బతలొ? ²⁷ బతి కిరిస్తు వానెకె, వోర్ బగటల్ వాంతొర్ ఇన్వల్, బోనె కరె మాయొ. వేరె బగటొర్ ఇన్వల్ మాకున్ టావయ్” ఇంజెర్ వడ్క్తెర్. ²⁸ అస్కె యేసు మందిర్తగ బోద కరుసెర్, “నన బోన ఆందున్ అని బగటల్ వాతొన్ ఇన్వల్ మాకున్ టావయ్ ఇంజెర్ సోంచ్ కీంతిట్. బతి నావ నన ఇగె వాయ్మకి. నాకున్ సారి కియ్మల్ సతెవంతల్ ఆందుర్. వోర్ బోర్ ఆందురొ మీకున్ టావ సెతె. ²⁹ బతి వోర్ నాకున్ టావ. వోర్ సాన్ ఇంజెర్ హుకుమ్ సీత కాడ్కినె, ఇగె వాతొన్” ఇంజెర్ జోర్తె వెహ్తొర్. ³⁰ అద్ వకత్తొ వూర్ అదికారిర్ వోన్ పియ్లె కోసిద్ కీతెర్.

బతి వారో గిర్ వోన్ పారా కెయ్ వాట పర్మకి. బారితెక వోన్ వకల్ నిండ్లెకె మత్త. ³¹తెర్ బతి “కిరిస్తు వానెక, వేన్ తెర్ అదిక్ మయ్యతంగ్ కామ్మ కింతోరియ్?” ఇంజి, వెలెటిర్ పర్మ వోన్ పారా బరొస ఇర్దెర్. ³²ఇవ్ కుస కుస ఇన్వలిక్ గొస్టింగ్ పరిసయ్యల్క్* కేంజ్టెర్ అని వీర్ పరిసయ్యల్క్, డగుక్ కటొడలిర్ మీరె మాసి, యేసున్ పియ్యె మందిర్తగ కేప్పలిర్కున్ సారి కీతెర్. ³³అస్కె యేసు, “నన ఉండె జరసి వకల్ వేరి, మీ సంగ మందంతాన్. అద్ వకల్ నింత పెజె, నాకున్ సారి కియ్యనగ మల్లి దాంతాన్. ³⁴మిరట్ నాకున్ మహ్మకిట్ బతి, నన మీకున్ పుటాన్. నన సొంజి మన్వడగ మిరట్ వాయ పర్మిట్” ఇంజెర్ వెహ్టార్. ³⁵యూదుల్క్నుర్ అదికారిర్ తమ్మ తమ, “మరట్ మహ్మతెకె గిర్ పుట్టక్నె వేర్ బగ సొన్మడ్ మందర్ బెహ? మోక దుస్రాక్ దేస్సెనగ పగ్గె మాసి మన్వలిర్ యూదుల్క్నగ సొంజి, బగవంతన్ బారెటె టావ సెలర్ పూర్కున్* బగవంతన బోద వెహ్మడ్ మందర్ కి? ³⁶మిరట్ నాకున్ మహ్మకిట్ బతి, నన మీకున్ పుటాన్. నన సొంజి మన్వడగ మిరట్ వాయ పర్మిట్”

* 7:32 పరిసయ్యల్క్ యూద దర్మతెర్ పెహ్మల్క్ లోకుర్ అందిర్. బగవంతనంగ్ నేకింగ్ సమ్మిర్ పియ్యి తాకన ఇంజెర్ వెహ్మదిర్ అని తమె గిరె పియ్యి తాకిన్దిర్. బతి వూర్ తమకున్ మన్వె వాతంగ్ నేకింగ్ అని రీతి-రివజ్జె వెలె తయర్ కీసి ఇవెన్ గిర్ పియ్యి తాకన ఇంజెర్ వెహ్మదిర్. * 7:35 ఇగ్ గిరిక్కుర్ ఇంజెర్ మందంత. బతి యూదుల్క్న లెకతె గిరిక్కుర్ ఇత్తెకె దుస్రా సమ్మి జాతినుర్ ఇంజెర్ అర్తమ్.

³⁰ అద వకత్నె వూర్ అదికారిర్ వొన పియ్లె కోసిద కీతెర్. బతి వొరొర గిర్ వొన పొరొ కేయ్ వాటా పర్మకి. బారితెకె వొనా వకత్ నిన్దలెకె మత్త. ³¹తెర్ బతి “కిరిస్తు వానెక, వేన్ తెర్ అదిక్ మయ్యతంగ్ కామ్మ కింతోరియ్?” ఇన్జి, వెలెటిర్ పర్మ వొన పొరొ బరొసా ఇర్దెర్. ³²ఇవ్ కుసా కుసా ఇన్వలిక్ గొస్టింగ్ పరిసయ్యల్క్* కేంజ్టెర్ అని వీర్ పరిసయ్యల్క్, డగుక్ కటొడలిర్ మీరె మాసి, యేసున్ పియ్లె మందిరతగా కేప్వలిర్కున సారి కీతెర్. ³³అస్కె యేసు, “ననా ఉండె జరసి వకత్ వేరి, మీ సడా మందంతొన. అద వకత్ నింతా పెజె, నాకున్ సారి కియ్యనగ మల్లి దాంతాన్. ³⁴మిరట్ నాకున్ మహ్మకిట్ బతి, నన మీకున్ పుటాన్. నన సొంజి మన్వడగ మిరట్ వాయ పర్మిట్” ఇన్జెర్ వెహ్టార్. ³⁵యూదుల్క్నుర్ అదికారిర్ తమ్మ తమ, “మరట్ మహ్మతెకె గిర్ పుట్టక్నె వేర్ బగ సొన్మడ్ మందర్ బెహ? మోక దుస్రాక్ దేస్సెనగ పగ్గె మాసి మన్వలిర్ యూదుల్క్నగ సొంజి, బగవంతన్ బారెటె టావ సెలర్ పూర్కున్* బగవంతన బోద వెహ్మడ్ మందర్ కి? ³⁶మిరట్ నాకున్ మహ్మకిట్ బతి, నన

* 7:32 పరిసయ్యల్క్ యూద దర్మతెర్ పెదొల్క్ లోకుర్ ఆందెర్. బగవంతనంగ్ నేకింగ్ సమ్మిర్ పియ్యి తాకన ఇన్జెర్ వెహ్మదిర్ అని తమె గిరె పియ్యి తాకిన్దిర్. బతి వూర్ తమకున్ మందె వాతంగ్ నేకింగ్ అని రీతి-రివజ్జె వెలె తయర్ కీసి ఇవెన్ గిర్ పియ్యి తాకన ఇన్జెర్ వెహ్మదిర్. * 7:35 ఇగ్ గిరిక్కుర్ ఇన్జెర్ మందంత. బతి యూదుల్క్నా లెకతె గిరిక్కుర్ ఇత్తెకె దుస్రా సమ్మి జాతినుర్ ఇన్జెర్ అర్తమ్.

మీకున పుటొన. ననా సొన్జి మవడగా మిరట వాయా పర్విత' ఇవడా అర్తం బతలెయో?" ఇన్జెర వడ్తేర.

యెసు జీవా నిపుస్వల యేతా వాగ్దన సియ్వల

³⁷ అద సడ్దా ఆక్రితా దివోస బేయ ముకె మందతా. తె అద దివోసున నేటి యెసు నిల్లిసి, “వట్కా వస్తోర వోర, నహ్గా వాసి యేర ఉండనా. ³⁸నా పోరో బరోసా ఇర్తోనగా, దర్మా-గ్రన్తనగా వేహ్తపినయ, ‘వోనా పెటెత రోపోడల జీవా నిపుస్వల యేర పోడ్సేర మందతా” ఇన్జెర వేహ్తోర. ³⁹వోన్గా బరోసా ఇర్తురకున పుట్వల బగవంతనా ఆత్మతున బారెతె, యెసు అద జీవా నిపుస్వల యేర పోడ్వల గోస్టి వేహ్తోర. యెసు ఉండె గిర సాసి-నేడ్లెకె మత్తోర. అదెన సాటి వూర్గా అద ఆత్మా వాయ్లెకె మత్తా. ⁴⁰ఇవ గోస్టిడ కెన్జ్తుర కహితుర, “బవిసల్తె వాయ్వల పర్వక్తల కరలెన వేరె ఆందుర” ఇన్జెర ఇత్తేర. ⁴¹ఉండె కహితుర, “వేర కిరిస్తు ఆందుర” ఇన్జెర ఇత్తేర. తె ఉండె కహితుర, “ఎహే! కిరిస్తు గలిలయతల బహన వాంతోర? ⁴²‘కిరిస్తు దావిద్నా కాదాంతల పుటంతోర అని దావిద్ మత్తా బెత్లెహమ్ చహర్తలె వాంతోర’ ఇన్జెర దర్మా-గ్రన్త వేహ్తె కి?” ఇన్జెర ఇత్తేర. ⁴³యెసున హిందల, పర్జతున నడ్డుం బెద-బావ పుట్తా. ⁴⁴తె కహితుర వోన పియ్కోం ఇన్జెర సూడ్తేర. బతి వోరోర గిర వోన పోరో కేయ వాడా పర్మకి.

ఇన్జెర అర్తమ్ బతలెయో?” ఇంజెర్ వడ్డే-తేర్.

**యేసు జీవ నిపుస్వల్
యేత వాగ్దన్ సియ్యల్**

³⁷ అద్ సడ్డ ఆక్రిత దివోస్ బేయ్ ముకె మందంత. తె అద్ దివోసున్ నేటి యేసు నిల్లి. “వట్కా వస్తోర్ వోర్, నహ్గా వాసి యేర్ ఉండన. ³⁸నా పోరో బరోస ఇర్తోనగ, దర్మ-గ్రన్తనగ వెహ్తపినయ, ‘వోన పెటిత్ రోపోడల్ జీవ నిపుస్వల్ యేర్ పోంగ్గోర్ మందంత” ఇంజెర్ వేహ్తోర్. ³⁹వోన్ బరోస ఇర్తుర్కున్ పుట్టల్ బగవంతన ఆత్మతున్ బారెతె, యేసు అద్ జీవ నిపుస్వల్ యేర్ పోంగ్గోల్ గొస్తి వెహ్తోర్. యేసు ఉండె గిర్ సాసి-నేండెత్ మత్తోర్. అదెన్ సాటి వూర్గ అద్ ఆత్మ వాయ్లెకె మత్త. ⁴⁰ఇవ్ గొస్టింగ్ కేంజ్తుర్ కహితుర్, “బవిసల్తె వాయ్యల్ పర్వక్తల్ కరలెన్ వేరె ఆందుర్” ఇంజెర్ ఇత్తేర్. ⁴¹ఉండె కహితుర్, “వేర్ కిరిస్తు ఆందుర్” ఇంజెర్ ఇత్తేర్. తె ఉండె కహితుర్, “ఎహా! కిరిస్తు గలిలయతల్ బహన్ వాంతోర్? ⁴²‘కిరిస్తు దావిద్ కాన్దాన్తల్ పుటంతోర్ అని దావిద్ మత్త బెత్లెహమ్ చహర్తలె వాంతోర్’ ఇంజెర్ దర్మ-గ్రన్త వెహ్తె కి?” ఇంజెర్ ఇత్తేర్. ⁴³యేసున్ హిందల్, పర్జతున్ నడ్డుం బేద్-బావ్ పుట్ట. ⁴⁴తె కహితుర్ వోన్ పియ్యోమ్ ఇంజెర్ సూడ్తేర్. బతి వోరోర్ గిర్ వోన్ పోరో కేయ్ వాట పర్మకి.

యూదుల్కుసుర్ అధికారిర్ యేసున్
పొరో బరోస ఇల్లె వొమ్మకి

45 మందిర్తగ కేప్పలిర్ రిక్మ కెయ్యన్ మల్సి వాత పెజె, “మిరట్ వోన్ బారి తర్మకి?” ఇంజెర్ డగుక్ కటొడలిర్ అని పరిసయుల్క పూసి కీతెర్. 46 తె మందిర్తగ కేప్పలిర్, “వోర్ మాయుల్ వడ్మత్త ఇంకె వేరి బోరె బస్కెన్ వడ్మత్త” ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. 47 తె పరిసయుల్క, “వోర్ మీకున్ గిర్ పసి కీతొరియ్? 48 మా అధికారిర్గటలె ఆయి, సెలెతె పరిసయుల్కనగటలె ఆయి, వారోర్ తెర్ వోన్ పొరో బరోస ఇల్లెరియ్? సెలె బోరె ఇర్మకి. 49 బతి దర్మత కానున్ టావ సెల్వక్నె, వీర్ పిసలిర్ లోకుర్ వోన్ బరోస ఇల్లెర్. తె పూర్కున్ బగవంతన సాపెన లాగంత” ఇంజెర్ మందిర్తగ కేప్పలిర్కున్ వెప్టార్. 50 ఇదెన్ మునె, యేసునగ సొంజి, వాతుర్గటల్ వారోర్ నికాదేమ్ ఇన్వల్ పూర్ అధికారిర్ నడ్డుమ్ మత్తార్. 51 తె నికాదేమ్, “వోన్ గవ కేంజ్యక్నె అని వోర్ బతల్ కీతొర్ ఇన్వల్ కరి కియ్యక్నె, దర్మత కానున్ పియ్య, మరట్ తస్వ కియ పర్కట్ కి? తప్పక్ మరట్ కియ పర్కట్!” ఇంజెర్ పూర్కున్ వెప్టార్. 52 తె వూర్, “యే పిస! నిమ్ గిర్ గలిలయతొని ఆంది కి బతల్? దర్మ-గ్రంతున్ చొకాట్ వాచి కీమ్. గలిలయతల్ బోరె పర్వక్తల్ వాయొర్ ఇంజి మందంత” ఇంజెర్ చేడి కీతెర్.

యూదుల్కునూర్ అధికారిర్ యేసున్
పొరో బరోసా ఇల్లె వొమ్మకి

45 మందిర్తగా కేప్వలిర్ రిక్మ కెయ్కె మల్సి వాతా పెజె, “మిరట్ వొన బారి తర్మకి?” ఇంజెర్ డగుక్ కటొడలిర్ అని పరిసయుల్క పూసి కీతెర్. 46 తె మందిర్తగా కేప్వలిర్, “వొర మాయనల్ వడ్మత్త ఇంకె వేరి బొరె బస్కెన్ వడ్మత్త” ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. 47 తె పరిసయుల్క, “వొర మీకున్ గిర్ పసి కీతొరియ్? 48 మా అధికారిర్గటలె ఆయి, సెలెతె పరిసయుల్కనగటలె ఆయి, వొరొర తేర్ వొన పొరో బరోసా ఇల్లెరియ్? సెలె బొరె ఇర్మకి. 49 బతి దర్మతా కానున్ టావా సెల్వక్నె, వొర పిసలిర్ లొకుర్ వొంగా బరోసా ఇల్లెర్. తె వూర్కున్ బగవంతనా సాపెనా లాగంత” ఇంజెర్ మందిర్తగా కేప్వలిర్కున్ వెహ్తెర్. 50 ఇదెన్ మునె, యేసునగా సొంజి, వాతుర్గటల్ వొరొర నికోదేమ్ ఇంవల్ వూర్ అధికారిర్ నడ్డుమ్ మత్తొర్. 51 తె నికోదేమ్, “వొనా గవా కెన్జ్వక్నె అని వొర బతల్ కీతొర్ ఇంవల్ కరి కియ్వక్నె, దర్మతా కానున్తున్ పియ్సి, మరట్ తస్వా కియా పర్కట్ కి? తప్పక్ మరట్ కియా పర్వట్!” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్తొర్. 52 తె వూర్, “యే పిసా! నిమ్ గిర్ గలిలయతొని ఆంది కి బతల్? దర్మా-గ్రంతున్ చొకోట్ వాచి కీమ్. గలిలయతల్ బొరె పర్వక్తల్ వాయొర్ ఇన్జి మందంత” ఇంజెర్ చెడి కీతెర్.

ఉంది వెయ్లో పీర కీసెర సాండె మాయ్ల

53 * [అద ఆతా పెజె వూర సమ్దిర బొనా రొన వొర సొత్తెర.

8 బతి యేసు ఆలివా మరకనా గుటత పొరో సొత్తొర. ²దుస్సో నెటి బేయ సక్రెన, వొర మల్లిస్ మందీర్తగా వాతొర. అస్కె వెలేటెర లొకుర వొంగా మీరె మాతెర. తె యేసు, వూరకున బొదా కరుసన సాటి ఉద్తొర. ³అస్కెనే, బొదా వెహవలిర సాస్తిరెర అని పరిసయల్క పీర కీనేకె సాండె మాతా అద వెయ్లొన తత్తెర. అని అద వెయ్లొన సమ్దిర నడ్డుమ నిపుసీసి, ⁴“గురుజి! ఇద వెయ్లొ పీర కీనేకె సాండె మాతా. ⁵ఇతల వెయ్లొన బండె పాసి జకనా ఇన్జెర మోసెనా కానుంతగా హుకుమ మంతా. తె నిమె బతల ఇతి?” ఇన్జెర యేసున పూసి కీతెర. ⁶వొన పొరో పిరది కియ్లే, తన్గగా పియనా ఇన్జెర అద సవల యేసున పూసి కీతెర. బతి యేసు బూడ వరిసి, బొమితగా లిహి కీసెర మత్తొర. ⁷వూర తమ్వా జిద సుటి కియ్మకి. తె యేసు తలా తహ్చి వూర్కే సూడసెర, “మిహ్గటల బస్కెన పాప కియ్మకి, వొర మోదొల ఇద వెయ్లొన పొరో బండా వాటా వచొ” ఇన్జెర వెహతొర. ⁸అని ఉండె బూడ్ వరిసి, బొమితగా లిహి కీసెర మత్తొర. ⁹అద గొస్టి కెన్చి తాన తత్తుర వూర, మాత్రలిగ్టల మోదొల కీసి,

* 7:53 తొలెతడ కహితడ గ్రీకు గ్రంథకనగా ఇవ వచనక సెలెడ.

ఉంది వెయ్లొ పీర కీసెర సాండె మాయ్ల

53 * [అద్ అత పెజె వూర్ సమ్దిర్ బోస రోన్ వోర్ సొత్తెర్.

8 బతి యేసు ఒలివ మరక్కు గుటత్ పొరా సొత్తొర్. ²దుస్సో నేటి బెయ్ సక్రెన్, వోర్ మల్లి మందిర్తగా వాత్తొర్. అస్కె వెలేటెర్ లోకుర్ వోన్ మిరె మాత్తెర్. తె యేసు, వూర్కున్ బోద కరుసన్ సాటి ఉద్తొర్. ³అస్కెనే, బోద వెహవలిర్ సాస్తిర్ అని పరిసయల్క్ పీర్ కీనేకె సాండె మాత అద్ వెయ్లొన్ తత్తెర్. అని అద్ వెయ్లొన్ సమ్దిర్ నడ్డుమ్ నిపుసీసి, ⁴“గురుజి! ఇద్ వెయ్లొ పీర్ కీనేకె సాండె మాత. ⁵ఈతల్ వెయ్లొన్ బండె పాసి జకన ఇంజెర్ మోసెన కానున్గ హుకుమ్ మంత. తె నిమె బతల్ ఇంతి?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీత్తెర్. ⁶వోన్ పొరా పిరది కియ్లే, తప్పగ పియన ఇంజెర్ అద్ సవల్ యేసున్ పూసి కీత్తెర్. బతి యేసు బూడ్ వరిసి, బొమితగ లిహి కీసెర్ మత్తొర్. ⁷వూర్ తమ్వ జిద్ సుటి కియ్మకి. తె యేసు తల తహ్చి వూర్క సూడ్సెర్, “మిహ్గటల్ బస్కెన్ పాప్ కియ్మకి, వోర్ మొదొల్ ఇద్ వెయ్లొన్ పొరా బండ వాట వచొ” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. ⁸అని ఉండె బూడ్ వరిసి, బొమితగ లిహి కీసెర్ మత్తొర్. ⁹అద్ గొస్ట్ కేంచ తాన్ తత్తుర్ వూర్, మాత్రలిగ్టల్ మొదొల్ కీసి, సమ్దిర వొరాన్ పెజెయ్ వొరా అగట్ సొత్తెర్. తె సిరిప్ అద్

* 7:53 తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంథ్కనగ ఇవ్ వచన్క్ సెలెంగ్.

వెయ్యియే యేసున్ మునె నిల్చి మత్త. ¹⁰ తె యేసు ఉండె ఉంది జోక తల తప్పా, “బాయి! నీకున్ తత్తుర్ వూర్ బేందీర్? నీకున్ బోరె సిక్కు వాట్మకియ్?” ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ¹¹ తె అద్ వెయ్యి, “వాట్మకి పర్బు!” ఇంజెర్ జవబ్ సీత. అస్కె యేసు, “నన గిర్ నీకున్ సిక్కు వాటొన్. ఇగెటల్ సొన్ అని ఇంగెడల్ పాప్ కియ్యు” ఇంజెర్ వెహ్తార్.]

యేసుయే దునియత వేడ్చి ఆందుర్

¹² మర్ల యేసు, వూర్ పర్జతున్ సంగ, “నన దునియతుర్కున్ వేడ్చి అసి మంతొన్. నా పెజెయ్ తాక్కులిర్ సికటితగ తాకుర్. బతి వూర్కున్ జీవత సరి తొహ్లా వేడ్చి సీంతొన్” ఇంజెర్ వెహ్తార్. ¹³ తె పరిసయుల్క్, “నీవ నిమె గవ వెహ్చార్ మంతి. అద్ గవ కరల్ ఇంజి వాప పరోమ్”* ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ¹⁴ అస్కె యేసు, “నన వెహ్చార్ గవ కరల్ ఇంజి వాపయ్ లాగర్. బారితె నన బగటల్ వాతొనొ, బగ దాంతొనొ నాకున్ టావ. బతి అదెన్ బారెతె మీకున్ టావ సెలె. ¹⁵ సాదరన్ మాయ్లీర్ మోడి మిరట్ బహి దిస్తతున్ పియ్య, తస్సు కీంతిట్. బతి నన అహన్ బోనె తస్సు కియ్యున్. ¹⁶ మోక తస్సు కీతె గిర్, నావ తస్సు కరలె ఆంత. బారితె తస్సు కీనెకె, నాకున్ సారి కియ్యుల్ బాబొ గిర్ నా సంగ మందంతొర్. ¹⁷ ఇవిర్

సమ్దిరె వోరోన పెజెయ వోరోర అగటల సోతెర. తె సిరిప అద వెయ్యియే యేసున మునె నిల్సి మత్తా. ¹⁰ తె యేసు ఉండె ఉంది జోకా తలా తహ్చి, “బాయ్! నీకున తత్తుర వూర్ బేదిర్? నీకున బోరె సిక్సా వాట్మకియ?” ఇంజెర్ పూసి కీతోర. ¹¹ తె అద వెయ్యి, “వాట్మకి పర్బు!” ఇంజెర్ జవబ్ సీతా. అస్కె యేసు, “ననా గిర నీకున సిక్సా వాటొన. ఇగెటల సొన అని ఇడెడల పాప కియ్మా” ఇంజెర్ వెహ్తోర.]

యేసుయే దునియతా వెడ్చి ఆందుర్

¹² మర్లా యేసు, వూర్ పర్జతున సడా, “ననా దునియతురకున వెడ్చి ఆసి మంతొన. నా పెజెయ తాక్వలెర సిక్డిటిగ తాకుర. బతి వూరకున జీవతా సరి తోహ్లే వెడ్చి సీంతొన” ఇంజెర్ వెహ్తోర. ¹³ తె పరిసయల్క్, “నీవా నిమె గవా వెహ్చెర మంతి. అద గవా కరల్ ఇన్జి వోపా పరోమ్”* ఇంజెర్ ఇతెర్. ¹⁴ అస్కె యేసు, “ననా వెహ్చల్ గవా కరల్ ఇన్జి వోపయ్ లాగర్. బారితేకె ననా బగటల్ వాతొనొ, బగా దాంతొనొ నాకున టావా. బతి అదెన బారెతె మీకున టావా సెలే. ¹⁵ సాదరన మాయ్నలెర మోడి మిరట్ బహిర్ దిస్తతున పియ్సి, తస్వా కీతిట్. బతి ననా అహన బొనె తస్వా కియొన. ¹⁶ మోకా తస్వా కీతేకె గిర, నావా తస్వా కరలే ఆంతా. బారితేకె తస్వా కీనేకె, నాకున

* 8:13 మోసెన కానున్తున్ పియ్య ఉంది గొస్టితున్ వోపనా ఇత్తెకె ఇవిర్ సెలేకె మువిరంగ్ గవంగ్ పహ్జె.

* 8:13 మోసెనా కానున్తున పియ్సి ఉంది గొస్టితున వోపనా ఇత్తేకె ఇవిర్ సెలేకె మువిరెడ గవడ పహ్జె.

సారి కియవల బాబో గిర నా సడ్రా మందతొర.
 17“ఇవిర మాయ్నలిరా గవా సతేమే”# ఇన్జెర
 మీవా దర్మతా కానుతగన లిహి కిసి మంతా.
 18నావా ననా మోదోడొర గవదారనా అని నాకున
 సారి కియవల బాబో రేండవా గవదారల ఆందుర”
 ఇన్జెర వూరకున వెహతొర. 19అస్కే వూర కేన్చి,
 “నీ బాబో బగా మంతొర?” ఇన్జెర పూసి కితేర.
 తే యేసు, “ననయ్ ఆయి, నా బాబోయ్ ఆయి,
 మీకున టావా సేలే. నాకున కరి కిదిట్తే,
 నా బాబోన గిర కరి కిదిట్” ఇన్జెర వూరకున
 వెహతొర. 20ఇవ గోస్టిడ మందరతున రోపో
 టుండితా జాగతున కరుమ నిల్లిస్ వెహతొర. తేర
 బతి చొన బొరే పియ్మకి. బారితేకే, చొనా
 వకత నిద్లేకే మత్తా.

ననా సోవడగా మిరట వాయా పర్విత

21అస్కే ఉండే ఉంది జోకా యేసు, “ననా
 దాంతొన. మిరట నాకున మహకకిట్ బతి,
 ననా మీకున పుటొన. మిరట మీ పాప్క మాపి
 ఆయ్వక్నేన సాంతిట్. ఇదేన హిందల ననా
 సోవడగా మిరట వాయా పర్విత” ఇన్జెర వూరకున
 వెహతొర. 22తే వూర యూల్క, “వొర సోవడగా
 మాకున వాయా పర్విత ఇంతొర. మోకా తంవా
 తనయ్ సాంతొరొయ్ బతలొ?” ఇన్జెర వడ్తేర.
 23అస్కే యేసు, “మిరట ఇద దునియతుర ఆదిట్.
 అని మీవా సొన్చ ఇద దునియతున బారేతేన
 మందతా. ననా స్వగ్నోనా ఆందున. అని నావా

మాయ్బలిర గవ సతేమే’# ఇంజెర్ మీవ
 దర్మత కానుస్తగన్ లిహి కీసి మంత.
 18నావ నన మొదొడొర్ గవదారన అని
 నాకున్ సారి కియ్బల్ బాబొ రెండవ
 గవదారల్ ఆందుర్” ఇంజెర్ పూర్కున్
 వెహ్తార్. 19అస్కె పూర్ కేంచి, “నీ బాబొ
 బగ మంతార్?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. తె
 యేసు, “ననయ్ ఆయి, నా బాబొయ్
 ఆయి, మీకున్ టావ సెలే. నాకున్ కరి
 కీందిట్తే, నా బాబొన్ గిర్ కరి కీందిట్”
 ఇంజెర్ పూర్కున్ వెహ్తార్. 20ఇప్ గొస్టింగ్
 మందిర్తున్ రొపా హుండిత జాగతున్
 కరుమ్ నిల్పి వెహ్తార్. తెర్ బతి వోన్ బోరె
 పియ్మకి. బారితెకె, వోన వకత్ నిండ్లెకె
 మత్త.

నన సొన్వడగ మిరట్ వాయ పర్వట్

21అస్కె ఉండే ఉంది జోకా యేసు, “నన
 దాంతొన్. మిరట్ నాకున్ మహ్కకిట్
 బతి, నన మీకున్ పుటొన్. మిరట్ మీ
 పాప్క్ మాపి ఆయ్వక్నేన్ సాంతిట్.
 ఇదేన్ హిందల్ నన సొన్వడగ మిరట్
 వాయ పర్వట్” ఇంజెర్ పూర్కున్ వెహ్తార్.
 22తే పూర్ యూదుల్క్, “వోర్ సొన్వడగ
 మాకున్ వాయ పర్వట్ ఇంతార్. మోక
 తన్వ తనయ్ సాంతొరొయ్ బతలొ?”
 ఇంజెర్ వడ్క్తెర్. 23అస్కె యేసు,
 “మిరట్ ఇద్ దునియతుర్ ఆందిట్. అని
 మీవ సోంచ్ ఇద్ దునియతున్ బారెతెన్
 మందంత. నన స్వగ్నొన ఆందున్. అని

నావ సోండ్-విచర్ అలగ్ మందంత. ²⁴ అదెన్ సాటిన్, మీవంగ్ పాప్క్ మాపి ఆయ్యక్నేన్ సాంతిట్ ఇంజెర్ వెహ్తన్. నా బారెతె వెహ్త గొస్టిత్ పొరా బరోస ఇరైకె, మీవంగ్ పాప్క్ మాపి ఆయ్యక్నేన్ సాంతిట్” ఇంజెర్ వెహ్తర్. ²⁵ తె వూర్, “అసల్ నిమె బోని ఆంది?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. అస్కె యేసు, “నన మొదొడల్ బోస ఆందున్ ఇంజెర్ వెహ్తర్ వాతొనొ, వోసయ్ ఆందున్. ²⁶ మీకున్ తస్వ కియ్యె, మీ బారెతె వెతె గొస్టింగ్ నహ్ మంతంగ్. బతి సిరిప్ నాకున్ సారి కీతొనల్ కేంజుంగ్ గొస్టిన్ దునియతుర్కున్ వెహ్తర్ మంతాన్. వోర్ సతెవంతల్ ఆత కాడ్కి, వోర్ కియ్యల్ తస్వ గిర్ సతెమె ఆంత” ఇంజెర్ వెహ్తర్. ²⁷ బతి, యేసు తన్వోర్ బాబొ బగవంతన్ బారెతె వెహ్తర్ ఇన్వల్ వూర్ అర్తమ్ కియ్యకి. ²⁸ తె యేసు, “స్వర్గోర్ మాయ్ బస్కెతె మొద్దగ టాంగి కీంతిటొ అస్కె, ననయ్ వోస ఆందున్ ఇన్వల్ కరి కీంతిట్. అచొరె ఆయ్య, నావ నన బతయ్ కియ పరాన్. బతి బాబొ బవె నాకున్ కరుసీతొరా, అవె గొస్టింగ్ మీకున్ వెహ్తన్ ఇంజెర్ గిర్ మిరట్ కరి కీకిట్. ²⁹ నాకున్ సారి కియ్యల్, నా సంగ మంతార్. వోన్ ఆనంద్ సియ్యలిక్ కామ్క్ బస్కెట్ నన కీత కాడ్కి, వోర్ నాకున్ వొరానె బస్కెన్ సుటి కియ్యకి” ఇంజెర్ వెహ్తర్. ³⁰ ఇవ్ గొస్టింగ్ కేంబి, వెటెటిర్ వోన్ బరోస ఇరైర్.

సొన్చ-విచర్ అలగ మందంత. ²⁴ అదెన్ సాటిన్, మీవడ పాప్క్ మాపి ఆయ్యక్నేన్ సాంతిట్ ఇంజెర్ వెహ్తన్. నా బారెతె వెహ్త గొస్టిత్ పొరా బరోసా ఇవ్కె, మీవడ పాప్క్ మాపి ఆయ్యక్నేన్ సాంతిట్” ఇంజెర్ వెహ్తర్. ²⁵ తె వూర్, “అసల్ నిమె బోని ఆంది?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. అస్కె యేసు, “ననా మొదొడల్ బొనా ఆందున్ ఇంజెర్ వెహ్తెర్ వాతొనొ, వొనయ్ ఆందున్. ²⁶ మీకున్ తస్వా కియ్యె, మీ బారెతె వెతె గొస్టిడ నహ్గా మంతడ. బతి సిరిప్ నాకున్ సారి కీతొనల్ కేంజుట్ గొస్టిన్ దునియతుర్కున్ వెహ్తెర్ మంతన్. వొర సతెవంతల్ ఆతా కాడ్కి, వొర కియ్యల్ తస్వా గిర్ సతెమె ఆంతా” ఇంజెర్ వెహ్తర్. ²⁷ బతి, యేసు తన్వొర బాబొ బగవంతన్ బారెతె వెహ్తర్ ఇన్వల్ వూర్ అర్తమ్ కియ్యకి. ²⁸ తె యేసు, “స్వర్గోర్ మాయ్ బస్కెతె మొద్దగ టాడ్కి కీతిటొ అస్కె, ననయ్ వొనా ఆందున్ ఇన్వల్ కరి కీతిట్. అచొరె ఆయ్య, నావా ననా బతయ్ కియ పరోన్. బతి బాబొ బవె నాకున్ కరుసీతోరో, అవె గొస్టిడ మీకున్ వెహ్తన్ ఇంజెర్ గిర్ మిరట్ కరి కీకిట్. ²⁹ నాకున్ సారి కియ్యల్, నా సడ మంతర్. వొన ఆనంద్ సియ్యలిక్ కామ్క్ బస్కెట్ ననా కీతా కాడ్కి, వొర నాకున్ వొరోనె బస్కెన్ సుట్ కియ్యకి” ఇంజెర్ వెహ్తర్. ³⁰ ఇవ్ గొస్టిడ కేన్చి, వెలెటిర్ వొన్గా బరోసా ఇరైర్.

అబ్రాహ్మనా సంతానం అని సయత్తదా సంతానం

31 అదేన సాటి, యేసు తంబా పోరో బరోసా ఇత్తర యూదులకున సడా, “నా గోస్తి పియిస తాత్తేకే, కరలేనే నా సిస్యలిర ఆంతిట్. 32 అస్కే మిరట్ సతున్* కరి కీత్తిట్. అద సతేమ మీకున మోకడొ సుటి కీతా” ఇన్జేర వూరుకున వేత్తొర. 33 “మమోట్ అబ్రాహ్మనా కాదాంతర ఆందుమ్. ఇంకే వేరి మమోట్ బొంగన దాసిపాన కియ్మకి. బతి మాకున మోకడొ సుటి కీతా ఇన్జి బహన వేత్తిట్?” ఇన్జేర యేసున పూసి కీతేర. 34 తే యేసు, “పాప కియ్వుల హర వోరోర, పాపున దాసి ఆంతొర. 35 దాసి-మాయనల బస్కెట్ రోతుర సడా మనోర. బతి మరి బస్కెట్ గిర రోతుర సడనే మందంతొర. 36 అదేన సాటి, బగవంతనోర మరి మీకున పాపనల మోకడొ సుటి కీనుర్తే, మిరట్ రోతుర దాత కరలేనే మోకడొ ఆంతిట్. 37 మిరట్ అబ్రాహ్మనా కాదాంతర ఆందిట్ ఇన్జేర నాకున టావయే. తేర బతి, నాకున జక్లే మిరట్ సూడ్సేర మంతిట్. బారితేకే మీ రోపో నావా గోస్తితున జాగా సేలే. 38 నా బాబొనగా సూడ్తనే ననా వేత్తేర మంతొన. అత్తే మిరట్ గిర, మీ బాబొనల కేన్జ్తడ గోస్తిన్ పియిస కీసేర మంతిట్. ఇద సతేమ ఆంద” ఇన్జేర వూరుకున వేత్తొర. 39 తే వూర, “మా బాబొ అబ్రాహ్మ ఆందుర్” ఇన్జేర వేత్తేర.

* 8:32 సతేవంతన కరి కీత్తిట్. వోర మీకున మోకడొ సుటి కీతొర.

అబ్రాహామ్న సంతాన్ అని సయత్తద సంతాన్

31 అదేన్ సాటి, యేసు తన్వ పోరా బరోస ఇర్తుర్ యూదుల్కున్ సంగ, “నా గొస్తి పియ్వు తాత్తేకే, కరలేనే నా సిస్యలిర్ ఆంతిట్. 32 అస్కే మిరట్ సతున్* కరి కీంతిట్. అద్ సతేమ్ మీకున్ మోక్కొ సుటి కీంత” ఇంజేర్ వూర్కున్ వెహ్తార్. 33 “మమొట్ అబ్రాహామ్న కాన్దాన్తుర్ ఆందుమ్. ఇంకే వేరి మమొట్ బోన్గన్ దాసిపాన్ కియ్మకి. బతి మాకున్ మోక్కొ సుటి కీంత ఇంజి బహన్ వెహ్తే?” ఇంజేర్ యేసున్ వూసి కీతేర్. 34 తె యేసు, “పాప్ కియ్వుల్ హర్ వోరోర్, పాపున్ దాసి ఆంతొర్. 35 దాసి-మాయ్వుల్ బస్కెట్ రోతుర్ సంగ మనోర్. బతి మరి బస్కెట్ గిర్ రోతుర్ సంగనే మందంతొర్. 36 అదేన్ సాటి, బగవంతనోర్ మరి మీకున్ పాపుల్ మోక్కొ సుటి కీనుర్తే, మిరట్ రోతుర్ దాత్ కరలేనే మోక్కొ ఆంతిట్. 37 మిరట్ అబ్రాహామ్న కాన్దాన్తుర్ ఆందిట్ ఇంజేర్ నాకున్ టావయే. తెర్ బతి, నాకున్ జక్లే మిరట్ సూడ్సేర్ మంతిట్. బారితేకే మీ రోపా నావ గొస్తితున్ జాగ సేలే. 38 నా బాబొనగ సూడ్తనే నన వెహ్చార్ మంతొన్. అహ్నా మిరట్ గిర్, మీ బాబొనల్ కీంజ్జంగ్ గొస్తిన్ పియ్వు కీసేర్ మంతిట్. ఇద్ సతేమ్ ఆంద్” ఇంజేర్ వూర్కున్ వెహ్తార్. 39 తె వూర్, “మా బాబొ అబ్రాహామ్ ఆందుర్” ఇంజేర్ వెహ్తార్.

* 8:32 సతేవంతన్ కరి కీంతిట్. వోర్ మీకున్ మోక్కొ సుటి కీంతొర్.

అస్కె యేసు, “మిరట్ అబ్రాహామ్ న కాన్దాన్తుర్ ఆతెకె, అబ్రాహామ్ కీతపె మిరట్ గిర్ కీందిట్. ⁴⁰ నన బగవంతనల్ కేంజ్జ సతున్ వెహ్తా కాడ్కి, మిరట్ నాకున్ జక్లె సూడ్సెర్ మంతిట్. బతి అబ్రాహామ్ అహన్ కియ్యకి. ⁴¹ మిరట్ మీ బాబో కీతపె కీసెర్ మంతిట్” ఇంజెర్ వెహ్తార్. తె వూర్, “మమోట్ పీర్ కీనెకె పుట్తుర్ ఆయెమ్. బగవంతల్ వొరొర మా బాబో” ఇంజెర్ యేసున్ వెహ్తార్. ⁴² అస్కె యేసు వూర్కున్, “బగవంతల్ మీ బాబో ఆతెకె, మిరట్ నాకున్ పెర్మతె సూడ్సెర్. నావ నన ఇగె వాయ్యకి. బగవంతలె నాకున్ రాహ్తార్. ⁴³ నన వెహ్తంగ్ గొస్టిన్ మిరట్ వొప్స కాడ్కినె, మీకున్ అర్తమ్ ఆసెర్ సెలెంగ్. ⁴⁴ మిరట్ సయ్యన్ద బాజ్జుర్ ఆందిట్. వోర మీ బాబో ఆందుర్. మీ బాబోనంగ్ కరబ్ ఆసన్ పూరి కియ్యెనె మిరట్ సూడంతిట్. వోర్ మొదొడలె మాయ్లీర్కున్ జక్వల్ ఆసి, సత్తె నిల్వల్ ఆయెర్. వోన్ల సతెమ్ ఇన్వల్ అసలె సెలె. వోర్ తన్వ బుది పియ్యనె పకట్ వడ్కంతార్. వోర్ పకట్ ఆత కాడ్కి, లబడున్ పయ్యెన్ కీసి నిల్వార్. ⁴⁵ అదెన్ సాటి, నన మీకున్ సతెమ్ వెహ్తెకె గిర్ బతి, నా పొరొ బరొస ఇర్విట్. ⁴⁶ నహ్గా పాప్ మంత ఇంజెర్ వొరొర్ గిర్ నిరుపన్ కియ పర్విట్. నన సతెమ్ వెహ్తెర్ మంతాన్. బతి బారి నా పొరొ బరొస ఇర్విట్? ⁴⁷ బగవంతనుర్ బగవంతనంగ్ గొస్టింగ్ కేంజంతెర్. బతి మిరట్ బగవంతనుర్ ఆయ్య కాడ్కినె, నన వెహ్తా కేంజ్జిట్” ఇంజెర్ వెహ్తార్.

అస్కె యేసు, “మిరట్ అబ్రాహామ్ న కాన్దాన్తుర్ ఆతెకె, అబ్రాహామ్ కీతపె మిరట్ గిర్ కీందిట్. ⁴⁰ నన బగవంతనల కేంజ్జ సతున్ వెహ్తా కాడ్కి, మిరట్ నాకున్ జక్లె సూడ్సెర్ మంతిట్. బతి అబ్రాహామ్ అహన్ కియ్యకి. ⁴¹ మిరట్ మీ బాబో కీతపె కీసెర్ మంతిట్” ఇంజెర్ వెహ్తార్. తె వూర్, “మమోట్ పీర్ కీనెకె పుట్తుర్ ఆయెమ్. బగవంతలె వొరొరె మా బాబో” ఇంజెర్ యేసున్ వెహ్తెర్. ⁴² అస్కె యేసు వూర్కున్, “బగవంతలె మీ బాబో ఆతెకె, మిరట్ నాకున్ పెర్మతె సూడ్సెర్. నావా ననా ఇగె వాయ్యకి. బగవంతలె నాకున్ రోహ్తార్. ⁴³ ననా వెహ్తెడ గొస్టిన్ మిరట్ వొప్సా కాడ్కినె, మీకున్ అర్తమ్ ఆసెర్ సెలెడ. ⁴⁴ మిరట్ సయ్యన్ద బాజ్జుర్ ఆందిట్. వొరె మీ బాబో ఆందుర్. మీ బాబోనడ కరబ్ ఆసన్ పూర్ కియ్యెనె మిరట్ సూడ్సెర్. వొరె మోదొడలె మాయ్లీర్కున్ జక్వల్ ఆసి, సత్తె నిల్వల్ ఆయెర్. వొన్గా సతెమ్ ఇన్వల్ అసలె సెలె. వొరె తన్వా బుది పియ్యెనె పకట్ వడ్కంతార్. వొరె పకట్ ఆతా కాడ్కి, లబడున్ పయ్యెన్ కీసి నిల్వార్. ⁴⁵ అదెన్ సాటి, ననా మీకున్ సతెమ్ వెహ్తెకె గిర్ బతి, నా పొరొ బరొసా ఇర్విట్. ⁴⁶ నహ్గా పాప్ మంతా ఇంజెర్ వొరొరె గిర్ నిరుపన్ కియ పర్విట్. ననా సతెమ్ వెహ్తెరె మంతెన్. బతి బారి నా పొరొ బరొసా ఇర్విట్? ⁴⁷ బగవంతనుర్ బగవంతనడ గొస్టిన్ కేంజంతెర్. బతి మిరట్ బగవంతనుర్ ఆయ్వా కాడ్కినె, ననా వెహ్తా కేంజ్జిట్” ఇంజెర్ వెహ్తార్.

యెసు తొత్తొర అబ్రాహమున తేర డగూర ఆందుర

48 అస్కే వూర యూదులక, “నిమె సమరయతోని* అని బూత్క సోప్రె మాసి మంతడ ఇవల కరలే ఆంద సేలేయ?” ఇన్జేర యెసున రాడ్తేర. 49 తె యెసు, “ననా బూత్క సోప్రె మాతోనా ఆయోన. నా బాబోన మాన సియ్వనా ఆందున. మిరట నాకున మాని కీసేర సేల్విట్. 50 నావా పోరొల బడె మాయనా ఇవల నాకున సేలే. బతి నాకున డగూర-పాన వాయనా ఇవల వోరొర మంతొర. వోరె నాయ్దా తస్వా కియవల ఆందుర” ఇన్జేర వేహతొర.

51 “బోరె ఆయి నా గొస్టి పియిస్ తాకనుర్తే, వోర బస్కెన మరతున సూడొర. ఇద గొస్టి సతేమ ఆంద” ఇన్జేర వూరకున వేహతొర. 52 అద కేన్చి వూర యూదులక, “నిహ్గా కరలేన బూత్ సోప్రె మాసి మంతా ఇవల ఇంకే మాకున అర్తేమ ఆతా. అబ్రాహమ అని తొత్తుర పర్వక్తలిర గిర మార్తేర. తేర బతి ‘బోర్తే నా గొస్టి పియిస్ తాకంతొరొ, వోర బస్కెన మరతున సూడొర’ ఇంతి. 53 మా బాబో అబ్రాహమ మార్తొర. నిమె వొన తేర డగూని ఆంది కి? అని వూర పర్వక్తలిర గిర మార్తేర. నీవా

* 8:48 తొలే కహితుర యూదులక, యూదులక ఆయూర వూర సడా మర్మిడ ఆతేర. వీర లొకుర యూదులకనడ అని దుస్రో జాతితేరడ రీతి-రివజ్క, పూజా-పతేరడ కీసేర మందిర. వూరకున పుడతుర వూర సమరయా ఇవల యేరియతగా అలగ పిసేర మందిర. కమి జాతితుర దాత సమరయతురకున యూదులక సూడొసేర మందిర.

యేసు తొత్తొర అబ్రాహమున్ తేర్ డగూర్ ఆందుర్

48 అస్కే వూర్ యూదుల్క్, “నిమె సమరయతోని* అని బూత్క్ సోప్రె మాసి మంతంగ్ ఇన్వల్ కరలె ఆంద్ సెలెయ్?” ఇంజెర్ యేసున్ రాంగ్గెర్. 49 తె యేసు, “నన బూత్క్ సోప్రె మాతోన ఆయెన్. నా బాబోన్ మాన్ సియ్యన ఆందున్. మిరట్ నాకున్ మాని కీసెర్ సెల్విట్. 50 నావ పొరొల్ బడె మాయన ఇన్వల్ నాకున్ సెలె. బతి నాకున్ డగూర్-పాన్ వాయన ఇన్వల్ వొరొర్ మంతొర్. వోరె నాయ్ద తస్వ కియ్యల్ ఆందుర్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

51 “బోరె ఆయి నా గొస్టి పియ్యి తాకనురై, వోర్ బస్కెన్ మరన్సున్ సూడొర్. ఇద్ గొస్టి సతేమ్ ఆంద్” ఇంజెర్ పూర్క్కున్ వెహ్తొర్. 52 అద్ కేంచి వూర్ యూదుల్క్, “నిహ్గా కరలెన్ బూత్ సోప్రె మాసి మంత ఇన్వల్ ఇంకె మాకున్ అర్తమ్ ఆత. అబ్రాహమ్ అని తొత్తుర్ పర్వక్తలిర్ గిర్ మార్తొర్. తెర్ బతి ‘బోర్తె నా గొస్టి పియ్యి తాకంతొరొ, వోర్ బస్కెన్ మరన్సున్ సూడొర్’ ఇంతి. 53 మా బాబో అబ్రాహమ్ మార్తొర్. నిమె వోన్ తెర్ డగూని ఆంది కి? అని వూర్ పర్వక్తలిర్ గిర్

* 8:48 తొలె కహితుర్ యూదుల్క్, యూదుల్క్ ఆయూర్ వూర్ సంగ మర్మింగ్ ఆతెర్. వీర్ లోకుర్ యూదుల్క్నంగ్ అని దుస్రో జాతితెరంగ్ రీతి-రివజ్క్, పూజ-పతెరంగ్ కీసెర్ మందిర్. పూర్క్కున్ పుడ్తుర్ వూర్ సమరయ ఇన్వల్ యేరియతగ అలగ్ పిసెర్ మందిర్. కమి జాతితుర్ దాత్ సమరయతుర్క్కున్ యూదుల్క్ సూడ్సెర్ మందిర్.

మార్కెర్. నీవ నిమె బోన ఆందున్ ఇంజెర్ సోంచ్ కీంతి?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ⁵⁴తె యేసు, “నావ ననయ్ డగుర్-పాన్ సీతెకె, తాన్ విలువ మనో. మా బగవంతల్ ఇంజెర్ బోన్మె మిరట్ కేయంతిటో, వోరె నా బాబో ఆందుర్. వోర్ నాకున్ డగుర్-పాన్ సీసెర్ మంతోర్. ⁵⁵వోర్ మీకున్ టావ సెలోర్. బతి నాకున్ వోర్ టావయె. వోర్ నాకున్ టావ సెలోర్ ఇంద్యతె, నన గిర్ మీ దాతె లపంగిన ఆంతోన్. బతి వోర్ నాకున్ టావయె, వోన గొస్టి నన పియ్యి తాకంతోన్. ⁵⁶మీ బాబో అబ్రాహామ్ నావ వాయ్యల్ దివోసున్ సూడంతోన్ ఇంజెర్ ఆనంద్యె మత్తోర్. అద్ దివోసున్ సూడ్సి ఆనంద్ యేత్తోర్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁵⁷అస్కె వూర్ యూదుల్క్, “నీకున్ అజున్ పనస్ (50) సాల్క్ గిర్ సెలెంక్. నిమె అబ్రాహామున్ సూడ్తి కి?” ఇంజెర్ యేసున్ ఇత్తోర్. ⁵⁸తె యేసు, “అబ్రాహామ్ పుటన్ మొదొడతె నన మన్వన ఆందున్.* ఇద్ గొస్టి సతెమ్ ఆంద్” ఇంజెర్ వెహ్తోర్. ⁵⁹అస్కె వూర్, వోన్ పారో బండంగ్ జరుసి వాట్టె బండంగ్ పియ్యెర్. బతి యేసు మక్సి మందిర్తల్ బహి సొత్తోర్.

యేసు పుటి-గుడ్డిన్ చొకాట్ కియ్యల్

9 అహన్ యేసు సరియ్ సొంజెర్ మనెకె, వోరార్ పుటి-గుడ్డిన్ సూడ్తోర్. ²అస్కె సిస్యలిర్, “గురుజి! వేర్

* 8:58 మన్వన ఆందున్ ఇంజెర్ బగవంతల్ వోరొ వెహ పరంతోర్. మోక దుస్సోర్ బోరె అద్ గొస్టి వెహ్తెకె, యూదుల్క్ న లెకతె బగవంతన్ రెహ్చి వడ్కీతప్ ఆంత.

నిమె బొనా ఆందున్ ఇంజెర్ సొన్చ కీంతి?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ⁵⁴తె యేసు, “నావా ననయ డగుర్-పాన్ సీతెకె, తాన్ విలువా మనో. మా బగవంతల ఇంజెర్ బోతె మిరట్ కేయంతిటో, వోరె నా బాబో ఆందుర్. వోర నాకున్ డగుర్-పాన్ సీసెర్ మంతోర్. ⁵⁵వోర మీకున్ టావా సెలోర్. బతి నాకున్ వోర టావయె. వోర నాకున్ టావా సెలోర్ ఇంద్కతె, ననా గిర్ మీ దాతె లపడినా ఆంతోన్. బతి వోర నాకున్ టావయె, వొనా గొస్టి ననా పియ్సి తాకంతోన్. ⁵⁶మీ బాబో అబ్రాహామ్ నావా వాయ్వల దివోసున్ సూడంతోన్ ఇంజెర్ ఆనంద్నె మత్తోర్. అద్ దివోసున్ సూడ్సి ఆనంద్ యేత్తోర్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁵⁷అస్కె వూర్ యూదుల్క్, “నీకున్ అజున్ పనస్ (50) సాల్క్ గిర్ సెలెండ్. నిమె అబ్రాహామున్ సూడ్తి కి?” ఇంజెర్ యేసున్ ఇత్తోర్. ⁵⁸తె యేసు, “అబ్రాహామ్ పుటన్ మోదొడలె ననా మంవనా ఆందున్.* ఇద్ గొస్టి సతెమ్ ఆంద్” ఇంజెర్ వెహ్తెర్. ⁵⁹అస్కె వూర్, వొన పోరో బండడ జురుసి వాట్లె బండడ పియ్యెర్. బతి యేసు మక్సి మందీర్తల బహిర్ సొత్తోర్.

యేసు పుటి-గుడ్డిన్ చొకాట్ కియ్యల్

9 అహన్ యేసు సరియ్ సొన్జెర్ మనెకె, వోరొ పుటి-గుడ్డిన్ సూడ్తోర్. ²అస్కె సిస్యలిర్, “గురుజి! వేర్ గుడ్డి ఆసి పుట్లె కారన్, వేర్

* 8:58 మంవనా ఆందున్ ఇంజెర్ బగవంతల వోరొరె వెహ పరంతోర్. మోకా దుస్సోర్ బోరె అద్ గొస్టి వెహ్తెకె, యూదుల్క్నా లెకతె బగవంతన్ రెహ్చి వడ్కీతప్ ఆంతా.

పాప కీతొర కి, సెలేకె వెనుర అవల-బాబొ కీతెర?” ఇన్జెర యెసున పూసి కీతెర. ³తె యెసు, “వేరె ఆయి, వెనుర అవల-బాబొయ ఆయి, కీతా పాపున హిందల, వేర గుడ్డినా జల్మా ఆయ్మకి. బతి బగవంతనా సక్తి వెన హిందల దిసనా ఇన్జెరెన గుడ్డిన దాత పుట్తొర. ⁴పోడ్డ సోనల వేరి, నాకున సారి కీతొనడ కామ్క మరట కియా లాగర. రాత ఆయ్లె కరుమ వాసెర మంతా. అస్కె బొరె కామ కియా పరోర. ⁵బతి ఇద దునియతె మనల వేరి, పర్జతున వెడ్చిత దాత ననా మంతొన” ఇన్జెర సిస్యలెరకున వెహతొర. ⁶అహన యెసు వెహ్చి, తొడితగా ఉస్కొర. అద ఉచ్చె ఇచ్చుసి చిక్లా కీసి, గుడ్డినడ కడకున పొరో సొత్కొర. ⁷అహన సొక్సి యెసు, “నిమె సిలోయమ్ ఇంవల కొనెరతగా సొన్జి నొరా” ఇన్జెర వొన వెహతొర. సిలోయమ్ ఇత్తెకె, ‘రోహతొర వోర్’ ఇన్జెర అర్తమ్. తె వొర సొన్జి నొర్సి, నదుర వాలె ఆసి వాతొర.

⁸అద జగర్తా పెజె, ఆజు-బాజుతుర అని వొర బిచెమ తల్వనెకె సూడ్తుర, “వేర ఉచ్చికున బిచెమ తల్వవలె ఆందుర కి?” ఇన్జెర ఇత్తెర. ⁹“అహో! వేరె ఆందుర” ఇన్జెర కహితుర ఇత్తెర అని, “అహే! వొన మోడి మవల దుసొర ఆందుర” ఇన్జెర ఉండె కహితుర ఇత్తెర. బతి వొర, “ననయ వొనా ఆందున!” ఇన్జెర వెహ్చెరెన మత్తొర. ¹⁰తె, “నీకున నదుర బహన వాతా?” ఇన్జెర వూర పూసి కీతెర. ¹¹అస్కె వొర, “యెసు ఇంవల వొరోర మాయనల చిక్లా కీసి, నా కడకున పొరో

గుడ్డి అసి పుట్టె కారన్, వేర్ పాప్ కీతొర్ కి, సెలేకె వేనుర్ అవల్-బాబొ కీతెర్?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. ³తె యేసు, “వేరె ఆయి, వేనుర్ అవల్-బాబొయ్ ఆయి, కీత పాపున్ హిందల్, వేర్ గుడ్డిన జల్మ ఆయ్మకి. బతి బగవంతన సక్తి వేన్ హిందల్ దిసన ఇంజెరెన్ గుడ్డిన్ దాత్ పుట్టొర్. ⁴పోడ్డ్ సొనల్ వేరి, నాకున్ సారి కీతొనంగ్ కామ్క్ మరట్ కీయ లాగర్. రాత్ ఆయ్లె కరుమ్ వాసెర్ మంత. అస్కె బోరె కామ్ కీయ పరోర్. ⁵బతి ఇద్ దునియతె మనల్ వేరి, పర్జతున్ వేడ్చిత దాత్ నన మంతొన్” ఇంజెర్ సిస్యలెర్కున్ వెహ్తొర్. ⁶అహన్ యేసు వెహ్చి, తోడితగా ఉస్కోతొర్. అద్ ఉచ్చె ఇచ్చుసి చిక్ల కీసి, గుడ్డినంగ్ కడ్కున్ పొరో సోక్తొర్. ⁷అహన్ సోక్సి యేసు, “నిమె సిలోయమ్ ఇన్సల్ కోనెర్తగా సొంజి నొర” ఇంజెర్ వోన్ వెహ్తొర్. సిలోయమ్ ఇత్తెకె, ‘రోహ్తొర్ వోర్’ ఇంజెర్ అర్తమ్. తె వోర్ సొంజి నొర్సి, నదుర్ వాతె అసి వాతొర్.

⁸అద్ జర్త పేజె, అజు-బాజుతుర్ అని వోర్ బిచెమ్ తల్వనెకె సూడ్తుర్, “వేర్ ఉచ్చికున్ బిచెమ్ తల్వవలె ఆందుర్ కి?” ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ⁹“అహో! వేరె ఆందుర్” ఇంజెర్ కహితుర్ ఇత్తెర్ అని, “అహే! వొన్ మోడి మన్యల్ దుసొర్ ఆందుర్” ఇంజెర్ ఉండె కహితుర్ ఇత్తెర్. బతి వోర్, “ననయ వోన్ ఆందున్!” ఇంజెర్ వెహ్చెరెన్ మత్తొర్. ¹⁰తె, “నీకున్ నదుర్ బహన్ వాతా?” ఇంజెర్ వూర్ పూసి కీతెర్. ¹¹అస్కె వోర్, “యేసు ఇన్సల్ వొరోర్ మాయ్ల చిక్ల కీసి, నా కడ్కున్ పొరో సోక్తొర్ అని ‘సిలోయమ్

కోనెర్తగ సాంజి, నొర్ని వర' ఇంజెర్ వెహ్తార్. అస్కె నన సాంజి నొర్నాన్. తె నాకున్ నదుర్ వాత" ఇంజెర్ వెహ్తార్. ¹² "వోర్ యేసు బగ మంతోర్?" ఇంజెర్ వోన్ పూసి కీతెర్. తె వోర్, "నాకున్ టావ సెలె" ఇంజెర్ పూర్కున్ వెహ్తార్.

అద్ చొకాట్ అతతున్ బారెతె పరిసయుల్క్ కరి కియల్

¹³⁻¹⁴ అరమ్మ దివొసున్ నేటి, యేసు చిక్ల కీసి, వోనంగ్ కడ్కున్ నదుర్ వాయుస్త కాడ్కి, వూర్ పుటి-గుడ్డి మంజి చొకాట్ అతార్ వోన్ పరిసయుల్క్ నగ వోతెర్. ¹⁵ నదుర్ వాయుడ్కున్ బారెతె, పరిసయుల్క్ గిర్ వోన్ పూసి కీతెర్. తె వోర్, "నా కడ్కున్ పారా యేసు చిక్ల సోక్తార్. తె నన సాంజి నొర్నాన్. అస్కె నాకున్ నదుర్ వాత" ఇంజెర్ పూర్కున్ వెహ్తార్. ¹⁶ ఇద్ కేంచి కహితుర్ పరిసయుల్క్, "వోర్ అరమ్మ దివొస్సు నేకి పియ్యి తాక్కు కాడ్కి, బగవంతనల్ వాతార్ వోర్ ఆయిర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ఉండె కహితుర్, "వోర్ పాపెస్తల్ మత్తెకె, ఈతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ బహన్ కియ పరంతోర్?" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ఇహిన్ వూర్ పరిసయుల్కున్ నడ్డుమ్ బేద్-బావ్ పుడ్డ. ¹⁷ అస్కె వూర్ ఉందుంది జోక నదుర్ వాతాన్ సంగ, "నీకున్ నదుర్ వాయుస్త కాడ్కి, వోన్ బారెతె నిమ్ బతల్ ఇతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. తె, "వోర్ పర్వక్తల్ అందుర్" ఇంజెర్ వెహ్తార్. ¹⁸⁻¹⁹ పుటి-గుడ్డి మంజి,

సోక్తార్ అని 'సिलोయం కొనెరతగా సొన్జి, నోర్సి వరా' ఇన్జెర్ వెహ్తార్. అస్కె ననా సొన్జి నోర్తోన్. తె నాకున నదుర్ వాతా" ఇన్జెర్ వెహ్తార్. ¹² "వోర్ యేసు బగ మంతోర్?" ఇన్జెర్ వొన్ పూసి కీతెర్. తె వోర్, "నాకున టావా సెలె" ఇన్జెర్ వూర్కున వెహ్తార్.

అద చొకోట్ ఆతతున బారెతె పరిసయల్క కరి కియల్

¹³⁻¹⁴ ఆరమ్నా దివొసున నెటి, యేసు చిక్లా కీసి, వొనడ కడకున నదుర్ వాయుస్తా కాడ్కి, వూర్ పుటి-గుడ్డి మన్జి చొకోట్ ఆతార్ వొన్ పరిసయల్కనగా వోతెర్. ¹⁵ నదుర్ వాయువడున బారెతె, పరిసయల్క గిర్ వొన్ పూసి కీతెర్. తె వోర్, "నా కడకున పోరో యేసు చిక్లా సోక్తోర్. తె ననా సొన్జి నోర్తోన్. అస్కె నాకున నదుర్ వాతా" ఇన్జెర్ వూర్కున వెహ్తార్. ¹⁶ ఇద కెన్చి కహితుర్ పరిసయల్క, "వోర్ ఆరమ్నా దివొస్నా నెకి పియ్సి తాక్వా కాడ్కి, బగవంతనల్ వాతోర్ వోర్ ఆయోర్" ఇన్జెర్ ఇత్తెర్. ఉండె కహితుర్, "వోర్ పాపెస్తల్ మత్తెకె, ఇతడ మయ్మతడ కామ్క బహన్ కియా పరంతోర్?" ఇన్జెర్ ఇత్తెర్. ఇహిన్ వూర్ పరిసయల్కున నడ్డుమ్ బేద్-బావ పుడ్తా. ¹⁷ అస్కె వూర్ ఉందుంది జోకా నదుర్ వాతోన్ సడా, "నీకున నదుర్ వాయుస్తా కాడ్కి, వొన్ బారెతె నిమ్ బతల్ ఇతి?" ఇన్జెర్ పూసి కీతెర్. తె, "వోర్ పర్వక్తల్ ఆందుర్" ఇన్జెర్ వెహ్తార్. ¹⁸⁻¹⁹ పుటి-గుడ్డి మన్జి, నదుర్

వాతా అద గొస్టితున నమ్వా కాడ్కి, వూర్ యూదులకున అదికారిర, వొనూర్ అవల-బాబొన కేయస్తేర. అని, “పుటి-గుడ్డి ఆసి పుట్టోర వొర మర, వేరే ఆందూర్ కి బతల? వేరే మత్తేకే, వేరే ఇంకే బహన సూడసేర మంతోర?” ఇన్జేర పూసి కీతేర. ²⁰తే వూర్ అవల-బాబొ, “పుటి-గుడ్డి ఆసి పుట్టోర వొర మర, వేరే ఆందూర్ ఇన్జేర మాకున టావా. ²¹బతి ఇంకే వేన బహన నదూర్ వాతా అని వేన బొర చొకోట కీతొర ఇవల మాకున టావా సేలె. వొర తంవా తనా వేహా పరనల బెస్తోర. ఇద గొస్టితున మిరటే వొన పూసి కీమిట్” ఇన్జేర వూర్ అదికారిరకున వేహ్తేర. ²²వొనూర్ అవల-బాబొ యూదులకున అదికారిరకున వేరిసి, అహన వేహ్తేర. బారిత్తేకే, వొర యేసుయే, కిరిస్తు ఆందూర్ ఇన్జేర బొరే వొప్తేకే, వొన సమాజ్నల* అలది వాటంతొమ్ ఇన్జేర, అదేన మునేన వూర్ నిర్నయ యేచ్చి మత్తేర. ²³అదేన సాటిన్ అవల-బాబొ, “వొర వేహా పరనల బెస్తోర. వొన పూసి కీమిట్” ఇన్జేర వూర్కున వేహ్తేర.

²⁴అదేన సాటి, వొర నదూర్ వాతొన ఉండుది జొకా కేయసి, “కరల వేహా. ఇద కామ్నా డగూర్-పాన్ బగవంతనే వాయనా. బారిత్తేకే, వొర మాయనల పాపెస్తల ఇన్జి మాకున టావా” ఇన్జేర వేహ్తేర. ²⁵తే వొర, “వొర పాపి ఆందూరో,

నదుర్ వాత అద్ గొస్టితున్ నమ్మ కాడ్కి, వూర్ యూదుల్కునూర్ అదికారిర్, వోసుర్ అవల్-బాబోన్ కేయుస్తేర్. అని, “పుటి-గుడ్డి ఆసి పుట్టోర్ వోర్ మరి, వేరే ఆందుర్ కి బతల్? వేరే మత్తెకె, వేర్ ఇంకె బహన్ సూడ్యేర్ మంతోర్?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ²⁰తె వూర్ అవల్-బాబో, “పుటి-గుడ్డి ఆసి పుట్టోర్ వోర్ మరి, వేరే ఆందుర్ ఇంజెర్ మాకున్ టావ. ²¹బతి ఇంకె వేన్ బహన్ నదుర్ వాత అని వేన్ బోర్ వొకాట్ కీతొర్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ సెలె. వోర్ తన్వ తన వెహ పర్వల్ బెర్నెతొర్. ఇద్ గొస్టితున్ మిరటి వోన్ పూసి కీమ్మ” ఇంజెర్ వూర్ అదికారిర్కున్ వెహ్తేర్. ²²వోసుర్ అవల్-బాబో యూదుల్కునూర్ అదికారిర్కున్ వెరిసి, అహన్ వెహ్తేర్. బారిత్తెకె, వోర్ యేసుయే, కిరిస్టు ఆందుర్ ఇంజెర్ బోర్ వొహ్తెకె, వోన్ సమాజ్నల్* అలది వాటంతొమ్ ఇంజెర్, అదెన్ మునెన్ వూర్ నిర్నయే యేచ్చి మత్తేర్. ²³అదెన్ సాటిన్ అవల్-బాబో, “వోర్ వెహ పర్వల్ బెర్నెతొర్. వోన్ పూసి కీమ్మ” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్తేర్.

²⁴అదెన్ సాటి, వోర్ నదుర్ వాతొన్ ఉండుంది జోక కేయుసి, “కరల్ వెహ. ఇద్ కామ్న డగూర్-పాన్ బగవంతనే వాయన. బారిత్తెకె, వోర్ మాయ్నల్ పాపెస్తల్ ఇంజి మాకున్ టావ” ఇంజెర్ వెహ్తేర్. ²⁵తె వోర్, “వోర్ పాపి ఆందురో, ఆయొరో

* 9:22 గిరిక్నగా సునగొగ ఇన్జేర మంతా. ఇద సునగొగ ఇవల యూదులక మీరే మాయవల రొతగా యూదులకనా సమాజ్నల సమ్దో కామ్క జర్గిసీతేర.

* 9:22 గిరిక్నగ సునగోగ్ ఇంజెర్ మంత. ఇద్ సునగోగ్ ఇన్వల్ యూదుల్కు మీరి మాయ్నల్ రోతగ యూదుల్కున సమాజ్నంగ్ సమ్మె కామ్మ జర్గిసీంతెర్.

నాకున్ టావ సెలె. బతి నాకున్ ఉందియ్ టావ. బతల్ ఇత్తెకె, ఇదెన్ మునె గుడ్డిన మత్తొన్ బతి, ఇంకె సూడ పర్సెర్ మంతోన్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ²⁶ తెర్ బతి వూర్, “వోర్ నీకున్ బతల్ కీతోర్? నీకున్ నదుర్ బహన్ వాత?” ఇంజెర్ ఉండె ఉంది జోక పూసి కీతెర్. ²⁷ తె అస్కె వోర్, “సూడట్! ఇదెన్ మునెన్ మీకున్ వెహ్తాన్. బతి మిరట్ కేంజ్మకి. ఉందుంది జోక బారి పూసి కీసెర్ మంతిట్? మిరట్ గిర్ వోసుర్ సిస్యలిర్ అకొమ్ ఇంతిట్ కి బతల్?” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ²⁸ అస్కె వూర్, “నిమెయ్ వోనోర్ సిస్యని అంది. మమెట్ మోసెనుర్ సిస్యలిర్ అందుమ్” ఇంజెర్ వోన లజ వోతెర్. ²⁹ అని వూర్, “బగవంతల్ మోసెన్ సంగ వడ్కితోర్ ఇన్వల్ మాకున్ టావయె. బతి వేర్ మాయ్నల్ బగటల్ వాతొర్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ సెలె” ఇంజెర్ వెహ్తెర్. ³⁰ తె వోర్ అద్ కేంచి, “ఇద్ గొస్టి వెల చమత్కార్త అంద్. వోర్ బగటల్ వాతొర్ ఇన్వల్ మీకున్ టావ సెలె బతి, నావంగ్ కడ్సున్ మాత్రమ్ నదుర్ వాయుస్తొర్. ³¹ బగవంతల్ పాపెస్తలిర వినంతి కేంజోర్. బతి బోరె బగవంతనోర్ బక్తల్ ఆసి, వోన ఇచ పియ్ని తాకంతోరొ, వోనయ్ వినంతి కేంజంతోర్ ఇంజెర్ మాకున్ టావ. ³² ఇద్ కలి గడె మాతగటల్తె ఇంకె వేరి, దుస్తొర్ బోరె మాయ్నల్ పుటి-గుడ్డిన్ చాకాట్ కీతోర్ ఇన్వల్ మరట్ బస్కెన్ కేంజ్మకి. ³³ మోక వేర్ బగవంతనగటల్ వాయ్కె, ఈతంగ్ బవె కామ్మి కియ పర్ని మనోర్” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్తెర్. ³⁴ అద్ కేంచి వూర్, “ఎహ్! నిమె పాప్సుగ పుట్టి, బెర్నీతొని అంది. మాకున్ బోద వెహ్లా వాతి

ఆయోరో నాకున టావా సెలే. బతి నాకున ఉందియ్ టావా. బతల్ ఇత్తెకె, ఇదెన్ మునె గుడ్డిన మత్తొన బతి, ఇంకె సూడా పర్సెర్ మంతొన” ఇన్జెర్ ఇత్తోర్. ²⁶ తెర బతి వూర్, “వోర్ నీకున బతల్ కీతోర్? నీకున నదుర్ బహన్ వాతా?” ఇన్జెర్ ఉండె ఉంది జోకా పూసి కీతెర్. ²⁷ తె అస్కె వోర్, “సూడట్! ఇదెన్ మునెన్ మీకున వెహ్తొన. బతి మిరట్ కేన్జ్మకి. ఉందుంది జోకా బారి పూసి కీసెర్ మంతిట్? మిరట్ గిర్ వొనూర్ సిస్యలిర్ ఆకొమ్ ఇంతిట్ కి బతల్?” ఇన్జెర్ ఇత్తోర్. ²⁸ అస్కె వూర్, “నిమెయ్ వొనోర్ సిస్యని ఆంది. మమోట్ మోసెనూర్ సిస్యలిర్ ఆందుమ్” ఇన్జెర్ వొనా లజా వొతెర్. ²⁹ అని వూర్, “బగవంతల్ మోసెన్ సడా వడ్క్తోర్ ఇన్వల్ మాకున టావయె. బతి వేర్ మాయనల్ బగటల్ వాతొర్ ఇన్వల్ మాకున టావా సెలే” ఇన్జెర్ వెహ్తెర్. ³⁰ తె వోర్ అద్ కెన్చి, “ఇద్ గొస్టి వెలే చమత్కార్తా ఆంద. వోర్ బగటల్ వాతొర్ ఇన్వల్ మీకున టావా సెలే బతి, నావడ కడకున మాత్రమ్ నదుర్ వాయుస్తొర్. ³¹ బగవంతల్ పాపెస్తలెరొ వినంతి కెన్జొర్. బతి బోర్తె బగవంతనొర్ బక్తల్ ఆసి, వొనా ఇచా పియ్సి తాకంతొరో, వొనయ్ వినంతి కెన్జంతొర్ ఇన్జెర్ మాకున టావా. ³² ఇద్ కలి గడె మాతగట్లె ఇంకె వేరి, దుస్తొర్ బొరె మాయనల్ పుటి-గుడ్డిన్ చొకోట్ కీతోర్ ఇన్వల్ మరట్ బస్కెన్ కెన్జ్మకి. ³³ మోకా వేర్ బగవంతనగట్లె వాయ్కె, ఇత్తడ బవె కామ్క కియా పర్సి మనొర్” ఇన్జెర్ వూర్కున వెహ్తొర్.

34 అద కేన్చి వూర్, “ఎహే! నిమె పాన్సగా పుట్సి, బెస్టోని ఆంద్రి. మాకున బోదా వెహ్లే వాతి కి?” ఇన్జెర్ అగటల్ వొన బహిర్ తేండ్సి పూడతేర్.

బావ-బక్తితా గుడ్డి-పాన

35 వొన తేండ్సి పూడతేర్ ఇన్జెర్ యేసు కేన్చి, వొన మహ్విక్స పుట్సి, “నిమె స్వగ్నోర్ మాన్యన పోరో బరోసా ఇసేర్ మంతి కి?” ఇన్జెర్ పూసి కీతోర్. 36 తే వొర్ మాన్యన, “వొన్గా ననా బరోసా ఇల్లే, వొర్ బొర్ ఆంద్రేయ? వెహ్ పర్బు” ఇన్జెర్ యేసున పూసి కీతోర్. 37 అస్కే యేసు, “నిమె ఇంకే వొన సూడసేర్ మంతి. నీ సడా వడ్క్వల్ వొరే ఆంద్రు” ఇన్జెర్ వెహ్తోర్. 38 అద కేన్జ్తా బరోబర్ వొర్, “పర్బు ననా బరోసా ఇసేర్ మంతోన్” ఇన్జి, ముర్-టోడ్డ క్కోట్సి గన్జే కాల కర్తోర్. 39 అస్కే యేసు, “గుడ్డిర్ సూడనా అని నదుర్ వాలిర్ గుడ్డిర్ ఆయనా. ఇద తీర్దే తస్వా జర్గనా ఇన్జెరేన్, ఇద దునియతే వాతొన్”# ఇన్జి వెహ్తోర్. 40 తే వొన సడా మన్జి, అవ్ గోస్టిడ్ కేన్జ్తుర్ కహితుర్ పరిసయల్క, “మమోట్ గిర్ గుడ్డిర్ ఆంద్రు ఇంతి కి బతల్?” ఇన్జెర్ పూసి కీతోర్. 41 అస్కే యేసు, “మిరట్ గుడ్డిర్ ఆంద్రి తే, మిహ్గా పాప మంవేకే సొండు. బతి మిరట్ సూడసేర్ మంతోమ్ ఇన్జెర్ ఇత్తా కాడ్కినే, మీ రోపో పాప నిల్సి మంతా” ఇన్జెర్ వూర్కున వెహ్తోర్.

కి?” ఇంజెర్ అగటల్ వోన్ బహిర్ తెండ్సి పూడతేర్.

బావ్-బక్తిత గుడ్డి-పాన్

35 వోన్ తెండ్సి పూడతేర్ ఇంజెర్ యేసు కేంచీ, వోన్ మహ్విక్సి పుట్టుసి, “నిమె స్వగ్నోర్ మాన్యన్ పారా బరొస ఇర్నోర్ మంతి కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. 36 తె వోర్ మాన్యన్, “వోన్ నన బరొస ఇర్నోర్ బోర్ ఆంద్రేయ? వెహ్ పర్బు” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతోర్. 37 అస్కే యేసు, “నిమె ఇంకే వోన్ సూడసేర్ మంతి. నీ సంగ వడ్క్వల్ వోరే ఆంద్రు” ఇంజెర్ వెహ్తోర్. 38 అద్ కేంజ్జ బరొబర్ వోర్, “పర్బు నన బరొస ఇర్నోర్ మంతోన్” ఇంజి, ముర్-టోంగ్ కొట్టి గప్పే కాల్ కర్తోర్. 39 అస్కే యేసు, “గుడ్డిర్ సూడన అని నదుర్ వాలిర్ గుడ్డిర్ ఆయన. ఇద్ తీర్దే తస్వ జర్గన ఇంజెరేన్, ఇద్ దునియతే వాతొన్”# ఇంజి వెహ్తోర్. 40 తె వోన్ సంగ మంజి, అవ్ గొస్టింగ్ కేంజ్జర్ కహితుర్ పరిసయల్క్, “మమోట్ గిర్ గుడ్డిర్ ఆంద్రు ఇంతి కి బతల్?” ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. 41 అస్కే యేసు, “మిరట్ గుడ్డిర్ ఆంద్రి తె, మిహ్గా పాప మన్వేకే సొండు. బతి మిరట్ సూడసేర్ మంతోమ్ ఇంజెర్ ఇత్త కాడ్కినే, మీ రోపో పాప్ నిల్సి మంత” ఇంజెర్ పూర్కున్ వెహ్తోర్.

యేసు చాకొట్నార్
గొరంగ్ గాయ్క ఆందుర్

10 తె యేసు, “గొరెన గావ్తనతగా పాటక్కుల్ నేంగ్వుక్సె, దుస్రా బాజుల్ తెగ్గసి వాయ్వుల్, కలె అని లూటి కియ్యల్ ఆందుర్. ²బతి బోర్తె పాటక్కుల్ నేంగంతోరా వోరె గొరంగ్ గాయ్క ఆందుర్. ³గాయ్కన్ సాటి గావ్తన కేప్పల్ పాటక్ తెరియంతోర్. గొరంగ్ వోన లేంగ్ వొడ్కి కీంతంగ్. వోర్ తన్వంగ్ గొరెన్ పారోల్ ముట్టి కేయ్యేర్ బహి వోంతోర్. ⁴అహన్ తన్వంగ్ గొరెన్ బహి వోనెకె, వోర్ గాయ్క బస్కెట్ గిర్ అవెన్ మునె తాకంతోర్. వోన లేంగ్ వొడ్కి మాత కాడ్కి, అవ్ గొరంగ్ వోన్ షెజెయ్ దాంతంగ్. ⁵బతి దుస్రాన లేంగ్ వొడ్కి మాయ్ కాడ్కి, బుజ్జె మాసి వోన్గట్టల్ పరర్ ఆంతంగ్. ఇద్ సతేమ్ ఆంద్” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్తోర్.

⁶యేసు ఇద్ నమున యేచ్చి వూర్కున్ వెహ్తోర్. బతి బతన్ బారెతె వెహ్తోర్ ఇన్వల్ వూర్కున్ అర్తమ్ ఆయ్కె. ⁷తె యేసు ఉందుంది జోక ఇహిన్ వెహ్తోర్ మొదోల్ కీతోర్. “ఇద్ గొస్టి సతేమ్ ఆంద్. గొరంగ్ నేంగ్వుల్ పాటకున్ దాత్నొన ఆందున్. ⁸నాకున్ తెర్ మునె వాతుర్ సమ్మిర కలిర్ అని లూటి కియ్యల్ ఆందిర్. పూర లేంగ్ అవ్ కరల్ గొరంగ్ కేంచి తాక్కుకి. ⁹ననయ్ పాటకున్ దాత్నొన ఆందున్. నహ్గట్టల్ రొపా నేంగ్వుంగ్ అవ్ బచె మాంతంగ్ అని రొపా-బహి వాసెర్ రంది సెల్వక్ మందంతంగ్. అవ్ గొరెన్ హిర్వల్ జూడి

యేసు చొకోత్నోర గొరెడ గాయ్క ఆందుర్

10 తె యేసు, “గొరెనా గావ్తనతగా పాటకనల నెడ్వకనె, దుస్రో బాజనల తెగ్గిస్ వాయ్వల, కలె అని లూటి కియ్వల ఆందుర్. ²బతి బోర్తె పాటకనల నెడంతోరో వోరె గొరెడ గాయ్క ఆందుర్. ³గాయ్కన సాటి గావ్తనా కెప్వల పాటక తెరియంతోర్. గొరెడ వొనా లేడ వొడ్కి కీంతడ. వోర తవడ గొరెన పొరొల ముట్సి కెయ్సెర బహిర వోంతోర్. ⁴అహన తవడ గొరెన బహిర వొనెకె, వోర గాయ్క బస్కెట్ గిర అవెన మునె తాకంతోర్. వొనా లేడ వొడ్కె మాతా కాడ్కి, అవ గొరెడ వొన పెజెయ్ దాంతడ. ⁵బతి దుస్రొనా లేడ వొడ్కె మాయ్వా కాడ్కి, బుజ్జె మాసి వొన్గటల పరర ఆంతడ. ఇద సతేమ్ ఆంద్” ఇన్జెర్ వూర్కున వెహ్తోర్.

⁶యేసు ఇద నమనా యెచ్చి వూర్కున వెహ్తోర్. బతి బతన బారెతె వెహ్తోర్ ఇన్వల వూర్కున అర్తమ్ ఆయ్మకి. ⁷తె యేసు ఉందుంది జోకా ఇహిన్ వెహ్వల మోదొల కీతోర్. “ఇద గొస్టి సతేమ్ ఆంద్. గొరెడ నెడ్వల పాటకున దాత్నొనా ఆందున. ⁸నాకున తెర మునె వాతుర సమ్మిరె కలిర అని లూటి కియ్వలిర ఆందిర. వూర లేడ అవ కరల గొరెడ కెన్చి తాక్మకి. ⁹ననయ పాటకున దాత్నొనా ఆందున. నహ్గటల రొపో నెడ్వతడ అవ బచె మాంతడ అని రొపో-బహిర వాసెర రంది సెల్వక

మందంత. అవ గోరెన హిర్వల జాడి పుటంత. ¹⁰కలె సిరిప కల్లెక, జక్లెక అని నాసెడమ కియ్లెకె వాంతోర. బతి ననా పూనా అని బర్పూర జిన్గనితున గోరెన సియ్లె వాతొన. ¹¹ననా చోకోటనోర గోరెడ గాఱ్కినా ఆందున. చోకోటనోర గాఱ్కి గోరెన సాటి, తంవా పరన గిర సీంతోర. ¹²బతి బ్లూతల గోరెనోర కరల గాఱ్కి ఆయోర. అవ గోరెడ తంవడ ఆయ్వా కాడ్కి, లాండిగల బదె వొన దిస్తెకె గిర పరర ఆంతోర. అస్కె అద లాండిగల అవెన పోరో ముచ్చి అసి, బుజిడి కీంతా. ¹³బ్లూతల సిరిప బ్లూతల సాటి వాతా కాడ్కి, గోరెనా చోకోట-వాయట్ పటి కియ్వకనె పరర ఆంతోర. ¹⁴⁻¹⁵బతి ననా చోకోటనోర గాఱ్కినా ఆందున. బాబో నాకున అని ననా బాబోన టావా. అహ్నే నాకున గోరెడ అని నావడ గోరెన ననా టావా. నా గోరెన సాటి నావా పరన సీంతొన. ¹⁶ఇద గాల్టనతడె ఆయ్వా, ఁడె దుస్సొక గోరెడ గిర నాకున మంత. అవెన గిర ననా పియ్సి వాయా లాగర. అవ నా లెడ కెన్జంత. అస్కె ఇవ అని అవ ఁదయి మందా ఆంత. అవ సమ్డిన వోరోరె గాఱ్కి మందంతోర. ¹⁷ననా సాసి-నేండ్లె, నావా పరన సీసెర మంతొన. ఇదెన హిందలె, బాబో నాకున వేలె లాడ కీసెర మంతొర. ¹⁸నావా పరన బోరె యేతా పరర. నావా ననయ పరన సీసెర మంతొన. బగవంతల నాకున హుకుమ సీతా కాడ్కి, అద

పుటంత. ¹⁰కలె సిరిప కల్లెక, జక్లెక అని నాసెడమ్ కియ్లెకె వాంతోర. బతి నన పూన అని బర్పూర జిన్గనితున్ గోరెన్ సియ్లె వాతొన్. ¹¹నన చొకొట్నోర్ గోరెన్ గాయ్నన అందున్. చొకొట్నోర్ గాయ్న గోరెన్ సాటి, తన్వ పరన్ గిర్ సీంతోర్. ¹²బతి బూయ్ల్ గోరెనోర్ కరల్ గాయ్న అయ్మోర్. అవ్ గోరెన్ తన్వంగ్ ఆయ్వ కాడ్కి, లాండిగల్ బదె వోన్ దిస్తెకె గిర్ పరర్ అంతోర్. అస్కె అద్ లాండిగల్ అవెన్ పొరొ ముచ్చి అర్పి, బుజిడి కీంత. ¹³బూయ్ల్ సిరిప్ బూతిత్ సాటి వాత కాడ్కి, గోరెన చొకొట్-వాయుట్ పటి కియ్లెకెనె పరర్ అంతోర్. ¹⁴⁻¹⁵బతి నన చొకొట్నోర్ గాయ్నన అందున్. బాబొ నాకున్ అని నన బాబొన్ టావ. అహ్నె నాకున్ గోరెన్ అని నావంగ్ గోరెన్ నన టావ. నా గోరెన్ సాటి నావ పరన్ సీంతొన్. ¹⁶ఇద్ గాల్టనతంగ్ ఆయ్వ, ఉండె దుస్సొక్ గోరెన్ గిర్ నాకున్ మంతంగ్. అవెన్ గిర్ నన పియ్సి వాయ లాగర్. అవ్ నా లేంగ్ కేంజంతంగ్. అస్కె ఇవ్ అని అవ్ ఉందియ్ మంద అంతంగ్. అవ్ సమ్డిన్ వొరొరె గాయ్న మందంతోర్. ¹⁷నన సాసి-నేండ్లె, నావ పరన్ సీసెర్ మంతొన్. ఇదెన్ హిందలె, బాబొ నాకున్ వెలె లాడ్ కీసెర్ మంతోర్. ¹⁸నావ పరన్ బోరె యేత పరర్. నావ ననయ్ పరన్ సీసెర్ మంతొన్. బగవంతల్ నాకున్ హుకుమ్ సీత కాడ్కి, అద్ పరన్తున్ సియ్లె అని ఉందుంది జోక తాన్ యేతై గిర్ నాకున్ అదికార్ మంత” ఇంజెర్ వెహ్తోర్.

¹⁹ ఇవ్ గొస్టిన్ హిందల్, యూదుల్కున్ నడ్డుమ్ ఉందుంది జోక బేద్-బావ్ పుడ్డు. ²⁰ పూర్గట్ వెలెటిర్, “వేన్ బూత్ సోఫె మాత కాడ్కి, వేసంగ్ పిసంగ్ అదిక్ ఆతంగ్. వేన గొస్టి బారి కేంజంతిట్?” ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ²¹ బతి ఉండె కహితుర్, “ఇవ్ గొస్టింగ్ బూత్ సోఫె మాతొనంగ్ ఆయింగ్. బూత్ గుడ్డిరకున్ నదుర్ బహన్ సియ పరర్” ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

బగవంతనోర్ మరిన ఇంజెర్ యేసు వెహ్యల్

²² అద్ పీని-గాలుమ్మ గట్టుతె, యెరుసలెమ్మ మందిర్లగ నేంగ్యల్ హాసుక్ ఇన్వల్ సడ్* జర్గెసర్ మత్త. ²³ తె ఉంది దియ యేసు మందిర్ల ఆవ్రతగ మన్వల్ సాలోమున్ మంజొప్పగ తాక్సెర్ మత్తెర్. ²⁴ అదె వకత్తె, యూదుల్కునర్ అదికారిర్ వోన్ గేర్-పాసి, “నిమె బచెజెల్ మాకున్ అనమిన కీసర్ ఇరంతి? నిమె బచి కియ్వల్ కిరిస్తుని* మత్తెకి, కుల కుల వెహ” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ²⁵ తె

* 10:22 ఇద్ సడ్ బారి కీసర్ మంతెర్ ఇత్తెకి, మొదోల్ దుస్రా దేస్క్సర్ వగ-దార్క్ ఇద్ మందిర్లన్ బహ్లా కీతెర్. బతి ఉందుంది జోక సుదుడ్ కీసి, కిరిస్తున జల్మతున్ మునె 165వ సాల్లగ అద్ మందిర్లగ దర్బతుంగ్ కామ్మ మొదోల్ కియ్వడున్ హాసుక్ ఇంజెర్ కేయంతెర్.

* 10:24 బచి కియ్వల్ కిరిస్తుని: తమ బచె మాయ్, బగవంతల్ నేమి కీతార్ రాజల్ ఆయ్యల్ కిరిస్తున్ సాటి యూదుల్కు సూడ్సెర్ మత్తెర్.

పరंतను సియ్లె అని ఉండుది జోకా తాన యెత్లె గిర నాకున అదికారి మంతా” ఇన్జెర్ వెహ్తెర్.

¹⁹ ఇవ గొస్టిన్ హిందల్, యూదులకున నడ్డుమ్ ఉండుది జోకా బేద-బావ పుడ్తా. ²⁰ వూర్గట్ల వెలెటిర్, “వెన్గా బూత్ సోప్రె మాతా కాడ్కి, వెనడ పిసడ అదిక ఆతడ. వెనా గొస్టి బారి కేంజంతిట్?” ఇన్జెర్ ఇత్తెర్. ²¹ బతి ఉండె కహితుర్, “ఇవ గొస్టిడ బూత్ సోప్రె మాతొనడ ఆయొడ. బూత్ గుడ్డిరకున నదుర్ బహన సియా పరర్” ఇన్జెర్ ఇత్తెర్.

బగవంతనోర్ మరినా ఇన్జెర్ యేసు వెహ్వల్

²² అద్ పీని-గాలుమ్నా గట్కతె, యెరుసలెమ్నా మందిరతగా నెడ్వల హానుక్ ఇంవల సడ* జగ్సెర్ మత్తా. ²³ తె ఉంది దియా యేసు మందిర్తా ఆవ్రతగా మంవల సొలొమోన మంజొప్నగా తాక్సెర్ మత్తెర్. ²⁴ అదె వకత్తె, యూదులకునర్ అదికారిర్ వొన గెర్-పాసి, “నిమె బచెజెల్ మాకున అనమినా కీసెర్ ఇరంతి? నిమె బచి కియ్వల కిరిస్తుని* మత్తెకె, కులా కులా వెహ” ఇన్జెర్ పూసి కీతెర్. ²⁵ తె యేసు, “ఇదెన మునె మీకున

* 10:22 ఇద సడ బారి కీసెర్ మంతెర్ ఇత్తెకె, మోదోల్ దుస్రో దెస్క్కునర్ పగా-దార్క్ ఇద మందిరతున బహ్లిత్ కీతెర్. బతి ఉండుది జోకా సుదుడ కీసి, కిరిస్తునా జల్మతున మునె 165వ సాల్దగా అద మందిరతగా దర్మతడ కామ్మ మోదోల్ కియ్వడున హానుక్ ఇన్జెర్ కేయంతెర్.

* 10:24 బచి కియ్వల కిరిస్తుని: తమా బచె మాయ్, బగవంతల నేమి కీతొర్ రాజల ఆయ్వల కిరిస్తున సాటి యూదులక సూడ్సెర్ మత్తెర్.

వెహ్తొన బతి మిరట బరోసా ఇర్మకి. బాబొనా పొరోడె ననా కియ్వలిక కామ్క, నా బారెతె గవా వెహ్చెర మంతడ. ²⁶బతి మిరట నావడ గొరెనా మందతుర ఆయ్విట. అదెన సాటిని నా పొరో బరోసా ఇర్విట. ²⁷నావడ గొరెడ నా లెడ కెన్జంతడ. నావడ బవ ఇవల నాకున టావయె. అవ నా పెజెయ వాంతడ. ²⁸ననా అవెకున బస్కెట పిస్వల జీవా సీతోన. అవ బస్కెన నాసెడమ ఆయోడ. నా కెయ్దల బొరె అవెన ఉండా పరోర. ²⁹బారితెకె, అవ గొరెన నా బాబొ నాకున సీతొర. బాబొ సమ్దిరకున డగూర ఆతా కాడ్కి, నా బాబొనా కెయ్దల అవెన బొరె ఉండా పరోర. ³⁰ననా అని నా బాబొ ఉందీయ ఆసి మంతొమ్” ఇన్జెర వూరకున వెహ్తొర. ³¹అస్కె వూర యూదుల్క, వొన పాసి జక్లె బండడ తహ్తెర. ³²తె యెసు, “నా బాబొనల బెయ వేలె మయ్మతడ కామ్క తోహ్తొన. అవెనల బద కామన సాటి, నాకున బండె పాకోమ ఇంతిట” ఇన్జెర వూరకున పూసి కీతొర. ³³తె వూర యూదుల్క, “నిమె కీతడ చొకోట్నడ కామకున హిందల ఆయో బతి, మాయ్నని ఆసి బగవంతనా ఇన్జెర వెహ్తా కాడ్కినె, బండె పాయ్లెన ఆంతొమ్” ఇన్జెర వెహ్తెర.

³⁴⁻³⁶ అస్కె యెసు, “దర్మా-గ్రంత్ బస్కెట్కె లబడ వేహొ. తొలె మీవా దర్మా-గ్రంత్నగా, ‘మిరట బగవంతన దాతుర ఆందిట్’# ఇన్జి, కహి

యేసు, “ఇదెన్ మునె మీకున్ వెహ్తొన్ బతి మిరట్ బరోస ఇర్మకి. బాబొన పొరోడె నన కియ్వలిక్ కామ్క్, నా బారెతె గవ వెహ్చెర మంతంగ్. ²⁶బతి మిరట్ నావంగ్ గొరెన మందతుర్ అయ్యిట్. అదెన్ సాటిని నా పొరో బరోస ఇర్విట్. ²⁷నావంగ్ గొరంగ్ నా లేంగ్ కేంజంతంగ్. నావంగ్ బవ ఇన్వల్ నాకున్ టావయె. అవ నా పెజెయ్ వాంతంగ్. ²⁸నన అవెకున్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ సీంతాన్. అవ బస్కెన్ నాసెడమ్ అయ్యింగ్. నా కెయ్దల్ బొరె అవెన్ ఊంద పరోర. ²⁹బారితెకె, అవ గొరెన్ నా బాబొ నాకున్ సీతొర. బాబొ సమ్దిరకున్ డగూర్ ఆత కాడ్కి, నా బాబొన కెయ్దల్ అవెన్ బొరె ఊంద పరోర. ³⁰నన అని నా బాబొ ఉందియ్ ఆసి మంతొమ్” ఇంజెర్ వూర్క్కున్ వెహ్తొర్. ³¹అస్కె వూర్ యూదుల్క్, వోన్ పాసి జక్లె బండంగ్ తహ్తెర్. ³²తె యేసు, “నా బాబొనల్ బెయ్ వెలె మయ్యతంగ్ కామ్క్ తోహ్తొన్. అవెనల్ బద్ కామున్ సాటి, నాకున్ బండెనె పాకోమ్ ఇంతిట్” ఇంజెర్ వూర్క్కున్ పూసి కీతొర్. ³³తె వూర్ యూదుల్క్, “నిమె కీతంగ్ చొకొట్టంగ్ కామ్మున్ హిందల్ అయ్యె బతి, మాయ్నని ఆసి బగవంతన ఇంజెర్ వెహ్తా కాడ్కినె, బండెనె పాయ్లెన్ అంతొమ్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

³⁴⁻³⁶ అస్కె యేసు, “దర్మ-గ్రంత్ బస్కెట్కె లబడ్ వెహొ. తొలె మీవ దర్మ-గ్రంత్నగ, ‘మిరట్ బగవంతన్

దాత్తుర్ ఆందిట్[#] ఇంజి, కహి నాయదికారిర్కున్ బగవంతల్ వెహ్తార్ ఇంజెర్ మంత. తె నాకున్ బాబో నేమి కీసి, తన్వ కామ్ కియ్యె, ఇద్ దునియతగ సారి కీతోర్ అస్సె, బగవంతనార్ మరిన ఆందున్ ఇంజెర్ వెహ్తల్ బహన్ రెహ్చి వడ్కైతప్ ఆంత? ³⁷ నన నా బాబోనంగ్ కామ్మ కియ్యెకె, నా పొరా బరొస ఇర్మట్. ³⁸ బతి నన అవ్ కామ్మ కీకతె, నా గొస్టిత్ పొరా బరొస ఇర్మెకె గిర్, నన కియ్యలిక్ కామ్మన్ పొరా తెర్ బరొస కీమ్మ. అహన్ కీకీట్తె, బాబో నా రొపా అని నన బాబోన్ రొపా మంతామ్ ఇంజెర్ కుల కుల కరె మాంత” ఇంజెర్ వెహ్తార్. ³⁹ తె పూర్ ఉండి ఉంది జోక, వోన్ పియన ఇంజెర్ కోసిద్ కీతెర్. బతి పూర కెయ్యల్ తప్పసిసి అగటల్ సొత్తార్.

⁴⁰ యోర్దన్ లవిడున్ హంద బగ్గత యోహాన్ మొదొల్ బాప్తిస్మ సీతోర్ అద్ జాగతగ సొంజి, అగనె మత్తార్. ⁴¹ అస్సె వోన్ వెలెటిర్ మాంది వాసి, “యోహాన్ బదె మయ్యత కామ్ కియ్యకి. బతి వేన్ బారెతె బతంగ్తె వోర్ యోహాన్ వెహ్తారా, అవ్ సమ్మె సతెమ్ ఆందుంగ్” ఇంజెర్ తమ్మ తమ్ వడ్కైతెర్. ⁴² అగ వెలెటిర్ యేసున్ పొరా బరొస ఇర్మెర్.

యేసున్ లాడ్ కియ్యల్ బక్తన మరన్

11 బెతనియ ఇస్సల్ నాటె లాజర్ ఇస్సల్ వారొర్ బేమరితె అర్చి మత్తార్. వోనంగ్ తకక్ మార్తల్ అని

నాయదికారిర్కున బగవంతల వెహ్తొర ఇన్జెర మంతా. తె నాకున బాబో నేమి కీసి, తంవా కామ కియ్లె, ఇద దునియతగా సారి కీతొర అస్కె, బగవంతనొర మరినా ఆందున ఇన్జెర వెహ్తల బఱన రెహ్చి వడ్కైతప ఆంతా? ³⁷ ననా నా బాబొనడ కామ్క కియ్కె, నా పొరో బరోసా ఇమ్మె. ³⁸ బతి ననా అవ కామ్క కీకతె, నా గొస్టిత పొరో బరోసా ఇవ్కె గిర, ననా కియ్లెక కామకున పొరో తెర బరోసా కీమ్మె. అఱన కీకీట్తె, బాబో నా రొపో అని ననా బాబొన రొపో మంతొమ్ ఇన్జెర కులా కులా కరె మాంతా” ఇన్జెర వెహ్తొర. ³⁹ తె వూరె ఉండె ఉంది జొకా, వొన పియనా ఇన్జెర కొసిద్ కీతెర. బతి వూరె కెయ్దల తప్పసిసి అగటల సొత్తొర.

⁴⁰ యోర్దన్ లవిడున హందా బగలతా యోఱన మొదొల బాప్తిస్మా సీతొర అద జాగతగా సొన్జి, అగనె మత్తొర. ⁴¹ అస్కె వొన్గా వెలెటిర మాంది వాసి, “యోఱన బదె మయ్మతా కామ కియ్మకి. బతి వెన బారెతె బతడ్తె వొర యోఱన వెహ్తొరో, అవ సమ్మొ సతెమ్ ఆందుడ” ఇన్జెర తమ్వా తమా వడ్కైర. ⁴² అగా వెలెటిర యేసున పొరో బరోసా ఇత్తెర.

యేసున లాడ కియ్లె బక్తనా మరన

11 బెతనియా ఇంవల నాటె లాజర ఇంవల వొరొర బెమరితె అర్సి మత్తొర. వొనడ తకక మార్తల అని మరియల గిర, అదె నాటె

పిసెర మత్తడ. ²పర్బున సెంట్# సోక్సి, వొనడ కాలకున తవడ కెల్కనె ఉసుమ్తా అద మరెయల ఇదె ఆంద. వెర లాజర తానొరె తమర ఆందుర. ³అదెన సాటి అవ రండ తకక, “పర్బు, నిమె లాడ కియవల బెమరితె అసి మంతోర” ఇన్జెర యెసునగా కబుర సారి కీతడ.

⁴అద కబుర కెన్చి యెసు, “ఇద బెమరి వొన జక్లె వాయ్మకి. బతి బగవంతనొర మరెన మాన సీసి, బగవంతనె మయ్మా తల్లె వాతా” ఇన్జెర వెహతొర.

⁵యెసు మార్తెన, తానా సెలడొన అని లాజరతున లాడదె సూడొర. ⁶వొర లాజర బెమరితె మత్తా అద కబుర యెసున కెన్జా వాతా. తేర బతి, ఉండె రండ రొజ్క అగనె అగ్గొర. ⁷అహన అగ్గొర పెజె, “యూదయా యెరెయతె మల్సి దాకట్” ఇన్జెర సిస్యలిరకున ఇతొర.

⁸అస్కె సిస్యలిర, “గూర్జి! అగ్గొర యూదులక ఇంకెట్కె నీకున బండనె పాయలె సూడొసెర మంతె. ఉండె అగా దాకా ఇంతెయ?” ఇన్జెర యెసున పూసి కీతెర.

⁹తె యెసు, “ఉంది దివొసున బారా గంట్డ వెడ్చి మందతా.# ఇద దిహతె తాక్వల దునియతా వెడ్చి సూడొతా కాడ్చి, కొదా పాయొర. ¹⁰బతి రాత్తె తాక్వల వెడ్చి సెల్వా కాడ్చి, వొర కొదా పాంతోర” ఇన్జెర వెహతొర.

మరియల్ గిర్, అదె నాటి పిసెర్ మత్తంగ్. ²పర్బున్ సెంట్# సోక్సి, వోనంగ్ కాల్కున్ తన్వంగ్ కెల్కనె ఉసుమ్మ అద్ మరియల్ ఇదె అంద్. వేర్ లాజర్ తానొరె తముర్ అందుర్. ³అదెన్ సాటి అవ రండ తకక్, “పర్బు, నిమె లాడ్ కియ్యల్ బేమరితె అర్పి మంతోర్” ఇంజెర్ యేసునగ కబుర్ సారి కీతంగ్.

⁴అద్ కబుర్ కేంచి యేసు, “ఇద్ బేమరి వోన్ జక్లె వాయ్మకి. బతి బగవంతనొర్ మరిన్ మాన్ సీసి, బగవంతనె మయ్మ తల్లె వాత” ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

⁵యేసు మార్తన్, తాన సేలడొన్ అని లాజర్తున్ లాడ్లె సూడ్చొదుర్. ⁶వోర్ లాజర్ బేమరితె మత్త అద్ కబుర్ యేసున్ కేంజ వాత. తెర్ బతి, ఉండె రండ రోజ్క్ అగనె అగ్గొర్. ⁷అహన్ అగ్గొర పెజె, “యూదయ యేరియతె మల్పి దాకట్” ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ ఇత్తొర్.

⁸అస్కె సిస్యలిర్, “గూర్జి! అగ్గొర యూదుల్క్ ఇండ్చెట్కె నీకున్ బండనె పాయ్లె సూడ్చొర్ మంతె. ఉండె అగ దాక ఇంతెయ?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్.

⁹తె యేసు, “ఉంది దివొసున్ బార గంటంగ్ వేడ్చి మందంత.# ఇద్ దిహతె తాక్వల్ దునియత వేడ్చి సూడ్చొ కాడ్చి, కొద పాయొర్. ¹⁰బతి రాత్తె తాక్వల్ వేడ్చి సెల్వ కాడ్చి, వోర్ కొద పాంతోర్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

11:2 యోహన్ 12:1-11; మార్క్ 14:3-5 # 11:9 యోహన్ 9:4,5

11:2 యోహాన్ 12:1-11; మార్క్ 14:3-5 # 11:9 యోహాన్ 9:4,5

¹¹ ఇహిన్ వెహ్త పెజె యేసు, “మావోర్ సోప్తల్ లాజర్ మీండ్సి మంతోర్. వోన్ జోప్సల్ తెహ్లా దాంతోన్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

¹² అస్కె సిస్యలిర్, “పర్బు, వోర్ మీండ్సి మత్తెకె, తప్పక్ తేచ్చి చొకాట్ అంతోర్!” ఇంజెర్ వెహ్తెర్.

¹³ యేసు లాజర్త మరన్తున్ బారెతె వెహ్తార్ బతి, వూర్ సిస్యలిర్ సాదరన్ జోప్సల్ బారెతె వెహ్తార్ ఇంజి మత్తెర్.

¹⁴ తె యేసు, “లాజర్ మార్తార్” ఇంజి కుల కుల వెహ్లా, ¹⁵ “అగ నన మన్మకి అవోర్ చొకాట్ అత. మీ సాటిన్ ఇహిన్ జర్గిత. మీవ బరోస బడె మాయన ఇన్వలె నావ ఇచ. ఇంగె మరట్ అగ దాకట్ దెట్!” ఇంజెర్ వూర్కున్ ఇత్తోర్. ¹⁶ అస్కె యేమల్* ఇంజెర్ కేయ్యల్ తోమల్, “యేసున్ తోజా మరన్ అయ్యె, మరట్ గిర్ దాకట్ దెట్” ఇంజెర్ తన్వ బరోబర్ మన్వలిర్ సిస్యలిర్కున్ ఇత్తోర్.

**సాతుర్కున్ నేండుస్వల్
సక్తి యేసునగ మంత**

¹⁷⁻¹⁹ బెతనియ నార్ యెరుసలెమ్మల్ కరుమ్ కరుమ్ రండ్ కోస్క్ లంగ్ మత్త. అగ తమున మరన్తున్ హిందల్, దుక్కుతె మన్వలిక్ మార్దన్ అని మరియన్ సుప్పి కియ్యె, వెలెటిర్ యూదుల్క్ వాసి మత్తెర్. తె యేసు అద్ నాటున్ కరుమ్ యెప్త పెజె, లాజర్త కూర్దున్ నారిత బండత వీచ్చ బుయరితగ ఇర్పి, నాలుంగ్ రోజ్క్ అత

¹¹ ఇహిన్ వెహ్తా పెజె యేసు, “మావోర్ సోప్తల్ లాజర్ మీండ్సి మంతోర్. వొన జోపనల తెహ్లా దాంతోన్” ఇన్జెర్ ఇత్తోర్.

¹² అస్కె సిస్యలిర్, “పర్బు, వోర్ మీండ్సి మత్తెకె, తప్వక తెచ్చి చొకోట్ ఆంతోర్!” ఇన్జెర్ వెహ్తెర్.

¹³ యేసు లాజర్తా మరన్తున బారెతె వెహ్తొర్ బతి, వూర్ సిస్యలిర్ సాదరన జోపున బారెతె వెహ్తొర్ ఇన్జి మత్తెర్. ¹⁴ తె యేసు, “లాజర్ మార్తోర్” ఇన్జి కులా కులా వెహ్చి, ¹⁵ “అగా ననా మన్మకి అచొర్ చొకోట్ ఆతా. మీ సాటిన్ ఇహిన్ జగ్తా. మీవా బరోసా బడె మాయనా ఇన్వలె నావా ఇచా. ఇడె మరట్ అగా దాకట్ దెట్!” ఇన్జెర్ వూర్కున ఇత్తోర్. ¹⁶ అస్కె యేమల్* ఇన్జెర్ కేయ్వల తొమల్, “యేసున తొడొ మరన ఆయ్లె, మరట్ గిర్ దాకట్ దెట్” ఇన్జెర్ తంవా బరోబర్ మన్వలిర్ సిస్యలిర్కున ఇత్తోర్.

సాతుర్కున నేండుస్వల సక్తి యేసునగా మంతా

¹⁷⁻¹⁹ బెతనియా నార్ యెరుసలేమనల కరుమ కరుమ రండ్ కోస్క లడ మత్తా. అగా తమునా మరన్తున హిందల, దుక్సతె మన్వలిక్ మార్తన అని మరీయన్ సుమ్జి కియ్లె, వెలెటిర్ యూదుల్క్ వాసి మత్తెర్. తె యేసు అద నాడున కరుమ యెవ్తా పెజె, లాజర్తా కూర్దున నారిత్తా బండత్తా వీచ్నా

* 11:16 యేమల్ సెలెకె దిదుమా ఇత్తెకె వొన్ బరోబర్ సెలెడెయ్ సెలెకె తమురెయ్ పుట్తోర్.

* 11:16 యేమల్ సెలెకె దిదుమా ఇత్తెకె వొన బరోబర్ సెలెడెయ్ సెలెకె తమరెయ్ పుట్తోర్.

బుయరెతగా ఇసి, నాలుడ రొజ్క ఆతా ఇన్జెర కరి కీతొర. ²⁰ మార్తల, యెసు వాసెర మంతొర ఇంవల కెన్చి బెటె మాయ్లె మునెత్క సొత్తా. బతి మరయిల రొతగన్ రెహ మాత. ²¹ మార్తల యెసున్ బెటె మాసి, “పర్బు! నిమె ఇగె మంది ఇత్తెకె, నావొర తమర సాసి మనొర. ²² బతి ఇంకె ఆతెకె గిర బతయ్ ఆయె. నిమె బగవంతన్ బతల్ తల్కకి అదెన్, నీకున్ సీంతొర” ఇన్జెర ఇత్తా.

²³ అస్కె యెసు, “నీ తమర నేడంతొర” ఇన్జెర వెహతొర.

²⁴ తె మార్తల, “హో పర్బు, తస్వా కియవల దివొస్సె వొర నేడంతొర ఇంవల నాకున్ టావయె” ఇన్జెర ఇత్తా.

²⁵ అద కెన్చి యెసు, “జీవతా అని నేడుస్వనా ననయె ఆందున్. నా పొరొ బరోసా ఇర్వల సాతెకె గిర మల్సా పిసంతొర. ²⁶ జీవతె మన్జి నా పొరొ బరోసా ఇర్వన్ బస్కెట్ మంవల మరంతా సిక్సా పుటొ. # ఇదెన్ బరోసా కీంతి కి?” ఇన్జెర పూసి కీతొర.

²⁷ తె అద, “హో పర్బు! నిమెయ్ బగవంతనొర మరి కిరిస్తుని ఆందె అని ఇద కలితె వాయ్లె మత్తొని గిర నిమెయ్ ఆందె. ఇదెన్ బరోసా కీంతొన” ఇన్జెర వెహతా.

²⁸⁻³⁰ యెసు అస్కె వెరి నాటె నెడమకి. మార్తల బగతె బెటె మాతయొ అగనె ఆగ్సి మత్తొర. తె మార్తల రొన్ సొత్త అని మరయన్ కుసయె కేయ్యి, “గురుజి వాతొర. నీకున్ కేయంతొర” ఇన్జెర ఇత్తా.

ఇంజెర్ కరి కీతొర్. ²⁰ మార్తల్, యేసు వాసెర్ మంతొర్ ఇన్వల్ కేంచి బేటె మాయ్లె మునెత్క్ సొత్త. బతి మరయల్ రోతగన్ రెహ మాత. ²¹ మార్తల్ యేసున్ బేటె మాసి, “పర్బు! నిమె ఇగె మంది ఇత్తెకె, నావొర్ తముర్ సాసి మనొర్. ²² బతి ఇంకె ఆతెకె గిర్ బతయ్ ఆయె. నిమె బగవంతన్ బతల్ తల్కకి అదెన్, నీకున్ సీంతొర్” ఇంజెర్ ఇత్త.

²³ అస్కె యేసు, “నీ తముర్ నేండంతొర్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

²⁴ తె మార్తల్, “హో పర్బు, తస్వ కియ్ల్ దివొస్సె వోర్ నేండంతొర్ ఇన్వల్ నాకున్ టావయె” ఇంజెర్ ఇత్త.

²⁵ అద్ కేంచి యేసు, “జీవత అని నేండుస్వన ననయె ఆందున్. నా పొరొ బరొస ఇర్వల్ సాతెకె గిర్ మల్ల పిసంతొర్. ²⁶ జీవతె మంజి నా పొరొ బరొస ఇర్వన్ బస్కెట్ మన్వల్ మరన్త సిక్స పుటొ. # ఇదెన్ బరొస కీంతి కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్.

²⁷ తె అద్, “హో పర్బు! నిమెయ్ బగవంతనోర్ మరి కిరిస్తుని ఆంది అని ఇద్ కలితె వాయ్లె మత్తొని గిర్ నిమెయ్ ఆంది. ఇదెన్ బరొస కీంతొన్” ఇంజెర్ వెహ్త.

²⁸⁻³⁰ యేసు అస్కె వేరి నాటె నేంగ్కకి. మార్తల్ బగతె బేటె మాతయొ అగనె ఆగ్సి మత్తొర్. తె మార్తల్ రోన్ సొత్త అని మరయన్ కుసయె కేయ్యి, “గురుజి వాతొర్. నీకున్ కేయంతొర్” ఇంజెర్ ఇత్త.

సేలడున్ సంగ వెహ్. ఇద్ గొస్తి కేంజు బరొబర్ మరియల్ తేచ్చి, యేసునగ సొత్త. ³¹ కహితుర్ యూదుల్క్, మరియన్ సుమ్మి కీసెర్ రోన్ మత్తెర్. అస్కె అద్ సప-సిప తేచ్చి సొన్వల్ సూడ్సి, వీచ్చగ సొంజి ఆడంత బతల్ ఇంజెర్, తాన్ పెజెయ్ సొత్తెర్. ³² మరియల్ యేసు మన్వల్ జాగతె సొంజి, వోనంగ్ కాల్కున్ పొరా అర్సి, “పర్బు! నిమె ఇగె మంది ఇత్తెకె, నావోర్ తముర్ మార్సి మనోర్” ఇంజెర్ ఇత్తె.

³³ మరియల్ అని తాన్ సంగ వాతుర్ యూదుల్క్, సమ్మిర్ ఆడ్వల్ సూడ్సి, యేసున దిత్తె బెయ్ దుక్కు లాగ్త. ³⁴ అస్కె యేసు, “వోన్ కూర్చున్ బగ ఇర్టిట్?” ఇంజెర్ పూసి కీతార్. తె వూర్, “పర్బు, వాసి సూడ” ఇంజెర్ వెహ్తెర్.

³⁵ అద్ కేంచి, యేసు జొడ జొడ కాడెర్ తుహ్తార్. ³⁶ అద్ సూడ్సి వూర్ యూదుల్క్, “లాజర్తున్ బచోర్ లాడ్ కీతారా సూడట్” ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

³⁷ పూర్టల్ కహి లోకుర్, “వేర్ యేసు, గుడ్డిర్కున్ నదుర్ వాయుస్తార్. తె వేర్ లాజర్తున్ సొయ్యకేన్ ఇర పర్సి మనోర్ కి బతల్?” ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

సొత్తోర్ వోర్ లాజర్తున్ యేసు నేండుస్వల్

³⁸ యేసున దిత్తె ఉందుంది జోక దుక్కు లాగ్త. తె వీచ్చగ సొత్తోర్. అద్ ఉంది నారిత బండత బుయిరి ఆంద్. ఉంది బండ తాన్గ అడ్డమ్ ఇర్సి మత్త. ³⁹ తె యేసు, “అద్ బండతున్ తెండట్!” ఇంజెర్

ఇన్జెర్ సెలడున సడా వెహ్తా. ఇద్ గొస్తి కేంజు బరొబర్ మరియల్ తేచ్చి, యేసునగా సొత్తా. ³¹ కహితుర్ యూదుల్క్ మరియన్ సుమ్మి కీసెర్ రోన్ మత్తెర్. అస్కె అద్ సపా-సిపా తేచ్చి సొంవల్ సూడ్సి, వీచ్చగ సొంజి ఆడంతా బతలొ ఇన్జెర్, తాన్ పెజెయ్ సొత్తెర్. ³² మరియల్ యేసు మంవల్ జాగతె సొంజి, వొనడ కాలకున పొరో అర్సి, “పర్బు! నిమె ఇగె మంది ఇత్తెకె, నావోర్ తమర్ మార్సి మనోర్” ఇన్జెర్ ఇత్తా.

³³ మరియల్ అని తాన్ సడా వాతుర్ యూదుల్క్ సమ్మిర్ ఆడ్వల్ సూడ్సి, యేసునా దిల్తె బెయ్ దుక్కా లాగ్తా. ³⁴ అస్కె యేసు, “వొనా కూర్చున్ బగా ఇర్టిట్?” ఇన్జెర్ పూసి కీతొర్. తె వూర్, “పర్బు, వాసి సూడా” ఇన్జెర్ వెహ్తెర్.

³⁵ అద్ కేన్చి, యేసు జొడా జొడా కాడెర్ తుహ్తొర్. ³⁶ అద్ సూడ్సి వూర్ యూదుల్క్, “లాజర్తున బచొర్ లాడ కీతొరో సూడట్” ఇన్జెర్ ఇత్తెర్.

³⁷ వూర్గటల్ కహి లొకుర్, “వేర్ యేసు, గుడ్డిర్కున నదుర్ వాయుస్తొర్. తె వేర్ లాజర్తున సాయ్వక్నే ఇరా పర్సి మనోర్ కి బతల్?” ఇన్జెర్ ఇత్తెర్.

సాతొర్ వొర్ లాజర్తున యేసు నేండుస్వల్

³⁸ యేసునా దిల్తె ఉందుంది జొకా దుక్కా లాగ్తా. తె వీచ్చగ సొత్తొర్. అద్ ఉంది నారిత్తా బండతా బుయిర్ ఆంద్. ఉంది బండా తాన్గా అడ్డమ్ ఇర్సి మత్తా. ³⁹ తె యేసు, “అద్ బండుతున తేండట్!” ఇన్జెర్

వూరకున వెహతొర. అస్కె సాతొర వొనా తక్కా మార్తల, “పర్బు, ఇంకె వొనా కూర కడిసి గాడి వాసెర మందర్. బారితెకె వొర మార్సి నాల్కు రొజ్క ఆసెర మంతొర” ఇన్జెర వెహతా.

40 అస్కె యెసు, “నిమె బరోసా ఇర్కితె, బగవంతనా మయ్మతున సూడ్కి, ఇన్జి నీకున వెహతొన కి?” ఇన్జెర ఇత్తొర.

41 తె వూర అద బండతున తేడ్తెర. అస్కె యెసు పొరో సూడ్సెర, “బాబా, నావా పార్తనతున కెన్జతా కాడ్కి, నీకున దనేవాద. 42 నిమె బస్కెట నావా పార్తనడ కెన్జంతి ఇవల నాకున టావయె. బతి నిమెయె నాకున సారి కీతి ఇన్జెర కరి కీసి, నా సిర్మిన్తున బరోసా ఇరనిర ఇన్జి వూర సాటిన్, ఇద గొస్టి వెహతొన” ఇన్జెర ఇత్తొర.

43 ఇహిన్ ఇత్తా పెజె యెసు, “లాజర, బహిర వరా!” ఇన్జెర జొర్తె కెయ్తొర.

44 అస్కె తంవా కూరదున గూడి కీతడ కండినెన లాజర బహిర వాతొర. వొనా మోకోమ సెలతె గూడి కీసి మత్తా. “గూడి కీతడ కండినెన ఉలి కీసి, వొన సొందా సీమిట్” ఇన్జెర యెసు వెహతొర.

వూర్కున్ వెహ్తొర్. అస్కె సాతొర్ వోస తక్కు మార్తల్, “పర్బు, ఇంకె వోస కూర్ కడిసి గాడి వాసెర్ మందర్. బారితెకె వోర్ మార్పి నాలుంగ్ రోజ్క్ ఆసెర్ మంతొర్” ఇంజెర్ వెహ్తొ.

40 అస్కె యేసు, “నిమె బరోస ఇర్కితె, బగవంతన మయ్మతున్ సూడ్కి, ఇంజి నీకున్ వెహ్తొన్ కి?” ఇంజెర్ ఇత్తొర్.

41 తె వూర్ అద్ బండతున్ తెండెర్. అస్కె యేసు పొరో సూడ్సెర్, “బాబ, నావ పార్తనతున్ కేంజ్ కాడ్కి, నీకున్ దనెవాద్. 42 నిమె బస్కెట్ నావ పార్తనంగ్ కేంజంతి ఇన్వల్ నాకున్ టావయె. బతి నిమెయె నాకున్ సారి కీతి ఇంజెర్ కరి కీసి, నా సిర్మిట్సుర్ బరోస ఇరనిర్ ఇంజి వూర్ సాటిన్, ఇద్ గొస్ట్ వెహ్తొన్” ఇంజెర్ ఇత్తొర్.

43 ఇహిన్ ఇత్త పెజె యేసు, “లాజర్, బహిర వర!” ఇంజెర్ జోర్తె కేయ్తొర్.

44 అస్కె తన్వ కూర్దున్ గూండి కీతంగ్ కండిన్ లాజర్ బహిర వాతొర్. వోస మొకొమ్ సేలతె గూండి కీసి మత్త. “గూండి కీతంగ్ కండిన్ ఊలి కీసి, వోన్ సొంద సిమ్ట్” ఇంజెర్ యేసు వెహ్తొర్.

యేసున్ జక్కె యూదుల్క్ పిలన్ వాట్సల్

(మత్తయి 26:1-5; మార్క్
14:1-2; లూకా 22:1-2)

45 అద్ కామున్ సూడ్సి, మరియన్ సుమ్మి కియ్లె వాతుర్ యూదుల్క్ నగటల్ వెలెటిర్ యేసున్ పొరొ బరొస ఇర్తెర్.

46 బతి పూర్గటల్ కహి జన్స్, పరిసయుల్క్ నగ సొంజి, యేసు కీత కామున్ బారెతె వెహ్తెర్. 47 అదెన్ సాటి డగుక్ కటొడలిర్ అని పరిసయుల్క్ పంచ్చుర్కున్ కేయుసి, “మరట్ బతల్ కీకట్? వోర్ మాయ్నల్ వెలె మయ్యతంగ్ కామ్స్ కీసెర్ మంతోర్. 48 మరట్ వోర్ కియ్యలికున్ ఇహినె సూడ్సెర్ మత్తెకె, వోరె రాజల్ ఇంజెర్ సమ్మిరె వోన్ పొరొ బరొస ఇరంతెర్. అస్కె రోమ్ రాజ్జుర్ అదికారిర్ వాసి, మా మందిర్తున్ నాసెడమ్ కీంతెర్ అని మా జాతితుర్కున్ ఇగెటల్ పూడి సింతెర్” ఇంజెర్ వెహ్తెర్. 49-50 అహన్ వెహ్తె బరొబర్, “పిసలిర్నిట్! మా జాతితుర్ నాసెడమ్ ఆయ్యకినె, వోరొర్ మాయ్నల్ పర్జత్ సాటి పరన్ సియ్యల్ వోకొట్ ఇంజి సమ్మె మాయ్నటియ్?” ఇంజెర్ అద్ గట్టతె పెర్సొర్ కటొడల్ ఆయ్యల్ కయపల్ ఇత్తోర్.

51-52 సిరిప్ యూదుల్క్ న లాబమున్ సాటినె ఆయె. బతి దునియ పూరొ పగ్గె మాసి మన్సలిర్ బగవంతనూర్ లోకుర్ సమ్మిర్కున్ మీరి కియ్లెనె, యేసు పరన్ సింతోర్ ఇంజెర్ మునె జర్గల్ వచన్

యేసున జక్లె యూదులక పిలన వాట్వల

(మత్తయి 26:1-5; మార్క్
14:1-2; లూకా 22:1-2)

45 అద కామన సూడ్సి, మరీయన్ సుమ్మి కియ్లె వాతుర్ యూదులకగటల్ వెలెటిర్ యేసున పొరొ బరొసా ఇర్తెర్.

46 బతి వూర్గటల్ కహి జన్క, పరిసయల్కనగా సొన్జి, యేసు కీతా కామన బారెతె వెహ్తెర్. 47 అదెన్ సాటి డగుక్ కటొడలిర్ అని పరిసయల్క పన్చనరకున్ కేయసి, “మరట్ బతల్ కీకట్? వోర మాయనల్ వెలె మయ్మతడ కామ్క కీసెర్ మంతోర్. 48 మరట్ వోర కియ్వలికున్ ఇహినె సూడ్సెర్ మత్తెకె, వోరె రాజల్ ఇన్జెర్ సమ్మిరె వోన్ పొరొ బరొసా ఇరంతెర్. అస్కె రోమా రాజ్నూర్ అదికారిర్ వాసి, మా మందిరతున్ నాసెడమ్ కీతెర్ అని మా జాతితుర్కున్ ఇగెటల్ పూడి సీతెర్” ఇన్జెర్ వెహ్తెర్. 49-50 అహన్ వెహ్తా బరొబర్, “పిసలిర్నిట్! మా జాతితుర్ నాసెడమ్ ఆయ్వకనె, వోరొర్ మాయనల్ పర్జత్ సాటి పరన్ సియ్వల్ చొకోట్ ఇన్జి సమ్మె మాయ్విటియ్?” ఇన్జెర్ అద గట్కతె పెసొర్ కటొడల్ ఆయ్వల్ కయపల్ ఇత్తోర్.

51-52 సిరిప్ యూదులకనా లాబమన సాటిన్ ఆయో. బతి దునియా పూరొ పగ్గె మాసి మన్వలిర్ బగవన్తనూర్ లొకుర్ సమ్మిరకున్ మీరి కియ్లెనె, యేసు పరన్ సీతొర్ ఇన్జెర్ మునె జగ్వల్ వచన

వెహ్తొర. ఇద గొస్టి తనా తనా ఆసి వెహ్మకి. బతి అద సాల పెసోర కటొడల ఆసి మత్తా కాడ్కినే, వెహ పతోర. 53 అద నెటితల వొన జక్లే పిలన వాట్వల మోదొల కీతేర. 54 అదెన సాటి యేసు అస్కెడల యూదులకనగా ఉజగిరి వేలివకనె, బొడి గుటన కరుమ్ మంవల యేప్రాయిమ్ ఇంవల చహర్తే సొన్జి, అగా సిస్యలిర సడా కహి రొజ్క మత్తొర.

55-57 అస్కె యూదులకనా పస్కా సడ కరుమ్ వాసెర మత్తా. తె, “బోనె యేసునా పతా లాగ్తేకె వెహనా. మమోట వొన పియంతోమ్” ఇన్జెర డగుక కటొడలిర అని పరిసయిల్క హుకుమ్ సీసి మత్తేర. సడదున సాటి తమ్వా తమా సుదుడ కియ్లెన, మునెనె వేలెటిర లొకుర ఆజు-బాజుతడ నహ్కనల యేరుసలేమ్ వాతేర. వూర యేసున మహ్కసెర మందీర్తున రోపో నిల్లిసి, “వోర ఇద సడదున వాంతోర కి, వాయోర? మిరట బతల ఇంతి?” ఇన్జెర వోరోన వోరోర పూసి కీతేర.

బెతనియతగా యేసున పోరో సెంట్ వెడివల

(మత్తయి 26:6-13; మార్క్ 14:3-9)

12 అదెన సాటి, సాసి-నేడ్తొర లాజర్తా నార బెతనియతగా పస్కా సడదున సారుడ రొజ్క మునెనె యేసు వాతొర. 2 అగా వొన సాటి జేవున తయర కీతేర. మార్తల సర్బరెయ కీతా. అని లాజర గిర జేవున తింవలిర బరోబర ఉత్తొర. 3 అస్కె మరెయిల బెయ బారితా

వెహ్తొర. ఇద్ గొస్టి తన్వ తన ఆసి వెహ్మకి. బతి అద్ సాల్ పెర్సోర్ కటొడల్ ఆసి మత్త కాడ్కినె, వెహ పర్సొర్. 53 అద్ నేటితల్ వోన్ జక్లే పిల్స్ వాట్వల్ మొదొల్ కీతెర్. 54 అదెన్ సాటి యేసు అస్కెడల్ యూదుల్కనగ ఉజగిరి వెలివత్తె, బోడి గుటన్ కరుమ్ మన్వల్ యెప్రాయిమ్ ఇన్వల్ చహర్తె సాంజి, అగ సిస్యలిర్ సంగ కహి రోజ్క్ మత్తొర్.

55-57 అస్కె యూదుల్కన పస్కా సడ్ కరుమ్ వాసెర్ మత్త. తె, “బోనె యేసున పత లాగ్తెకె వెహన. మమొట్ వోన్ పియంతోమ్” ఇంజెర్ డగుక్ కటొడలిర్ అని పరిసయిల్క్ హుకుమ్ సీసి మత్తొర్. సడ్డున్ సాటి తమ్వ తమ సుదుడ్ కియ్లెన్, మునెనె వెలిటిర్ లోకుర్ ఆజు-బాజుతంగ్ నహ్కనల్ యెరుసలేమ్ వాతెర్. వూర్ యేసున్ మహ్కసెర్ మందీర్తున్ రొపా నిల్పి, “వోర్ ఇద్ సడ్డున్ వాంతొర్ కి, వాయొర్? మిరట్ బతల్ ఇంతిట్?” ఇంజెర్ వోరాన్ వోరాన్ పూసి కీతెర్.

బెతనియతగ యేసున్

పారా సెంట్ వెడివల్

(మత్తయి 26:6-13; మార్క్ 14:3-9)

12 అదెన్ సాటి, సాసి-నేడ్తొర్ లాజర్త నార్ బెతనియతగ పస్కా సడ్డున్ సారుంగ్ రోజ్క్ మునెనె యేసు వాతొర్. 2 అగ వోన్ సాటి జేవున్ తయర్ కీతెర్. మార్తల్ సర్బరెయ్ కీత. అని లాజర్ గిర్ జేవున్ తిన్వలిర్ బరాబర్ ఉత్తొర్. 3 అస్కె మరెయిల్ బెయ్ బారిత అని వెలి

మహ్సాన్ లగ్-బగ్ అర్థా లీటర్ సెంట్* పియ్య వాత అని యేసునంగ్ కాల్కున్ పారా వెడిసి, తన్వంగ్ కెల్క్సె ఉసుమ్మ. అద్ సెంటు గాడి పూరా రోన్ గమ్మత. ⁴అస్కె సిస్యలిగ్టల్ వారార్ ఇత్తె, యేసున్ దోక సియ్యల్ ఇస్కరియోత్ నాట్వార్ యూదల్, ⁵“అరె! ఇద్ సెంటున్ మూంద్ సుహ్క కూరతంగ్ బిలన్* వొమ్మి, గరిబున్ బారి సియ్యకి?” ఇంజెర్ తాన్ ఇత్తార్. ⁶వోర్ గరిబున్ మదత్ కియన ఇన్వల్ కాడ్డితె అహన్ ఇన్మకి. బతి వోన్ కతె బుదితున్ హిందలె అని కొతన తెయ్య వోన్గన్ మన్వల్ కీనెక, అగటంగ్ కొతంగ్ కత్పర్ మత్త కాడ్కినె అహన్ ఇత్తార్. ⁷తె యేసు, “అద్ నావ మేందొడున్ మాతి కియ్యల్ దివొసున్ సాటి సెంటున్ వొజి కీసి ఇర్సి మత్త. ⁸గరిబ్ లోకుర్ బస్కెట్ మీ నడ్డుమ్ మందంతెర్. బతి నన బస్కెట్ మేందొడ రూప్పె మీ నడ్డుమ్ మనాన్” ఇంజెర్ వెహ్తార్.

⁹అదె వకత్తె, యేసు అగ మంతార్ ఇంజెర్ కరి కీసి, బెయ్ వెలెటిర్ యూదుల్క్, యేసునె ఆయ్య, యేసు నేండుస్తార్ వోర్ లాజర్తున్ గిర్ సూడ్లా వాతెర్. ¹⁰⁻¹¹లాజర్తున్ హిందల్, యూదుల్క్నగటల్ వెలెటిర్ లోకుర్ యేసున్ పారా బరొస ఇర్తెర్. అదెన్ సాటి, డగుక్ కటొడలిర్ లాజర్తున్ గిర్ జవ్వున ఇంజెర్ పిలన్ వాడ్తెర్.

అని వెలె మహ్నా లగ-బగ అదో లీటర్ సెంట్* పియ్సి వాతా అని యేసునడ కాలకున పొరో వెడిసి, తవడ కెల్క్నె ఉసుమ్తా. అద సెంట్నా గాడి పూరో రొన గమ్స్తా. ⁴అస్కె సిస్యలిగ్టల్ వొరోర ఇత్తెకె, యేసున దోకా సియ్వల ఇస్కరియోత్ నాటనోర యూదల, ⁵“అరే! ఇద సెంట్న మంద నుత్తక కూరతడ బిలన్* వొమ్మి, గరిబున బారి సియ్మకి?” ఇన్జెర తాన ఇత్తొర. ⁶వొర గరిబున మదత కియనా ఇవల కాడ్జితె అహన ఇన్మకి. బతి వొనా కలె బుదితున హిందలె అని కొతనా తెయ్లా వొన్గన మవల కిన్లెకె, అగడడ కొతడ కల్సెర మత్తా కాడ్కినె అహన ఇత్తొర. ⁷తె యేసు, “అద నావా మేందొడ మత్తి కియ్వల దివొసున సాటి సెంట్న వొజి కిసి ఇర్సి మత్తా. ⁸గరిబ లొకుర బస్కెట్ మీ నడ్డు మందతెర. బతి ననా బస్కెట్ మేందొడా రూప్నె మీ నడ్డు మనొన” ఇన్జెర వెహ్తొర.

⁹అదె వకత్నె, యేసు అగా మంతొర ఇన్జెర కరి కిసి, బెయ్ వెలెటిర యూదుల్క, యేసునె ఆయ్వా, యేసు నేండుస్తొర వొర లాజరతున గిర సూడ్లె వాతెర. ¹⁰⁻¹¹లాజరతున హిందల, యూదుల్కనగటల వెలెటిర లొకుర యేసున పొరో బరోసా ఇర్తెర. అదెన సాటి, డగుక కటొడలిర లాజరతున గిర జవ్కనా ఇన్జెర పిలన వాడ్తెర.

* 12:3 అచ్చ జటామాన్సి ఇన్వల్ మరత నియ.

* 12:5 ఉంది బిలత విలువ ఉంది దియత బూతిత్ అవోర్ మత్త.

* 12:3 అచ్చా జటామాసి ఇవల మరతా నియ.

* 12:5 ఉంది బిలతా విలువా ఉంది దియతా బూతిత అచొర మత్త.

యేసు జేయ జేయ కార యెచ్చెర యేరుసలేమ్ నెడ్వల

(మత్తయి 21:1-11; మార్క్
11:1-11; లూకా 19:28-40)

12-13 సడదున సాటి వాతా, ఉంది డగూరు గుబ్బతుర్, యేసు యేరుసలేమ్ వాంతోర ఇంవల కేన్చి, సీది మరవనడ కాండడ పియిస్ వొన మునేత్క సోత్తెర. అహన సొన్జి, “జేయ జేయ కార!” పర్బునా అదికార్దే* వాయవల ఇజ్రయేల పర్జతోర రాజనే బగవంతల ఆసిర్వాద సియిర” ఇన్జెర కిలితెర. 14-15 “యేరుసలేమ్నూ* లోకుర్నిట్ వేరిమట్! ఇచులా మీ రాజల గాదిత పోరో ఉచ్చి వాసెర మంతోర” ఇన్జెర దర్మా-గ్రన్తంగా లిహి కీసి మత్తా తీర, యేసు ఉంది గాదిత* పోరో ఉచ్చి వాసెర మంతోర. 16 ఇవ గట్నడ జగ్గేకే సిస్యలిరకున సమ్జె మాయ్మకి. బతి యేసు మయ్మతే నేడ్వసి స్వగ్గంగా సొత్తా పెజె, ఇవ గట్నన బారెతే దర్మా-గ్రన్తంగా మత్తా తీర సమ్దో జగ్గేక ఇన్జెర సమ్జె మాతెర. 17 యేసు లాజరతున క్కూర్దల నేడ్వసేకే, వొన సడా మత్తుర లోకుర ఇద గవతున పచర కీతెర. 18 యేసు ఇద మయ్మతా కామ్ కీతోర ఇన్జెర లోకుర కేన్జతా కాడ్కినే,

* 12:12-13 జేయ జేయ కార!: గ్రీకు బాసతగా హొసనా ఇన్జెర మంతా. ఇదేనా అర్తమ్, “ఇకే బచి కీమ్!”

* 12:12-13 అదికార్దే: సెలెతే పోరోడె ఇన్జెర మందతా. * 12:14-15 సియోత్తుర ఇన్జెర గిర కేయ్తెర.

* 12:14-15 గ్రీకు బాసతే గాది పిలత్ పోరో ఇన్జెర మందతా.

యేసు జెయ్ జెయ్ కార్ యేచ్చెర్
యేరుసలేమ్ నేంగ్యర్

(మత్తయి 21:1-11; మార్క్
11:1-11; లూకా 19:28-40)

12-13 సడ్డన్ సాటి వాత, ఉంది డగూర్ గుబ్బతుర్, యేసు యేరుసలేమ్ వాంతోర ఇన్వల్ కేంచి, సీంది మరక్కుంగ్ కాందంగ్ పియ్ వోన్ మునేత్క్ సొత్తెర. అహన్ సొంజి, “జెయ్ జెయ్ కార్!” పర్బున అదికార్దో* వాయ్వల్ ఇజ్రయేల్ పర్జతోర రాజన్ బగవంతల్ ఆసిర్వాద్ సియిర్” ఇంజెర్ కీలితెర్. 14-15 “యేరుసలేమ్నూర్* లోకుర్నిట్ వేరిమట్! ఇమల మీ రాజల్ గాదిత్ పోరో ఉచ్చి వాసెర్ మంతోర్” ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్నగ లిహి కీసి మత్త తీర్, యేసు ఉంది గాదిత్* పోరో ఉచ్చి వాసెర్ మత్తోర్. 16 ఇవ్ గట్నంగ్ జగ్గేకే సిస్యలిరకున్ సమ్జె మాయ్మకి. బతి యేసు మయ్మతే నేడ్వ సిస్యల్నగ సొత్త పెజె, ఇవ్ గట్నన్ బారెతే దర్మ-గ్రంత్నగ మత్త తీర్ సమ్జె జగ్గేకంగ్ ఇంజెర్ సమ్జె మాతెర్. 17 యేసు లాజర్తున్ కూర్దల్ నేడ్వస్సెకే, వోన్ సంగ మత్తుర్ లోకుర్ ఇద్ గవతున్ పచర్ కీతెర్. 18 యేసు ఇద్ మయ్మత కామ్ కీతోర్ ఇంజెర్ లోకుర్ కేంజ్ కాడ్కినె, వోన్

* 12:12-13 జెయ్ జెయ్ కార్!: గ్రీకు బాసతగా హొసనా ఇన్వల్ మంత. ఇదెన అర్తమ్, “ఇంకే బచి కీమ్!” * 12:12-13 అదికార్దో: సెలెతే పోరోడె ఇంజెర్ మందంత. * 12:14-15 సియోత్తుర్ ఇంజెర్ గిర్ కేయ్తెర్. * 12:14-15 గ్రీకు బాసతే గాది పిలత్ పోరో ఇంజెర్ మందంత.

బేటె మాయ్లె మునెత్క్ సొత్తెర్. ¹⁹ అదెన్ సాటిన్ పరిసయుల్క్, “సూడట్! మరట్ వాడ్తంగ్ పిల్స్క్ బతయ్ కామి సియ్యక్. దునియతుర్ సమ్మిర్ వోన్ పెజెయ్ సొంజెర్ మంతెర్” ఇంజెర్ తమ్మ తమ వడ్క్తెర్.

యేసు తన్య మరన్తున్ బారెతె వెహ్వల్

²⁰ అద్ సడ్డున్ రొపా పార్తన-వింతి కియ్యె, వాతుర్గట్ కహితుర్ యూదుల్క్ ఆయుర్ వూర్* గిర్ మత్తెర్. ²¹ వూర్ గలిలయ యేరియత బెత్తయద నాట్నోర్ పిలిపున్ బేటె మాసి, “సాబ్! మమెట్ యేసున్ బేటె మాయ్లె వాతోమ్” ఇంజెర్ వోన్ వెహ్వర్. ²² ఇద్ గొస్తితున్ పిలిప్ సొంజి, ఆంద్రెయన్ వెహ్వర్. వూర్ ఇవిర్ ఆసి అద్ గొస్తి యేసునగ సొంజి వెహ్వర్. ²³ అద్ కేంచి యేసు, “స్కర్నోర్ మాయ్లెన్ మయ్య వాయ్ల్ వకత్ ఇంకె కరుమ్ వాత. ²⁴⁻²⁶ గొహ్మన దానతున్ బొమితగ ఉర్నెవెక ఉందియ్ మందంత. అద్ దాన ఉర్నెవెక సాతపినయ్ దిసంత. బతి బొమితల్ అద్ మెలొక ఆసి పిరంత అని బెర్ని, గొల్కమెన్ దానంగ్ సీంత. అదె తీర్దె నావ పరన్ సీతెకెన్, వెలెటెర్కున్ పూన జిన్గని పుటంత. అహ్నె మిహ్మట్ బోరె ఆయి, తన్య జీవతున్ బచి కీక ఇన్వల్, తాన్ సుటి కియ్ లాగర్. బతి బోరె ఆయి ఇద్ కలితంగ్ ఆసన్ కాత్రి కియ్యక్సె మన్వల్, బస్కెట్ పిస్సె తన్య జీవతున్ బచి

వొన బెటె మాయ్లె మునెత్క సొత్తెర్. ¹⁹ అదెన్ సాటిన్ పరిసయుల్క్, “సూడట్! మరట్ వాడ్తంగ్ పిల్స్క్ బతయ్ కామి సియ్యక్. దునియతుర్ సమ్మిర్ వొన పెజెయ్ సొంజెర్ మంతెర్” ఇంజెర్ తమ్మ తమా వడ్క్తెర్.

యేసు తన్వా మరన్తున బారెతె వెహ్వల్

²⁰ అద సడదున రోపో పార్తనా-వింతి కియ్యె, వాతుర్గట్ల కహితుర్ యూదుల్క్ ఆయూర్ వూర్* గిర్ మత్తెర్. ²¹ వూర్ గలిలయా యెరియతా బెత్సయిదా నాటనోర్ పిలిపున బెటె మాసి, “సాబ! మమోట్ యేసున బెటె మాయ్లె వాతోమ్” ఇంజెర్ వొన వెహ్వెర్. ²² ఇద గొస్తితున పిలిప్ సొన్జి, ఆంద్రెయన్ వెహ్వోర్. వూర్ ఇవిర్ ఆసి అద గొస్తి యేసునగా సొన్జి వెహ్వెర్. ²³ అద కెన్చి యేసు, “స్వగ్నోర్ మాయ్న మయ్మా వాయ్వల్ వకత్ ఇంకె కరుమ్ వాతా. ²⁴⁻²⁶ గొహ్మనా దానతున బొమితగా ఉర్వేకె ఉందియ్ మందంత. అద దానా ఉర్వేకె సాతపినయ్ దిసంత. బతి బొమితల్ అద మోలొకా ఆసి పిరంతా అని బెర్సి, గొల్కమెన్ దానడ సీంతా. అదె తీర్దె నావా పరన్ సీతెకెన్, వెలెటెర్కున్ పూనా జిన్గని పుటంత. అహ్నె మిహ్మట్ల బొరె ఆయి, తన్వా జీవతున బచి కీకా ఇన్వల్, తాన్ సుట్ కియా లాగర్. బతి బొరె ఆయి ఇద కలితడ ఆసన్ కాత్రి కియ్వకె మన్వల్, బస్కెట్

* 12:20 యూదుల్క్ ఆయుర్ వూర్: ఇత్తెకె గ్రీకు దేస్సుర్ ఇంజెర్ మందంత.

* 12:20 యూదుల్క్ ఆయూర్ వూర్: ఇత్తెకె గ్రీకు దేస్సుర్ ఇంజెర్ మందంత.

పిస్లే తంవా జీవతున బచి కియా పరంతోర. నావా
సేవా కీకా ఇంవల నా సరి-మార్గ్నే తాకనా.
అస్కేనే ననా బగా మందंतొనో, అగా నా సేవా
కియవల గిర మందंतోర. నా సేవా కియవన నా
బాబో మانی కీంతోర. ఇద సతేమ ఆంద” ఇన్జెర
సిస్యలిరకున వెహ్తోర.

27 “ఇంకే నావా దిల పూరో తకపికా ఆసేర
మంతా. బతల ఇన్జెర వెహ్కా? నా బాబా! ఇద
గండమ నా పోరో వాయ్వకనే నాకున బచి కీమ.
తేర బతి, ఇద గండమన సోసి కియ్లేనే ననా
వాతొన. 28 బాబగో! నీవా పోరోడునే మانی
కియసా” ఇన్జెర వెహ్తోర. అస్కే పోరోడల్,*
“ఇదేన మునే డగూర-పాన వాయుస్తొన. ఉండే గిర
డగూర-పాన వాయుసంతొన” ఇన్జెర ఉంది లెడ
కేన్జా వాతా. 29 తే అద కేన్చి అగా నిల్సి
మంవలిర కహితుర, “గజ్తా” ఇన్జెర ఇత్తేర.
ఉండే కహితుర, “బగవంతనోర వోరోర దూతల
వొన సడా వడ్తొర” ఇన్జెర ఇత్తేర. 30 అదేన
సాటి యేసు, “ఇద లెడ నాకున మదత కియ్లే
వాయ్మకి. మీకున మదత కియ్లేనే వాతా.
31 ఇద దునియతురకున తస్వా కియవల వకత
వాతా. ఇద దునియతున ఆగూటి కీసి, మంవల
అదికారిన్ తేండ్సి పూడ్వల వకత వాతా.
32 బస్కేతే నాకున బొమితల పోరో తహ్తేరో,
అస్కే నా బాజున సమ్దిరకున ఉమంతొన” ఇన్జెర
వెహ్తోర. 33 తంవా మరన బహన జగ్వల మంతయో
అదేన బారేతే ఇద గోస్టి వెహ్తోర.

కియ పరంతోర్. నావ సేవ కీక ఇస్వల్ నా
సరి-మార్గ్నై తాకన. అస్కేనే నన బగ
మందంతొనో, అగ నా సేవ కియ్వుల్ గిర్
మందంతోర్. నా సేవ కియ్వున్ నా బాబో
మాని కీంతోర్. ఇద్ సతేమ్ ఆంద” ఇంజెర్
సిస్యలిర్కున్ వెహ్తోర్.

27 “ఇంకె నావ దిల్ పూరో తకపిక
ఆసేర్ మంత. బతల్ ఇంజెర్ వెహ్కా?
నా బాబ! ఇద్ గండమ్ నా పోరో
వాయ్వుక్నే నాకున్ బచి కీమ్. తెర్ బతి,
ఇద్ గండమున్ సోసి కియ్లేనే నన వాతొన్.
28 బాబగో! నీవ పోరోడునే మాని కియుస”
ఇంజెర్ వెహ్తోర్. అస్కే పోరోడల్,*
“ఇదేన్ మునే డగూర్-పాన్ వాయుస్తొన్.
ఉండి గిర్ డగూర్-పాన్ వాయుసంతొన్”
ఇంజెర్ ఉంది లేంగ్ కేంజ వాత. 29 తె
అద్ కేంచి అగ నిల్సి మన్వలిర్ కహితుర్,
“గర్జత” ఇంజెర్ ఇత్తేర్. ఉండి కహితుర్,
“బగవంతనోర్ వోరోర దూతల్ వోన్ సంగ
వడ్వ్తోర్” ఇంజెర్ ఇత్తేర్. 30 అదేన్ సాటి
యేసు, “ఇద్ లేంగ్ నాకున్ మదత్ కియ్లే
వాయ్మకి. మీకున్ మదత్ కియ్లేనే వాత.
31 ఇద్ దునియతుర్కున్ తస్వ కియ్వుల్
వకత్ వాత. ఇద్ దునియతున్ అగుటి
కీసి, మన్వల్ అదికారిన్ తెండ్సి పూడ్వల్
వకత్ వాత. 32 బస్కేతే నాకున్ బొమితల్
పోరో తహంతేరో, అస్కే నా బాజున్
సమ్దిర్కున్ ఊమంతొన్” ఇంజెర్ వెహ్తోర్.
33 తన్వ మరన్ బహన్ జగ్గవల్ మంతయో
అదేన్ బారెతే ఇద్ గోస్ట్ వెహ్తోర్.

* 12:28 స్వర్గనల సేలేకే హాబడల ఇన్జెర అర్తేమ.

* 12:28 స్పర్గ్నల్ సేలేకే హాబడల్ ఇంజెర్ అర్తేమ్.

³⁴తె పర్జత గుబ్బ, “కిరిస్తు బస్కెట్ జీవతె మందంతోర్ ఇంజి, దర్మ-గ్రంతనల్ కేంజ్జుమ్. బతి నిమె స్వర్గనోర్ మాయ్న్ బొమితల్ పొరా తప్పి బహన్ జకంతెర్ ఇంతి? వేర్ స్వర్గనోర్ మాయ్న్ బోర్ ఆందుర్?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్.
³⁵అస్కె యేసు, “ఉండె జరసి కాలమ్ వేరిన్ మీ నడ్డుమ్ వేడ్చి మందంత. సికటి పగ్గె మాయ్న్ మునెనె, వేడ్చితగ తాకట్. అస్కె మిరట్ కొద పాయిట్. సికటితె తాక్వల్ తన బగ దాంతోర్ టావ సెలె.
³⁶మిరట్ ఇద్ వేడ్చిత సంతాన్ ఆయ్లె, అద్ వేడ్చి మనెకెన్ మిరట్ తాన్ బరొస ఇరట్” ఇంజెర్ యేసు పూర్కున్ వెహ్టార్. అహన్ వెహ్చి, పూర్కున్ దిస్పక్సె లంగ్ సాడితార్.

వెలెటిర్ యేసున్ పొరా బరొస ఇరక్కి

³⁷యేసు పూర్ మునె ఇహంగ్ వెలె మయ్యతంగ్ కామ్మ. కీతార్ తెర్ బతి, వోన్ పొరా బరొస ఇరక్కి.

³⁸“బగవంత! మమెట్ వెహ్ట కబుడగ బోరె బరొస ఇరక్కి.

బగవంత! నీవ సక్తితున్ బోరె
 వొడ్చి కియ్యక్కి”#

ఇంజెర్ యేసుయ పర్వక్తల్ లిహి కీత బర్పుర్ ఆయన్ సాటిన్ ఇహిన్ జర్గత్.
³⁹పూర్ బరొస ఇర పర్వక్తి బారితెకె, యేసుయ పర్వక్తల్ ఉండె ఉంది జాగ ఇహిన్ లిహి కీతార్:

³⁴తె పర్జతా గుబ్డా, “కిరిస్తు బస్కెట్ జీవతె మందంతోర్ ఇన్జి, దర్మా-గ్రంతనల కెన్జ్తొమ్. బతి నిమె స్వగ్నోర్ మాయ్నన బొమితల పొరో తహ్చి బहन जकंतेर इंति? वेर स्वग्नोर् मायनल बोर आंदुर?” इन्जेर येसुन पूसि कीतेर.
³⁵अस्के येसु, “उंडे जरसि कालम वेरिन मी नड्डुम वेड्चि मंदंता. सिकटि पग्गे माय्वक मुनेने, वेड्चितगा ताकट. अस्के मिरट कोदा पाय्विट. सिकटिते ताक्वल तना बगा दांतोरो टावा सेले.
³⁶मिरट इद वेड्चिता संतान आय्ले, अद वेड्चि मनेकेन मिरट तान्गा बरोसा इरट” इन्जेर येसु वूरकुन वेहतोर. अहन वेह्चि, वूरकुन दिस्वक्ने लड सोडितोर.

వెలెటిర్ యేసున పొరో బరోసా ఇర్మకి

³⁷యేసు వూర్ మునె ఇచొడ వెలె మయ్మతడ కామ్క కీతొర్ తెర్ బతి, చొన పొరో బరోసా ఇర్మకి.

³⁸“బగవంతా! మమోట వెహ్తా కబుడగా బోరె బరోసా ఇర్మకి.

బగవంతా! నీవా సక్తితున బోరె
 వొడ్చి కియ్మకి”#

ఇన్జెర్ యేసయా పర్వక్తల लिहि कीता बर्पुर् आयन साटिने इहिन जर्गता.
³⁹वूर बरोसा इरा पर्माकि बारितेके, येसया पर्वक्तल उंडे उंदि जागा इहिन लिहि कीतोर:

40 “వూర నదుర బంద కీతా కాడ్కి,
వూర సూడా పసేర సెలూర.
వూరా మందున బంద కీతా కాడ్కి,
వూరకున అర్తమ ఆసేర సెలే.
అहन కియ్వక ఇత్తేకే, వూర నా
బాజున తిరిదిర.

ననా వూరకున చోకోట కీందున”#

ఇన్జేర మంతా. 41 యెసయా పర్వక్తల బవెసత్తే
వాయ్వల యెసునా మయ్మతున సూడ్తా కాడ్కినే,
వోన బారేతే ఇవ గోస్టిడ వేహ్తొర.

42 తేర బతి యెసున పోరో బరోసా ఇర్తుగ్గటల్
వెలేటిర అదికారిర గిర మత్తేర. బతి
పరిసయ్యుల్క తమకున సమాజనల అలది
వాటనిర ఇన్జేర వేరిసి బోరే ఉజగిర
వోప్మకి. 43 వూర బగవంతల సియ్వల
డగూర-పాందున తేర అదిక్ మాయ్మలిర సియ్వల
డగూర-పాందున లాడ కీతేర.

యెసునడ గోస్టిడ పర్జతున తస్వా కియ్వల

44 అస్కే యెసు జోర్తే, “నా పోరో బరోసా
ఇర్వల సిరిప నహ్గనే ఆయో బతి నాకున సారి
కీతోనగా గిర బరోసా ఇసేర మంతోర. 45 నాకున
సూడ్వల నాకున సారి కీతోనే సూడ్సేర మంతోర.
46 నహ్గా బరోసా ఇర్వల హర వోరోర సికటితగా
నిల్లిస మవక్నే, ఇద దునియతగా వేడ్చిత మోడి
ననా వాతోన. 47 బోరే ఆయి నావడ గోస్టిడ

40 “వూర నదుర బంద కీత కాడ్కి,
వూర సూడా పసేర సెలూర.
వూర మన్దున్ బంద కీత కాడ్కి,
వూరకున్ అర్తమ్ ఆసేర సెలే.
అహాన్ కియ్యక్ ఇత్తేకే, వూర నా
బాజున్ తిరిదిర.

నన వూరకున్ చోకోట్ కీందున్”#

ఇంజేర్ మంత. 41 యెసయ పర్వక్తల్
బవెసత్తే వాయ్యల్ యేసున మయ్మతున్
సూడ్త కాడ్కినె, వోన్ బారేతే ఇవ్ గోస్టింగ్
వేహ్తొర.

42 తెర్ బతి యేసున్ పోరో బరోసా
ఇర్తుర్గటల్ వెలేటిర్ అదికారిర్ గిర్ మత్తేర్.
బతి పరిసయ్యుల్క్ తమకున్ సమాజుల్
అలది వాటనిర్ ఇంజేర్ వెరిసి బోరే ఉజగిరి
వోప్మకి. 43 వూర్ బగవంతల్ సియ్యల్
డగూర్-పాన్డున్ తెర్ అదిక్ మాయ్మలిర్
సియ్యల్ డగూర్-పాన్డున్ లాడ్ కీతేర్.

యేసునంగ్ గోస్టింగ్
పర్జతున్ తస్వ కియ్యల్

44 అస్కే యేసు జోర్తే, “నా పోరో బరోసా
ఇర్వల్ సిరిప్ నహ్గనే ఆయో బతి నాకున్
సారి కీతోనగ గిర్ బరోసా ఇర్సేర్ మంతోర్.
45 నాకున్ సూడ్వల్ నాకున్ సారి కీతోన
సూడ్సేర్ మంతోర్. 46 నహ్గా బరోసా ఇర్వల్
హర్ వోరోర్ సికటితగ నిల్లి మన్వక్నే, ఇద్
దునియతగ వేడ్చిత్ మోడి నన వాతోన్.
47 బోరే ఆయి నావంగ్ గోస్టింగ్ కేంచి,

అవెన్ పియ్య తాక్కెకె, నన వోన్ తస్స కియెన్. నన ఇద్ దునియతుర్కున్ తస్స కియెన్ వాయ్కి. బతి బచి కియెన్ వాతోన్. 48 నాకున్ అని నావంగ్ గొస్టిన్ వోపొర్ వోన్, తస్స కియ్యల్ దుస్రా ఉంది మంత. నన వెప్తా గొస్టియె తస్స కియ్యల్ దిహ్స్స వోన్ తస్స కీంత. 49 బారితెకె, నా ఇవతె నన వడ్కమకి బతి, నన బతల్ వడ్కన ఇన్వడున్ బారెతె, నాకున్ సారి కియ్యల్ బాబోయె అహన్ హుకుమ్ సీతార్. 50 అని అద్ హుకుమ్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవతెకె తాకుసీంత ఇంజెర్ నాకున్ టావ మత్త కాడ్కి, నన వెహ్పలిక్ సమ్మె గిర్ బాబో నా సంగ వెప్తా తీర్ మీకున్ వెహ్పర్ మంతోన్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

యేసు సిస్యలిరంగ్ కార్క్ నార్సల్

13 యేసు పస్క సడ్డున్ తెర్ మునెనె ఇద్ దునియతల్ మల్లి బాబోనగ సొన్వల్ వకత్ కరుమ్ వాత ఇంజెర్ కరి కీతార్. దునియతగ మన్వలిర్ తస్సర్కున్ వెలె లాడ్ కీతార్. అద్ లాడ్డున్ ఆక్రి వేరి పూర్కున్ బర్బుర్ తొహ్కార్. 2 బతి యేసున్ దోక సియన ఇన్వల్ సోంవ్, సీమెన్టార్ మరి ఇస్కరియోత్ నాట్వోర్ యూదన దిల్లె జేవున్ కియ్యడున్ తెర్ మునెతలె సమ్మెన్ ఇర్పి మత్తోర్. 3 తన్వ కెయ్ సమ్మె అదికార్ బాబో సీతార్ ఇన్వల్, తన బగవంతనల్ వాతోర్ అని బగవంతనగ మల్లి దాంతోర్ ఇన్వలిక్ సమ్మె గిర్ యేసున్ టావ. 4 అహన్ టావ మత్త కాడ్కి, పూర్గటల్ తేప్పి తన్వ సాలువతున్ బగ్గ ఇర్పి, తన్వ నడిడున్

కెన్చి, అవెన పియ్సి తాక్వెకె, ననా వొన తస్వా కియొన. ననా ఇద్ దునియతుర్కున తస్వా కియ్లె వాయ్మకి. బతి బచి కియ్లెనె వాతొన. 48 నాకున అని నావడ గొస్టిన్ వొపొర్ వొన, తస్వా కియ్లె దుస్రో ఉంది మంతా. ననా వేహ్తా గొస్టియె తస్వా కియ్లె దివొస్సె వొనా తస్వా కీంతా. 49 బారితేకె, నా ఇచతె ననా వడ్క్మకి బతి, ననా బతల వడ్కనా ఇన్వడున బారెతె, నాకున సారి కియ్లె బాబోయె అహన హుక్మ సీతొర్. 50 అని అద్ హుక్మ బస్కెట్ పిస్వల జీవతేకె తాకుసీంతా ఇన్జెర్ నాకున టావా మత్తా కాడ్కి, ననా వేహ్వలిక్ సమ్మె గిర్ బాబో నా సడా వేహ్తా తీర్ మీకున వేహ్చెర్ మంతొన” ఇన్జెర్ ఇత్తోర్.

యేసు సిస్యలిరంగ్ కాలక్ నోర్వల్

13 యేసు పస్కా సడదున తేర్ మునెనె ఇద్ దునియతల మల్సి బాబొనగా సొన్వల వకత కరుమ్ వాతా ఇన్జెర్ కరి కీతొర్. దునియతగా మన్వలిర్ తన్వరుకున వేలె లాడ కీతొర్. అద్ లాడదున ఆక్రి వేరి వూరుకున బర్బుర్ తొహ్తొర్. 2 బతి యేసున దొకా సియనా ఇన్వల సొన్చ, సీమోంతొర్ మరి ఇస్కరియోత్ నాట్నొర్ యూదనా దిల్తె జేవున కియ్లె దున తేర్ మునెతలె సయ్తన ఇర్సి మత్తోర్. 3 తన్వా కేయ్ సమ్మె అదికార్ బాబొ సీతొర్ ఇన్వల, తనా బగవంతనల వాతొర్ అని బగవంతనగా మల్సి దాంతొర్ ఇన్వలిక్ సమ్మె గిర్ యేసున టావా.

⁴ అहन టావా మత్తా కాడ్కి, వూగటల తెచ్చి తంవా సాల్వతున బగ్లా ఇసి, తంవా నడిదున ఉంది సెలతె దోహ్తొర. ⁵ దోహ్తా పెజె, ఉంది పరత్నగా సిస్యలెరడ కాలకున యెతె నోసేర, నడిదున దోహ్తా సెలతె వూరడ కాలకున ఉసుమ్వల మోదొల కీతొర. ⁶ అहन కీసేర యేసు సీమోన-పెతురతగా వాతొర. అస్కే వొర, “పర్బు నావడ కాలక నోలే ఆంతి కి?” ఇన్జెర పూసి కీతొర. ⁷ తె యేసు, “ననా కియవల ఇంకే నీకున అర్తమ ఆయో, బతి మునె వాయవల గడ్కతె కరి కీతి” ఇన్జెర వేహ్తొర. ⁸ అస్కే పెతురు, “వటిన పర్బు! నిమె నావడ కాలక బస్కెన నోర్వా” ఇన్జెర ఇతొర. తె యేసు, “ననా నీకున నోరా బీగర నా సడా నీకున ఈసా సేలె” ఇన్జెర పెతురతున వేహ్తొర. ⁹ తె సీమోన-పెతురు, “పర్బు! సిరిప నా కాలకే ఆయ్వా, నా కేయక అని నా తలా గిర నోరా” ఇన్జెర ఇతొర. ¹⁰ అస్కే యేసు, “యేర తుడతొర వొర సిరిప కాలక నోర్తేకే ఆయర. దుస్సో బతయ నోరా లాగొ. వొర సుదుడె మంతొర. మిరట గిర సుదుడ మంతిట బతి, మిహ్గటల సమ్దిర సుదుడ ఆయ్విట” ఇన్జెర వేహ్తొర. ¹¹ తనకున బొర దొకా సియవల మంతొర ఇంవల టావా మత్తా కాడ్కినె, యేసు “మిహ్గటల సమ్దిర సుదుడ ఆయ్విట” ఇన్జెర ఇతొర.

¹² అని వూరడ కాలక నోసి, తంవా సాల్వతున సెటనగా వాట్సి, ఇదెన మునె ఉచ్చి మత్తా జాగతగా సొన్జి ఉద్తొర. అहन ఉచ్చి, “ననా ఇంకే కీతా అద కాల మీకున అర్తమ ఆతా కి?” ఇన్జెర

ఉంది సేలతె దోహ్తొర. ⁵ దోహ్తా పెజె, ఉంది పరత్నగ సిస్యలెరంగ్ కాల్క్యన్ యేతె నొర్సేర, నడితున్ దోహ్తా సేలతె వూరంగ్ కాల్క్యన్ ఉసుమ్వల్ మొదొల్ కీతొర. ⁶ అహాన్ కీసేర యేసు సీమోన్-పేతుర్గ వాతొర. అస్కే వోర, “పర్బు నావంగ్ కాల్క్ నొర్లె ఆంతి కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతొర. ⁷ తె యేసు, “నన కియ్వుల్ ఇంకె నీకున్ అర్తమ్ ఆయ్వి, బతి మునె వాయ్వుల్ గట్కతె కరి కీంతి” ఇంజెర్ వెహ్తొర. ⁸ అస్కే పేతురు, “వటిన్ పర్బు! నిమె నావంగ్ కాల్క్ బస్కన్ నొర్వ” ఇంజెర్ ఇతొర. తె యేసు, “నన నీకున్ నొర బీగర్ నా సంగ నీకున్ ఈస సేలె” ఇంజెర్ పేతుర్తున్ వెహ్తొర. ⁹ తె సీమోన్-పేతురు, “పర్బు! సిరిప్ నా కాల్క్ ఆయ్వి, నా కెయ్క్ అని నా తల గిర్ నొర” ఇంజెర్ ఇతొర. ¹⁰ అస్కే యేసు, “యేర్ తుంగ్టొర్ వోర్ సిరిప్ కాల్క్ నొర్తెకె ఆయర్. దుస్సో బతయ్ నొర లాగొ. వోర్ సుదుడె మంతొర్. మిరట్ గిర్ సుదుడ్ మంతిట్ బతి, మిహ్గట్ సమ్దిర్ సుదుడ్ ఆయ్విట్” ఇంజెర్ వెహ్తొర. ¹¹ తనకున్ బోర్ దోక సియ్వుల్ మంతొర్ ఇన్వల్ టావ మత్త కాడ్కినె, యేసు “మిహ్గట్ సమ్దిర్ సుదుడ్ ఆయ్విట్” ఇంజెర్ ఇతొర.

¹² అని వూరంగ్ కాల్క్ నొర్సి, తన్వ సొలవతున్ సెటనగ వాట్సి, ఇదెన్ మునె ఉచ్చి మత్త జాగతగ సొంజి ఉద్తొర. అహాన్ ఉచ్చి, “నన ఇంకె కీత అద్ కామ్ మీకున్ అర్తమ్ ఆత కి?” ఇంజెర్

సిస్యలిరకున్ పూసి కీతోర్. ¹³ “మిరట్ నాకున్ నాకున్ ‘గురుజి’ అని ‘పర్బు’ ఇంజెర్ కేయంతిట్. నన గురున అని పర్బున అత కాడ్కి, మిరట్ ఇహిన్ కేయ్యల్ బరోబరె ఆండ్. ¹⁴ నన పర్బున అని గురున ఆసి గిర్ మీవంగ్ కాల్క్ నొర్త కాడ్కి, మిరట్ గిర్ వొరొనంగ్ వొరొర్ కాల్క్ నొరయ్ లాగర్. ¹⁵⁻¹⁶ దాసి తన్వోర్ మూల్కన్ తెర్ డగుర్ ఆయొర్. అహ్నె కబ్రియల్ తనకున్ సారి కీతోన్ తెర్ డగుర్ ఆయొర్. నన మీవంగ్ కాల్క్ నొర్త తీర్, మిరట్ గిర్ కియన ఇంజెర్ మీకున్ సమునత రూప్తె తొహ్లాన్. ఇద్ సతెమ్ ఆండ్. ¹⁷ ఇంకె మిరట్ ఇవ్ గొస్టింగ్ కరి కీత్ కాడ్కి, ఇవెన్ పియ్ తాకకిట్టె, బగవంతల్ మీకున్ ఆసిర్వాద్ సీంతోర్” ఇంజెర్ వెహ్లార్.

**తనకున్ దోక సియ్యడున్
బారతె యేసు వెహ్యల్**

(మత్తయి 26:20-25; మార్క్
14:17-21; లూకా 22:21-23)

¹⁸ “మీ సమ్దిర్ బారతె నన వెహ్మాకి. నన నేమి కీతుర్ బారతె నాకున్ టావ. బతి, ‘నా సంగ సారి తితోర్ వోర్, నాకున్ బయ్యన్ ఆసి దోక సీతోర్’ ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంతన గొస్టి బర్పుర్ ఆయ్ల ఇహిన్ జర్గంత. ¹⁹ ఇవ్ జర్గంత పెజె, ‘కిరిస్తున ననయె ఆందున్’ ఇంజెర్ బరోస కీకిట్ ఇంజెర్, మునెనె మీకున్ వెహ్లార్ మంతాన్. ²⁰ ఇద్ సతెమ్ ఆండ్. నన బోస్తె సారి కీంతానో, వోన్ కరుమ్ కియ్యల్, నాకున్ గిర్ కరుమ్ కీంతోర్. నాకున్ కరుమ్ కియ్యల్, నాకున్

సిస్యలిరకున్ పూసి కీతోర్. ¹³ “మిరట్ నాకున్ ‘గురుజి’ అని ‘పర్బు’ ఇంజెర్ కేయంతిట్. నన గురునా అని పర్బునా ఆతా కాడ్కి, మిరట్ ఇహిన్ కేయవల్ బరోబరె ఆండ్. ¹⁴ ననా పర్బునా అని గురునా ఆసి గిర్ మీవడ కాలక్ నోర్తా కాడ్కి, మిరట్ గిర్ వోరోనడ వోరోర్ కాలక్ నోరయ్ లాగర్. ¹⁵⁻¹⁶ దాసి తన్వోర్ మాలక్న తెర్ డగుర్ ఆయోర్. అహ్నె కబ్రియల్ తనకున్ సారి కీతోన తెర్ డగుర్ ఆయోర్. ననా మీవడ కాలక్ నోర్తా తీర్, మిరట్ గిర్ కియనా ఇంజెర్ మీకున్ నమనతా రూప్నె తోహ్తోన. ఇద్ సతెమ్ ఆండ్. ¹⁷ ఇంకె మిరట్ ఇవ్ గోస్టిడ కరి కీతా కాడ్కి, ఇవెన్ పియ్స్ తాకకిట్టె, బగవంతల్ మీకున్ ఆసిర్వాద్ సీంతోర్” ఇంజెర్ వెహ్లార్.

తనకున్ దోకా సియ్యడున్ బారతె యేసు వెహ్లా

(మత్తయి 26:20-25; మార్క్
14:17-21; లూకా 22:21-23)

¹⁸ “మీ సమ్దిర్ బారతె ననా వెహ్మాకి. ననా నేమి కీతుర్ బారతె నాకున్ టావా. బతి, ‘నా సడా సారి తితోర్ వోర్, నాకున్ బయ్మన్ ఆసి దోకా సీతోర్’ ఇంజెర్ దర్మా-గ్రంతా గోస్టి బర్పుర్ ఆయ్లె ఇహిన్ జర్గంతా. ¹⁹ ఇవ్ జర్గంతా పెజె, ‘కిరిస్తునా ననయె ఆందున్’ ఇంజెర్ బరోసా కీకిట్ ఇంజెర్, మునెనె మీకున్ వెహ్చెర్ మంతోన. ²⁰ ఇద్ సతెమ్ ఆండ్. ననా బోంతె సారి కీంతోనో, వోన్ కరుమ్ కియవల్, నాకున్ గిర్ కరుమ్

కీంతోర. నాకున కరుమ కియవల, నాకున రోహతోర వోర బాబోన గిర కరుమ కీంతోర ఇన్జి వెహ్చెర మంతోన” ఇన్జెర ఇత్తోర.

²¹ ఇవ గొస్టిడ వెహ్తా పెజె యెసు, ఆత్మతగా తల్మెలే మాసి, “మిహ్గటల వోరోర నాకున పగా-దాక్నా కేయ్డె హ్లిల కీంతోర. ఇద గవా సతెమ ఆంద” ఇన్జెర వెహ్తోర. ²² బోన బారెతె వెహ్తోరో ఇన్జెర సిస్యలిర కిర కియ్వా సొన్జి, వోరోనా మోకోమ వోరోర సూడ్రె. ²³ సిస్యలిగ్గటల యెసున వెలే పెమా కియవల యెసునా తినా బగ్లా బేయ కరుమ ఉచ్చి మత్తోర. ²⁴ తె సీమోన-పెతురు వోర సిస్యన, “యెసు బోన బారెతె వెహ్తోరో పూసి కీమ్” ఇన్జెర కేయ్డె ఇసరా కీతోర. ²⁵ అస్కె వోర సిస్యల యెసున కరుమ ఉండె ఇచుర ఉర్గో మాసెర, “పర్బు! వోర బోర ఆందుర?” ఇన్జెర పూసి కీతోర. ²⁶ తె యెసు, “కోజతగా ముడుసి బొతె ననా సారి టుకడె సీతోనో వోరె” ఇన్జెర వెహ్తోర. అహన వెహ్చి, సారి టుకడె ముడుసి సీమోంతోర మిర ఇస్కరియోత నాదనోర యూదన సీతోర. ²⁷⁻³⁰ అస్కె వోర సారి టుకడె యెత్తా పెజె, “నిమె కీకా ఇవల కామ్ సప్నె కీమ్” ఇన్జెర యెసు వోన వెహ్తోర. యెసు అహన బారి వెహ్తోరెయ, జెవున ఉద్దుగ్గటల వోరోన గిర టావా సేలే. యూదనగా కోతనా తేయ్లా మత్తా కాడ్కి యెసు, ‘సడదున పహ్జె మత్తడ చీజ్క యెత్’ ఇన్జి ఇత్తోర బతలొ ఇన్జెర కహితుర సొన్చ కీతెర. ‘గరిబ లోకురకున బతయ సీమ్’ ఇన్జి ఇత్తోర బతలొ ఇన్జెర, ఉండె

రోహ్తోర్ వోర్ బాబోన్ గిర్ కరుమ్ కీంతోర్ ఇంజి వెహ్చెర్ మంతోన్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

²¹ ఇవ్ గొస్టింగ్ వెహ్తా పెజె యేసు, ఆత్మతగ తల్మెలే మాసి, “మిహ్గటల్ వోరోర్ నాకున్ పగ-దార్క్-న కెయ్డె హ్లిల కీంతోర్. ఇద్ గవ సతెమ్ ఆంద్” ఇంజెర్ వెహ్తార్. ²² బోన్ బారెతె వెహ్తార్ ఇంజెర్ సిస్యలిర్ కరి కియ్వా సొంజి, వోరాన్ మొకోమ్ వోరోర్ సూడ్రె. ²³ సిస్యలిగ్గటల్ యేసున్ వెలే పెర్బు కియ్వల్ యేసున తిన బగ్ల బెయ్ కరుమ్ ఉచ్చి మత్తోర్. ²⁴ తె సీమొన్-పేతురు వోర్ సిస్యన్, “యేసు బోన్ బారెతె వెహ్తార్ పూసి కీమ్” ఇంజెర్ కెయ్డె ఇసర కీతోర్. ²⁵ అస్కె వోర్ సిస్యల్ యేసున్ కరుమ్ ఉండె ఇచుర్ ఉర్గిగె మాసెర్, “పర్బు! వోర్ బోర్ ఆందుర్?” ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ²⁶ తె యేసు, “కోజతగ ముడుసి బొన్తె నన సారి టుకె సీంతోనా వోరె” ఇంజెర్ వెహ్తార్. అహన్ వెహ్చి, సారి టుకె ముడుసి సీమొన్తోర్ మరి ఇస్కరియోత్ నాట్తోర్ యూదన్ సీతోర్. ²⁷⁻³⁰ అస్కె వోర్ సారి టుకె యేత్త పెజె, “నిమె కీక ఇన్యల్ కామ్ సప్నె కీమ్” ఇంజెర్ యేసు వోన్ వెహ్తార్. యేసు అహన్ బారి వెహ్తారెయ్, జేపున్ ఉద్దుగ్గటల్ వోరాన్ గిర్ టావ సెలే. యూదనగ కొతన తెయ్ల మత్త కాడ్కి యేసు, ‘సడ్డున్ పహ్జ మత్తంగ్ చీజ్క్ యేత్’ ఇంజి ఇత్తోర్ బతలొ ఇంజెర్ కహితుర్ సోంచ్ కీతెర్. ‘గరిబ్ లోకుర్కున్ బతయ్ సీమ్’ ఇంజి ఇత్తోర్ బతలొ ఇంజెర్, ఉండె కహితుర్ సోంచ్ కీతెర్. వోర్ సారి

టుక్తె యేత్త పెజె సయ్యన్ సోపె మాసి,
బహ్రి సాడితోర్. అస్కె రాత్ ఆసి మత్త.

యేసు పూన హుకుమ్ సియ్యల్

(మత్తయి 26:31-35; మార్క్
14:27-31; లూకా 22:31-34)

³¹యూదల్ సొత్త పెజె యేసు, “ఇంకె స్పర్గ్నోర్ మాయ్పున్ మాన్ పుట్టల్ వకత్ వాత. వేర్ తాదన్ హిందల్ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ వాంత. ³²మోక బగవంతన్ మరిన్ హిందల్ డగుర్-పాన్ వాతెకె, బగవంతల్ తన్వోర్ మరిన్ మాన్ సీంతోర్. అద్ డగుర్-పాన్ యెంటన్ వోర్ మరిన్ సీంతోర్. ³³నా మర్క్నిట్! ఉండె జరసి కాలమ్ వేరి మీ సంగ మందంతోన్. అద్ ఆత పెజె, మిరట్ నాకున్ మహ్మాంతిట్. బతి నన బగ దాంతోన్ అగ మిరట్ ఇంకె వాయ పర్విట్ ఇంజెర్ యూదుల్కున్ వెహ్తా తీరె, మీకున్ గిర్ వెహ్చెర్ మంతోన్. ³⁴ఇంకె మీకున్ ఉంది పూన హుకుమ్ సిసెర్ మంతోన్. నన మీకున్ లాడ్ కీతపె, మిరట్ గిర్ వారాన్ వారార్ లాడ్ సూడట్. ³⁵వారాన్ వారార్ లాడ్ సూడ్వడున్ హిందలె, మిరట్ నా సిస్యలిర్ అందిట్ ఇంజెర్ సమ్మిర్ కరి కీంతె” ఇంజెర్ యేసు వెహ్చార్.

³⁶సిమోన్-పేతురు, “పర్బు! నిమె బగ దాంతి?” ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. తె యేసు, “నన సొన్వడగ నిమె ఇంకె వాయ పర్వి. బతి పెజెటల్ వాంతి” ఇంజెర్ జవద్

కహితూర్ సొన్చ కీతెర్. వోర్ సారిర్ టుక్డె యేత్తా పెజె సయ్తన సోప్రె మాసి, బహ్రి సోడితొర్. అస్కె రాత ఆసి మత్తా.

యేసు పూనా హుకుమ్ సియ్వల్

(మత్తయి 26:31-35; మార్క్
14:27-31; లూకా 22:31-34)

³¹యూదల్ సొత్తా పెజె యేసు, “ఇంకె స్వగ్నోర్ మాయ్నన మాన్ పుట్వల్ వకత వాతా. వేర్ తాదన్ హిందల్ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ వాంతా. ³²మోకా బగవంతన్ మరెన్ హిందల్ డగుర్-పాన్ వాతెకె, బగవంతల్ తవోర్ మరెన్ మాన్ సీంతోర్. అద్ డగుర్-పాన్ యేటెనె వోర్ మరెన్ సీంతోర్. ³³నా మర్కిన్! ఉండె జరసి కాలమ్ వేరి మీ సడా మందంతోన్. అద్ ఆతా పెజె, మిరట్ నాకున్ మహ్కంతిట్. బతి ననా బగా దాంతోన్ అగా మిరట్ ఇంకె వాయ పర్విట్ ఇంజెర్ యూదులకున్ వెహ్తా తీరె, మీకున్ గిర్ వెహ్చెర్ మంతోన్. ³⁴ఇంకె మీకున్ ఉంది పూనా హుకుమ్ సీసెర్ మంతోన్. ననా మీకున్ లాడ్ కీతపె, మిరట్ గిర్ వోరోన్ వోరోర్ లాడ్ సూడట్. ³⁵వోరోన్ వోరోర్ లాడ్ సూడ్వడున్ హిందలె, మిరట్ నా సిస్యలిర్ ఆందె ఇంజెర్ సమ్మిర్ కరి కీంతె” ఇంజెర్ యేసు వెహ్తొర్.

³⁶సిమోన్-పేతురు, “పర్బు! నిమె బగా దాంతి?” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె యేసు, “ననా సొన్వడగా నిమె ఇంకె వాయ పర్వి. బతి పెజెటల్ వాంతి”

ఇన్జెర జవబ సీతొర. ³⁷ అస్కె పెతురు, “పర్బు! ననా బారి వాయా పరోన? నీ సాటి పరన సియ్లే గిర తయర మంతొన” ఇన్జెర వేహతొర. ³⁸ అస్కె యేసు, “అబా! నిమె నా సాటి పరన సీతీయ? నా బారెతె నిమె, ‘వోర బోర ఆందురో టావా సేలె’ ఇన్జెర, మూద్ జొకడ లబడ వేహా బీగర, నెటా రాతున అసలె గొగ్డి క్లూసో. ఇద సతెమ ఆంద” ఇన్జెర పెతురతున వేహతొర.

బాబోనగా వోయ్ల సరి యేసు ఆందుర

14 “మిరట మీ దిలకున పరెసన ఆయా సియ్మట. బగవంతనగా బరోసా ఇరట అని నహ్గా గిర బరోసా ఇరట. ²నా బాబోనా రోన వేలె కమ్రడ మంతడ. అవెన తయర కీసి ఇల్లె, మునె సొన్జెర మంతొన. అహన సేల్వక ఇత్తెకె, మీకున వేహ్చి మనొన. ³ననా సొన్జి మీ సాటి జాగా తయర కీతా పెజె, ననా బగతె మందంతొనో, అగా మిరట గిర మంలె, ఉందుది జొకా వాసి, మీకున వొంతొన. ⁴ననా సొన్వల జాగతా సరి మీకున టావయె” ఇన్జెర వూరకున వేహతొర. ⁵అస్కె తొమల, “పర్బు! నిమె బగా దాంతియో మాకున టావా సేలె. తె అగా సొన్వల సరి మాకున బహన వొడ్చికి ఆయర?” ఇన్జెర ఇత్తొర. ⁶అస్కె యేసు, “ననయె సరితా, సతెమ్నా అని జీవతా ఆందున. నా బీగర బాబోనగా బోరె వాయా పరోర. ⁷మిరట నాకున వొడ్చికి కీదిత్తె, నా బాబోన గిర వొడ్చికి మాందితె, నా బాబోన గిర వొడ్చికి మాందితె. ఇంకె వోన్ సూడ్చిట్ అని వోన్ మీకున్ టావయె” ఇన్జెర వేహతొర.

సిత్తొర. ³⁷ అస్కె పేతురు, “పర్బు! నన బారి వాయ పరోన్? నీ సాటి పరన్ సియ్లే గిర్ తయర్ మంతొన్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. ³⁸ అస్కె యేసు, “అబ! నిమె నా సాటి పరన్ సీంతియ? నా బారెతె నిమె, ‘వోర్ బోర్ ఆందురో టావ సెలె’ ఇంజెర్, మూండ్ జోకంగ్ లబడ్ వెహ బీగర్, నేట రాతున్ అసలె గొగ్డి కూసా. ఇద్ సతెమ్ ఆంద” ఇంజెర్ పేతుర్తున్ వెహ్తొర్.

బాబోనగ వోయ్ల్ సరి యేసు ఆందుర్

14 “మిరట్ మీ దిల్కున్ పరెసన్ ఆయ సియ్మట్. బగవంతనగ బరోస ఇరట్ అని నహ్గా గిర్ బరోస ఇరట్. ²నా బాబోన రోన్ వెలె కమ్రంగ్ మంతంగ్. అవెన్ తయర్ కీసి ఇల్లె, మునె సొంజెర్ మంతొన్. అహన్ సెల్వక్ ఇత్తెకె, మీకున్ వెహ్చి మనన్. ³నన సొంజి మీ సాటి జాగ తయర్ కీత పెజె, నన బగతె మందంతొనో, అగ మిరట్ గిర్ మన్లె, ఉందుది జోక వాసి, మీకున్ వోంతొన్. ⁴నన సొన్వల్ జాగత సరి మీకున్ టావయె” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్తొర్. ⁵అస్కె తోమల్, “పర్బు! నిమె బగ దాంతియో మాకున్ టావ సెలె. తె అగ సొన్వల్ సరి మాకున్ బహన్ వొడ్చి ఆయర్?” ఇంజెర్ ఇత్తొర్. ⁶అస్కె యేసు, “ననయె సరిత, సతెమ్న అని జీవత ఆందున్. నా బీగర్ బాబోనగ బోరె వాయ పరో. ⁷మిరట్ నాకున్ వొడ్చి కీందిట్తె, నా బాబోన్ గిర్ వొడ్చి మాందిట్. ఇంకె వోన్ సూడ్చిట్ అని వోర్ మీకున్ టావయె” ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

⁸ అస్కే పిలిప్, “మాకున్ బాబోన్ తోహ పర్బు. అచోరె మాకున్ ఆయర్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁹ తె యేసు పిలిపున్, “ఇంకె వేరి మీ సంగనె మంతోన్ తెరె నాకున్ వొడ్డి కియ్యిటియ్? నాకున్ సూడ్డోర్ వోర్, బాబోన్ సూడ్డె. ‘బాబోన్ మాకున్ తోహ’ ఇంజెర్ బహన్ ఘాసి కీసెర్ మంతి? ¹⁰ నన బాబోనగ అని బాబో నహా మంతోర్ ఇంజెర్ బహన్ కియ్యి కి బతల్? నన మీ సంగ వెహ్యుక్ గొస్టింగ్ నా ఇవతె వెహ్యుక్ సెలోన్. నా రోపా మన్వల్ బాబోయె తన్వంగ్ కామ్మ కియుసెర్ మంతోర్. ¹¹ బాబోనగ నన అని నహా బాబో మీరె మాసి మంతోమ్ ఇంజెర్ బహన్ కీమ్. నన వెహ్యుక్ గొస్టింగ్ పియ్యి బహన్ కియ్యెకె, నన కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ సూడ్చి తెర్ బహన్ కీమ్. ¹² నన బాబోనగ సాన్వడున్ హిందల్, నహా బహన్ ఇర్వల్ నన కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ కీంతోర్. వోర్ నన కీతన్ తెర్ డగుక్ కామ్మ కీంతోర్. ఇద్ గొస్టి సతెమ్ ఆంద్. ¹³ నా పోరొడె బతల్ తల్కకిట్ తెర్ మరిన్ హిందల్, బాబోన్ మాన్ పుటన్ సాటి, మిరట్ కోర్త్ తీర్ కీంతోన్. ¹⁴ మిరట్ నా పోరొడె బతల్ కోర్త్ గిర్ అదెన్ కీంతోన్.

యేసు పవిత్ర ఆత్మకున్ బారెతె వెహ్యుక్

¹⁵ “మిరట్ నాకున్ పెర్మ కీకిట్టె, నావ హుకుమ్ పియ్యి తాకంతిట్. ¹⁶ నా బద్లి మీకున్ మదల్ కీసెర్, బస్కెట్ మీ సంగ మన్లె, ఉందితున్ సారి కీమ్ ఇంజెర్ నన బాబోన్ వినంతి కీంతోన్. ¹⁷ అద్ మదల్

⁸ అస్కే పిలిప్, “మాకున బాబోన తోహ పర్బు. అచోరె మాకున ఆయర్” ఇన్జెర్ ఇత్తోర్. ⁹ తె యేసు పిలిపున, “ఇంకె వేరి మీ సడనె మంతోన తేరె నాకున వొడ్కి కియ్విటియ? నాకున సూడతొర్ వొర, బాబోన సూడతె. ‘బాబోన మాకున తోహ’ ఇన్జెర్ బహన పూసి కీసెర మంతి? ¹⁰ ననా బాబోనగా అని బాబో నహగా మంతొర ఇన్జెర్ బరోసా కియ్వి కి బతల? ననా మీ సడా వెహ్వలిక గొస్టిడ నా ఇచతె వెహ్చెర సెలొన. నా రోపో మ్వల బాబోయె త్వడ కామ్క కియసెర మంతొర. ¹¹ బాబోనగా ననా అని నహగా బాబో మీరె మాసి మంతొమ ఇన్జెర్ బరోసా కీమ్. ననా వెహ్తడ గొస్టిన పియ్సి బరోసా కియ్వెకె, ననా కీతడ మయ్తడ కామ్క సూడసి తేర బరోసా కీమ్. ¹² ననా బాబోనగా సొవ్డున హిందల, నహగా బరోసా ఇర్వల ననా కీతడ మయ్తడ కామ్క కీంతొర. వొర ననా కీతన తేర డగుక కామ్క కీంతొర. ఇడ గొస్టి సతెమ ఆంద. ¹³ నా పొరొడె బతల తల్కకిట్ తేర మరెన్ హిందల, బాబోన మాన పుటన సాటి, మిరట్ కోర్త్ తీర కీంతొన. ¹⁴ మిరట్ నా పొరొడె బతల కోర్త్కె గిర అదెన కీంతొన.

యేసు పవిత్రా ఆత్మతున బారెతె వెహ్వల

¹⁵ “మిరట్ నాకున పేర్మా కీకిట్టె, నావా హుకుమ పియ్సి తాకంతిట్. ¹⁶ నా బద్లి మీకున మదత్ కీసెర, బస్కెట్ మీ సడా మన్లె, ఉందితున సారి కీమ్ ఇన్జెర్ ననా బాబోన వినంతి కీంతొన.

17 అద మదత కియవల పవిత్తా ఆత్మా ఆంద. సతెమున్ బారెతె అద్ మీకున్ వెహంత. ఇదెన్ హిందల్, మీకున్ బగవంతనా ఆత్మా టావా. అద ఆత్మా ఇంకె మీ సడ్రా మంతా అని మల్లా మీ రోపో మందంతా. బతి దునియతుర తాన్ సూడసెర సెలూర అని కరి కిసెర సెలూర. అదెన్ సాటి వూర, అద ఆత్మతున్ వొప్పర్.

18 “మీకున్ పోసటిర్ దాత్ సుటి మిహ్గా వాంతొన్. 19 ఉండె కహి రొజ్కె ఇద దునియతుర నాకున్ బస్కెనె సూడూర. బతి మిరట్ నాకున్ సూడంతిట్. బారితెకె ననా పిస్తా తీరె, మిరట్ గిర్ పిసంతిట్. 20 అద నెటి ననా బాబొనగా, మిరట్ నహ్గా అని ననా మిహ్గా మంతొన్ ఇన్జెర కరి కింతిట్. 21 నావడ హుక్ముక్ వొప్సి, అవెన్ పియిస్ తాక్వల నాకున్ లాడ కింతొర్. నాకున్ పెర్మా కియవన్ నా బాబొ పెర్మా కింతొర్. ననా గిర్ వొన్ లాడ కిసి, నావా ననయ వెహ్చి తొహంతొన్” ఇన్జెర వెహ్తొర్. 22 అస్కె యూదల్ (వెర్ ఇస్కరియోత్ నాటనొర్ యూదల్ ఆయొర్), “పర్బు! దునియతున్ ఆయ్వా సిరిప మాకె బారి పావె మాంతొన్ ఇంతి?” ఇన్జెర యెసున్ పూసి కింతొర్. 23 తె యెసు, “నాకున్ పెర్మా కియవల నావా గొస్టి పియిస్ తాకంతొర్. ఆతొన్ నా బాబొ లాడ్ కింతొర్. వోస్ వాసి మమెట్ మందంతామ్. 24 బతి నాకున్ పెర్మా కియొర్ వోర్, నావ గొస్టి పియిస్ తాకొర్. మిరట్ కేంజ్చలిక్ గొస్టింగ్ నావంగ్ ఆయొంగ్ బతి, నాకున్ సారి కియవల బాబొనడ ఆందొడ.

కియ్యల్ పవిత్త ఆత్మ అంద్. సతెమున్ బారెతె అద్ మీకున్ వెహంత. ఇదెన్ హిందల్, మీకున్ బగవంతన ఆత్మ టావ. అద్ ఆత్మ ఇంకె మీ సంగ మంత అని మర్ల మీ రోపా మందంత. బతి దునియతుర్ తాన్ సూడ్యర్ సెలూర్ అని కరి కీసెర్ సెలూర్. అదెన్ సాటి వూర్, అద్ ఆత్మతున్ వొప్పర్.

18 “మీకున్ పోసటిర్ దాత్ సుటి కియొన్. మిహ్గా వాంతొన్. 19 ఉండె కహి రోజ్కె ఇద్ దునియతుర్ నాకున్ బస్కెనె సూడూర్. బతి మిరట్ నాకున్ సూడంతిట్. బారెతెకె నన పిస్త తీరె, మిరట్ గిర్ పిసంతిట్. 20 అద్ నేటి నన బాబొనగ, మిరట్ నహ్గా అని నన మిహ్గా మంతొన్ ఇంజెర్ కరి కింతిట్. 21 నావంగ్ హుక్ముక్ వొప్సి, అవెన్ పియిస్ తాక్వల్ నాకున్ లాడ్ కింతొర్. నాకున్ పెర్మా కియ్యన్ నా బాబొ పెర్మా కింతొర్. నన గిర్ వోన్ లాడ్ కీసి, నావ ననయ వెహ్చి తొహంతొన్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. 22 అస్కె యూదల్ (వేర్ ఇస్కరియోత్ నాటనొర్ యూదల్ ఆయొర్), “పర్బు! దునియతున్ ఆయ్య సిరిప్ మాకె బారి పావె మాంతొన్ ఇంతి?” ఇంజెర్ యెసున్ పూసి కింతొర్. 23 తె యెసు, “నాకున్ పెర్మా కియ్యల్ నావ గొస్టి పియిస్ తాకంతొర్. అతొన్ నా బాబొ లాడ్ కింతొర్. వోస్ వాసి మమెట్ మందంతామ్. 24 బతి నాకున్ పెర్మా కియొర్ వోర్, నావ గొస్టి పియిస్ తాకొర్. మిరట్ కేంజ్చలిక్ గొస్టింగ్ నావంగ్ ఆయొంగ్ బతి, నాకున్ సారి కియ్యల్ బాబొనంగ్ ఆందుంగ్. 25 నన

మీ సంగ మనెకెనె, ఇవ్ గొస్టింగ్ మీకున్ వెహ్లాన్. ²⁶ బతి బాబో నా పొరొడె సారి కియ్యల్ పవిత్ర ఆత్మ మీకున్ సమ్మె కరుసంత. అని అద్ నన వెహ్లాంగ్ సమ్మెన్ గిర్ మీకున్ హేతు కియుసంత.

²⁷ “సాంతితున్ మీకున్ సీసి దాంతాన్. నావ సాంతితునె మీకున్ సీసెర్ మంతాన్.* దునియ సీసెర్ మత్త తీర్ నన మీకున్ సీసెర్ సెలాన్. మీవంగ్ దిల్కున్ తకపిక ఆయ సియ్యట్ అని వెరిమట్. ²⁸ ‘నన సాంజి, మిహ్ వాంతాన్’ ఇంజెర్ వెహ్లా గొస్టి కేంజిట్. బాబో నాకున్ తెర్ డగుర్-పాన్ వాలె ఆత కాడ్కి, మిరట్ నాకున్ లాడ్ కీతెకె, బాబోనగ సాంజెర్ మంతార్ ఇంజెర్ వెలె ఆనంద్ మందిట్. ²⁹ మిరట్ బరోస ఇర్కిట్ ఇంజెర్ ఇవ్ జర్నక్ మునెన్, వెహ్లా మంతాన్. ³⁰ ఇద్ దునియతొర్ అదికారి సయ్యన్ వాసెర్ మంతార్. అదెన్ సాటి ఉండె వెలె జేట్ మీ సంగ వడ్కాన్. నా పొరొ వోన్ బతయ్ అదికార్ సెలె. ³¹ బతి నన బాబోన్ లాడ్ కీసెర్ మంతాన్ ఇంజెర్, ఇద్ దునియతుర్కున్ కరె మానల్, బాబోన హుకుమున్ పియ్యనె ఇహిన్ కీసెర్* మంతాన్. తేదట్! ఇగెటల్ దాకట్” ఇంజెర్ ఇత్తార్.

²⁵ ననా మీ సడా మనెకెనె, ఇవ్ గొస్టింగ్ మీకున్ వెహ్లాన్. ²⁶ బతి బాబో నా పొరొడె సారి కియ్యల్ పవిత్రా ఆత్మా మీకున్ సమ్మె కరుసంత. అని అద్ ననా వెహ్లాంగ్ సమ్మెన్ గిర్ మీకున్ హేతు కియ్యసంత.

²⁷ “సాంతితున్ మీకున్ సీసి దాంతాన్. నావా సాంతితునె మీకున్ సీసెర్ మంతాన్.* దునియా సీసెర్ మత్తా తీర్ ననా మీకున్ సీసెర్ సెలొన్. మీవడ దిలకున్ తకపికా ఆయా సియ్యట్ అని వెరిమట్. ²⁸ ‘ననా సొన్జి, మిహ్గా వాంతాన్’ ఇంజెర్ వెహ్లా గొస్టి కేన్జిట్. బాబో నాకున్ తెర్ డగుర్-పాన్ వాలె ఆత్మా కాడ్కి, మిరట్ నాకున్ లాడ్ కీతెకె, బాబోనగ సొన్జెర్ మంతార్ ఇంజెర్ వెలె ఆనంద్ మందెట్. ²⁹ మిరట్ బరోసా ఇర్కిట్ ఇంజెర్ ఇవ్ జర్వక్ మునెన్, వెహ్చెర్ మంతాన్. ³⁰ ఇద్ దునియతొర్ అదికారి సయ్యన్ వాసెర్ మంతార్. అదెన్ సాటి ఉండె వెలె జెల్ మీ సడా వడ్కోన్. నా పొరొ వొన్ బతయ్ అదికార్ సెలె. ³¹ బతి ననా బాబోన లాడ్ కీసెర్ మంతాన్ ఇంజెర్, ఇద్ దునియతుర్కున్ కరె మానల్, బాబోనా హుకుమున్ పియ్యసె ఇహిన్ కీసెర్* మంతాన్. తేదట్! ఇగెట్ల దాకట్” ఇంజెర్ ఇత్తార్.

* 14:27 ఇద్ బగవంతన సాంతి ఆంద్. యోహెజ్కల్ 37:24-28 * 14:31 ఇత్తెకె నాకున్ దునియతుర్ కెయ్ సయ్యన్ జక్కున్, నావ నన హుక్కి కీంతాన్.

* 14:27 ఇద్ బగవంతనా సాంతి ఆంద్. యెహెజ్కెల్ 37:24-28 * 14:31 ఇత్తెకె నాకున్ దునియతురా కెయ్ సయ్యన్ జక్కున్, నావా ననా హుక్కి కీంతాన్.

యేసుయే కరల వేలి ఆందుర

15 సిస్యలెర యేసున సడా అहन సొన్జెర మనేకె, “ననా కరల ఆడుర వేలితా ఆందున. నా బాబో అద ఆడుర వాడితున మాలకల ఆందుర. ²నహ్గటల కోడ్సి, ఆడుర్క సాదోడ అవ కాందన బాబో పాసి వాటంతోర. సాద్వలిక కాందన ఉండె ఇచుర వేలె సాదనా ఇన్జెర అవెనడ కోడ్డిడ కత్రి కీంతోర. ³ననా మీకున వేహ్తడ గొస్టిన్ హిందల, మీవడ పాప్క ఇవలిక కోడ్డిడ కత్రిె మాసి, సుదుడ ఆసి తయర మంతి. ⁴నహ్గా ఉంది ఆసి మంట్. మిహ్గా ననా మందతొన. కాదా ఆడుర వేలితగా జోడె మాసి మందా బీగర బహ్తె సాదోయో, అహ్నే నహ్గా ఉంది ఆసి మందా బీగర మిరట చోకోట్నడ కామ్క కియా పర్వెట్.

⁵“ననా ఆడుర వేలితా ఆందున. మిరట నహ్గా కోడ్స్టడ కాందడ ఆందెట్. బోర్తె నహ్గా మందతోరొ అని వొన్గా ననా మందతొనో, వోర ఉండె వేలె చోకోట్నడ కామ్క కీంతోర. నాకున ట్రే మాసి మిరట బతయ కియా పర్వెట్. ⁶బోర్తె నహ్గా మనోరొ, వోర పాసి వాడ్తా కాదా వత్తపినయ వత్తంతోర. ఆతడ వత్తడ కాందన మాయనలెర మీరి కీసి తడ్మితగా వాటంతెర అని అవ వేంతడ. ⁷నహ్గా మిరట అని మిహ్గా నావడ గొస్టిడ మత్తెకె, మీకున ఇస్టమ వాతతున కోరెట్. అద మీకున పుంత్తా. ⁸మిరట చోకోట్నడ కామ్క కియవడున హిందల, నా బాబోన మయా వాంతా.

యేసుయే కరల్ వేలి ఆందుర్

15 సిస్యలెర యేసున్ సంగ అహన్ సొంజెర్ మనెకె, “నన కరల్ ఆంగుర్ వేలిత ఆందున్. నా బాబో అద్ ఆంగుర్ వాడితున్ మాల్కల్ ఆందుర్. ²నహ్గటల్ కొడ్సి, ఆంగుర్క సాదొంగ్ అవ్ కాందన్ బాబో పాసి వాటంతోర్. సాద్వలిక్ కాందన్ ఉండె ఇమర్ వెలె సాదన ఇంజెర్ అవెనంగ్ కొడ్డింగ్ కత్రి కీంతోర్. ³నన మీకున్ వెహ్తంగ్ గొస్టిన్ హిందల్, మీవంగ్ పాప్క్ ఇన్వలిక్ కొడ్డింగ్ కత్రిె మాసి, సుదుడ్ ఆసి తయర్ మంతిట్. ⁴నహ్గ ఉంది ఆసి మంట్. మిహ్గ నన మందంతోన్. కాంద ఆంగుర్ వేలితగ జోడె మాసి మంద బీగర్ బహ్నై సాదొయొ, అహ్నై నహ్గ ఉంది ఆసి మంద బీగర్ మిరట్ చోకోట్నంగ్ కామ్క్ కియ పర్వెట్.

⁵“నన ఆంగుర్ వేలిత ఆందున్. మిరట్ నహ్గ కొడ్స్టంగ్ కాందంగ్ ఆందిట్. బోర్తె నహ్గ మందంతోరొ అని వోన్ నన మందంతోనొ, వోర్ ఉండె వెలె చోకోట్నంగ్ కామ్క్ కీంతోర్. నాకున్ టూటె మాసి మిరట్ బతయ్ కియ పర్వెట్. ⁶బోర్తె నహ్గ మనోరొ, వోర్ పాసి వాడ్త కాంద వత్తపినయ్ వత్తంతోర్. ఆతంగ్ వత్తంగ్ కాందన్ మాయ్లెర్ మీరి కీసి తడ్మితగ వాటంతెర్ అని అవ్ వేంతంగ్. ⁷నహ్గ మిరట్ అని మిహ్గ నావంగ్ గొస్టింగ్ మత్తెకె, మీకున్ ఇస్టమ్ వాతతున్ కోరెట్. అద్ మీకున్ పుటంత. ⁸మిరట్ చోకోట్నంగ్ కామ్క్ కియ్వుడున్ హిందల్, నా బాబోన్ మయ్ వాంత. ఇవ్ సూడ్సి,

మిరట్ నా సిస్యలిర్ ఇంజెర్ దుస్సుర్ కరి కీంతెర్. ⁹బాబో నాకున్ బహన్ లాడ్ కీతారా, అహ్నా నన మీకున్ లాడ్ కీతాన్. నావ లాడ్గ నిల్పి మంట. ¹⁰నన బహన్ బాబోనంగ్ హుకుమ్మి. పియ్యి, తాక్సెర్ బాబోన లాడ్గ నిల్పి మత్తానా, అహ్నా మిరట్ గిర్ నావంగ్ హుకుమ్మి. పియ్యి తాకకిత్తె, నావ లాడ్గ నిల్పి మందంతిట్. ¹¹నావ ఆనంద్ మీ రొపా మందన అని అద్ ఆనంద్ బర్పుర్ ఆయన ఇంజెరిన్, ఇవ్ గొస్టింగ్ మీకున్ వెహ్చెర్ మంతాన్.

¹²“నన మీకున్ లాడ్డె సూడ్త తీరె, మిరట్ గిర్ వారాన్ వారార్ పెర్మతె సూడన. ఇదె నావ హుకుమ్ ఆంద్. ¹³సోప్తలిర్ సాటి తన్వ పరన్ సియ్యడన్ తెర్ అదిక్ పెర్మ కియ్యల్ బోరె పెర్మార్. ¹⁴నన మీకున్ హుకుమ్ సీత తీర్ తాక్తె, మిరట్ నావర్ సోప్తలిర్ ఆసి మందంతిట్. ¹⁵నన ఇంగడల్ మీకున్ దాసిర్ ఇంజి కేయ్యక్నే, సోప్తలిర్ ఇంజెర్ కేయంతాన్. బారితెకె మార్కనంగ్ పిల్స్ దాసిర్కున్ టావ మనా. బతి నన నా బాబోనల్ కేంజ్టింగ్ సమ్మె గొస్టింగ్ మీకున్ వెహ్చాన్. ¹⁶నాకున్ మిరట్ ఆచ్మకి బతి, ననయ్ మీకున్ ఆచ్చి, నేమి కీతాన్. బస్సెట్ నిచ్చి మన్వల్ పండి సినల్ మిరట్ చొక్కొట్టంగ్ కామ్మి కియన ఇన్వలె నావ ఇవ. అహ్నా కీతెకె, నా పొరొడె బాబోన్ బతల్ తర్కెకె గిర్, అద్ మీకున్ పుటంత. ¹⁷మిరట్ వారాన్ వారార్ పెర్మ కియన ఇంజెరిన్ ఇద్ హుకుమ్ మీకున్ సీతాన్.

ఇవ సూడ్సి, మిరట్ నా సిస్యలిర్ ఇంజెర్ దుస్సుర్ కరి కీతెర్. ⁹బాబో నాకున బహన లాడ కీతోరో, అహ్నే ననా మీకున లాడ కీతోన. నావా లాడదగా నిల్సి మం. ¹⁰ననా బహ్నే బాబోనడ హుక్మక్ పియ్సి, తాక్సెర్ బాబోనా లాడదగా నిల్సి మత్తోనో, అహ్నే మిరట్ గిర్ నావడ హుక్మక్ పియ్సి తాక్కిత్తె, నావా లాడదగా నిల్సి మందత్తి. ¹¹నావా ఆనంద మీ రోపో మందనా అని అద ఆనంద బర్పుర్ ఆయనా ఇంజెరెన, ఇవ గొస్టిడ మీకున వెహ్చెర్ మత్తోన.

¹²“ననా మీకున లాడదె సూడ్తా తీరె, మిరట్ గిర్ వోరోన వోరోర్ పెర్మతె సూడనా. ఇదె నావా హుక్మ ఆంద. ¹³సోప్తలిర్ సాటి తంవా పరన సియ్విడన తేర్ అదిక్ పెర్మా కియ్విల బోరె సేలోర్. ¹⁴ననా మీకున హుక్మ సీతా తీర్ తాక్తేకే, మిరట్ నావర్ సోప్తలిర్ ఆసి మందత్తి. ¹⁵ననా ఇడెడల్ మీకున దాసిర్ ఇన్జి కేయ్వికే, సోప్తలిర్ ఇంజెర్ కేయ్తోన. బారితేకే మాలక్నడ పిల్న్క్ దాసిర్కున టావా మనో. బతి ననా నా బాబోనల్ కేన్జ్త్డ సమ్మో గొస్టిడ మీకున వెహ్తోన. ¹⁶నాకున మిరట్ ఆచ్మకి బతి, ననయ మీకున ఆచ్చి, నేమి కీతోన. బస్కెట్ నిచ్చి మంవల్ పడి సీనల్ మిరట్ చొకోట్నడ కామ్క్ కియనా ఇంవలె నావా ఇచా. అహ్న కీతేకే, నా పోరోడె బాబోన బతల్ తల్తేకే గిర్, అద మీకున పుంత్తా. ¹⁷మిరట్ వోరోన వోరోర్ పెర్మా కియనా ఇంజెరెన ఇద హుక్మ మీకున సీతోన.

దునియతూర్ మీకున్ మెచుర్

18 “దునియతూర్ మీకున్ మెచువేకె, మీకున్ తేర్ మునె నాకున్ మెచ్చెకె, మీకున్ మెచ్చెకె ఇంజెర్ హేతు ఇరట్. 19 మిరట్ దునియతూర్ దాత్ మన్మడ ఇత్తెకె, వూర్ మీకున్ పసంద కీందె. బతి మిరట్ దునియతూర్ ఆయ్విట్. బారితేకె మీకున్ దునియతుగ్గటల్ ఆచ్తొన్. అదెన్ సాటిన్ ఇద దునియతూర్ మీకున్ పసంద కియర్. 20 ‘దాసి తవోర్ మాలకన్ తేర్ డుగర్ ఆయోర్’ ఇన్జి, ఇదెన్ మునె వేహ్తా గోస్టితున్ హేతు ఇరట్. లోకుర్ నాకున్ దుక్సా బొగి కియస్తా కాడ్కి, మీకున్ గిర్ దుక్సా బొగి కియస్తే. వూర్ నావా గోస్టి పియ్సి తాత్తెకె, మీవా గిర్ గోస్టి పియ్సి తాత్తే. 21 నాకున్ రోహ్తొర్ బాబొన్ వూర్ వోడ్కి కియ్వా కాడ్కి, నా హిందల్ ఇవ్ సమ్దో మీకున్ కీందె.

22 “ననా బోదా వేహ్లె వాయ్వక ఇత్తెకె, వూర్ పోరో పాప్నా కసుర్ మవేకె సొండు. బతి ననా వాతా కాడ్కి, ఇంకె వూర్కున్ తమ్వా పాప్నా కసుడల్ తపుసియ్లె మోకా సేలె. 23 నాకున్ మెచోర్ వోర్, నా బాబొన్ గిర్ మెచోర్. 24 బోరె కియర్ అవ్ చమత్కార్క్ ననా కియ్వక ఇత్తెకె, వూర్గా పాప్నా కసుర్ మవేకె సొండు. బతి ననా కీత్తడ చమత్కార్క్ వూర్ సూడతే. తేర్ బతి నాకున్ అని నా బాబొన్ మెచ్చెర్ సేలర్. 25 ‘బతయ్ కారన్ సేల్వేకె గిర్ నాకున్ మెచ్చెర్ సేలర్’ ఇన్జెర్ దర్మా-గ్రన్తా వచన్ బర్పర్ ఆయన్ సాటిన్ ఇహిన్ జగ్తా. 26 బాబొన్ గట్ల మీకున్ మదత్ కియ్లె

దునియతూర్ మీకున్ మెచుర్

18 “దునియతూర్ మీకున్ మెచ్చెకె, మీకున్ తేర్ మునె నాకున్ మెచ్చెకె ఇంజెర్ హేతు ఇరట్. 19 మిరట్ దునియతూర్ దాత్ మన్మడ ఇత్తెకె, వూర్ మీకున్ పసంద కీందె. బతి మిరట్ దునియతూర్ ఆయ్విట్. బారితేకె మీకున్ దునియతుగ్గటల్ ఆచ్తొన్. అదెన్ సాటిన్ ఇద దునియతూర్ మీకున్ పసంద కియర్. 20 ‘దాసి తవోర్ మాలకన్ తేర్ డుగర్ ఆయోర్’ ఇంజి, ఇదెన్ మునె వేహ్తా గోస్టితున్ హేతు ఇరట్. లోకుర్ నాకున్ దుక్సా బొగి కియస్తా కాడ్కి, మీకున్ గిర్ దుక్సా బొగి కియస్తే. వూర్ నావా గోస్టి పియ్సి తాత్తెకె, మీవా గిర్ గోస్టి పియ్సి తాత్తే. 21 నాకున్ రోహ్తొర్ బాబొన్ వూర్ వోడ్కి కియ్వా కాడ్కి, నా హిందల్ ఇవ్ సమ్దో మీకున్ కీందె.

22 “ననా బోదా వేహ్లె వాయ్వక ఇత్తెకె, వూర్ పోరో పాప్నా కసుర్ మవేకె సొండు. బతి ననా వాతా కాడ్కి, ఇంకె వూర్కున్ తమ్వా పాప్నా కసుడల్ తపుసియ్లె మోకా సేలె. 23 నాకున్ మెచోర్ వోర్, నా బాబొన్ గిర్ మెచోర్. 24 బోరె కియర్ అవ్ చమత్కార్క్ ననా కియ్వక ఇత్తెకె, వూర్గా పాప్నా కసుర్ మవేకె సొండు. బతి ననా కీత్తంగ్ చమత్కార్క్ వూర్ సూడతే. తేర్ బతి నాకున్ అని నా బాబొన్ మెచ్చెర్ సేలర్. 25 ‘బతయ్ కారన్ సేల్వేకె గిర్ నాకున్ మెచ్చెర్ సేలర్’ ఇంజెర్ దర్మా-గ్రన్తన్ వచన్ బర్పర్ ఆయన్ సాటిన్ ఇహిన్ జగ్త. 26 బాబొన్ గట్ల

మీకున్ మదల్ కియ్యె పవిత్ర ఆత్మతున్ రొహంతోన్. అద్ వాత పెజె నా బారెత సత్తు గవ మీకున్ వెహంత. ²⁷మిరట్ గిర్ నా బారెత గవ వెహంతిట్. బారితెకె, మొదొల్ నా సంగ మత్తుర్ అందిట్.

16 “మిరట్ బరోసత్ బహ్మ మాయ్కెన్ మందన ఇంజెరెన్ ఇవ్ గొస్టింగ్ వెహన్. ²వూర్ మీకున్ సమాజ్జల్* అలది వాటంతెర్. మీకున్ జక్వల్ హర్ వారో తన బగవంతన సేవ కీసెర్ మంతాన్ ఇన్వల్ వకత్ వాసెర్ మంత. ³బాబోన్ అని నాకున్ వూర్ కరి కియ్య కాడ్కి, ఇహిన్ కీంతెర్. ⁴ఇహిన్ జర్గెనెకె, ఇవెన్ బారెత మునెనె మీకున్ వెహన్ ఇంజెర్ హేతు కీకిట్, ఇంజి వెహ్మర్ మంతాన్.

పవిత్ర ఆత్మతుంగ్ కామ్మ

“ఇహంగ్ రోజ్క్ నన మీ సంగనె మత్తు కాడ్కి, మొదొల్ ఇవ్ గొస్టిన్ బారెత వెహ్మకి. ⁵బతి ఇంకె నన నాకున్ రొహ్మల్ బాబోనగ సొంజెర్ మంతాన్. తెర్ బతి, మిహ్మట్ వారో గిర్ ‘నిమె బగ దాంతి?’ ఇంజెర్ పూసి కీసెర్ సెల్విట్. ⁶ఇవ్ గొస్టింగ్ నన మీకున్ వెహ్మ కాడ్కి, మీవంగ్ దిల్క్ పూరొ దుక్కుతె నించి మంతంగ్. ⁷నన సొత్తెకెన్, మీకున్ పాయ్ అంత. నన సొంద బీగర్, మీ సంగ మంజి మదల్ కియ్యల్ పవిత్ర ఆత్మ మిహ్మ వాయ్. నన సొత్తెకెన్ అద్ ఆత్మతున్ మిహ్మ రొహంతోన్. ఇద్ సతెమ్ అంద్.

* 16:2 సమాజ్జల్: గ్రీకు బాసతగ సునగొక్తుల్ ఇంజెర్ మందంత.

పవిత్రా ఆత్మతున రోహంతొన. అద వాతా పెజె నా బారెతా సత్తా గవా మీకున వెహంతా. ²⁷మిరట్ గిర్ నా బారెతె గవా వెహంతిట్. బారితెకె, మోదొడల నా సడా మత్తుర్ ఆందెట్.

16 “మిరట్ బరోసతల బహ్మకె మాయ్కెనె మందనా ఇన్జెరెనె ఇవ్ గొస్టిడ్ వెహతొన. ²వూర్ మీకున సమాజ్నల్* అలది వాటెతెర్. మీకున జక్వల హర్ వొరొర తనా బగవంతనా సేవా కీసెర మంతొన ఇవల వకత వాసెర మంతా. ³బాబొన అని నాకున వూర్ కరి కియ్వా కాడ్కి, ఇహిన కీతెర్. ⁴ఇహిన జగ్నెకె, ఇవెన బారెతె మునెనె మీకున వెహతొన ఇన్జెరె హేతు కీకిట్, ఇన్జి వెహ్చెర మంతొన.

పవిత్రా ఆత్మతడ కామ్మ

“ఇచొడ రొజ్క ననా మీ సడనె మత్తా కాడ్కి, మోదొల ఇవ్ గొస్టిన్ బారెతె వెహ్మకి. ⁵బతి ఇంకె ననా నాకున రొహ్మల బాబొనగా సొన్జెర మంతొన. తెర బతి, మిహ్మట్ల వొరొర గిర్ ‘నిమె బగా దాంతి?’ ఇన్జెరె పూసి కీసెర సెల్విట్. ⁶ఇవ్ గొస్టిడ్ ననా మీకున వెహ్తా కాడ్కి, మీవడ దిల్క పూరొ దుక్సతె నిన్చి మంతడ. ⁷ననా సొత్తెకెన, మీకున పాయ్దా ఆంతా. ననా సొందా బీగర్, మీ సడా మన్జి మదత్ కియ్వల పవిత్రా ఆత్మా మిహ్మా వాయొ. ననా సొత్తెకెన అద ఆత్మతున మిహ్మా రోహంతొన.

* 16:2 సమాజ్నల్: గ్రీకు బాసతగా సునగొకనల ఇన్జెరె మందతా.

ఇద సతేమ ఆంద. ⁸ అద పవిత్రా ఆత్మా వాసి, పాపున బారెతె, నియతున బారెతె అని తస్వతున బారెతె దునియతురకున తోహంతా. ⁹ నా పొరో బరోసా ఇర్వా కాడ్కి, వూర పాప కీతెర ఇన్జెర పవిత్రా ఆత్మా తోహంతా. ¹⁰ ననా బాబొనగా దాంతోన* అని ఇడెడల నాకున మిరట సూడ్వా కాడ్కి, ననా నియతునా ఇన్జెర అద పవిత్రా ఆత్మా తోహంతా. ¹¹ ఇద దునియతుర అదికారి సయత్తున తస్వా జగ్తా. అదెన సాటి, బగవంతల గిర ఇద దునియతురకున తస్వా కీంతోర ఇన్జెర పవిత్రా ఆత్మా తోహంతా. ¹² ననా మీకున వెహ్తలిక ఉండె వెలె గొస్టిడ మంతడ బతి, మిరట అవెన సోసి కియా పర్వెట్. ¹³ అద పవిత్రా ఆత్మా వాసి, సతేమున బారెతె వెహంతా. అద మీకున బర్పూర సత్తెకె తాకుసంతా. అద తంవా తనయ బతయ వెహొ. తనా కెన్జెత్తడ అవెనె వెహంతా. బవెసత్తె జగ్వలికున బారెతె గిర వెహంతా. ¹⁴ అద ఆత్మా ననా వెహ్తడ గొస్టిడ యెచ్చి మీకున వెహ్తా కాడ్కి, నాకున మాన పుటంతా. ¹⁵ బాబొనగా మవలిక సమ్దో గిర నావడ ఆంతడ. అదెన సాటి, పవిత్రా ఆత్మా ననా వెహ్తనల యెచ్చి వెహంతా ఇత్తోన.

⁸ అద్ పవిత్ర ఆత్మ వాసి, పాపున్ బారెతె, నియతున్ బారెతె అని తస్వతున్ బారెతె దునియతుర్కున్ తోహంత. ⁹ నా పొరో బరోస ఇర్వ కాడ్కి, వూర్ పాప్ కీతెర్ ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మ తోహంత. ¹⁰ నన బాబొనగ దాంతోన్* అని ఇంగెడల్ నాకున్ మిరట్ సూడ్వ కాడ్కి, నన నియత్తున ఇంజెర్ అద్ పవిత్ర ఆత్మ తోహంత. ¹¹ ఇద్ దునియతోర్ అదికారి సయత్తున్ తస్వ జగ్త. అదెన్ సాటి, బగవంతల్ గిర్ ఇద్ దునియతుర్కున్ తస్వ కీంతోర్ ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మ తోహంత. ¹² నన మీకున్ వెహ్తలిక్ ఉండె వెలె గొస్టింగ్ మంతంగ్ బతి, మిరట్ అవెన్ సోసి కియ పర్వెట్. ¹³ అద్ పవిత్ర ఆత్మ వాసి, సతేమున్ బారెతె వెహంత. అద్ మీకున్ బర్పూర్ సత్తెకె తాకుసంత. అద్ తస్వ తనయ బతయ వెహొ. తన కేంజుంగ్ అవెనె వెహంత. బవెసత్తె జగ్వలికున్ బారెతె గిర్ వెహంత. ¹⁴ అద్ ఆత్మ నన వెహ్తంగ్ గొస్టింగ్ యేచ్చి మీకున్ వెహ్త కాడ్కి, నాకున్ మాన్ పుటంత. ¹⁵ బాబొనగ మన్వలిక్ సమ్దో గిర్ నావంగ్ ఆంతంగ్. అదెన్ సాటి, పవిత్ర ఆత్మ నన వెహ్తనల్ యేచ్చి వెహంత ఇత్తోన్.

* **16:10** బాబొ బగవంతనగా సొన్జి తినా బగ్లా ఉచ్చి రాజ తాకుసంతోర. (హెబ్రి 8:1) ఇహిన బగవంతన సడా ఉచ్చి మవల తరికా వొర నియత్తోర (1వా యోహన్ 2:1-2) ఇన్జెర తోహంతా.

* **16:10** బాబొ బగవంతనగ సొంజి తిన బగ్ల ఉచ్చి రాజ్ తాకుసంతోర్. (హెబ్రి 8:1) ఇహిన్ బగవంతన్ సంగ ఉచ్చి మన్వల్ తరిక వోర్ నియత్తోర్ (1వ యోహాన్ 2:1-2) ఇంజెర్ తోహంత.

దుక్కు సొంజి ఆనంద్ వాయ్యర్

16 “కహి రోజ్క్ ఆత పెజె నాకున్ మిరట్ సూడ్విట్. బతి ఉండె కహి రోజ్క్ ఆత పెజె నాకున్ సూడంతిట్” ఇంజెర్ సిస్యలిరకున్ వెహ్తొర్. 17 ఇద్ గొస్టి కేంచి కహితున్ సిస్యలిర్, “కహి రోజ్క్ ఆత పెజె నాకున్ మిరట్ సూడ్విట్. బతి ఉండె కహి రోజ్క్ ఆత పెజె నాకున్ సూడంతిట్. నన బాబొనగ దాంతొన్’ ఇంజెర్ మా సంగ బతతున్ సాటి వెహ్తొర్ మంతొర్?” ఇంజెర్ తమ్మ తమ వడ్కెతెర్. 18 “కహి రోజ్క్ ఆత పెజె ఇంజెర్ బతతున్ బారెతె వెహ్తొర్ మంతొర్? వోర్ వెహ్తొర్ గొస్టి మాకున్ అర్తమ్ ఆసెర్ సెలె” ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

19 తనకున్ పూసి కియె ఆయ్యర్ గొస్టితున్ యేసు కరి కీసి, “కహి రోజ్క్ ఆత పెజె నాకున్ మిరట్ సూడ్విట్. బతి ఉండె కహి రోజ్క్ ఆత పెజె నాకున్ సూడంతిట్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్ గొస్టితున్ బారెతె మీవ మిరట్ బతంగ్ వడ్కెసెర్ మంతిట్?” ఇంజెర్ ఉల్టా వూర్కున్ పూసి కీతొర్. 20 అని, “మిరట్ దుక్కుతె ఆడంతిట్ బతి, దునియ ఆనంద్ యేతంత. మిరట్ ఆడంతిట్ బతి, మీ దుక్కుమారిసి ఆనంద్ ఆయర్. ఇద్ సెతమ్ ఆంద్. 21 వెయ్యె యేర్ పూర్వత్ గట్టు వాత కాడ్కి, వాతంగ్ నొపిన దుక్కుతున్ బోగి మాంత. బస్కెతె మొడ్డె సెలెకె మొడ్డెన్ జల్మ సీంతయె, అస్కె దునియతె ఉంది జీవతున్ జల్మ సీతొన్ ఇన్వర్ ఆనంద్, తన బోగి మాత దుక్కుతున్

దుక్సా సొన్జి ఆనంద్ వాయ్వల

16 “కహి రోజ్క్ ఆతా పెజె నాకున్ మిరట్ సూడ్విట్. బతి ఉండె కహి రోజ్క్ ఆతా పెజె నాకున్ సూడంతిట్” ఇంజెర్ సిస్యలిరకున్ వెహ్తొర్. 17 ఇద్ గొస్టి కేంచి కహితున్ సిస్యలిర్, “కహి రోజ్క్ ఆతా పెజె నాకున్ మిరట్ సూడ్విట్. బతి ఉండె కహి రోజ్క్ ఆతా పెజె నాకున్ సూడంతిట్. ననా బాబొనగా దాంతొన్’ ఇంజెర్ మా సడా బతతున్ సాటి వెహ్తొర్ మంతొర్?” ఇంజెర్ తమ్మా తమా వడ్కెతెర్. 18 “కహి రోజ్క్ ఆతా పెజె’ ఇంజెర్ బతతున్ బారెతె వెహ్తొర్ మంతొర్? వోర్ వెహ్తొర్ గొస్టి మాకున్ అర్తమ్ ఆసెర్ సెలె” ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

19 తనకున్ పూసి కియె ఆయ్యల గొస్టితున్ యేసు కరి కీసి, “కహి రోజ్క్ ఆతా పెజె నాకున్ మిరట్ సూడ్విట్. బతి ఉండె కహి రోజ్క్ ఆతా పెజె నాకున్ సూడంతిట్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్ గొస్టితున్ బారెతె మీవా మిరట్ బతడ వడ్కెసెర్ మంతిట్?” ఇంజెర్ ఉల్టా వూర్కున్ పూసి కీతొర్. 20 అని, “మిరట్ దుక్కుతె ఆడంతిట్ బతి, దునియా ఆనంద్ యేతంత. మిరట్ ఆడంతిట్ బతి, మీ దుక్సా మారిసి ఆనంద్ ఆయర్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. 21 వెయ్యె యేర్ పూర్వల్ గడ్కా వాతా కాడ్కి, వాతడ నొపినా దుక్కుతున్ బొగె మాంత. బస్కెతె మొడ్డె సెలెకె మొడ్డెన్ జల్మా సీంతయో, అస్కె దునియతె ఉంది జీవతున్ జల్మా సీతొన్ ఇన్వల ఆనంద్, తనా బొగె మాతా దుక్కుతున్

మన్నాతా. ²² అహ్నే మిరట ఇంకె దుకసా యెచ్చెర మంతి. బతి మీకున ఉండుది జొకా సూడంతొన. అస్కె మీవడ దిల్కనె మవల ఆనందున బొరె తేండ్సె వాటా పరు. ²³ అద యెలతె మిరట నాకున బతయ పూసి కియా లాగొ” ఇన్జెర వూకున వెహ్తొర.

అస్కె యెసు, “మిరట నా పొరొడె బాబొన బతల తల్కెకె గిర, అద మీకున పుటంతా. ఇద సతెమ ఆంద. ²⁴ ఇంకె వేరి మిరట నా పొరొడె బతయ కొమ్మకి. మీ ఆనంద బర్పూర ఆయన సాటి, తల్కసేరెన మం. మీకున తప్పక సియవల జగ్గతా. ²⁵ ఇవ గొస్టిడ మీ సడా నమననా రూప్నె వెహ్తొన. బతి ఉండె బస్కెనె నమననా రూప్నె వెహ్తొన. బాబొన బారెతె, మత్తా తీర ననా మీకున అర్తమ ఆనల వెహ్తొన వకత వాసెర మంతా. ²⁶⁻²⁸ ననా బాబొనగటల ఇద దునియతె వాతొన. ఇంకె దునియతున సుటి కీసి బాబొనగా సొన్జెర మంతొన. మిరట నాకున పేర్మా కీసి, ననా బగవంతనల వాతొన ఇన్జెర బరోసా ఇర్తా కాడ్కి, బాబొయె మీకున లాడ కీసెర మంతొర. అద వకనె ననా బాబొన మీ సాటి కొర్వల జురత సెలె. బతి మిరట నా పొరొడె బాబొన కొరంతి. చొర మీకున సీంతొర” ఇన్జెర వూకున వెహ్తొర.

²⁹ అస్కె సిస్యలెర, “ఇచులా! ఇంకె నిమె నమననా రూప్నె ఆయ్వా కులా కులా వెహ్చెర మంతి. ³⁰ బొరె చొరొర సవల్క పూసి కియవల జురత సెలె. ఇంకె మీకున సమ్మి టావా ఇన్జెర

మర్నగంత. ²² అహ్నే మిరట్ ఇంకె దుక్కు యేచ్చెర్ మంతిట్. బతి మీకున్ ఉండుంది జోక్ సూడంతోన్. అస్కె మీవంగ్ దిల్కనె మన్వల్ ఆనందున్ బోరె తెండ్సె వాట పరు. ²³ అద్ యేలతె మిరట్ నాకున్ బతయ్ పూసి కియ లాగొ” ఇంజెర్ వూక్కున్ వెహ్తార్.

అస్కె యేసు, “మిరట్ నా పొరొడె బాబొన్ బతల్ తల్కెకె గిర్, అద్ మీకున్ పుటంత. ఇద్ సతెమ్ ఆంద. ²⁴ ఇంకె వేరి మిరట్ నా పొరొడె బతయ్ కోర్కకి. మీ ఆనంద్ బర్పూర్ ఆయన్ సాటి, తల్కసెరెన్ మంట్. మీకున్ తప్పక్ సియ్వుల్ జగ్గంత. ²⁵ ఇవ్ గొస్టింగ్ మీ సంగ నమునన రూప్నె వెహ్తాన్. బతి ఉండె బస్కెనె నమునన రూప్నె వెహ్తాన్. బాబొన్ బారెతె, మత్త తీర్ నన మీకున్ అర్తమ్ ఆనల్ వెహ్వుల్ వకత్ వాసెర్ మంత. ²⁶⁻²⁸ నన బాబొనగటల్ ఇద్ దునియతె వాతొన్. ఇంకె దునియతున్ సుటి కీసి బాబొనగ సొంజెర్ మంతొన్. మిరట్ నాకున్ పెర్క కీసి, నన బగవంతనల్ వాతొన్ ఇంజెర్ బరోస ఇర్త కాడ్కి, బాబొయె మీకున్ లాడ్ కీసెర్ మంతార్. అద్ వకత్తె నన బాబొన్ మీ సాటి కోర్వుల్ జరత్ సెలె. బతి మిరట్ నా పొరొడె బాబొన్ కోరంతిట్. వోర్ మీకున్ సీంతార్” ఇంజెర్ వూక్కున్ వెహ్తార్.

²⁹ అస్కె సిస్యలిర్, “ఇమల! ఇంకె నిమె నమునన రూప్నె ఆయ్వు కుల కుల వెహ్చార్ మంతి. ³⁰ బోరె వొరార్ సవల్క్ పూసి కియ్వుల్ జరత్ సెలె. ఇంకె మీకున్ సమ్మి టావ ఇంజెర్ మాకున్ అర్తమ్ ఆత్. ఇదెన్

హిందల్ నిమె బగవంతనల్ వాతి ఇన్పుడున్ బరొస కీంతామ్” ఇంజెర్ వెహ్టర్. ³¹ తె యేసు, “ఇంకె నహ్గ కరల్ బరొస కీసెర్ మంతిట్ కి? ³² సూడట్! నాకున్ వొరొనె సుటి కీసి, మిరట్ బెందుర్ హకె పరర్ ఆయ్యల్ వకత్ వాసెర్ మంత. అద్ ఇంకె వాసిన్ మంత తెర్ బతి, నన వొరొన ఆయెన్. బాబొ నా సంగ మంతార్. ³³ నా హిందల్, మీకున్ సాంతి వాయన ఇంజెర్ ఇవ్ గొస్టింగ్ వెహ్టర్ మంతాన్. దునియతగ మీకున్ దుక్సంగ్ అని తక్లిబ్జ్ వాంతంగ్. బతి అవ్ సప్పిన్ నన మెయ్యి మంతాన్. అదెన్ సాటి మిరట్ గటి-దీర్వతె మంట్” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్టర్.

యేసు పార్తన కియ్యల్

17 యేసు ఇవ్ గొస్టింగ్ వెహ్టర్, పొరొ హబడెకె సూడ్యర్ ఇహిన్ పార్తన కీతార్: “బాబ! నిమె దునియతుర్ సప్పిర్ మాయ్యలిర్ పొరొ నాకున్ అదికార్ సీతి. ఇదెన్ హిందల్, నిమె నాకున్ సీతుర్కున్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ సియ పరంతాన్. వొరొనియ్ సతె బగవంతల్ ఆయ్యల్ నీకున్ అని నిమె రొహ్త వోర్ యేసు కిరిస్తున్ కరి కియ్యలిర్కున బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుటంత. బొమిత్ పొరొ నాకున్ సీత సమ్మె కామున్ బర్పుర్ కీసి, నీకున్ మయ్య తత్తాన్. అద్ వకత్ ఇంకె వాసిన్ మంత. నాకున్ నీవ మయ్య వాయుస. ఇద్ తీర్దె నీకున్ నన మయ్య వాయుసంతాన్. ⁵ యే బాబ! ఇద్ కలి గడి మాయ్యక్ మునె నన

మాకున అర్తమ आता. इदेन हिंदल निमे बगवंतनल वाति इंवडुन बरोसा कींतोम” इन्जेर वेहतेर. ³¹ ते येसु, “इंके नहगा करल बरोसा कीसेर मंतिट कि? ³² सूडट! नाकुन वोरोने सुटि कीसि, मिरट बेंदुर हके परर आय्वल वकत वासेर मंता. अद इंके वासिन मंता तेर बति, नना वोरोना आयोन. बाबो ना सडा मंतोर. ³³ ना हिंदल, मीकुन सांति वायना इन्जेर इव गोस्टिड वेहचेर मंतोन. दुनियतगा मीकुन दुक्सड अनि तक्लिबक वांतड. बति अव सम्दिन नना मेय्सि मंतोन. अदेन साटि मिरट गटि-दीर्यते मंट” इन्जेर वूरकुन वेहतोर.

येसु पार्तना किय्वल

17 येसु इव गोस्टिड वेहचि, पोरो हाबडेके सूड्सेर इहिन पार्तना कीतोर: “बाबा! निमे दुनियतुर सम्दिर माय्नलिर पोरो नाकुन अदिकार सीति. इदेन हिंदल, निमे नाकुन सीतुरकुन बस्केट पिस्वल जीवा सिया परंतोन. वोरोनिय सते बगवंतल आय्वल नीकुन अनि निमे रोह्ति वोर येसु किरिसतुन करि किय्वलिर्कुने बस्केट पिस्वल जीवा पुटंता. बोमित पोरो नाकुन सीता सम्दो कामुन बर्पुर कीसि, नीकुन मय्या तत्तोन. अद वकत इंके वासिन मंता. नाकुन नीवा मय्या वायुसा. इद तीर्दे नीकुन नना मय्या वायुसंतोन. ⁵ ये बाबा!

ఇద కలి గడె మాయవక మునె ననా నిహ్గా మనెకె, బాతల మయ్మా మత్తయో, ఆతలె మయ్మ ఇంకె నాకున్ వాయ సీమ్.

యెసు తవ్వుర సిస్యలిర సాటి పార్తనా కియ్వల

6“ఇద దునియతల నాకున సీతి వూర నీకున కరి కీనల కీతొన. వూర లోకుర నీవూర ఆందీర, బతి నిమె వూరకున నహ్గా హచ్చిల కీతి. వూర నీవా వచన పియ్సి తాక్తెర. 7-8 నిమె నాకున సీతడ గోస్టిన్ వూరకున వెహ్తొన. అదెన వూర వోప్సి, నిమెయ నాకున సారి కీతి ఇన్జెర బరోసా ఇర్తెర. ననా కరలెనె నిహ్గటల వాతొన ఇన్జెర వూరకున కరె మాతా. తె ననా వడ్కలె గోస్టిడ అని మయ్మతడ కామ్క కియ్లె సక్తి సమ్దొ నిమెయ సీతి ఇన్జెర, ఇంకె వూరకున కరె మాతా. 9 వూర సాటినె పార్తనా కీసెర మంతొన. బతి దునియతూర సాటి పార్తనా కీసెర సెలొన. నిమె నాకున సీతి వూర, నీవూర ఆతా కాడ్కి, వూర సాటినె పార్తనా కీసెర మంతొన. 10 నహ్గా మవ్లిర సమ్దిర నీవూరె ఆందీర అని వూరకున నిమెయ నాకున సీతి. వూర నా పొరో ఇర్తా బరోసతున హిందల నాకున మాన పుట్తా. 11 ననా ఉండె మునె దునియతగా మనొన. బతి వీర దునియతగన మతెర. ననా నిహ్గా వాసెర మంతొన. పవిత్రా వాలె బాబొ బగవంతా! మరెట ఇంకె ఉంది ఆసి మత్తపె, వీర గిర ఉంది ఆసి మనల్, నిమె నాకున సీత నీవ పొరొల్త సక్తితె వీరకున కాబాడా. 12 ననా ఇగె మనెకె,

నిహ్గా మనెకె, బాతల్ మయ్మ మత్తయొ, ఆతలె మయ్మ ఇంకె నాకున్ వాయ సీమ్.

యేసు తవ్వుర సిస్యలిర
సాటి పార్తన కియ్లె

6“ఇద్ దునియతల్ నాకున్ సీతి వూర్ నీకున్ కరి కీనల్ కీతొన్. వూర్ లోకుర్ నీవుర్ ఆందీర్, బతి నిమె వూర్కున్ నహ్గా హచ్చి కీతి. వూర్ నీవ వచన్ పియ్సి తాక్తెర్. 7-8 నిమె నాకున్ సీతంగ్ గోస్టిన్ వూర్కున్ వెహ్తొన్. అదెన్ వూర్ వోప్సి, నిమెయ్ నాకున్ సారి కీతి ఇంజెర్ బరోస ఇర్తెర్. నన కరలెనె నిహ్గట్ వాతొన్ ఇంజెర్ వూర్కున్ కరె మాత. తె నన వడ్క్లె గోస్టింగ్ అని మయ్మతంగ్ కామ్క్ కియ్లె సక్తి సమ్దొ నిమెయ్ సీతి ఇంజెర్, ఇంకె వూర్కున్ కరె మాత. 9 వూర్ సాటినె పార్తన కీసెర్ మంతొన్. బతి దునియతుర్ సాటి పార్తన కీసెర్ సెలొన్. నిమె నాకున్ సీతి వూర్, నీవుర్ ఆత కాడ్కి, వూర్ సాటినె పార్తన కీసెర్ మంతొన్. 10 నహ్గా మన్వలిర్ సమ్దిర్ నీవురె ఆందీర్ అని వూర్కున్ నిమెయ్ నాకున్ సీతి. వూర్ నా పొరొ ఇర్త బరోసతున్ హిందల్ నాకున్ మాన్ పుట్ట. 11 నన ఉండె మునె దునియతగ మనొన్. బతి వీర్ దునియతగన్ మంతెర్. నన నిహ్గా వాసెర్ మంతొన్. పవిత్ర వాలె బాబొ బగవంత! మరట్ ఇంకె ఉంది ఆసి మత్తపె, వీర్ గిర్ ఉంది ఆసి మనల్, నిమె నాకున్ సీత నీవ పొరొల్త సక్తితె వీర్కున్ కాబాడ. 12 నన ఇగె మనెకె, నాకున్ సీతి వూర్కున్ నీ పొరొల్త

సక్తితె కాబాడ్తాన్. దర్మ-గ్రంత్ న వచన్ పూరె మానల్ నాసెడమ్ ఆయ్యల్ బోర్తె మత్తొరొ, వోరె నాసెడమ్ ఆతోర్. ¹³ ఇంకె నన నిహ్న వాసెర్ మంతాన్. నావ ఆనంద్ పూర్ణ బర్పూర్ ఆయన ఇంజెరెన్, నన ఇద్ దునియతగ మనెకెన్, ఇష్ గొష్టింగ్ వెహ్సార్ మంతాన్. ¹⁴ నీవ వచన్ పూర్కున్ వెహ్సార్. నన ఇద్ దునియతాన ఆయెన్. అహ్నె పూర్ గిరె ఇద్ దునియతుర్ ఆయ్య కాడ్కి, ఇద్ దునియతుర్ పూర్కున్ మెచుర్. ¹⁵ ఇద్ దునియతల్ వీర్కున్ వోమ్ ఇంజెర్ నీకున్ పార్తన కీసెర్ సెలొన్. బతి సయ్తన్ ఇన్వల్ కరెబనగటల్ వీర్కున్ కాబాడ ఇంజెర్ పార్తన కీసెర్ మంతాన్. ¹⁶ నన దునియతాన బహన్తె ఆయెనొ, అహ్నె పూర్ గిరె ఇద్ దునియతుర్ ఆయెన్. ¹⁷ నీవయ్ గొష్టి సతెమ్ ఆంద్. అద్ సత్తె నీవ సేవ కియ్తె, పూర్కున్ అలగ్ కీమ్. ¹⁸ నిమె నాకున్ బద్ తీర్తె దునియతగ రొహ్తయె, అదె తీర్తె నన పూర్కున్ దునియతగ రొహ్తాన్. ¹⁹ నావ నన అర్చన ఆయ్యడున్ హిందల్, పూర్ కరల్ పవిత్ర ఆసి, నీవ సేవ కియన ఇన్వలె నావ ఇచ.

యేసు సమ్మిర్ బక్తలిర్ సాటి పార్తన కియ్యల్

²⁰ “నన సిరిప్ వీర్ సిస్యలిర్ సాటిన్ ఆయె బతి, వీర్ గొష్టి కేచి బోర్-బోర్తె నా పొరొ బరొస ఇరంతెరొ, పూర్ సమ్మిర్ సాటి పార్తన కీసెర్ మంతాన్. ²¹ యే బాబ! నన నిహ్న, నిమె నహ్న బహన్ ఉంది ఆసి మంతటొ, అహ్నె బరొస కియ్యలిర్ పూర్

నాకున సీతి వూర్కున నీ పొరొల్తా సక్తితె కాబాడ్తొన. దర్మా-గ్రంత్నా వచన పూరె మానల నాసెడమ్ ఆయవల బోర్తె మత్తొరొ, వోరె నాసెడమ్ ఆతోర్. ¹³ ఇంకె ననా నిహ్నా వాసెర్ మంతొన. నావా ఆనంద వూర్గా బర్పూర్ ఆయనా ఇన్జెరెన, ననా ఇద్ దునియతగా మనెకెన, ఇవ గొష్టిడ్ వెహ్చెర మంతొన. ¹⁴ నీవా వచన వూర్కున వెహ్తొన. ననా ఇద్ దునియతొనా ఆయొన. అహ్నె వూర్ గిరె ఇద్ దునియతుర ఆయవా కాడ్కి, ఇద్ దునియతుర వూర్కున మెచుర. ¹⁵ ఇద్ దునియతల వీరకున వొమ్ ఇన్జెరె నీకున పార్తనా కీసెర సెలొన. బతి సయ్తన ఇవల కరెబనగటల వీరకున కాబాడా ఇన్జెరె పార్తనా కీసెర మంతొన. ¹⁶ ననా దునియతొనా బహ్తె ఆయొనొ, అహ్నె వూర్ గిరె ఇద్ దునియతుర ఆయూర. ¹⁷ నీవయ గొష్టి సతెమ్ ఆంద్. అద్ సత్తె నీవా సేవా కియ్లె, వూర్కున అలగ కీమ్. ¹⁸ నిమె నాకున బద్ తీర్దె దునియతగా రొహ్తయొ, అదె తీర్దె ననా వూర్కున దునియతగా రొహ్తొన. ¹⁹ నావా ననా అర్పనా ఆయవడున హిందల, వూర్ కరల పవిత్రా ఆసి, నీవా సేవా కియనా ఇవలె నావా ఇచా.

యేసు సమ్మిర్ బక్తలిర్ సాటి పార్తనా కియవల

²⁰ “ననా సిరిప్ వీర సిస్యలిర్ సాటిన్ ఆయొ బతి, వీరా గొష్టి కెన్చి బొర-బోర్తె నా పొరొ బరొసా ఇరంతెరొ, వూర్ సమ్మిర్ సాటి పార్తనా కీసెర మంతొన. ²¹ యే బాబా! ననా నిహ్నా, నిమె నహ్నా బహన ఉంది ఆసి మంతొ, అహ్నె బరొసా

కియవలెన వూర సమ్మిది గిరె ఉండి ఆసి మందన ఇంజెర్ పార్తనా కీసెర మంతోన. నిమె నాకున రోహ్తి ఇంజెర దునియతుర కరి కియనా ఇత్తెకె, వూరకున మహ్గా మీరి కీమ. 22-23 నిమె నహ్గా మంతి. ననా నిహ్గా మంతోన. నాకున సీతి అద మయ్మతున వూరకున సీతోన. మరెట్ ఇంకె ఉండి ఆసి మత్తపె, వూర గిరె ఉండి ఆసి మందన. అస్కెన నిమె నాకున సారి కీతి ఇంజెర అని నాకున లాడ కీతపె, వూరకున కీసెర మంతి ఇంజెర దునియతుర కరి కీతెర.

24 “బాబా! నిమె నాకున సీతి వూర, నా బరోబర మన్జెర, నాక సీతా మయ్మతున వూర సూడనా ఇంజెర కోసెర మంతోన. బారిత్తెకె, కలి గడె మాయ్మక మునెతలె నాకున లాడ కీతి. 25 నియత్నోర బాబా! దునియతుర నీకున కరి కీసెర సెలూర బతి, ననా కరి కీతోన. నిమెయ నాకున రోహ్తి ఇంజెర, వీర సిస్యలెర కరి కీతెర. 26 నిమె బోని ఇంజెర వూరకున తోహ్చెరెన మంతోన అని ఉండె వెలె తోహంతోన్. నాకున్ నిమె లాడ్ కీతి. అహ్నె వూర గిరె నాకున పేర్మా కియనా అని వూరడ దిల్కనగా ననా కుద మందనా ఇంజెర నావా ఇచా” ఇంజెర యేసు పార్తనా కీతోర.

సమ్మిర్ గిర్ ఉండి ఆసి మందన ఇంజెర్ పార్తన కీసెర్ మంతోన్. నిమె నాకున్ రోహ్తి ఇంజెర్ దునియతుర్ కరి కీయన ఇత్తెకె, వూర్క్కున్ మహ్గా మీరి కీమ్. 22-23 నిమె నహ్గా మంతి. నన నిహ్గా మంతోన్. నాకున్ సీతి అద్ మయ్మతున్ వూర్క్కున్ సీతోన్. మరట్ ఇంకె ఉండి ఆసి మత్తపె, వూర్ గిర్ ఉండి ఆసి మందన. అస్కెన్ నిమె నాకున్ సారి కీతి ఇంజెర్ అని నాకున్ లాడ్ కీతపె, వూర్క్కున్ కీసెర్ మంతి ఇంజెర్ దునియతుర్ కరి కీతెర్.

24 “బాబా! నిమె నాకున్ సీతి వూర్, నా బరోబర్ మంజెర్, నాక్ సీత మయ్మతున్ వూర్ సూడన ఇంజెర్ కోర్సెర్ మంతోన్. బారిత్తెకె, కలి గడె మాయ్మక్ మునెతలె నాకున్ లాడ్ కీతి. 25 నియత్నోర్ బాబా! దునియతుర్ నీకున్ కరి కీసెర్ సెలూర్ బతి, నన కరి కీతోన్. నిమెయ నాకున్ రోహ్తి ఇంజెర్, వీర్ సిస్యలీర్ కరి కీతెర్. 26 నిమె బోని ఇన్వల్ వూర్క్కున్ తోహ్చెరెన్ మంతోన్ అని ఉండె వెలె తోహంతోన్. నాకున్ నిమె లాడ్ కీతి. అహ్నె వూర్ గిర్ నాకున్ పెర్మ కీయన అని వూరంగ్ దిల్క్నగ నన కుద్ మందన ఇన్వల్ నావ ఇచ” ఇంజెర్ యేసు పార్తన కీతోర్.

యేసున్ పియ్యి వోయ్యల్

(మత్తయి 26:47-56; మార్క్
14:43-50; లూకా 22:47-53)

18 యేసు పార్తన కీత పెజె, తన్నుర్ సిస్యలిర్ సంగ కెద్రోను లవ్డిత తొదితున్ వీడ్సి సాత్తార్. అగ ఉంది వాడి మత్త. అద్ వాడిత్ తొపా తన అని వోసుర్ సిస్యలిర్ నేంగైర్. ²యేసు తన్నుర్ సిస్యలిర్ సంగ వెలన్ జోకంగ్ అగ సాంజి మత్తార్. అదెన్ సాటి, యేసున్ దుస్సుర కెయ్యె హల్లి కీసి, దోక సియ్యల్ యూదన్ గిర్, అద్ వాడి టావ మత్త. ³డగుక్ కటొడలిర్ అని పరిసయ్యుల్ కహితుర్నున్ ఆచ్చి, యూదన్ సంగ సారి కీతెర్. వూర్ బూర్ బూర్ ఇత్తెకె, యూదల్, కహితుర్ సిపాయిర్ అని మందిర్తగ కేప్పలిర్. వూర్ డిప్టింగ్, కందిల్క్ అని ఆయ్తర్క్ పియ్యి వాతెర్. ⁴తనకున్ మునె బతల్ జర్గవల్ మంత ఇన్యల్ యేసు కరి కీత కాడ్కి, వూర్ సాంజి, “బోన్ సాటి మహ్మోసెర్ మంతిట్?” ఇంజెర్ పూసి కీతార్. ⁵⁻⁶అస్కె వూర్, “నజరేత్సార్ యేసున్ సాటి” ఇంజెర్ వెహ్తార్. తె యేసు, “ననయ్ వోస ఆందున్” ఇంజెర్ వెహ్తార్. అద్ గొప్పి కేంచి, దోక సియ్యల్ యూదన్ బకోబర్ వూర్ పెజె జర్గిసి బూడ్ అత్తెర్. ⁷ఉందుంది జోక యేసు, “బోన్ సాటి మహ్మోసెర్ మంతిట్?” ఇంజెర్ పూసి కీతార్. తె వూర్, “నజరేత్సార్ యేసున్ సాటి” ఇంజెర్ వెహ్తార్. ⁸తె యేసు, “ననయ్ వోస ఆందున్ ఇంజి, ఇదెన్

యేసున పియ్సి వోయ్వల

(మత్తయి 26:47-56; మార్క్
14:43-50; లూకా 22:47-53)

18 యేసు పార్తనా కీతా పెజె, తన్నుర్ సిస్యలిర్ సడా కెద్రోను లవ్డితా లోదితున వీడ్సి సోత్తొర. అగా ఉంది వాడి మత్తా. అద వాడిత రోపో తనా అని వోనుర్ సిస్యలిర్ నెడ్తెర. ²యేసు తన్నుర్ సిస్యలిర్ సడా వేలెన జోకడ అగా సొన్జి మత్తొర. అదెన సాటి, యేసున దుస్సురా కెయ్దె హల్లి కీసి, దోకా సియ్వల యూదన గిర, అద వాడి టావా మత్తా. ³డగుక్ కటొడలిర్ అని పరిసయ్యుల్ కహితుర్కున ఆచ్చి, యూదన సడా సారి కీతెర. వూర్ బూర్ బూర్ ఇత్తెకె, యూదల, కహితుర్ సిపాయిర్ అని మందీరతగా కెప్పలిర్. వూర్ డిప్టిడ, కందిల్క అని ఆయ్తర్క్ పియ్సి వాతెర. ⁴తనకున మునె బతల జగ్వల్ మంతా ఇంవల యేసు కరి కీతా కాడ్కి, వూర్గా సొన్జి, “బోన సాటి మహ్కసెర మంతిట్?” ఇన్జెర పూసి కీతొర. ⁵⁻⁶అస్కె వూర్, “నజరేత్నొర యేసున సాటి” ఇన్జెర వేహ్తెర. తె యేసు, “ననయ్ వొనా ఆందున” ఇన్జెర వేహ్తొర. అద గొస్టి కెన్చి, దోకా సియ్వల యూదన బరోబర్ వూర్ పెజె జగ్గిస్ బూడ అత్తెర. ⁷ఉందుంది జోకా యేసు, “బోన సాటి మహ్కసెర మంతిట్?” ఇన్జెర పూసి కీతొర. తె వూర్, “నజరేత్నొర యేసున సాటి” ఇన్జెర వేహ్తెర.

8తే యేసు, “ననయ వొనా ఆందున ఇన్జి, ఇదేన మునేనె వేహ్తొన. మిరట నా సాటినే మహ్కసేర మత్తా కాడ్కి, మెయ్తూరకున సొందా సీమిట్” ఇన్జేర వూరకున వేహ్తొర. 9బారితేకె, ‘నిమె నాకున సీతురటల్ వొరొన్ గిర్ టూటి కియ్మకి’ ఇన్జేర తనా వేహ్చి మత్తా అద వచన పూరి కియ్లె, యేసు ఇహిన వేహ్తొర. 10సీమోన-పెతూరతగా ఉండి లామ రూసి మత్తా. అదేనె పెసోర్ కటొడనోర మల్కు ఇంబల సెంకనా, తినా కేవితున తివస్తొర. 11అస్కె యేసు, “నీవా రూసితున టొప్రతగా ఇరా. బాబో నాకున బొగె మామ ఇన్జేర సీతా గండుమన బొగె మాయ్క మన్కయ?” ఇన్జేర పెతూరతున ఇత్తొర. 12అస్కె వూర సిపాయ్రి అని వూరొర అదికారి, యూదుల్కనా మందిరతగా కేప్వలెరి యేసున పియ్సి, అంబల ఇంబల పెసోర్ కటొడనగా మోదొల వొతేర. 13వొర అంబల అద గడ్కతే పెసోర్ కటొడా-పాన కియ్వల కయ్పనోర కాస మామల ఆందుర. 14‘మా జాతెతుర నాసెడమ ఆయ్వకనె, వొరొర మాయనల్ పర్జత సాటి పరన సియ్వల చొకోట్నా గొస్టి ఆండ్’# ఇన్జేర యూదుల్కున సూచనా కీతొర వొర కయ్పల వేరె ఆందుర.

మునెనె వెహ్తొన్. మిరట్ నా సాటినే మహ్కసేర్ మత్త కాడ్కి, మెయ్తూర్కున్ సొంద సీమ్ట్ ఇంజేర్ వూర్కున్ వెహ్తొర్. 9బారితేకె, ‘నిమె నాకున్ సీతురటల్ వొరొన్ గిర్ టూటి కియ్మకి’ ఇంజేర్ తన వెహ్చి మత్త అద్ వచన్ పూరి కియ్లె, యేసు ఇహిన్ వెహ్తొర్. 10సీమోన్-పేతుర్తగ ఉంది లామ్ రూసి మత్త. అదేనె పెసోర్ కటొడనోర్ మల్కు ఇన్వల్ సేవ్కన, తిన కేవితున్ తివస్తొర్. 11అస్కె యేసు, “నీవ రూసితున్ టొప్రతగ ఇర. బాబో నాకున్ బొగె మామ్ ఇంజేర్ సీత గండమున్ బొగె మాయ్క మన్కయ?” ఇంజేర్ పేతుర్తున్ ఇత్తొర్. 12అస్కె వూర్ సిపాయ్రి అని వూరొర్ అదికారి, యూదుల్కన మందిర్తగ కేప్వలెర్ యేసున్ పియ్సి, అన్వల్ ఇన్వల్ పెసోర్ కటొడనగ మొదొల్ వొతేర్. 13వొర్ అన్వల్ అద్ గట్కతే పెసోర్ కటొడ-పాన్ కియ్వల్ కయ్పనోర్ కాస్ మామల్ ఆందుర్. 14‘మా జాతితుర్ నాసెడమ్ ఆయ్వకనె, వొరొర్ మాయ్కల్ పర్జత్ సాటి పరన్ సియ్వల్ చొకొట్ట గొస్టి ఆండ్’# ఇంజేర్ యూదుల్కున్ సూచన క్రితొర్ వొర్ కయ్పల్ వేరె ఆందుర్.

యేసు టావ సెలొర్ ఇంజెర్
పేతురు లబడ్ వెహ్వల్

(మత్తయి 26:69-70; మార్క్
14:66-68; లూకా 22:55-57)

¹⁵ అహన్ యేసున్ పియ్య సానెకె, సీమోన్-పేతురు అని ఉండె వొరొర్ సిస్యల్ వూర్ పెజెయ్ సొత్తెర్. వోర్ సిస్యల్ పెర్సొర్ కటొడన్ టావ మత్త కాడ్కి, యేసున్ బరోబర్ పెర్సొర్ కటొడన రోత ఆవ్రతున్ రాపా సొత్తొర్. ¹⁶ బతి పేతురు పెర్సొర్ కటొడన రోత పాటక్కుగ బహి నిల్పి మత్తొర్. అదెన్ సాటి, వోర్ సిస్యల్ పెజె మల్పి వాసి, పాటక్ కేప్వల్ పేడిన్ సంగ వడ్కిసి, పేతుర్తున్ రాపా వోతొర్. ¹⁷ అద్ పాటక్కుగ కేప్వల్ పేడి, “వోసుర్ సిస్యలిర్గటల్ వొరాని ఆంది సెలెయ్?” ఇంజెర్ పేతుర్తున్ పూసి కీత. తె పేతురు, “సన ఆయెయ్” ఇంజెర్ వెహ్వార్. ¹⁸ అద్ గట్కుతె పీని మత్త కాడ్కి, సేవ్కలిర్ అని మందిర్తగ కేప్వలిర్ తడ్కి మాసి, పీని ఆరెగ్ మత్తెర్. తె పేతురు గిర్ సొంజి, వూర్ బరోబర్ పీని ఆరెగ్ మత్తొర్.

యేసు టావా సెలొర్ ఇంజెర్ పేతురు లబడ్ వెహ్వల్

(మత్తయి 26:69-70; మార్క్
14:66-68; లూకా 22:55-57)

¹⁵ అహన్ యేసున్ పియ్య సానెకె, సీమోన్-పేతురు అని ఉండె వొరొర్ సిస్యల్ వూర్ పెజెయ్ సొత్తెర్. వొర్ సిస్యల్ పెర్సొర్ కటొడన టావా మత్తా కాడ్కి, యేసున్ బరోబర్ పెర్సొర్ కటొడనా రొతా ఆవ్రతున్ రొపో సొత్తొర్. ¹⁶ బతి పేతురు పెర్సొర్ కటొడనా రొతా పాటక్కుగా బహి నిల్పి మత్తొర్. అదెన్ సాటి, వొర్ సిస్యల్ పెజె మల్పి వాసి, పాటక్ కేప్వల్ పేడిన్ సంగ వడ్కిసి, పేతుర్తున్ రొపో వొత్తొర్. ¹⁷ అద్ పాటక్కుగా కేప్వల్ పేడి, “వొనూర్ సిస్యలిర్గటల్ వొరోని ఆంది సెలెయ్?” ఇంజెర్ పేతుర్తున్ పూసి కీతా. తె పేతురు, “ననా ఆయెయ్” ఇంజెర్ వెహ్వార్. ¹⁸ అద్ గట్కుతె పీని మత్త కాడ్కి, సేవ్కలిర్ అని మందిర్తగా కేప్వలిర్ తడ్కి మాసి, పీని ఆరెగ్ మత్తెర్. తె పేతురు గిర్ సొంజి, వూర్ బరోబర్ పీని ఆరెగ్ మత్తొర్.

పెసోర కటొడల యెసున సవల్క పూసి కియవల

(మత్తయి 26:59-66; మార్క్
14:55-64; లూకా 22:66-71)

19 అదె యెలతె పెసోర కటొడల అనల, వొనూర
సిస్యలిర బారెతె అని వొనా బోదతున బారెతె
యెసున పూసి కీతోర. 20 తె యెసు, “యూదులక
మీరె మాయవలిక సునగొక్నగా అని మందీర్తగా
మంవలిర సమ్దిర మునె కులా కులా బోదా
కీతోన. మక్కిడతె బతయ బోదా కియమకి.
21 ఇద సవల నాకున బారి పూసి కీతి? ననా
బతల బోదా కీతోన ఇవల కెన్జతుర వూరకున
పూసి కీమ. ఇచులా! ననా వెహ్తా వీరకున
టావయె” ఇన్జెర జవబ సీతోర. 22 యెసు అహన
జవబ సీతోర అస్కె, మందీరతున కెప్వలిగ్గటల
కరుమ నిల్సి మంవల వొరోర, “వొరోర పెసోర
కటొడన అహన జవబ సీతి కి?” ఇన్జెర
కోర్వితగా పాతోర. 23 అస్కె యెసు, “ననా బతయ
తప వడ్కెకె వెహ. బరోబరె వడ్కిస్ మత్తెకె
బారి నాకున పాతి?” ఇన్జెర మందీరతగా కెప్వన
పూసి కీతోర. 24 అస్కె అనల, దోహ్తడ
నోడెడ రెహ్వక్నె, ఇంకె మంవల పెసోర కటొడల
కయపనగా యెసున రోహ్తొర.

పెసోర్ కటొడల్ యేసున్
సవల్క పూసి కీయ్వల్

(మత్తయి 26:59-66; మార్క్
14:55-64; లూకా 22:66-71)

19 అదె యేలతె పెసోర్ కటొడల్ అన్నల్,
వోసుర్ సిస్యలిర్ బారెతె అని వోన బోదతున్
బారెతె యేసున్ పూసి కీతోర్. 20 తె యేసు,
“యూదుల్క్ మీరె మాయ్యలిక్ సునగోక్నగ
అని మందిర్తగ మన్నలిర్ సమ్దిర్ మునె
కుల కుల బోద కీతోన్. మక్కితె బతయ
బోద కీయ్యక్తి. 21 ఇద్ సవల్ నాకున్ బారి
పూసి కీంతి? నన బతల్ బోద కీతోన్
ఇన్నల్ కేంజ్జర్ వూర్కున్ పూసి కీమ్.
ఇమల! నన వెహ్తా వీర్కున్ టావయె” ఇంజెర్
జవబ్ సీతోర్. 22 యేసు అహన్ జవబ్
సీతోర్ అస్కె, మందిర్తన్ కేప్పలిగ్గటల్
కరుమ్ నిల్సి మన్నల్ వారోర్, “వారోర్
పెసోర్ కటొడన్ అహన్ జవబ్ సీంతి
కి?” ఇంజెర్ కొర్వితగ పాతోర్. 23 అస్కె
యేసు, “నన బతయ్ తప్ వడ్కెతె వెహ.
బరోబరె వడ్కెసి మత్తెకె బారి నాకున్
పాతి?” ఇంజెర్ మందిర్తగ కేప్పన్ పూసి
కీతోర్. 24 అస్కె అన్నల్, దోహ్తంగ్ నోడెంగ్
రెహ్వక్నె, ఇంకె మన్నల్ పెసోర్ కటొడల్
కయపనగ యేసున్ రోహ్తొర్.

పేతురు లబడ్ వెప్తా బరోబర్ గొగ్గి కూస్త్ర్

(మత్తయి 26:71-75; మార్క్

14:69-72; లూకా 22:58-62)

25 సీమోన్-పేతురు తడ్డితగ పీని ఆర్సెర్ మనెకె, పూర్ సూడ్సి, “కరలెన్ వోసుర్ సిస్యలిగటల్ వారాని ఆంది సెలెయ్?” ఇంజెర్ ఇత్తెర్. తె పేతురు, “నన ఆయెన్. వోర్ నాకున్ టావ సెలె” ఇంజెర్ పూర్కున్ వెహార్. 26 బతి పేతురు బోనతె కెవితున్ కొయ్యెరో, వోన చుటమ్మెర్ వారార్ పెర్సార్ కటాడనగ సేవ కీసెర్ మత్తార్. వోర్ సేవ్, “యేసున్ సంగ వాడితగ మనెకె, నన నీకున్ సూడ్మకి కి బతల్?” ఇంజెర్ పేతుర్కున్ ఇత్తెర్. 27 అస్సె పేతురు, “నాకున్ టావ సెలె” ఇంజెర్ ఉండి ఉండి జోక వెహార్. అస్సె గొగ్గి కూస్త్ర్.

గవర్నర్ పిలాతున్ మునె యేసు నిల్వల్

(మత్తయి 27:1-2,11-31; మార్క్

15:1-20; లూకా 23:1-25)

28 అస్సె ఉజ్జె మాత పెజె, కయపనగటల్ యేసున్ పూర్ రోమ గవర్నర్త మహల్తగ వోతెర్. తమె అస్టె బస్ట్ ఆయ్యుక్నే పస్క సడ్ల జేపున్ కియన ఇంజెర్, అద్ మహల్తగ రోపా పూర్ నేంగ్కె. 29 తె పిలాతుయ్ బహి వాసి, “వేర్ మాయ్యున్ పారా బద్ కసుర్ వాట్సెర్ మంతిట్?” ఇంజెర్ పూసి

పెతురు లబడ వెహతా బరోబర్ గొగ్గి కూస్వల

(మత్తయి 26:71-75; మార్క్

14:69-72; లూకా 22:58-62)

25 సీమోన్-పెతురు తడ్డిమితగా పీని ఆర్సెర్ మనెకె, వూర్ సూడ్సి, “కరలెన్ వోనుర్ సిస్యలిగటల్ వోరోని ఆంది సెలెయ్?” ఇంజెర్ ఇత్తెర్. తె పెతురు, “ననా ఆయెన్. వోర్ నాకున్ టావా సెలె” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహతార్. 26 బతి పెతురు బోనతె కెవితున్ కొయ్యెరో, వోనా చుటమ్మెర్ వోరోని పెర్సార్ కటాడనగా సేవా కిసెర్ మత్తార్. వోర్ సెవ్కల, “యేసున్ సడా వాడితగా మనెకె, ననా నీకున్ సూడ్మకి కి బతల్?” ఇంజెర్ పెతుర్తున్ ఇత్తెర్. 27 అస్కె పెతురు, “నాకున్ టావా సెలె” ఇంజెర్ ఉండె ఉండె జోకా వెహతార్. అస్కెనె గొగ్గి కూస్తా.

గవర్నర్ పిలాతున్ మునె యేసు నిల్వల్

(మత్తయి 27:1-2,11-31; మార్క్

15:1-20; లూకా 23:1-25)

28 అస్కె ఉజ్జె మాతా పెజె, కయపనగటల్ యేసున్ వూర్ రోమా గవర్నర్తా మహల్తగా వోతెర్. తమో అస్టె బస్ట్ ఆయ్యుక్నే పస్కా సడ్దా జేవున్ కియనా ఇంజెర్, అద్ మహల్తగ రోపో వూర్ నెడ్మకి. 29 తె పిలాతుయ్ బహిర్ వాసి, “వేర్ మాయన పోరో బద్ కసుర్ వాట్సెర్ మంతిట్?”

వాతాన్. సతున్ పెర్మ కియ్యలిర్ నా గొప్పి కేంజంతెర్” ఇంజెర్ వెహ్తార్. ³⁸తె పిలాతు, “సతెమ్ ఇత్తెకె బతల్?” ఇంజెర్ వేడి కీసెర్, పూసి కీతార్.

అని బహి మన్వలిర్ యూదుల్కనగ సాంజి, “వోన్ నాకున్ బదె గల్తి దిసెర్ సెలె. ³⁹బతి మీవ పస్క సడ్ జగ్గెనెకె, నన జేల్లగ అర్ని మన్వలిర్గటల్ వొరొన్ సుటి కియ్యల్ రివజ్ తాక్సెర్ మంత. తె వేర్ యూదుల్కనార్ రాజన్ సుటి కియ్యల్ మీకున్ ఇస్టమె కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతార్. ⁴⁰అస్కె పూర్ జోర్తె, “వోన్ వటిన్, బతి బరబన్ సుటి కీమ్” ఇంజెర్ కీలితెర్. వోర్ బరబల్ లూటి కీసి జేల్లగ అర్ని మత్తార్ ఆందుర్.

యేసున్ మరన్త సిక్కు వాట్టల్

19 అస్కె పిలాతు యేసున్ చాట్లన్ పాయుస్తార్. ²సిపాయిర్ చహ్గొన కాందతున్ కిరిటున్ దాత్ గీడి కీసి, యేసున తలదగ కెరుస్తెర్. రాజల్ పోండ్వల్ సాయ్ రంగు పాంగుడ్ వోన్ పోండుస్తెర్. ³అహన్ పోండుస్త పెజె వోన్ కరుమ్ వాసి, “యూదుల్కనార్ రాజ! నీకున్ జెయ్ జెయ్ కార్” ఇంజెర్ తాప్తంగ్ పాతెర్.

⁴పిలాతు ఉందుంది జోక బహి పెసిసి, “వేన్ మీ మునె తరంతాన్. బతి కేంజట్! వేన్ సిక్కు వాట్టల్, నాకున్ బదె గల్తి దిసెర్ సెలె” ఇంజెర్ వెహ్తార్. ⁵యేసున్, చహ్గొన కిరిట్ అని అద్ రగల్ రంగు పాంగుడ్ పోండుసి, బహి తత్తెర్. అస్కె పిలాతు,

సతున్ పేమా కియ్వలిర్ నా గొస్టి కెన్జంతెర్” ఇన్జెర్ వెహ్తార్. ³⁸తె పిలాతు, “సతెమ్ ఇత్తెకె బతల్?” ఇన్జెర్ చెడి కీసెర్, పూసి కీతార్.

అని బహిర్ మన్వలిర్ యూదుల్కనగా సొన్జి, “వొన్గా నాకున బదె గల్తి దిసెర్ సెలె. ³⁹బతి మీవా పస్కా సడ జగ్గెనెకె, ననా జేల్దగా అసిర్ మన్వలిర్గటల్ వొరొన సుటి కియ్వల రివజ తాక్సెర్ మంతా. తె వేర్ యూదుల్కనార్ రాజన సుటి కియ్వల మీకున ఇస్టమె కి?” ఇన్జెర్ పూసి కీతార్. ⁴⁰అస్కె వూర్ జోర్తె, “వొన వటిన, బతి బరబన సుటి కీమ్” ఇన్జెర్ కిలితెర్. వొర బరబల లూటి కీసి జేల్దగా అసిర్ మత్తార్ ఆందుర్.

యేసున మరంతా సిక్సా వాట్వల

19 అస్కె పిలాతు యేసున చాట్లక్నె పాయుస్తార్. ²సిపాయిర్ చహ్కనా కాందతున కిరిటన్ దాత్ గీడి కీసి, యేసునా తలదగా కెరుస్తెర్. రాజల్ పొండ్వల సాయ రడ్నా పాడుడ వొన పొండుస్తెర్. ³అహన్ పొండుస్తా పెజె వొన కరుమ్ వాసి, “యూదుల్కనార్ రాజా! నీకున జేయ జేయ కార్” ఇన్జెర్ తాప్డడ పాతెర్.

⁴పిలాతు ఉందుంది జోకా బహిర్ పెసిసి, “వెన మీ మునె తరంతొన. బతి కెన్జట్! వెన సిక్సా వాటనల, నాకున బదె గల్తి దిసెర్ సెలె” ఇన్జెర్ వెహ్తార్. ⁵యేసున, చహ్కనా కిరిట్ అని అద రగల రడ్నా పాడుడ పొండుసి, బహిర్ తత్తెర్.

అస్కే పిలాతు, “ఇచులా! వెర మాన్యన సూడట!”
 ఇన్జేర ఇత్తొర. ⁶యేసున సూడ్సి, వూర డగుక
 కటొడలిర అని మందరతగా కెప్వలిర, “వొన
 మోద్నగా మోలనే పాసి జకనా! వొన జకనా!”
 ఇన్జేర కిలితేర. తే పిలాతు, “వేన్గా నాకున
 బదే గల్తి దిసేర సేలే. అదేన సాటి మిరటే వేన
 మోద్నగా మోలనే పాసి జకట” ఇన్జేర వేహతొర.
⁷అద కేన్చి, వూర యూదుల్క, “మాకున ఉంది
 కానున మంతా. బగవంతనోర మరినా ఆందున ఇన్జేర
 వేర ఇత్తా కాడ్కి, మావా కానుతున పియ్సి
 వేర తప్వక సాయా లాగర” ఇన్జేర వేహతేర.
⁸అద కేన్చి, పిలాతు బేయ వేరితొర.

⁹అని యేసున మహల్తున రోపో వోసి పిలాతు,
 “నిమె బగటల వాతి?” ఇన్జేర పూసి కీతొర.
 బతి యేసు జవబ సియ్మకి. ¹⁰తే పిలాతు, “నిమె
 నా సడా బారి వడ్కివ? నీకున సుటి కియస్లే
 అని మోద్నగా మోలనే పాసి జకుస్లే గిర
 నాకున అదికార మంతా” ఇన్జేర యేసున వేహతొర.
¹¹అస్కే యేసు, “పోరో మంవల బగవంతల సీసి
 మత్తేకే తపా, నా పోరో బదే అదికార నీకున
 సేలే. అదేన సాటి, నాకున నిహ్గా హవ్లి
 కియస్తొర వొన, బేయ పాప లాగంతా” ఇన్జేర
 వేహతొర.

¹²అస్కేడల పిలాతు, యేసున సుటి కియసనా
 ఇన్జేర కోసిద కీతొర. బతి యూదుల్క, “తనా
 రాజనా ఇన్జేర వేహవల యే మాయనల, మహా
 రాజన బయ్మన ఆతప ఆంతా. ఉంది మోకా వేన
 సుటి కీకితే, నిమె మహా రాజనోర దోస్తని

“ఇమల! వేర మాయ్మన్ సూడట్!” ఇంజేర
 ఇత్తొర. ⁶యేసున్ సూడ్సి, వూర్ డగుక్
 కటొడలిర్ అని మందిర్తగ కేప్వలిర్, “వోన్
 మొద్దుగ మోలనె పాసి జకన్! వోన్ జకన్!”
 ఇంజేర్ కిలితేర్. తె పిలాతు, “వేన్ నాకున్
 బదె గల్తి దిసేర్ సెలే. అదెన్ సాటి
 మిరటి వేన్ మొద్దుగ మోలనె పాసి జకట్”
 ఇంజేర్ వెహ్తొర్. ⁷అద్ కేంచి, వూర్
 యూదుల్క్, “మాకున్ ఉంది కానున్
 మంత. బగవంతనోర్ మరిన ఆందున్
 ఇంజేర్ వేర్ ఇత్త కాడ్కి, మావ కానున్తున్
 పియ్సి వేర్ తప్వక్ సాయ లాగర్” ఇంజేర్
 వెహ్తొర్. ⁸అద్ కేంచి, పిలాతు బెయ్
 వెరితొర్.

⁹అని యేసున్ మహల్తున్ రోపో
 వోసి పిలాతు, “నిమె బగటల్ వాతి?”
 ఇంజేర్ పూసి కీతొర్. బతి యేసు జవబ్
 సియ్మకి. ¹⁰తే పిలాతు, “నిమె నా సంగ
 బారి వడ్కివి? నీకున్ సుటి కియస్లే
 అని మొద్దుగ మోలనె పాసి జకుస్లే గిర్
 నాకున్ అదికార్ మంత” ఇంజేర్ యేసున్
 వెహ్తొర్. ¹¹అస్కే యేసు, “పోరో మన్వల్
 బగవంతల్ సీసి మత్తెకే తప, నా పోరో
 బదె అదికార్ నీకున్ సెలే. అదెన్ సాటి,
 నాకున్ నిహ్ హవ్లి కియస్తొర్ వోన్, బెయ్
 పాప్ లాగంత” ఇంజేర్ వెహ్తొర్.

¹²అస్కేడల్ పిలాతు, యేసున్ సుటి
 కియసన ఇంజేర్ కోసిద్ కీతొర్. బతి
 యూదుల్క్, “తన రాజన ఇంజేర్ వెహ్వల్
 హర్ మాయ్మల్, మహా రాజన్ బయ్మన్
 ఆతప్ ఆంత. ఉంది మోక వేన్ సుటి
 కీకితె, నిమె మహా రాజనోర్ దోస్తని

అయ్యి” ఇంజెర్ కిలితెర్. ¹³తె పిలాతు ఇన్ గొస్టింగ్ కేంచి, యేసున్ బట్టా తత్తొర్. తస్స కీనెకె ఉద్వల్ చవ్తొరత్ పొరొడ కుర్సితగ ఉద్తొర్. యూదుల్కన* బాసతె అద్ జాగతున్, ‘గబ్బతా’ ఇంతెర్. ¹⁴అద్ పస్స సడ్ల తయరి కియ్యల్ దివాస్ అంద్. అద్ వకత్తె బార్ దుపరి ఆసెర్ మత్త. తె పిలాతు, “ఇమల! మీ రాజల్” ఇంజెర్ యూదుల్కన్ వెహ్తొర్. ¹⁵అస్కె వూర్, “వోన్ జకనయె! వోన్ జకనయె! వోన్ మొద్దగ మోలనె పాసి జకన” ఇంజెర్ కిలితెర్. తె పిలాతు, “మీ రాజన్ మొద్దగ మోలనె పాసి బారి జకనయె ఇంతిట్?” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె డగుక్ కటొడలిర్, “మహ రాజల్ తప, మాకున్ దుస్టొర్ బోరె రాజల్ సెలొర్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. ¹⁶అస్కె పిలాతు, మొద్దగ మోలనె పాసి జక్ల, వోన్ సిపాయిర కెయ్యె హల్లి కీతొర్. తె వూర్ యేసున్ వోతెర్.

యేసున్ మొద్దగ మోలనె పాసి జక్వల్

(మత్తయి 27:32-44; మార్క్ 15:21-32; లూకా 23:26-43)

¹⁷యేసు తస్స మొద్ కాంచికున్ తల-టోక్తె ఇన్వల్ జాగతగ సొత్తొర్. యూదుల్కన్ బాసతె ఇదెన్, ‘గొల్గోత’ ఇంతెర్. ¹⁸అగ నడ్డుమ్మ మొద్దగ యేసున్ మోలనె పాసి టాంగి కీతెర్. యేసున్

ఆయ్వి” ఇన్జెర్ కిలితెర్. ¹³తె పిలాతు ఇవ గొస్టింగ్ కేన్చి, యేసున బహిర తత్తొర్. తస్వా కినికె ఉద్వల చవ్తొరత పొరొడా కుర్సితగా ఉద్తొర్. యూదుల్కన* బాసతె అద జాగతున, ‘గబ్బతా’ ఇంతెర్. ¹⁴అద పస్కా సడ్దా తయిర కియ్వల దివోస ఆంద. అద వకత్నె బార దుపరి ఆసెర మత్తా. తె పిలాతు, “ఇచులా! మీ రాజల” ఇన్జెర్ యూదులకున వెహ్తొర్. ¹⁵అస్కె వూర్, “వోన జకనయె! వోన జకనయె! వోన మోద్నగా మోలనె పాసి జకనా” ఇన్జెర్ కిలితెర్. తె పిలాతు, “మీ రాజన మోద్నగా మోలనె పాసి బారి జకనయె ఇంతిట్?” ఇన్జెర్ పూసి కీతొర్. తె డగుక్ కటొడలిర, “మహ రాజల తపా, మాకున దుస్టొర బొరె రాజల సెలొర” ఇన్జెర్ వెహ్తెర్. ¹⁶అస్కె పిలాతు, మోద్నగా మోలనె పాసి జక్లె, వోన సిపాయెర కెయ్దె హల్లి కీతొర్. తె వూర్ యేసున వోతెర్.

యేసున మోద్నగా మోలనె పాసి జక్వల

(మత్తయి 27:32-44; మార్క్

15:21-32; లూకా 23:26-43)

¹⁷యేసు తంవా మోద కాన్చికున తలా-టొక్తె ఇవల జాగతగా సొత్తొర్. యూదుల్కన బాసతె ఇదెన, ‘గొల్గోత’ ఇంతెర్. ¹⁸అగా నడ్డుమ్నా మోద్నగా యేసున మోలనె పాసి టాడి కీతెర్.

* 19:13 యూదుల్క్ హెబ్రీ అని అరమిక్ బాసంగ్ వడ్కన్దిర్.

* 19:13 యూదుల్క హెబ్రీ అని అరమిక్ బాసడ వడ్కన్దిర్.

యెసున తినా బగ్లా వొరోన అని డెమా బగ్లా వొరోన మోద్నగా మోలనే పాసి టాడి కీతేర. ¹⁹ అస్కే పిలాతు, “నజరేత్నోర యెసు యూదుల్కనోర రాజల ఆందుర” ఇన్జేర చెకతగా* లిహి కియసి, యెసున టాడి కీసి మంవల మోద్నగా పాయస్తోర. ²⁰ యెసున మోద్నగా టాడి కీతా జాగా నగుడన కరుమ మత్తా. అద పాటితగా హెబ్రీ, లాటిన్ అని గ్రీకు బాసనే* లిహి కియస్తా కాడ్కి, సడదన సాటి వాతుర వేలేటిర యూదుల్క వాచి కియా పర్తేర. ²¹ అస్కే డగుక్ కటొడలిర, “యూదుల్కనోర రాజల ఆయో బతి, ‘ననా యూదుల్కనోర రాజనా ఇత్తోర’ ఇన్జి లిహి కియసట్” ఇన్జేర పిలాతునగా సొన్జి వేహ్తేర. ²² అస్కే పిలాతు, “లిహి కియస్తోన అగా, లిహి కియస్తోన అహ్నే మని” ఇన్జేర ఇత్తోర.

²³ యెసున సిపాయిర మోద్నగా మోలనే పాతా పెజే, వొనడ పాడుక్ వొరోన వొరోన ఉంది ఈసా వానల నాల్కుడ ఈసడ కీసి తూస్తేర. పొరోడా కమిసున్* గిర యేత్తేర. అద కమిస కోట్వక్నే లామ మత్తా. ²⁴ తే సిపాయిర, “ఇదేన సరుస్వట్. బొనా పొరోల పెసిత్తేకే వొరే యేతనా” ఇన్జేర

తిన బగ్లా వొరోన్ అని డెమా బగ్లా వొరోన్ మొద్న్సగ మోలనే పాసి టాంగి కీత్తేర. ¹⁹ అస్కే పిలాతు, “నజరేత్నోర్ యేసు యూదుల్క్నోర్ రాజల్ ఆందుర్” ఇంజెర్ చెకతగ* లిహి కియుసి, యేసున్ టాంగి కీసి మన్వల్ మొద్న్సగ పాయుస్తోర్. ²⁰ యేసున్ మొద్న్సగ టాంగి కీత జాగ నగుడున్ కరుమ్ మత్త. అద్ పాటితగ హెబ్రీ, లాటిన్ అని గ్రీకు బాసనే* లిహి కియుస్త కాడ్కి, సడ్డున్ సాటి వాతుర్ వెలేటిర్ యూదుల్క్ వాచి కియ పర్తేర్. ²¹ అస్కే డగుక్ కటొడలిర్, “యూదుల్క్నోర్ రాజల్ ఆయో బతి, ‘నన యూదుల్క్నోర్ రాజన ఇత్తోర్’ ఇంజి లిహి కియుసట్” ఇంజెర్ పిలాతునగ సొంజి వెహ్తేర్. ²² అస్కే పిలాతు, “లిహి కియుస్తోన్ అగ, లిహి కియుస్తోన్ అహ్నే మని” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

²³ యేసున్ సిపాయిర్ మొద్న్సగ మోలనే పాత పెజె, వోనంగ్ పాంగుక్ వొరోన్ వొరోన్ ఉంది ఈస వానల్ నాలుంగ్ ఈసంగ్ కీసి తూస్తేర్. పొరాడ కమిసున్* గిర్ యేత్తేర్. అద్ కమిస్ కొట్వక్నే లామ్ మత్త. ²⁴ తే సిపాయిర్, “ఇదేన్ సరుస్వట్.

* **19:19** బదే తప కీతోర వొర సాప్డే మాతేకే, వొర ఉంది మోద కాన్చి వోయా లాగర. అస్కే వొన మునే వొర బతల తప కీతోర అదేనా సూచనా లిహి కీసి మందతా. అద వాచి కీతుర వొన బతతున సాటి మోద్నగా మోలనే టాడి కీసి పరన యేత్వలిర మంతేరొ కిర కీతేర.

* **19:20** వేలేటిర యూదుల్క ఇవ బాసనల ఉందితేర బాసా వాచి కియా పర్దీర. * **19:23** తోలే ఈత్డ లామ కమిసకున్ కోట్వక్నే తయర్ కీదిర.

* **19:19** బదే తప్ కీతోర్ వోర్ సాప్డే మాతెకె, వోర్ ఉంది మొద్ కాంచి వోయ లాగర్. అస్కే వోన్ మునే వోర్ బతల్ తప్ కీతోర్ అదిన సూచన లిహి కీసి మందంత. అద్ వాచి కీతుర్ వోన్ బతతున్ సాటి మొద్న్సగ మోలనే టాంగి కీసి పరన్ యేత్వలిర్ మంతోరా కర కీంతేర్. * **19:20** వెలేటిర్ యూదుల్క్ ఇవ్ బాసనల్ ఉందితేర్ బాస వాచి కియ పర్దీర్. * **19:23** తోల్ ఈతంగ్ లామ్ కమిస్కున్ కొట్వక్నే తయర్ కీందీర్.

బోన పాఠాల్ పెసితె వోర యేతన” ఇంజెర్ చిటింగ్ వాడైర్. “వూర్ నావంగ్ కప్పిన్ ఈసంగ్ కీసి తూసి, నావ కమిసున్ యేతై, చిటింగ్# వాటంతె” ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్నగ లిహి కీత వచన్ పూరి మాయ్నె, ఇహిన్ జర్త. అదెన్ సాటిసి సిపాయిర్ ఇహిన్ కీతైర్.

²⁵యేసున్ మోలనె పాత మొదున్ కరుమ్, యేసున అవల్, వోన కాకి, క్లోషన బాయ్కు మరియల్ అని మగ్గలేనె నాట్టు మరియల్ నిల్చి మత్తంగ్. ²⁶యేసు తన్వ అవల్ అని తన్వోర్ లాడ్వోర్ సిస్యల్ కరుమ్ నిల్చి మన్వల్ సూడ్చి, “బెయె ఇచుల! నీవోర్ మరి” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. ²⁷అని వోర్ సిస్యనెకె సూడ్చి, “ఇచుల! నీవ అవల్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. అద్ గట్టుతల్ తాన్ తన్వ రోన్ వోసి కాస అవన్ దాత్ సూడ్చొర్.

యేసు తన్వ పరన్ సుటి కియ్యల్

(మత్తయి 27:45-56; మార్క్ 15:33-41; లూక 23:44-49)

²⁸అద్ అత పెజె, తన వాత కామ్ సమ్మె మార్త ఇంజెర్ కరి కీసి, దర్మ-గ్రంత్నగ లిహి కీత అద్ జర్తై, “నాకున్ వట్టు వస్త”# ఇంజెర్ యేసు ఇత్తొర్. ²⁹అగ పులిత ఆంగుర్ రస నిహ్చి ఉంది బుడ్డి మత్త. తె వూర్ తాన్ దూది నహ్చి, హిస్సాప్ మరత

చిటిక వాడైతె. “వూర్ నావక కపిడిన్ ఇసక కిసి తూసి, నావా కమిసున్ యేతై, చిటిక# వాటంతె” ఇంజెర్ దర్మా-గ్రంత్నగా లిహి కీతా వచన పూరి మాయ్నె, ఇహిన్ జగ్తా. అదెన్ సాటిసి సిపాయిర్ ఇహిన్ కీతైర్.

²⁵యేసున్ మోలనె పాతా మోదున్ కరుమ్, యేసునా అవల, వోనా కాకి, క్లోపనా బాయ్కో మరయిల అని మగ్దలేనె నాట్నా మరయిల నిల్చి మత్తక. ²⁶యేసు తంవా అవల అని తంవోర్ లాడ్నోర్ సిస్యల కరుమ్ నిల్చి మంవల సూడ్చి, “బేయె ఇచులా! నీవోర్ మర” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. ²⁷అని వోర్ సిస్యనెకె సూడ్చి, “ఇచులా! నీవా అవల” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. అద గట్కతల తాన తంవా రోన వోసి కాసా అవన దాత సూడ్తొర్.

యేసు తంవా పరన్ సుటి కియ్యల

(మత్తయి 27:45-56; మార్క్ 15:33-41; లూకా 23:44-49)

²⁸అద ఆతా పెజె, తనా వాతా కామ్ సమ్మె మార్తా ఇంజెర్ కరి కిసి, దర్మా-గ్రంత్నగా లిహి కీతా అద జగ్లే, “నాకున్ వట్కా వస్తా”# ఇంజెర్ యేసు ఇత్తొర్. ²⁹అగా పులితా ఆడూర్ రసా నిహ్చి ఉంది బుడ్డి మత్త. తె వూర్ తాన్గా

19:24 కీర్తన్కన 22:18

19:28 కీర్తన్కన 69:21

19:24 కీర్తన్కన 22:18

69:21

19:28 కీర్తన్కన

దూది నహ్చి, హిస్సోప మరతా కాందతగా తదుస్తేర
అని యేసునా తొడ్డగా అందుస్తేర. ³⁰ అస్కే
యేసు, అద రసతా సవద సూడ్సె, “ననా వాతా
కామ మహ్తొన” ఇన్జేర తలా వరుసి, తంవా పరన
సుటి కీతొర.

³¹ అద పస్కా సడ్దా తయిరి కియ్వల
దివోస ఆంద. దుస్రో నెటి, బేయ నేకితా
ఆరమ్నా దివోస* మత్తా కాడ్కి, అవ మేదోలక
మోదకున పోరో టాడె మాసి మంవల యూదులకున
ఇస్టమ్ సేలే. అదేన సాటి, “వూరడ కాలక్
అరుసి, * అవ మేదోలకున బూడ రేహుసా” ఇన్జేర
పిలాతున పూసి కీతేర. ³² తె సిపాయిర వాసి,
యేసున బరోబర మోద్కనగా టాడి కీసి మంవలిర
ఇవిరడతే కాలక్ అరుస్తేర. ³³ బతి వూ
యేసునగా వాసి, అదేన మునేనె వోర సాసి
మత్తా సూడ్సె, వోనడ కాలక్ అరుస్మకి.
³⁴ బతి వూగ్టల వోరోర సిపాయి యేసునా
డొకతున గోర్కతే కొట్తొర. యేటనే నెతుర అరిక
యేర పొడ్తా. ³⁵ మిరట గిర బరోసా ఇరనల,
ఇద సూడ్తొర వోర గవా వేహ్తొర. వోనా గవా
కరల ఆంద. వోర సతేమ వేహ్చేర మంతొర ఇన్జేర
వోన టావా. ³⁶⁻³⁷ “వోనడ బొకనల ఉంది

కాందతగ తటుస్తేర అని యేసున తొడ్డగ
అందుస్తేర. ³⁰ అస్కే యేసు, అద రసత
సవద్ సూడ్సి, “నన వాత కామ్ మహ్తొన్”
ఇంజేర్ తల వరుసి, తన్వ పరన్ సుటి
కీతొర్.

³¹ అద పస్కా సడ్డ తయిరి కియ్యల్
దివోస్ ఆంద్. దుస్రో నేటి, బెయ్ నేకిత
అరమ్మ దివోస్* మత్త కాడ్కి, అవ్
మేందోల్క్ మొద్దున్ పొరొ టాంగి మాసి
మన్వల్ యూదుల్కున్ ఇస్టమ్ సెలే. అదేన్
సాటి, “వూరంగ్ కాల్క్ ఉరుసి,* అవ్
మేందోల్కున్ బూడ్ రెహుస” ఇంజేర్
పిలాతున్ పూసి కీతేర్. ³² తె సిపాయిర్
వాసి, యేసున్ బరోబర్ మొద్దున్గ టాంగి
కీసి మన్వలిర్ ఇవిరంగ్ కాల్క్ ఉరుస్తేర్.
³³ బతి వూర్ యేసునగ వాసి, అదేన్
మునెనె వోర్ సాసి మత్త సూడ్సి, వోనంగ్
కాల్క్ ఉరుస్మకి. ³⁴ బతి వూర్గటల్ వారొర్
సిపాయి యేసున డొకతున్ గొర్కతె
కొట్టొర్. యెంటనె నెతుర్ అరిక్ యేర్
పోంగ్. ³⁵ మిరట్ గిర్ బరోస ఇరల్, ఇద్
సూడ్తొర్ వోర్ గవ వెహ్తొర్. వోన్ గవ కరల్
ఆంద్. వోర్ సతేమ్ వెహ్చొర్ మంతొర్
ఇంజేర్ వోన్ టావ. ³⁶⁻³⁷ “వోనంగ్

* **19:31** ఆరమ్నా దివోస: యూదులకనా ఆరమ్నా దివోస
సుకుర వార పోద్రెకనల సురు ఆంతా అని సంవర పోద్రెక
మారంతా. తె వూరా నేకితున పియ్సి అద దివోసగగా బోనయ
కూర మాతి కియ్వకనె బహ్రిర మంవా. అదేన సాటి అద కామ
వెయ్నె కియ్వల మత్తా. * **19:31** మోద్నగా మోలనె
పాసి టాడె మాసి మంవల తంవడ కాలకున అహ్చి నెస్కా
పరంతొర. బతి బస్కేతే వోనడ కాలక్ అరుసంతేరో, అస్కే
నెస్కా వాయ్వా కాడ్కి, వెయ్నె పరన సుటి కీతొర.

* **19:31** అరమ్మ దివోస్: యూదుల్కున్ అరమ్మ
దివోస్ సుకుర్ వార్ పోద్రెక్సల్ సురు అంత అని
సన్వర్ పోద్రెక్ మారంత. తె వూర నేకితున్ పియ్య
అద్ దివోస్కు బోనయ్ కూర్ మాతి కియ్యక్నె బహ్రి
మన్వ. అదేన్ సాటి అద్ కామ్ వెయ్యె కియ్యల్ మత్త.
* **19:31** మొద్దుగ మోలనె పాసి టాంగి మాసి
మన్వల్ తన్వంగ్ కాల్కున్ అహ్చి సేన్వ పరంతొర్.
బతి బహ్చితే వోనంగ్ కాల్క్ ఉరుసంతేరో, అస్కే
సేన్వ వాయ్వా కాడ్కి, వెయ్యె పరన్ సుటి కీతొర్.

బొకనల్ ఉంది బొక గిర్ ఉర్నొంగొన్”# అని ఉండి ఉంది జాగ, “వోన్ కొట్టర్ పూర్ వోన్ బాజ్ సూడంతెర్”# ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంతనగ లిహి కీసి మత్తంగ్ అవ్, గొస్టింగ్ పూరె మాయ్లెనె ఇహిన్ జగ్గిత.

**యేసున కూర్దున్ నారిత
బండత బుయరితగ ఇర్బల్**

(మత్తయి 27:57-61; మార్క్
15:42-47; లూకా 23:50-56)

³⁸ అరిమతయ చహర్తొర్ యోసెప్ ఇన్వల్ యూదుల్కన వెరెతె, యేసున బక్తి మక్తితె కీందుర్. బతి ఇంకె పిలాతునగ సొంజి, “యేసున కూర్దున్ వోయ సీమ్” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె పిలాతు వొప్ప కాడ్కి, యేసున కూర్దున్ వోతొర్. ³⁹ వేర్ యోసెపున్ సంగ ఉంది దియ రాత్నె యేసునగ వాసి, బేటె మాయ్ల్ నికొదేమ్ గిర్ మత్తొర్. నికొదేమ్ తన్వ సంగ లగ్-బగ్ తీస సియుంగ్ (35) కిలోంగ్ బోలమ్ అని అగర్ ఇన్వలిక్ గమ గమ గాడి సియులిక్ చీజ్క్ కూర్దున్ సోక్తె తత్తొర్. ⁴⁰ ఇవ్ చీజ్క్ పూర్ ఇవిర్ అసి, యూదుల్కన నేకి తీర్ యేసున కూర్దున్ సోక్తెర్ అని అద్ కూర్దున్ బారిత పూన కాది కపిడె గూండి కీతెర్. ⁴¹ యేసున్ మొద్దగ మోలనె పాసి టాంగి కీత జాగతగ ఉంది వాడి మత్త. అగ ఉంది నార్కుసీత బండత పూన వీచ్చ బుయరి మత్త. అస్కె వేరి,

బొకా గిర ఉన్గొడ”# అని ఉండె ఉంది జాగా, “వొన కొట్తుర వూర వొన బాజ్ సూడంతెర్”# ఇన్జెర్ దర్మా-గ్రన్తనగా లిహి కీసి మత్తడ అవ, గొస్టిడ పూరె మాయ్లెనె ఇహిన్ జగ్గిత.

యెసున కూర్దున నారితా బండతా బుయరితగా ఇర్బల్

(మత్తయి 27:57-61; మార్క్
15:42-47; లూకా 23:50-56)

³⁸ అరిమతయా చహర్తొర్ యోసెప్ ఇన్వల్ యూదుల్కనా వెరెతె, యెసునా బక్తి మక్తిడతె కిందూర్. బతి ఇంకె పిలాతునగా సొన్జి, “యెసునా కూర్దున వోయా సీమ్” ఇన్జెర్ పూసి కీతొర్. తె పిలాతు వొప్పా కాడ్కి, యెసునా కూర్దున వొతొర్. ³⁹ వేర యోసెపున సడె ఉంది దియా రాలనె యెసునగా వాసి, బేటె మాయ్ల నికోదెమ్ గిర మత్తొర్. నికోదెమ్ తంవా సడె లగ-బగ తీసా సియెడ (35) కిలోడ బొలమ్ అని అగర్ ఇన్వలిక్ గమా గమా గాడి సియ్విలిక్ చీజ్క్ కూర్దున సొక్లె తత్తొర్. ⁴⁰ ఇవ్ చీజ్క్కున వూర్ ఇవిర్ ఆసి, యూదుల్కనా నేకి తీర్ యెసునా కూర్దున సొక్తెర్ అని అద్ కూర్దున బారితా పూనా కాది కపిడె గూడి కీతెర్. ⁴¹ యెసున మోద్నగా మోలనె పాసి టాడి కీతా జాగతగా ఉంది వాడి మత్తా. అగా ఉంది నార్కుసీతా బండతా పూనా వీచ్నా బుయిర్ మత్తా. అస్కె వేరి, అదెనగా

19:36-37 బహ్రా పెసివల్ 12:46; ఇసొబ్నా 9:12; కీర్తన్కన 34:20 # 19:36-37 జెకర్యా 12:10

19:36-37 బహ్రి పెసివల్ 12:46; ఇసొబ్నా 9:12; కీర్తన్కన 34:20 # 19:36-37 జెకర్యా 12:10

బదె కూర్దున ఇర్మకి. ⁴² అద నేటి యూదులకనా పస్కా సడ్దా తయిరి కియవల మత్తా కాడ్కి, లహ్లికి వర్సి యెసునా కూర్దున అద కరుమ మంవల బుయిరితగన ఇర్తేర.*

యెసు సాసి-నేండ్వల

(మత్తయి 28:1-10; మార్క్

16:1-8; లూకా 24:1-12)

20 వారమ్నా మోదోడా దివోస ఆయ్త్వరతున నేటి సక్రె బయ బయ ఆనెకెన మగ్దలేనె నాట్నా మరయిల యెసునా కూర్ ఇర్తా బుయిరితగా సోత్తా. తె అద బుయిరితున అడ్డమ ఇర్తా బండా కూడుసి దిస్తా. ² అదెన సాటి, అద మరయిల, సీమోన-పెతురతగా అని యెసు లాడ కియవల ఉండె వోరోర సిస్యనగా విచ్చెర సోన్జి, “పర్బునా కూర్దున అద వీచనా బుయిరితల బూరెయ వోసి, బగా ఇర్తేరెయ మాకున టావా సెలే” ఇన్జెర వేహ్తా. ³ తె పెతురు అని వోన సడా మంవల సిస్యల బుయిరితగా సూడ్లె పెసితేర. ⁴ వూర్ ఇవిర మీరె మాసి విచ్చెర మనెకె, వోర సిస్యల పెతురతున తెర మునె విచ్చెర సోన్జి, వీచనా బుయిరితగా యెవ్తోర. ⁵ అని బహిడలె వరిసి సూడ్తోర. తె

* **19:42** యూదులకనా ఆరమ్నా దివోస సుకూర్ వార పోద్రెకనల సూరూ ఆంతా అని సంవర పోద్రెక మారంతా. తె వూర నెకితున పియ్సి అద దివోసగనా బోనయ కూర్ మాతి కియవలకనె బహిర మంవా. అదెన సాటి అద కామ వెయ్నె కియవల మత్తా.

అదెనగ బదె కూర్దున్ ఇర్కకి. ⁴² అద్ నేటి యూదుల్కన పస్కా సడ్డ తయిరి కియ్వుల్ మత్త కాడ్కి. అహ్మి వర్సి యేసున కూర్దున్ అద్ కరుమ్ మన్వల్ బుయిరితగన్ ఇర్తేర.*

యేసు సాసి-నేండ్వల్

(మత్తయి 28:1-10; మార్క్

16:1-8; లూకా 24:1-12)

20 వారమ్న మొదొడ దివోస్ ఆయ్త్వరతున్ నేటి సక్రె బయ్ బయ్ ఆనెకెన్ మగ్దలేనె నాట్న మరియల్ యేసున కూర్ ఇర్త బుయిరితగ సొత్త. తె అద్ బుయిరితున్ అడ్డమ్ ఇర్త బండ కూడుసి దిస్త. ² అదెన్ సాటి, అద్ మరియల్, సీమోన్-పేతుర్తగ అని యేసు లాడ్ కియ్వుల్ ఉండె వోరోర్ సిస్యనగ విచ్చెర్ సొంజి, “పర్బున కూర్దున్ అద్ వీచ్చ బుయిరితల్ బూరెయ్ వోసి, బగ ఇర్తేరెయ్ మాకున్ టావ సెలే” ఇంజెర్ వెహ్త. ³ తె పేతురు అని వోన్ సంగ మన్వల్ సిస్యల్ బుయిరితగ సూడ్లె పెసితేర్. ⁴ వూర్ ఇవిర్ మీరె మాసి విచ్చెర్ మనెకె, వోర్ సిస్యల్ పేతుర్తున్ తెర్ మునె విచ్చెర్ సొంజి, వీచ్చ బుయిరితగ యెవ్తోర్. ⁵ అని బహిడలె వరిసి సూడ్తోర్. తె అగ సిరిప్ కూర్దున్ గూండి కీతంగ్

* **19:42** యూదుల్కన ఆరమ్న దివోస్ సుకూర్ వార్ పోద్రెకెన్ సురు ఆంత అని సన్వర్ పోద్రెక్ మారంత. తె వూర నేకెతున్ పియ్సి అద్ దివోస్నగ బోనయ కూర్ మాతి కియ్వుక్నె బహి మన్వ. అదెన్ సాటి అద్ కామ్ వెయ్నె కియ్వుల్ మత్త.

కష్టింగి వోన్ దిస్తంగ్. బతి వోర్ రొపా నేంగ్కతి. ⁶⁻⁷ అస్కెన్ సీమోన్-పేతురు అగ యెప్పి, రొపా వీచ్చు బుయరితగ నేంగ్కర్. కూర్దున్ గూండి కీతంగ్ కష్టింగ్ అగ మత్తంగ్. యేసున తలతున్ గూండి కీత కష్టి గడి కీసి, మెయ్యంగ్ కష్టినల్ అలది మన్వల్ సూడ్తర్. ⁸ అస్కెన్ వీచ్చగ మొదోల్ యెవ్తార్ వోర్ సిస్యల్ రొపా నేంగ్క, సూడ్చి బరొస కీతార్. ⁹ అస్కెన్ గిర్, “కిరిస్తు సాసి తప్పక్ నేండంతార్” ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్నగ మన్వల్ గొస్తి వూర్కున్ అర్తమ్ ఆయ్లెకె మత్త. ¹⁰ అస్కెన్ వూర్ ఇవిర్ మల్చి, తమ్మ్యంగ్ సొత్తెర్.

యేసు మగ్దలేన నాట్న మరియన్ దిస్వల్
(మార్క్ 16:9-11)

¹¹ బతి మగ్దలేన నాట్న మరియల్ బుయరితున్ బహి నిల్చి ఆడ్వేర్ మత్త. అహన్ ఆడ్వేర్ బహిడలె వరిసి సూడ్త. ¹² అస్కెన్ బెయ్ దప్రలిక్ కష్టింగ్ పోండ్తుర్ ఇవిర్ బగవంతనుర్ దూతలిర్ దిస్తెర్. వూర్ యేసున కూర్ మత్త అద్ జాగతగ తలవడ్డ వారోర్ అని కాలవడ్డ వారోర్ ఉచ్చి మత్తెర్. ¹³ వూర్, “బాయి! బారి ఆడంతి?” ఇంజెర్ తాన్ పూసి కీతెర్. తె అద్, “పర్బున కూర్దున్ బుయరితల్ బూరెయ్ వోసి, బగ ఇరైరెయ్ నాకున్ టావ సెలె” ఇంజెర్ మరియల్ వెప్తా. ¹⁴ అహన్ వెప్పి, పెజె తిరిత. అస్కెన్ యేసు నిల్చి

అగా సిరిప కూర్దున గూడి కీతడ కడ్డిడె వొన దిస్తడ. బతి వొర రొపో నెడ్మకి. ⁶⁻⁷ అస్కెన సీమోన-పెతురు అగా యెవ్సి, రొపో వీచనా బుయరితగా నెడ్తొర. కూర్దున గూడి కీతడ కడ్డిడె అగా మత్తడ. యేసునా తలతున గూడి కీతా కడ్డి గడి కీసి, మెయ్తడ కడ్డినల అలది మవల సూడ్తొర. ⁸ అస్కె వీచనగా మోదొల యెవ్తొర వొర సిస్యల రొపో నెడ్సి, సూడ్సి బరోసా కీతొర. ⁹ అస్కె గిర, “కిరిస్తు సాసి తప్పక నేండంతొర” ఇన్జెర్ దర్మా-గ్రంత్నగా మవల గొస్టి వూర్కున అర్తమ్ ఆయ్లెకె మత్తా. ¹⁰ అస్కె వూర్ ఇవిర మల్సి, తమ్మర్గా సొత్తెర.

యేసు మగ్దలేన నాట్నా మరియన్ దిస్వల్
(మార్క్ 16:9-11)

¹¹ బతి మగ్దలేన నాట్నా మరియల్ బుయరితున బహి నిల్సి ఆడ్సెర మత్తా. అహన ఆడ్సెర బహిడలె వరిసి సూడ్తా. ¹² అస్కె బెయ్ దవ్రలిక కడ్డిడె పొండ్తుర ఇవిర బగవంతనూర్ దూతలిర దిస్తెర. వూర్ యేసునా కూర్ మత్తా అద్ జాగతగా తలవడ్డా వొరొర అని కాలవడ్డా వొరొర ఉచ్చి మత్తెర. ¹³ వూర్, “బాయి! బారి ఆడంతి?” ఇన్జెర్ తాన పూసి కీతెర. తె అద్, “పర్బునా కూర్దున బుయరితల బూరెయ్ వొసి, బగా ఇర్తెరెయ్ నాకున టావా సెలె” ఇన్జెర్ మరియల్ వెహ్తా. ¹⁴ అహన వెహ్చి, పెజె తిరితా. అస్కె

యెసు నిల్సి మవల సూడతా బతి, వొరె యెసు ఇన్జెర వొడ్కె మాయ్మకి. ¹⁵ అస్కె యెసు, “బాయ్ బారి ఆడంతి? అని బొన సాటి మహ్కసెర మంతి?” ఇన్జెర పూసి కీతొర. తె మరియల్, వోన్ నాడితగ మన్వల్ గడియల్ ఇంజెర్ సమ్మె మాసి, “దాద! నిమె పర్బునా కూర్దున వొసి మండ్కితె, బగా ఇర్తియో వెహ. ననా సొన్జి కూర్దున వొంతొన” ఇన్జెర పూసి కీతా. ¹⁶ తె యెసు, “మరియా!” ఇన్జెర తాన కెయ్తొర. అస్కె మరియల్ వొన బాజున మల్సి హెబ్రి బాసతె, “రబుని!” ఇన్జెర కెయ్తా. ‘బొదా గురు’ ఇన్జెర ఇదేనా అర్తమ. ¹⁷ యెసు తాన సడ, “ననా పొరో బాబొనగా సొందా లాగర. నాకున పియ్సి మన్మా. బతి నా తమక్నగా సొన్జి, ‘నా బాబొయే మీ బాబొ ఆందర. నా బగవంతలే మీ బగవంతల ఆందర. పొరో బగవంతనగా ననా సొన్జెర మంతొన’ ఇన్జెర వూర్కున వెహ” ఇన్జి తాన వెహతొర. ¹⁸ తె మగదలెనె నాటనా మరియల్ సిస్యలిగ్గా సొన్జి, “ననా పర్బున సూడతొన. పర్బు మీకున ఇవ గొస్టిడ వెహ ఇతొర” ఇన్జెర సిస్యలిగ్కున వెహతా.

¹⁹ అంటిక్కె* పొద్రెక సిస్యలిగ్ యూదుల్కున అదికారిగ్కున వెరిసి, తమో మీరె మాసి మత్తా రొతడ కావక కెహ్చి, గొల్స్ వాడ్సి రొపో మత్తెర. అస్కె యెసు వూర్ నడ్డుమ పావె

* 20:19 యూదా దర్మతా నెక్తితున పియ్సి, సనివారతున ఆరమ్నా దివొస ఇతెర. అద వారమున అద సనివార ఆక్రితా దివొస. ఆయ్త్వర పూన వారమ్నా మోదోడా దియా ఆంతా.

మన్వల్ సూడ్త బతి, వోరె యెసు ఇంజెర్ వొడ్కె మాయ్మకి. ¹⁵ అస్కె యెసు, “బాయి బారి ఆడంతి? అని బోన్ సాటి మహ్కసెర్ మంతి?” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె మరియల్, వోన్ నాడితగ మన్వల్ గడియల్ ఇంజెర్ సమ్మె మాసి, “దాద! నిమె పర్బున కూర్దున్ వోసి మంద్రితె, బగ ఇర్తియో వెహ. నన సొంజి కూర్దున్ వోంతోన్” ఇంజెర్ పూసి కీత. ¹⁶ తె యెసు, “మరియ!” ఇంజెర్ తాన్ కేయ్తొర్. అస్కె మరియల్ వోన్ బాజున్ మల్సి హెబ్రి బాసతె, “రబుని!” ఇంజెర్ కేయ్తొ. ‘బోద గురు’ ఇంజెర్ ఇదెన అర్తమ్. ¹⁷ యెసు తాన్ సంగ, “నన పొరొ బాబొనగ సొంద లాగర్. నాకున్ పియ్సి మన్మ. బతి నా తమ్మక్కుగ సొంజి, ‘నా బాబొయే మీ బాబొ ఆందుర్. నా బగవంతలె మీ బగవంతల్ ఆందుర్. పొరొ బగవంతనగ నన సొంజెర్ మంతోన్’ ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ” ఇంజి తాన్ వెహ్తొర్. ¹⁸ తె మగదలెనె నాట్టు మరియల్ సిస్యలిగ్గ సొంజి, “నన పర్బున్ సూడ్తోన్. పర్బు మీకున్ ఇవ్ గొస్టింగ్ వెహ ఇత్తోర్” ఇంజెర్ సిస్యలిగ్కున్ వెహ.

¹⁹ అంటిక్కె* పోద్రెక్ సిస్యలిగ్ యూదుల్కున అదికారిక్కున్ వెరిసి, తమ్మో మీరె మాసి మత్త రోతంగ్ కావక్ కెహ్చి, గొల్స్ వాట్సి రొపో మత్తెర్. అస్కె

* 20:19 యూద దర్మత నేకితున్ పియ్సి, సనివార్తన్ ఆరమ్మ దివొస్ ఇంతెర్. అద్ వారమ్మన్ అద్ సనివార్ ఆక్రిత దివొస్. అయ్త్వర్ పూన వారమ్మ మొదొడ దియ్ ఆంత.

యేసు వూర్ నడ్డుమ్ పావె మాసి, “మీకున్ సాంతి వాయి” ఇంజెర్ వెహ్తార్. ²⁰ అహన్ వెహ్తా పెజె, తవడ కేయకున అని డొకతున్ తొహ్తార్. తె వూర్ సిస్యలిర్ పర్బున్ వొడ్కి పియ్య, వెల ఆనంద్ యేత్తెర్. ²¹ అస్కె యేసు ఉండె ఉంది జోక, “మీకున్ సాంతి వాయి! బాబో నాకున్ దునియతగ రొహ్తా తీర్, నన గిర్ మీకున్ దునియతె రొహంతోన్” ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ వెహ్తార్. ²² ఇహిన్ వెహ్చ, “పవిత్ర ఆత్మ యేతట్” ఇంజెర్ వూర్ పారా హూకుర్ ఉహ్కొత్తార్. ^{# 23} అని “మిరట్ బోనంగ్ పాప్కెతె మాపి కీంతిటా, వూర్కున్ మాపి పుటంత. బోనంగ్ పాప్కెతె మాపి కియ్యటా, వూర్కున్ మాపి పుటా” ఇంజెర్ వెహ్తార్.

యేసు తోమన్ దిస్వల్

(మత్తయి 28:16-20; మార్క్ 16:14-18; లూక 24:36-49)

²⁴ యేసు వాసి మత్తార్ అస్కె, బార జన్స్ సిస్యలిర్గట్ యేమల్ ఇన్వల్ తోమల్ సెలె మత్తార్. ²⁵ అదెన్ సాటి సిస్యలిర్, “మమెట్ పర్బున్ సూడొమ్!” ఇంజెర్ తోమన్ వెహ్తార్. బతి తోమల్, “నన కుద్ పర్బునంగ్ కెయ్యనగ మోలనె పాతంగ్ అవ్ గద్దెన్ సూడ్కి. అవెనగ బొటనె ఇట బీగర్ అని గొర్కతె కొట్ట డొకతగ కెయ్ ఇర బీగర్, నన నమ్మెన్ ఇత్తె నమ్మెన్” ఇంజెర్ ఇత్తార్.

మాసి, “మీకున సాంతి వాయి” ఇన్జెర్ వెహ్తార్. ²⁰ అహన్ వెహ్తా పెజె, తవడ కేయకున అని డొకతున తోహ్తార్. తె వూర్ సిస్యలిర్ పర్బున వొడ్కి పియ్సి, వెలె ఆనంద యేత్తెర్. ²¹ అస్కె యేసు ఉండె ఉంది జోకా, “మీకున సాంతి వాయి! బాబో నాకున దునియతగా రోహ్తా తీర్, ననా గిర్ మీకున దునియతె రోహంతోన” ఇన్జెర్ సిస్యలిర్కున వెహ్తార్. ²² ఇహిన్ వెహ్చ, “పవిత్రా ఆత్మా యేతట్” ఇన్జెర్ వూర్ పోరో హూకుర ఉహ్కొర్. ^{# 23} అని “మిరట్ బొనడ పాప్కె మాపి కీంతిటో, వూర్కున మాపి పుటంతా. బొనడ పాప్కె మాపి కియ్విటో, వూర్కున మాపి పుటో” ఇన్జెర్ వెహ్తార్.

యేసు తోమన్ దిస్వల్

(మత్తయి 28:16-20; మార్క్

16:14-18; లూకా 24:36-49)

²⁴ యేసు వాసి మత్తార్ అస్కె, బారా జన్క సిస్యలిర్గట్ల యేమల్ ఇవల్ తోమల్ సెలె మత్తార్. ²⁵ అదెన్ సాటి సిస్యలిర్, “మమోట్ పర్బున సూడ్తోమ!” ఇన్జెర్ తోమన్ వెహ్తెర్. బతి తోమల్, “ననా కుద్ పర్బునడ కేయ్కనగా మోలనె పాతడ అవ గద్దెన్ సూడ్కి, అవెనగా బొటనె ఇటా బీగర్ అని గొర్కతె కొట్టా డొకతగా

కేయ ఇరా బీగర, ననా నంమోన ఇత్తేకే నంమోన” ఇన్జెర ఇత్తోర.

26 అहन ఇన్జి ఆట రొజ్క ఆతా పెజె, తొమల అని మెయ్తూర సిస్యలెర ఇందె రొన కావడ కెహ్చి, గొల్చ వాట్సి మత్తెర. తేర బతి, యెసు వూర్గా పావె మాతొర. అని “మీకున సాంతి వాయె!” ఇన్జెర ఇత్తోర. 27 అहन ఇత్తా పెజె తొమన, “నీవడ బొటనె నా కేయకున ఇట్సి సూడా. అని నీవా కేయ చహ్చి, నా డొకతగా ఇస్సి, బరోసా సెలొర వొన మొడి ఆయ్చె, బరోసా వాలెని ఆసి మన” ఇన్జెర వేహ్తోర. 28 అస్కె తొమల, “హొ, నా బగవంతా! నా పర్బు!” ఇన్జెర యెసున జవబ సీతోర. 29 తే యెసు, “నిమె నాకున సూడ్సి బరోసా కీతి. సూడ్చె బరోసా కియ్చెలెరకున వేలె ఆసిర్వాద్క పుటంతడ” ఇన్జెర తొమన వేహ్తోర.

ఇద పుస్తకనా బావ

30 ఇవె ఆయ్చె, యెసు సిస్యలెర మునె దుస్సొక వేలె మయ్తడ కామ్క కీతోర. అవెన ఇద పుస్తకనగా లిహి కియ్చె. 31 బతి యెసుయె, బచి కియ్చెలెర కిరిస్తు* అని వొరె బగవంతనొర మరె ఆందూర ఇన్జి నమ్మిక్తే, బస్కెట్ పిస్వల జిన్గని మీకున పుటనా ఇన్జెరెన, ఇవ గొస్టిడ లిహి కియ్చెలె జగర్తా.

* 20:31 బచి కియ్చెలెర కిరిస్తు: హేబ్రి బాసతె మెసయల్ ఇతేర. ఇదెనా అర్తం పర్జతున బచి కియ్చె, బగవంతల నెమి కీసి, సారి కియ్చెలె రాజల. వేన సాటి యూదుల్క సూడ్సెర మత్తెర.

26 అహన్ ఇంజి ఆట్ రోజ్క్ ఆత పెజె, తోమల్ అని మెయ్తూర్ సిస్యలీర్ ఉంది రోన్ కావడ్ కెహ్చి, గొల్చ వాట్సి మత్తెర్. తేర్ బతి, యేసు వూర్గా పావె మాతొర్. అని “మీకున్ సాంతి వాయె!” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 27 అహన్ ఇత్త పెజె తోమన్, “నీవంగ్ బొటనె నా కెయ్కున్ ఇట్సి సూడ. అని నీవ కెయ్ చహ్చి, నా డొకతగ ఇర్చి, బరోస సెలొర్ వోన్ మోడి ఆయ్చెన్, బరోస వాలెని ఆసి మన్” ఇంజెర్ వెహ్తోర్. 28 అస్కె తోమల్, “హో, నా బగవంత! నా పర్బు!” ఇంజెర్ యేసున్ జవబ్ సీతోర్. 29 తే యేసు, “నిమె నాకున్ సూడ్సి బరోస కీతి. సూడ్చెన్ బరోస కియ్చెలెరకున్ వేలె ఆసిర్వాద్క్ పుటంతంగ్” ఇంజెర్ తోమన్ వెహ్తోర్.

ఇద పుస్తకన్ బావ

30 ఇవె ఆయ్చె, యేసు సిస్యలీర్ మునె దుస్సొక్ వేలె మయ్చెతంగ్ కామ్క కీతోర్. అవెన్ ఇద పుస్తకన్ గ లిహి కియ్చె. 31 బతి యేసుయె, బచి కియ్చెల్ కిరిస్తు* అని వోరె బగవంతనోర్ మరె ఆందూర్ ఇంజి నమ్మిక్తే, బస్కెట్ పిస్వల్ జిన్గని మీకున్ పుటన ఇంజెరెన్, ఇవ్ గొస్టింగ్ లిహి కియ్చెల్ జగ్త.

* 20:31 బచి కియ్చెల్ కిరిస్తు: హేబ్రి బాసతె మెసయల్ ఇంతెర్. ఇదెన అర్తం పర్జతున్ బచి కియ్చె, బగవంతల్ నేమి కీసి, సారి కియ్చెల్ రాజల్. వేన్ సాటి యూదుల్క్ సూడ్సెర్ మత్తెర్.

యేసు యేష్యర్ సిస్యలిర్కున్ దిస్వల్

21 అద అత పెజె, యేసు ఉండె ఉంది జోక గలిలయ సమ్మర్త* డర్జితగ సిస్యలిర్కున్ ఇద తరికతె దిస్టోర్: ²సీమోన్-పేతురు, యేమల్ ఇన్వల్ తోమల్, గలిలయ యేరియత కాన చహర్తార్ నతనియేల్, జెబెదయిసుర్ మర్క్ అని యేసునుర్ సిస్యలిర్గటల్ ఉండె ఇవిర్ మీరె మాసి మత్తెర్. ³అస్కె సీమోన్-పేతురు, “నన మీన్స్ పియ్లె దాంతాన్” ఇంజెర్ పూర్కున్ వెహ్తార్. తె పూర్, “మమెట్ గిర్ నీ సంగ వాంతామ్” ఇంజెర్ ఇత్తెర్. అని సొంజి రూకతగ ఉద్తెర్ బతి, అద రాతున్ పూర్ బతంగె పియ్మకి.

⁴పోడ్డె పెసిన్కె, యేసు డర్జితె నిల్సి మత్తార్ బతి, పూర్ సిస్యలిర్ వోన్ వొడ్కె మాయ్మకి. ⁵అస్కె యేసు, “దాదలిర్నిట్! తిన్లె మీన్స్ పియ్లె కి?” ఇంజెర్ పూసి కీత్తార్. తె పూర్ “పియ్మకి” ఇంజెర్ వెహ్తార్. ⁶తె యేసు, “రూకత తిన బగ్గ మీవ జార్ వాటట్. అస్కె మీన్స్ అరంతంగ్” ఇంజెర్ వెహ్తార్. తె వోర్ వెహ్త తీర్ జార్ వాడ్డెర్. అస్కె బెయ్ వెలె మీన్స్ అర్తంగ్. తె అద జార్కున్ రూకత్ పొరా తహ పర్మకి. ⁷అస్కె యేసు లాడ్ కియ్లె సిస్యల్, “వోర్ పర్మ ఆందుర్!” ఇంజెర్ పేతుర్కున్ వెహ్తార్. తె అద గొస్తి కేంజ్ బరాబర్, వోర్ డూండ్కోల మత్త కాడ్కి, అంగ్ కెర్తార్ అని డర్జితె సొన్లె సమ్మర్తగ డెయ్తెర్. ⁸మెయ్తర్ సిస్యలిర్

* 21:1 తిబెరియ సమ్మర్ ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్.

యేసు యేడవీర్ సిస్యలిర్కున్ దిస్వల్

21 అద ఆతా పెజె, యేసు ఉండె ఉంది జోక గలిలయ సమ్మర్త* డర్జితగా సిస్యలిర్కున్ ఇద తరికతె దిస్టోర్: ²సీమోన్-పేతురు, యేమల్ ఇవల్ తోమల్, గలిలయ యేరియతా కానా చహర్తార్ నతనియెల్, జెబెదయినుర్ మర్క్ అని యేసునుర్ సిస్యలిర్గటల్ ఉండె ఇవిర్ మీరె మాసి మత్తెర్. ³అస్కె సీమోన్-పేతురు, “ననా మీన్క పియ్లె దాంతోన్” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్తార్. తె వూర్, “మమోట్ గిర్ నీ సడా వాంతోమ్” ఇంజెర్ ఇత్తెర్. అని సొన్జి రూకతగా ఉద్తెర్ బతి, అద రాతున్ వూర్ బతడె పియ్మకి.

⁴పోడ్డె పెసిన్కె, యేసు డర్జితె నిల్సి మత్తార్ బతి, వూర్ సిస్యలిర్ వొన్ వొడ్కె మాయ్మకి. ⁵అస్కె యేసు, “దాదలిర్నిట్! తిన్లె మీన్క పియ్లె కి?” ఇంజెర్ పూసి కీత్తార్. తె వూర్ “పియ్మకి” ఇంజెర్ వెహ్తెర్. ⁶తె యేసు, “రూకతా తినా బగ్లా మీవా జార్ వాటట్. అస్కె మీన్క అరంతడ” ఇంజెర్ వెహ్తార్. తె వోర్ వెహ్తా తీర్ జార్ వాడ్తెర్. అస్కె బెయ్ వెలె మీన్క అరంతడ. తె అద జార్కున్ రూకత పొరా తహ పర్మకి. ⁷అస్కె యేసు లాడ్ కియ్లె సిస్యల్, “వోర్ పర్మ ఆందుర్!” ఇంజెర్ పేతుర్కున్ వెహ్తార్. తె అద గొస్తి కేంజ్ బరాబర్, వోర్ డూండ్కోలా మత్తా కాడ్కి, ఆడ్డె కేత్తార్ అని డర్జితె

* 21:1 తిబెరియా సమ్మర్ ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్.

సోలే సమదురతగా డెయ్తొర. ⁸మెయ్తూర సిస్యలిర డిర్డితల రండ్ నుడక (200) కూటడ లడ మత్తా కాడ్కి, మీన్క అసి మంవల జార ఉమ్సెర అదె రుకతె వాతెర.

⁹రుకా డిర్డితె యెవ్తా పెజె, వూరెయ్తెర. అస్కె వూరకున ఇచుడ సారిడ అని గోకన పోరో వాట్సి మంవలిక మీన్క దిస్తడ. ¹⁰అస్కె యెసు, “మిరెట్ ఇంకె పియ్తడ మీన్కనగటల ఇచుడ పియ్సి వరెట్” ఇన్జెర ఇత్తొర. ¹¹తె సీమోన-పెతురు రుకతగా సొన్జి, నోడె పియ్సి యెతల జారదున డిర్డితె ఉమ్తొర. అద జార నూటా పనస మూడ (153) డగుక మీన్కనె నిన్చి మత్తా. తెర బతి అద జార సర్మకి. ¹²అస్కె యెసు, “వాసి తింట్!” ఇన్జెర సిస్యలిరకున కెయ్తొర. తె వొర పర్బు ఇన్జి కరె మాతా కాడ్కి, ‘నిమె బొని ఆది?’ ఇన్జెర బొరె వొన పూసి కియ్మకి. ¹³తె యెసు సారిడ అని మీన్క వూరకున తూసి సీతొర. ¹⁴యెసు సాసి-నెడ్తా పెజె సిస్యలిరకున దిస్వల ఇద మూడవా జోకా ఆండ్.

పెతుర్తా బహ్కె మాతా బరోసతున యెసు సుద్రి కియ్వల

¹⁵వూర తివల ఆతా పెజె యెసు, “యోహంతొర మరె సీమోన! వీగ్గటల తెర అదిక నాకున పెర్మా కీంతి కి?” ఇన్జెర సీమోన-పెతురతున పూసి కీతొర. తె “హో పర్బు! ననా పెర్మా కీంతొన ఇన్జి నీకున టావయె” ఇన్జెర పెతురు ఇత్తొర.

డర్దితల్ రండ్ నుమ్మా (200) కూటంగ్ లంగ్ మత్త కాడ్కి, మీన్క్ అర్సి మన్వల్ జార్ ఊమ్పర్ అదె రూకతె వాతెర్.

⁹రూక డర్దితె యెవ్త పెజె, వూర్ రెయ్తెర్. అస్కె వూర్కున్ ఇమంగ్ సారింగ్ అని గోకన్ పొరొ వాట్సి మన్వలిక్ మీన్క్ దిస్తంగ్. ¹⁰అస్కె యేసు, “మిరట్ ఇంకె పియ్తంగ్ మీన్క్నగట్ ఇమంగ్ పియ్సి వరట్” ఇంజెర్ ఇత్తొర్. ¹¹తె సిమోన్-పేతురు రూకతగ సాంజి, నోడె పియ్సి యేతల్ జార్దున్ డర్దితె ఊమ్పెర్. అద్ జార్ నూట పనస్ మూండ్ (153) డగుక్ మీన్క్నె నించి మత్త. తెర్ బతి అద్ జార్ సర్మకి. ¹²అస్కె యేసు, “వాసి తింట్!” ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ కేయ్పెర్. తె వోర్ పర్బు ఇంజి కరె మాత కాడ్కి, ‘నిమె బోని ఆంది?’ ఇంజెర్ బోరె వోన్ పూసి కియ్మకి. ¹³తె యేసు సారింగ్ అని మీన్క్ వూర్కున్ తూసి సీతొర్. ¹⁴యేసు సాసి-నెండ్త పెజె సిస్యలిర్కున్ దిస్వల్ ఇద్ మూడవ జోక ఆండ్.

పేతుర్త బహ్కె మాత బరోసతున్ యేసు సుద్రి కియ్వల్

¹⁵వూర తిన్వల్ ఆత పెజె యేసు, “యోహాన్తొర్ మరె సిమోన్! వీర్గట్ తెర్ అదిక్ నాకున్ పెర్మ కీంతి కి?” ఇంజెర్ సిమోన్-పేతుర్తున్ పూసి కీతొర్. తె “హో పర్బు! నన పెర్మ కీంతొన్ ఇంజి నీకున్ టావయె” ఇంజెర్ పేతురు

ఇత్తోర్. తె యేసు, “నా గొరె పిలన చొకొట్-వాయుట్ సూడ”# ఇంజెర్ వెహ్తోర్. ¹⁶ ఉండె ఉంది జోక యేసు, “యోహాన్తోర్ మరి సిమెన్! నాకున్ కరల్ పెర్మ కీంతి కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. తె, “హో పర్బు! నన పెర్మ కీంతాన్ ఇంజి నీకున్ టావయె” ఇంజెర్ పేతురు ఇత్తోర్. తె యేసు, “నా గొరెన చొకొట్-వాయుట్ సూడ” ఇంజెర్ వెహ్తోర్. ¹⁷ మూడవ జోక యేసు, “యోహాన్తోర్ మరి సిమెన్! నాకున్ కరల్ పెర్మ కీంతి కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ‘నాకున్ పెర్మ కీంతి కి?’ ఇంజెర్ మూడవ జోక పూసి కీత కాడ్కి, పేతురు దుక్కతె, “హో పర్బు! మీకున్ సమ్మి టావయె. నన నీకున్ పెర్మ కీంతాన్ ఇంజెర్ గిర్ టావయె” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. తె యేసు, “నా గొరెన చొకొట్-వాయుట్ సూడ” ఇంజెర్ పేతుర్తున్ వెహ్తోర్. ¹⁸ అని “ఇద్ సతెమ్ ఆండ్. డియెని మనెకె నీవ నిమె నడి ఆమ్రి కీసి, నీకున్ పసండ్ వాత జాగతగ దాంతి. బతి బుడియని ఆత పెజె, నిమె కెయ్యో చప్పి మనెకె, ఉండె వారార్ నీకున్ దొప్పి, పసండ్ సెలె అద్ జాగతె వోంతార్” ఇంజెర్ యేసు వెహ్తోర్. ¹⁹ పేతురు బాతల్ మరన్ ఆసి, బగవంతన్ మయ్య తరంతార్ ఇన్గల్ తొహ్లా, యేసు ఇహిన్ వెహ్తోర్. అహన్ వెహ్లా పెజె, “నా బక్తి పియ్యి తాక” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

²⁰ పస్క సడ్డ జేవున్ కీనెకె, పర్బునగ ఉండె ఇమర్ కరుమ్ ఉర్నగే మాసెర్, ‘పర్బు! వోర్ బోర్ ఆందుర్?’ ఇంజెర్ పూసి

తె యేసు, “నా గొరె పిలనా చొకోట్-వాయుట్ సూడా”# ఇన్జెర్ వెహ్తోర్. ¹⁶ ఉండె ఉంది జోకా యేసు, “యోహంతోర్ మరి సిమోన్! నాకున కరల్ పెర్మా కీంతి కి?” ఇన్జెర్ పూసి కీతోర్. తె, “హో పర్బు! ననా పెర్మా కీంతోన ఇన్జి నీకున టావయె” ఇన్జెర్ పేతురు ఇత్తోర్. తె యేసు, “నా గొరెనా చొకోట్-వాయుట్ సూడా” ఇన్జెర్ వెహ్తోర్. ¹⁷ మూడవా జోకా యేసు, “యోహంతోర్ మరి సిమోన్! నాకున కరల్ పెర్మా కీంతి కి?” ఇన్జెర్ పూసి కీతోర్. ‘నాకున పెర్మా కీంతి కి?’ ఇన్జెర్ మూడవా జోకా పూసి కీతా కాడ్కి, పేతురు దుక్సతె, “హో పర్బు! మీకున సమ్మి టావయె. ననా నీకున పెర్మా కీంతోన ఇన్జెర్ గిర టావయె” ఇన్జెర్ ఇత్తోర్. తె యేసు, “నా గొరెనా చొకోట్-వాయుట్ సూడా” ఇన్జెర్ పేతురతున వెహ్తోర్. ¹⁸ అని “ఇద సతెమ్ ఆండ్. డియోని మనెకె నీవా నిమె నడి ఆత్రి కీసి, నీకున పసండ్ వాతా జాగతగా దాంతి. బతి బుడియని ఆతా పెజె, నిమె కెయ్చ చహ్చి మనెకె, ఉండె వోరోర నీకున దోహ్చి, పసండ్ సెలె అద జాగతె వోంతోర్” ఇన్జెర్ యేసు వెహ్తోర్. ¹⁹ పేతురు బాతల్ మరన్ ఆసి, బగవంతన మయ్మా తరంతోర్ ఇన్వల్ తోహ్లా, యేసు ఇహిన్ వెహ్తోర్. అహన్ వెహ్లా పెజె, “నా బక్తి పియ్సి తాకా” ఇన్జెర్ ఇత్తోర్.

²⁰ పస్కా సడ్డా జేవున కీనెకె, పర్బునగా ఉండె ఇమర్ కరుమ్ ఉర్నగే మాసెర్, ‘పర్బు! వోర్ బోర్ ఆందుర్?’ ఇన్జెర్ పూసి కీతోర్ వోర్, యేసు

లాడ కియవల సిస్యల, తమ్వా పెజేయ వాసెర పెతురతున దిస్తోర. ²¹తె వొన సూడ్రసి పెతురు, “పర్బు! వెన బతల జగ్గతా?” ఇన్జెర యెసున పూసి కీతోర. ²²తె యెసు, “ననా ఉందుది జోకా వానల వేరి, వొర మవల నాకున పసంద మత్తెకె, వొన బారెతె నీక బతల आयि. సిరిప నిమె నా బక్తి పియ్సి తాకా” ఇన్జెర పెతురతున వేहतोर. ²³అదెన హిందల, వొర సిస్యనా మరన आयो ఇవల గొస్టి బక్తలిర నఱ్ఱుమ కస్తా. బతి యెసు లాడ కియవల సిస్యన బారెతె, అहन వేह्मकि. సిరిప, “ననా ఉందుది జోకా వానల వేరి, వొర మవల నాకున పసంద మత్తెకె, వొన బారెతె నీక బతల आयि” ఇన్జెర వేहतोर.

आक्रिता गोस्ति

²⁴యెసు లాడ కియవల వేర సిస్యలె ఇవ గట్నన సూడ్రసి, గవా వేह्మలె, ఇవ సమ్దొన లిहि కీతోర. వెనా గవా సతెమ ఇన్జెర మాకున టావా. ²⁵యెసు బొమిత పొరో కీతడ కామ్క ఉండె వేలె మంతడ. అవెనల యెర ఉందితున పొడి కీసి లిहि కీతెకె, అవ పుస్తకున ఇల్లె, ఇద దునియతా జాగా యెవో ఇన్జెర ననా సొన్చ కీంతొన.

క్రీతోర్ వోర్, యేసు లాడ్ కియ్పల్ సిస్యల్, తమ్మ పెజెయ్ వాసెర్ పేతుర్తున్ దిస్తోర్. ²¹తె వోన్ సూడ్సీ పేతురు, “పర్బు! వేన్ బతల్ జరంత?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి క్రీతోర్. ²²తె యేసు, “నన ఉందుంది జోక వానల్ వేరి, వోర్ మన్యల్ నాకున్ పసంద్ మత్తెకె, వోన్ బారెతె నీక్ బతల్ ఆయి. సిరిప్ నిమె నా బక్తి పియ్సి తాక” ఇంజెర్ పేతుర్తున్ వెహ్తోర్. ²³అదెన్ హిందల్, వోర్ సిస్యన మరన్ ఆయె ఇన్యల్ గొస్తి బక్తలిర్ నడ్డుమ్ కప్ప. బతి యేసు లాడ్ కియ్పల్ సిస్యన్ బారెతె, అహన్ వెహ్మకి. సిరిప్, “నన ఉందుంది జోక వానల్ వేరి, వోర్ మన్యల్ నాకున్ పసంద్ మత్తెకె, వోన్ బారెతె నీక్ బతల్ ఆయి” ఇంజెర్ వెహ్తోర్.

ఆక్రీత గొస్తి

²⁴యేసు లాడ్ కియ్పల్ వేర్ సిస్యలె ఇప్ గట్నన్ సూడ్సీ. గవ వెహ్మ, ఇప్ సమ్మెన్ లిహి క్రీతోర్. వేన్ గవ సతెమ్ ఇంజెర్ మాకున్ టావ. ²⁵యేసు బొమిత్ పొరో కీతంగ్ కామ్మి ఉండె వెలె మంతంగ్. అవెనల్ హర్ ఉందితున్ పోడి కీసి లిహి కీతెకె, అప్ పుస్తకున్ ఇల్లె, ఇద్ దునియత జాగ యెవో ఇంజెర్ నన సోంచ్ కీంతోన్.

© 2017, Wycliffe Bible Translators

This work is licensed under a Creative Commons
Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.